

NOVO MESTO – Danes ob 18. uri bo pel Slovenski oktet v Novem mestu ob otvoritvi nove Kobetove slikarske razstave v Dolenjski galeriji, ki je posvečena spominu skladatelja Marjana Kozince.

ČATEZ – Na desni strani ceste Ljubljana-Zagreb nasproti restavracije na Griču je PIONIR v torek začel pripravljati dela za gradnjo nove restavracije in parkirnih prostorov.

BREŽICE – Jutri bodo vsi sveti občinske skupščine obravnavali resolucijo letošnjega družbeno-ekonomskega razvoja, ki že vsebuje stabilizacijske načrte.

SISAK – Gasilci Novoteksa so v nedeljo zastopali Dolenjsko na gasilskem tekmovanju v Sisku. Zaradi manjšega spodrsjlaja so zasedli četrto mesto.

BRESTANICA – V nedeljo, 30. maja ob 20. uri bo Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane uprizorilo Kreftove „Celjske grofe“ v brestaniškem gradu.

NOVO MESTO – V torek dopoldne je upravni odbor sklada za pospeševanje turizma na svoji četrti seji razdelil letošnji denar. Zadnji čas, ker je sezona pred vrati.

RIBNICA – Drago Kofar, kipar samouk razstavlja v prostoriših Delavske univerze v Ribnici. Razstava je odprta od 29. maja, zapira pa jo bodo v nedeljo, 6. junija.

KOČEVJE – 50 borcev iz Boljunca pri Trstu je obiskalo včeraj Kočevje, v nedeljo pa pride sem 100 športnikov iz Bazovice.

METLIKA – Zadnja v Sloveniji bo danes sprejela letošnji proračun metliška občinska skupščina. Da so za silo uskladili dohodke z izdatki, so počistili vse občinske sklade.

NOVO MESTO – V biološkem kabinetu gimnazije traja dvotedenski podiplomski tečaj iz strukturalne biofizike, ki sta ga pripravili ljubljanska in zagrebška univerza.

CRNOMELJ – Najbolj vesela in najboljša novica, ki je iz dobro poučenih krogov prišla v javnost, je, da se bo gradnja partizanske magistrale že začela. Do proslave na Lokvah bo zgrajenih že nekaj kilometrov ceste.

Svatovski sprevod slovenske kmečke ohceti se je v petek, 28. maja, vil tudi po Metliki, kjer so po starih belokranjskih običajih prevažali in predajali nevestino balo. Na fotografiji: poročni pari 16 dežel gredo s sprejema pred občino v hotel „Bela krajina“, kjer so imeli kosilo. Več o ohceti v Metliki berite na 12. strani. (Foto: Ria Bačar)

Drugič pred skupščino

V Krškem so se 31. junija sestali odborniki kmetje s predstavniki Gozdnega gospodarstva iz Brezic. Dvanajst jih je glasovalo za to, da bodo predlog statuta ponovno dali v potrditev občinski skupščini, šest pa jih s statutom ni soglašalo in so zato glasovali proti. Na posvetu so se dogovorili, da bodo v statut naknadno vpisali še dodatni organ, to je odbor za cene. V njem bodo zastopani kmetje in odločali bodo o prodajnih ter odkupnih cenah lesa, pa tudi o storitvah gozdarske službe. Na seji so predlagali, naj bi javno gozdarsko službo na tem izčrpanem gozdnem območju financirala republika, za kar bi bilo verjetno treba izdelati merila, kakor so jih na primer izdelali za šolstvo. Kmetje so izrekli

veliko kritike na račun zakona o gozdovih, ker so pričakovali, da bodo njihovi predlogi vsaj nekoliko upoštevani.

VREME

Sredozemsko ciklonsko področje se je pomaknilo nad Črno morje. V visinah se pritekajo severovzhodni zračni tokovi, zaradi katerih v sredi tedna še pričakujemo nestalno vreme z manjšimi podavinami. Ker se visok zračni pritisk od severa širi nad Alpe, lahko ob koncu tedna pričakujemo postopno izboljšanje vremena.

PO CESTI VRHNIKA—POSTOJNA ŠE DRUGI ODSEKI:

Še novo posojilo za avto cesto

Republiški cestni sklad sodi, da bo avtomobilska cesta Vrhnika—Postojna končana do roka, se pravi, da bo odprta najpozneje do 31. oktobra 1972. Na tako optimistične napovedi po bojazni lani in letos pozimi so vplivale predvsem ugodne vremenske razmere v zadnjih mesecih. Zemeljskih del so na trasi končali že približno polovico, izkopov je že več kot 1,8 milijona kubičnih metrov, v nasipe pa je vgrajeno več kot 1,4 milijona kubičnih metrov izkopanega gradiva.

Vrednost opravljenih del na trasi je do začetka maja dosegla

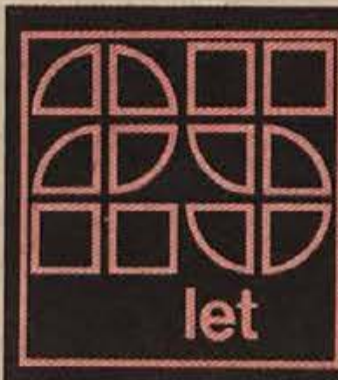
96,6 milijona dinarjev ali 22 odstotkov pogodbene vsote. Takoj pa je treba poudariti, da so doslej končali le poceni dela, saj je asfaltiranje najdražje. Izvajalci so plačilo za opravljeno delo

dobili sproti, tudi Mednarodna banka za obnovo in razvoj, ki kreditira gradnjo, je sproti posiljala potreben denar.

Pri tej banki bo Jugoslavija

zdaj v petem posojilu dobila 35 milijonov dolarjev posojila, ki ga bo banka namenila za gradnjo, opremo, svetovalce in štiri

(Nadaljevanje na 3. str.)

Dijaki šolskega centra za gostinstvo so se v torek dopoldne pridružili številnim novomeškim in drugim srednješolcem, ki so te dni v slavnostnih sprevodih po mestu jemali slovo od šolskih klopi in javnosti na razne načine dokazovali, da so zreli za življenje. Na sliki: učenke novomeške gostinske šole na zadnjem „uradnem“ obhodu po novomeških ulicah. (Foto: S. Dokl)

Krepak stisk roke in poljub očeta Franca Babiča je bil plačilo sinu Evaldu za izredno vožnjo, ki jo je mladenič v nedeljo pokazal na črni stezi v Krškem. (Foto: S. Dokl)

Odgovor devetih predsednikov

Na sestavek „SZDL zmanjšuje obseg obveščanja“, ki smo ga objavili letos 22. aprila na prvi strani našega časnika, smo 27. maja dobili pojasnilo predsednikov občinskih konferenc SZDL našega območja — ustanoviteljc in izdajateljic Dolenjskega lista. Zaradi dolžine ne moremo sestavka objaviti na prvi strani današnje številke, pač pa ga v celoti prinasamo na 6. strani in prosimo naročnike ter bralce, da se z njegovo vsebino seznanijo.

UREDNIŠKI ODBOR
DOLENJSKEGA LISTA

PRIREDITEV, KI JE NAVDUŠILA 10.000 GLEDALCEV

Babič ml. in Molan osvojila gledalce

Dirka za polfinalno svetovno speedway prvenstvo v Krškem je navdušila veliko gledalcev, ki so se posebno razveselili uspeha svojega ljubljenca Ivana Molana — Organizacija je bila odlična!

Skoraj 10.000 gledalcev je v nedeljo, 30. maja, v Krškem prisostvovalo polfinalni dirki za speedwaysko prvenstvo sveta, ki je zbralo vozače iz ČSSR, Romunije, Italije, Bolgarije, Avstrije in Jugoslavije. Največ od vseh so pokazali Mareš, Verner in naš Molan, ki je vozil izredno. V nedeljo je bil Molanov dan, saj je obračunal celo z velikim Marešem, ki je eno najuglednejših imen evropskega speedwaya.

Krško in vsa Dolenjska sta v nedeljo doživela dve lepi prireditvi, ki bosta številnim gledalcem ostali še dolgo časa v spominu. Dopoldan je bila 11. dirka za prvenstvo Jugoslavije za mladince, kjer je domačin Evald Babič, sin znanega dirkača (Nadaljevanje na 11. strani)

Dve uri sproščenege smeča bo pripravil to soboto zvečer Dolenjski kulturni festival vsem, ki bodo prišli na gostovanje SNG iz Maribora. S komedijo o vdovi Rošlinki bodo mariborski igralci pod vodstvom režiserja Janeza Drozga in dramaturškim vodstvom: Josipa Vidmarja zaigrali Golarjevo komedijo v pristni škofjeloški govornici. Igra bo v domu kulture v Kostanjevici ob 20. uri, vstopnice pa prodajajo že zdaj v trafikih; zagotovite si jih lahko tudi s telefonskim naročilom (Kostanjevica št. 19). (Foto: Bogo Čerin)

tedenski mozaik

Skupina uslužbencev nekega oddelka velike tovarne pohištva v Kaliforniji je postala nekega dne nenadoma tako razdražena, da so jih le s težavo pomirili. Tovarniški psiholog je raziskal vzroke njihove pretirane razdražljivosti in živčnosti in ugotovil, da izvirajo iz hrupa, ki ga je povzročila pokvarjena naprava za prezračevanje. Hrup, ki ga sicer sploh ni bilo moč z ušesom zaznati, poznajo pod imenom „nemi hrup“ ali „infra-zvok“ in ga ljudje spoznajo šele tedaj, ko jih pritira na rob živčnega zloma. Ker so to pravčasno odkrili, so uslužbenci zopet lahko normalno delali naprej.

Tako pa se na žalost znanstvenikov ni končala tudi nezgoda, zaradi katere so imeli pri NASA velike nepotrebne stroške, ko jim je eksplodirala nosilna raketa, ki bi morala ponesti pred dnevi proti Marsu ameriško vesoljsko sondo; okvare, ki je povzročila eksplozijo, niso odkrili pravočasno in milijoni dolarjev so šli po zhi! Pa so na srečo sedaj odkrili razlog in tako dobili upanje, da se kaj takega ne bo več ponovilo – ali vsaj ne tako kmalu. In kaj je bil razlog? Neke tako majhen električni del rakete, da ga je s prostim očesom komaj moč videti! Odkrili so ga šele po temeljiti raziskavi, ki je spominjala, kot poročajo iz preiskovalnega središča NASA, na pravcato detektivsko zgodbo iz znanstveno-fantastičnega filma...

Kdorkoli kani loviti rihe pred brazilsko obalo, mora biti od predčerašnjim hudo previden: brazilске oblasti so namreč uradno sporočile, da bodo preganjale vse, ki se bodo z ribiško žilico približali brazilski obali na manj kot 320 kilometrov, toliko namreč trdijo v Rio de Janeiro, znašajo posled njihove ozemelske vode! Velika večina obmorskih dežel je zadovoljna z bistveno manjšo morsko mejo – od treh do dvanajst milj (kar bi zneslo nekako od pet do dvajset kilometrov). No, toliko v vednost, da ne boste dejali, da niste vedeli, če vas bodo slučajno prijeli s trnkom v roki, denimo, 150 kilometrov, pred brazilsko obalo...

Združevanje zemljišč

Komasacija ali dogovarjanje med kmeti — Prepisi v zemljiški knjigi brez družbenih datatev — Ocenjevanje kmetijskih zemljišč

Nekateri kmetje predlagajo komasacijo kmetijskih zemljišč. To pomeni, da naj bi vsa kmetijska zemljišča določenega območja zložili in potem ponovno razdelili. Vsak kmet naj bi dobil toliko zemlje, kolikor je vložil, vendar kar najbližje svoje hiše, da bi posestva bila po možnosti zaokrožena.

Zamisli si slaba, vendar jo je težko uresničiti tako, da bi bili vsi zadovoljni. Vsa kmetijska zemljišča v posamezni katastrski občini ali nekega zaselka, kjer naj bi izvedli komasacijo, niso enako kakovostna. Zato ni moči preprosto določiti za tri hektarje vloženi zemljišč tri hektarje drugih, ki so bližje bivališča kmeta in v enem kosu. Kmetje, ki imajo boljše zemljišča, bi upravičeno zahtevali, naj se upošteva tudi kakovost. Za manjšo površino dobrih zemljišč bi morali dobiti večje slabše zemljišče ali razliko vrednosti plačano z denarjem. Plačati bi morali tisti, ki bi dobili boljše zemljišča. Zato bi bilo treba vsa zemljišča oceniti. To bi morala opraviti posebna komisija. Vzlic temu nekateri kmetje ne bi bili zadovoljni z oceno. Zoper odločbe o oceni in dodelitvi novih zemljišč bi se pritoževali, med sosedu pa bi se pojavili spori.

Pri komasaciji zemljišč je potrebno veliko uvidenosti in včasih popustljivosti, da bi se izognili takim neprijetnostim. Kjer tega ni, je boljše, če si

kmetje zamenjujejo zemljišča z medsebojnim dogovarjanjem. Za tako združevanje zemljišč je sicer potrebno več časa, a vztrajni bodo uspeli brez jeze in preprirov med sosedu.

Nekateri kmetje so si tako pomagali že doslej. Družbene datatve pa jih ovirajo, da bi take zamenjave zemljišč dali vpisati v zemljiško knjigo. To jim včasih povzroča sitnosti pri plačevanju prispevkov, ob smrti lastnikov, ko zemljišča podedujejo drugi in še kdaj. Zato bi bilo treba vsako zamenjavo kmetijskih zemljišč čimprej vknjižiti.

TEHERAN — Razbesnele vode so v severozahodnem delu Irana, kot poroča TASS, terjale življenja 43 ljudi. Katastrofalne poplave je povzročilo večdnevno močno deževje.

REKA — Poslednja medicinskih strokovnjakov je doslej identificirala 69 žrtev nesreče na letališču „Rijeka“ na otoku Krku, neidentificiranih je ostalo še devet žrtev letalske nesreče.

PARIZ — Kralj Saudske Arabije Fejsal je prispel v Pariz na nekajdnevni obisk. V Pariz je prispel iz Washingtona, kjer ga je med drugim sprejel tudi predsednik Nixon.

Jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve Mirko Tepavac, ki bo od 8. do 15. junija obiskal LR Kitajsko, ima zadnje dni veliko dela. Na obisku v Jugoslaviji sta namreč njegova kolega iz Čila (Clodomiro Almeida) in Indonezije (Adam Malik). Z obema se je pogovarjal o dvostranskem sodelovanju, mednarodnem položaju nasploh in vlogi neuvrčenih posebej. Na sliki: med uradnimi razgovori indonezijske delegacije, ki jo vodi Adam Malik (na levi) in jugoslovanske, ki jo vodi Mirko Tepavac (na desni). (Telefoto: Tanjug)

tedenski zunanjepolitični pregled

Družba naj bi to omogočila tako, da bi odpravila vse datatve in stroške, ki niso nujni pri vpisu spremembe lastništva v zemljiški knjigi, za taka kmetijska zemljišča, ki jih bodo še naprej obdelovali kmetje.

Pri sporazumni zamenjavi zemljišč med dvema kmetoma ni nujno, da sta po oceni strokovne komisije obe zamenjani zemljišči enakovredni ali bi morali biti enako veliki. Vsak kmet bo zase ocenil svoje zemljišče, pa tudi tisto, ki ga bo dobil v zameno. Pri oceni ne bo upošteval le pridelka, ampak tudi oddaljenost od svojega doma. Bliznje zemljišče je vredno več kot bolj oddaljeno, ker mu bo prihranilo dolge prevoze pridelkov in gnoja ter poti na delo. Več je vredno tudi tisto zemljišče, ki meji na njegovo, ker je velika polja laže in ceneje obdelovati s stroji.

Kmetje to dobro vedo. Ne sme pa jih motiti zavist, češ on bo dobil od mene boljše zemljišče kot jaz od njega. Vsak naj ocenjuje zase, ne za tistega, s kom želi menjati, pa se bo veliko laže dogovoriti.

JOŽE PETEK

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Osrednja točka na seji centralnega komiteja ZKS minuli četrtek se je nanašala na eno perečih vprašanj v razvoju naše družbe — na VPRAŠANJA SOCIALNIH RAZLIK, ki so v naši družbi čedalje večje, čeprav ustvarjamo družbo samoupravnih socialističnih načel, ki je pravzaprav naperjena proti nepravilni socialni diferenciaciji, kolikor le-ta temelji na drugih osnovah kot na rezultatih dela. In prav to porajajo čedalje večjih socialnih razlik v naši družbi povzročata tudi nemir med delovnimi ljudmi — zategadelj tudi ni naključje, da je CK ZKS uvrstil to problematiko na svoj dnevni red, o pripravljenih tezah ob teh vprašanjih pa bo dokončno spregovorila seja konference ZKS, ki bo sklicana do letošnjega oktobra.

Vsega obirnega gradiva v zvezi s temi vprašanji na tem mestu kajpak ne moremo na kratko povzeti; omenimo le, da je posebna delovna skupina proučevala socialne razlike pri nas ter je ugotovila, da je razmerje med OD nekvificiranih delavcev v delovnih organizacijah ter vodilnim kadrom ponekod že doseglo odnos 1 proti 5,5. V uvodni besedi na tokratni seji centralnega komiteja ZKS je Vinko Hafner poudaril, da razprava o teh problemih v Sloveniji ni naključna prav v tem času — dejal je, da smo pač že dosegli takšno raven ekonomskega in družbenega razvoja, da je postalo povsem očitno neskladje med povečanim materialnim položajem ter ZAOSTAJANJEM PRI RAZVOJU naših družbenih odnosov.

Samoupravna socialistična družba, ki jo razvijamo, kajpak ni sama po sebi zavarovana pred različnimi deformacijami, pred malicjenjem družbenih odnosov, kot si jih zamišljamo. Zategadelj se moramo zavedati bistvenih ukrepov, ki se jim moramo posvetiti za zavezitev rasti tolikšnih socialnih razlik, kot si jih ne želimo; pri tem kajpak ne gre za socialne ukrepe — kot družba se ne smemo omejiti le na razne oblike blažitve socialnih razlik, ki nastajajo med ljudmi v procesu delitve rezultatov dela in družbenih dobrin — predvsem moramo spreminjati in postopoma

odpravljati tiste GOSPODARSKE IN DRUŽBENE RAZMERE, iz katerih se socialne razlike porajajo.

Če se omejimo samo na bistvena vprašanja s tega področja (vsebujejo jih teze, ki jih bo ob vprašanjih socialne diferenciacije obravnavala konferenca ZK Slovenije), jih lahko naštejemo samo po poglavjih, ki so nanizana v omenjenih tezah; to storimo zategadelj, ker je vprašanje socialnih razlik v njih zares vsestransko osvetljeno. BISTVENA VPRAŠANJA ob vsem tem so torej: ekonomski in družbeni izvori socialne diferenciacije in razslojenosti ter objektivne možnosti njihovega odpravljanja; uresničevanje delitve po delu v razmerah blagovne proizvodnje ter vloga solidarnosti; konkretne ocene dohodkovnih razlik ter možnosti in oblike družbenega posredovanja pri delitvenih razmerjih; stališče do osebnega dela z zasebnimi sredstvi ter možnosti obvladovanja raznih ekscesov na tem področju itd.

Vprašanja socialnih razlik

Minuli petek so se na skupni seji sestali predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL ter predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov. Povzeli in ocenili so minulo javno razpravo ob predlaganih USTAVNIH SPREMEMBAH, v kateri so se delovni ljudje Slovenije izrekli za vse tri osnovne vrline tih sprememb — za nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov in pravic, za suverenost republik in za utrditev enotnosti v skupnosti naših narodov in narodnosti, ki temelji na samoupravnih socialističnih načelih. Ob tem so na tej seji določili tudi kandidate za člane predsedstva SFRJ iz Slovenije — Sergeja Kraigherja, Marka Bulca in Mitjo Ribičiča.

V petek so se v republiški skupščini na svojem zasedanju sestali tudi DELEGATI SLOVENSkih OBČIN, ki so soglašali s

predlaganim rebalansom letošnjega republiškega proračuna (spremembe v proračunu nastajajo, ker je federacija že prenesla del svojih finančnih pravic oziroma obveznosti na republike — zategadelj bo letos v republiškem proračunu zbranih nekaj več sredstev, ki pa naj bi ostala v rezervi), čeprav so sprva menili, da bi kazalo letošnja prebitna proračunska sredstva takoj usmeriti v nekatera nujna področja — npr. v izgradnjo cest, za šole, bolnišnice itd. Izvršni svet bo že v kratkem podal skupščini podroben pregled o tem, kako poteka letošnja proračunska potrošnja — in potem naj bi se konkretno odločili, kje in kako bi porabili rezervna proračunska sredstva republike (ki so še s sedanjim rebalansom proračuna povečala za 46 milijonov dinarjev, kajpak novih).

V ponedeljek so zasedali vsi zbori REPUBLIŠKE SKUPŠČINE z dokaj obširnimi dnevnimi redi — omenimo samo, da so na tem zasedanju sprejeli poseben skupščinski akt s sklepi in priporočili za učinkovitejše izvajanje DAVČNE POLITIKE ter za preprečevanje raznih družbeno škodljivih pojavov (kot so davčne utaje, neupravičeno bogatenje posameznikov itd.), ki nalaga določene naloge v zvezi s tem republiškem izvršnem svetu, hkrati pa priporoča občinskim skupščinam, kako naj okrepijo delovanje svojih ustreznih organov teh služb.

Republiška skupščina je na tokratnem zasedanju sprejela tudi predlog za izdajo zakona O ZDRUŽEVANJU KMETOV v združene organizacije združenega dela in v pogodbeno skupnosti — zakon, ki je po mnenju predlagateljev eden od pogojev za hitrejšo preobrazbo našega kmetijstva. Če samo na kratko omenimo načela tega novega zakona (ki ga bo dokončno šele treba pripraviti), bi lahko rekli, da gre pri tem za zaskopske možnosti združevanja zasebne in družbene lastnine v kmetijstvu prek združenega dela delavcev in kmetov — vse to pa na temelju enakopravne udeležbe kmeta pri delitvi dohodka v zadrugi, organizaciji združenega dela ali v pogodbeni skupnosti.

V Jordaniji so se zopet vneli spopadi med palestinskimi komandosi in vojsko kralja Husaina. Čeprav za zdaj ni moč govoriti o bojih, kakršni so bili septembra lani, ko je le malo manjkalo, da se dežela ni utopila v lastni krvi, pa je kljub temu to, kar se dogaja v Amanu in nekaterih drugih jordanskih mestih, še ena žalostna epizoda jordanske drame, ki ji še vedno ni videti konca. Kot vselej doslej tudi to pot obe strani obtožujeta druga drugo in valita krivdo na nasprotni tabor. Tisk arabskih dežel je potegnil s komandosi, ki so s svojimi izjavami, da jih namreč kralj Husain hoče dokončno izrinuti iz dežele, kajpak le še prilili olja na ogenj strasti in nesporazumov. Težko, boljše rečeno nemogoče, je karkoli napovedati v zvezi z jordansko tragedijo, vzroki so globoki, nesporedni in nerazumevanja pa izjemno zapletena, tragična. Vsekakor je moč komandosov bistveno manjša kot je bila še pred pol leta in zanesljivo ne pomeni za Izraelce, ki naj bi bili pravzaprav njihovi poglavitni nasprotniki, kakšne večje ovire. Tragedija palestinskih komandosov je tudi v tem, da izgubljajo sile in življenja v spopadih s tistimi, ki so — vsaj uradno — njihovih pristaš in skupnem boju proti Izraelcem, namesto da bi oboji združili sile in poskusili striti fronto proti vojski generala Dayana.

Gustav Husak je generalni sekretar (po sovjetskem vzoru, doslej je bil prvi sekretar) komunistične partije Českoslovaške, Sovjetska zveza največji prijatelj Prage, desničarji in oportunisti (prevajeno: Dubček in njegovi pristaši) pa največji sovražniki českoslovaškega socializma. To je, v telegrafskem stilu, zaključek štirinajstega kongresa komunistične partije ČSSR, ki se je končal v Pragi. Ugotovitvi, da se na njem ni zgodilo nič takega, kar bi veljalo kot presenečenje in da je Gustav Husak ta trenutek trdneje v sedlu kot je bil kdajkoli, lahko dodamo, da pomeni, gledamo s praškimi očmi, kongres konec nekega zelo burnega in zapletenega obdobja razvoja českoslovaške družbe, v katerem pa sta partija in vlada (mišljena je kajpak sedanja garnitura) s pomočjo prijateljskih socialističnih držav in partij uspešno prebrdili vse ovire. Obrobni pripetljaji (KP Španije in V. Britanije sta bojkotirali kongres, italijanska KP pa ni smela svojega pozdravnega govora prebrati na kongresu, marveč ga je posebej objavila v Rimu) so sicer pokazali, da se prav vsi ne strinjajo z ocenami in stališči, izraženimi na govorniški tribuni kongresa, toda za nadaljnji razvoj dogodkov v Pra-

Nemirna Jordanija

časni umirja. Zahodna Nemčija se vedno ni vrgla na trg ogromnih količin dolarjev, ki jih ima, to pa je eno izmed dejstev, ki še vedno drži v dokajšnji napetosti tiste, katerih poglavitna skrb so zapletene kupčije na mednarodnih borzah.

V Rosario so gverilci izpustili ugrabljenega britanskega konzula v Argentini Stanleya Silvestra, za katerega je družba, v kateri je sicer zaposlen (konzul je le častni), plačala 62.500 dolarjev.

Nemara je še en dogodek iz mednarodne arene vreden pozornosti: saigonski maršal Ky, ki je sicer podpredsednik v vladi generala Tjaja, je napovedal, da bo oktobra na predsedniških volitvah kandidiral proti svojemu sedanjemu šefu. Izjavo je dopolnil z mnenjem, da vojska zmaga ni mogoča in se zavzel za pogajanja, kar velja kot presenetljiv obrat — četudi mnogi menijo, da gre le za predvolilno izjavo brez večje teže.

TELEGRAMI

HANOI — Na enotedenskem obisku v glavnem mestu DR Vietnam je bil predsednik CK Itoške domoljubne fronte princ Sufanuvog. ATE NE — kot piše grški tisk, bodo Združene države Amerike kmalu odobrile Grčiji novo vojaško pomoč v vrednosti 85 milijonov dolarjev.

V četrtek, 27. maja, so aktivisti RK v Kočevju na 16 zbirnih mestih zbrali 450 kg rabljene obleke, posteljnega perila in obutve. Na sliki: zbirno mesto pri eni izmed kočevskih stolpnice. (Foto: Prine)

Konkretno ukrepanje bi se reklo temu, kar vidite na fotografiji. Medobčinski tržni inšpektor Jože Škof je pod arkadami v Metliki zasačil prodajalca sadja in zelenjave brez prodajnega dovoljenja, razen tega je bilo blago slabo. Namesto da bi se ilegalni trgovec hitro pobral, se je še plačilu globe protivil. (Foto: R. Bačer)

KAKO DELAJO SOSEJNI KOROŠČI? Prvih 50 kmetov iz trebanjske občine (od skupno 180 prijavljenih) si je 29. maja ogledalo več kmetij na Koroškem. Uspelo strokovno ekskurzijo je organiziral občinski sklad za pospeševanje kmetijstva. Na sliki: pogovor pred hlevom Adolfa Teppana, slovenskega kmeta iz vasi Kostanje pri Vrbskem jezeru. (Foto: M. Legan)

PO CESTI VRHNIKA—POSTOJNA SE DRUGI ODSEKI:

Še novo posojilo za avto cesto

Več kot 24 milijonov dolarjev posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj za cestna odseka Hoče—Levec in Postojna—Razdrto

(Nadaljevanje s 1. str.)
pendije. To posojilo zagotavlja 38 odstotkov gradbenih stroškov in nadzora, vso uvoženo opremo in skoraj polovico domače opreme, stroške svetlovalcev in izdatke za štipendije. Slovenija bo od tega posojila dobila več kot 24 milijonov dolarjev ali 69 odstotkov vsega posojila.

Denar, ki ga bo dobila Slovenija, bo vložen za gradnjo blizu 50 kilometrov ceste Hoče—Levec, ki bo za začetek dvopasovnica, gradili pa bodo elemente štiripasovnice (mostovi, nadvozi in podobno), in za nekaj manj kot 9 kilometrov štiripasovne ceste Postojna—Razdrto. Prvi odsek bo veljal po zdajšnji oceni 556 milijonov dolarjev, drugi pa bo stal 112 milijonov. Priprave za gradnjo obeh odsekov so se že začele, v

promet pa naj bi spustili pri morskem odseku po 28 mesecih, štajerskega pa po 42. Tako bodo avtomobili zapeljali po cesti med Vrhniko in Postojno novembra prihodnje leto, med

VEDNO VEČ KRVODAJALCEV

Na občinskem odboru Rdečega križa v Novem mestu so povedali, da je v letošnjem letu naraslo število krvodajalcev. Vedno več jih je iz nekaterih novomeških delovnih organizacij, kjer so krvodajalstvu posvetili veliko pozornost. Znaten uspeh pa je bil dosežen tudi na terenu, saj je vedno več krvodajalcev tudi iz vasi. V letošnjih 4 mesecih so na novomeški transfuzijski postaji odvzeli 251 litrov krvi. Računajo, da bodo letno kvoto, ki je 900 litrov, še celo presegli. Učinkovita propaganda je torej že rodila vidne uspehe.

J. SPLICHAL

Julija programi

Na seji občinske skupščine Ribnica, ki je bila 31. maja, so sklenili, da morajo vse gospodarske organizacije do julija izdelati stabilizacijske programe. Odborniki so dali soglasje k finančnim načrtom sedmih občinskih skladov. Sklenili so, da šola v Velikih Poljanah, ki šteje 9 učencev, še ostane in da morajo občani za popravilo šolske stavbe prispevati 60 odstotkov potrebnih sredstev v obliki denarja, lesa ali kako drugače.

Čredno je zapisati...

Slovenski sindikat predlagajo gospodarstvu, naj bi bili najmanjši osebni dohodki vsaj 1.000 dinarjev. To je vsekakor spodbudna vest za vse tiste delavce, ki dobivajo zdaj še po nekaj sto dinarjev nižje dohodke.

Kajpak je razumljivo, da ne gre zgolj za socialno gesto sindikatov, ki naj pripomore, da bodo vsi zaposleni dobili vsaj toliko denarja, kolikor je zdaj spodnja meja za normalno življenje.

Precejšnje vlogo bodo pri uveljavljanju načela sindikatov imeli gotovo tudi samoupravni sporazumi, ki naj bi prepričali zdaj dovolj pogostno situacijo, ko so delavci za enako delo imeli bistveno različno plačilo. Prav o tem so pred tedni spregovorili tudi na seji medobčinskega sveta Zveze komunistov v Novem mestu, ko so opozorili, da so sedanje razmere nevarne in jih je potrebno čim hitreje odpraviti.

Sindikati so se doslej v veliko primerih borili, da ne bi bil ogrožen življenjski standard delavcev, zlasti tistih z najnižjimi dohodki. V svojih naporih — spomnimo se borb okrog podražitve kruha — so bili podobni don Kihotu, saj so nazadnje vedno izgubili bitko. Če jim bo uspela zdajšnja akcija, da bodo vsi zaposleni imeli zagotovljenih 1.000 dinarjev osebnega dohodka na mesec, bodo po izgubljenih bitkah dobili vojno. Velja pa opozoriti, da za 1.000 dinarjev osebnega dohodka v marsikateri delovni organizaciji ne bodo več smeli delati tako slabo kot doslej.

Spominu skladatelja Marjana Kozine

Danes, v četrtek, ob 18. uri bodo v Dolenjski galeriji odprli razstavo akademskega slikarja Borisa Kobeta pod naslovom „Krka od izvira do Soteske“. Umetnik je v 26 slikah v tempera tehniki zajel najlepše motive ob gomljenju toku Krke. Umetnik in Dolenjski muzej posvečata to razstavo spominu novomeškega rojaka, skladatelja Marjana Kozine, ki ga je pred dnevi počastila tudi novomeška občina s tem, da je glasbeno šolo v Novem mestu poimenovala po pokojnem skladatelju. Na otvoritvi bo Slovenski orkester v spomin Marjana Kozine zapel njegovo pesem ter ji dodal še nekaj točk iz svojega klasičnega programa. Na otvoritvi vabimo vse ljubitelje umetnosti in lepe pesmi. Razstava bo odprta do 27. junija 1971.

Telovadni nastop 2000 udeležencev

V Novem mestu bo v soboto, 5. junija, ob 15. uri na zletnem stadionu množični telovadni nastop, na katerem bo nastopilo 2.000 udeležencev.

POZNATE GOBE?

Znano priročno knjigo GOBE Jožeta Groma je izdala Mladinska knjiga v Ljubljani že v ponatizu (naklada 10.000 izvodov) — dokaz več, kako priljubljena je bila prva izdaja tega potrebnega dela. Ponatis GOB je kupcem na voljo skoraj v vsaki knjigarni.

Založba opozarja ljubitelje gob tudi že na ilustrirano knjigo o gobah po originalnih barvnih posnetkih istega avtorja GOBE 2. V njej so zbrani opisi in slike gob, ki rastejo največkrat poleg tistih, ki jih opisuje žepna izdaja drugega ponatisa Gromovih GOB.

Odličen med odličnimi!

V finalnem delu tekmovalnja v znanju, ki ga organizira „Pionirski list“ v okviru svoje Vesele šole, je od zastopnikov Dolenjske v Ljubljani največ dosegel Ribničan Boštjan Debeljak, učenec 6. razreda osnovne šole. Boštjan je osvojil prvo mesto in dosegel stoodstotni uspeh. Mlademu Ribničanu naše čestitke!

Koliko denarja za najbolj nujno?

V informacijah republiškega sveta sindikatov so objavljene zanimive številke o minimalnih življenjskih stroških v Sloveniji. Kakšni so ti stroški za poprečno družino v Novem mestu, smo v Dolenjskem listu pred nekaj meseci zapisali v „Secirnici družinskega proračuna“. Ni nam preostalo drugega, kot da smo seciranje sklenili s preprostim stavkom, da so pri poprečnih osebnih dohodkih gospodinje čarovnice, da lahko držijo od prvega do prvega.

Da je bilo naše mnenje pravilno, potrjujejo tudi številke o minimalnih življenjskih stroških v Sloveniji. Ocena za leta 1966 do 1975, ki je temeljila na 10-odstotnem porastu poprečnih življenjskih stroškov na leto, namreč dokazuje: letos je potrebno za 4-člansko nekmečko družino 1.949 din na mesec, za mešano 1.662 in za kmečko 1.475 din na mesec. Čez dve leti bodo minimalni življenjski stroški za enako nekmečko družino že 2.357 din, za mešano 2.009 din in za kmečko 1.783 din. Številke upoštevajo tudi realni dvig poprečne življenjske ravni.

Lanski podatki — številke upoštevajo štiri družinske člane — zgovorno dokazujejo: za prehrano 10.619 din, za neprehrambene izdatke 3.920 din, za skupno higieno 301 din, za kulturno razvedrilo 204, za prevozna sredstva 174, in še za stanarino, kurjavo, razsvetljava in

druge stroške — da je potrebno skupaj v enem letu kar 21.429 din za minimalne življenjske stroške ali 1.786 din mesečno! Na enega člana torej — 469 din v štiričlanski družini vsak mesec.

Kaj naj store tisti, ki se vesele sindikalnega poziva, naj bo najmanjši osebni dohodek vsaj 1000 din? Razglabljati, kje morajo vzeti, ni pretežko. Pri hrani ne morejo, torej začnejo pri kulturi.

Delo bi moralo osvoboditi človeka — pa ga žal še ne. So-

Sejmišča

POLOVIČNA PRODAJA

Na sobotnem sejmu v Brežicah so od 743 pujskov do treh mesecev starosti prodali 376; prodajalci so pobrali do 9 din od kilograma žive teže. Starejših prašičev so pripeljali 37, prodali so jih 21. Cena zanje je bila poprečno za 1 dinar nižja pri kilogramu žive teže.

695 PRAŠIČEV DOMOV

Čeprav so bile na ponedeljkovem sejmu v Novem mestu cene še nižje kot prejšnji teden, so rejci odpeljali 695 neprodanih prašičev. Skupaj je bilo naprodaj 1037 prašičev, od tega 929 do 12 tednov starosti. Prodali so jih vsega 342; za mlajše so dobili 130 do 190 din, za starejše 200 do 350 din.

Odkritje spomenika v Prečni pri Novem mestu

Krajevna organizacija ZB NOV Bršlin pri Novem mestu bo na pokopališču v Prečni odkrila spomenik borcem in talcem, ki so delovali in padli na področju Prečne, Bršlina, Cegelnice, Češče vasi in okolice. Odkritje bo v nedeljo, 6. junija, ob 10. uri dopoldne. Na njem bo govoril prvoborec in nosilec spomenice 1941 Franček Sajc. Sodelovali bodo moški pevskega zbor „Dušan Jerab“ in godba na pihala iz Novega mesta ter recitatorji OS Prečna. Vabimo svoje padlih iz območja Bršlina in okolice ter vse preživele borce iz teh krajev, da s svojo prisotnostjo počaste spomin na padle borce in talce.

KRAJEVNI ODBOR ZB BRŠLIN

Turistični barometer

Velikokrat je bilo že povedano, kako pomembna je turistična propaganda. Za letos obljublajo v Jugoslaviji več prenočitev in več gostov kakor prejšnja leta, čeprav začetek turistične sezone ni najbolj obetavna. Ob več tisoč novih posteljah v različnih hotelih namreč prenočitev ni kaj dosti več.

In kako je s propagando Dolenjske in njenega turizma? Dolenjska turistična zveza je dobila 105.000 barvnih razglednic iz Italije. Fotografirani so znani turistični objekti na Dolenjskem, razglednice pa so že dosele bile v prodaji — gre za ponatis.

Le brežiški Turist hotel je izdal nov prospekt, povsod drugje manjka denarja za te stvari, pravijo na Dolenjski turistični zvezi, kjer ne vedo ničesar o tem, da bi še kdo pripravljali izdajo prospekta. Ob že znanih težavah te zveze, kadar izda prospekt Dolenjske, so razumljive težave gostinskih organizacij, ki navadno ne zmorejo denarja, da bi izdajale prospekte. Propaganda pa imajo premalo, bomo morali spet ugotovljati.

Kmetijski nasveti

Pravila dobrega siliranja

Siliranje je eden izmed najboljsh načinov priprave živinske krme, zato si zanesljivo utira pot tudi na naše kmetije. Kisanje (siliranje) omejuje izgubo hranil in je zelo gospodaren način priprave krme za zimo. Bistvo siliranja je v sočni krmi vzbuditi mlečno kislinsko vrenje, ki preprečuje razkrajanje in ohranja krmo zdravo in užito.

Kemično dogajanje pri kisanju krme je precej zapleteno, vendar to ni predmet današnjega zapisa. Za praktičnega poljedelca je pomembnejše, da temeljito pozna postopke, ki dajejo dobro silažo, in da pozna načine, kako je treba kisati posamezne vrste živinske krme. Med nujnimi ukrepi je na prvem mestu tlačenje krme. Z njim iztisnemo zrak, vrzeli pa izpolnimo z rastlinskim sokom in s tem ustvarimo možnosti za pravilno vrenje. Toplota v silosu se ne sme dvigniti nad 30 stopinj, ker se sicer pojavi močno maslenokislinsko vrenje, ki pokvari silažo. Na to je treba še posebej paziti pri krmnih rastlinah, ki imajo veliko beljakovin (detelje, mlada trava).

Posebej naj omenimo pomen delnega osuševanja krme pred siliranjem. Delna ovenitev omogoča, da lahko uspešno siliramo mlado travo in detelje. Prizadevati si moramo, da siliramo pravi trenutke. Čas, ko ima krma še približno 70 odst. vlage, je najbolj primeren. Zanesljivo siliranja lahko povečamo tudi z dodajanjem anorganskih kislin, ki pospešijo kislinsko vrenje. V ta namen priporočajo tudi nekatere soli.

In še beseda o silosih. Najvažnejša zahteva je, da mora silos imeti neprepustne strehe. Iz česa je silos narejen, kakšno obliko ima, je manj pomembno za siliranje, bolj pa seveda za stroške tega dela. Na naših kmetijah se še pojavljajo stolpni silosi, ki so zelo dobri, terjajo pa mnogo težakega dela pri polnjenju in praznjenju. Glede tega so zelo izpopolnjeni kovinski silosi Harvestor, ki pa imajo to veliko „napako“, da so zelo dragi. Za večje živinorejske obrate priporočajo koristaste silose, v katerih lahko polnjenje in praznjenje zelo mehaniziramo.

Inž. M. L.

DVESTO V ČLOVEŠKIH USOD

O sodobnem zdravljenju duševnih bolnikov pri nas — Predvsem: odpraviti grenak občutek odkrnjenosti in osamljenosti, po okrevanju pa vrnitev v staro okolje, kjer naj bi okrevanca sprejeli brez zasmehovanja, nerazumevanja in namernega zapeljevanja — Število alkoholikov v Sloveniji narašča

V odkrnjeni tihoti podeželskega kraja, kjer zatopotajo konjska kopita na cestnem asfaltu še pred sončnim vzhodom in kjer kmetom na polju obrisejo znoj s čela šele hladne večerne sape, stoji staro grajsko poslopje. Na novo pobeljeno stavbno pročelje, ograjeno z visokim zidom, in črna, zamrežena okna, grozljivo resnična. Zdi se, da stoji tu že od vekomaj — kot spomenik preteklosti v opomin sedanosti. Ne tako davna zgodovina mu je vtisnila neizbrisljiv pečat, kajti še vedno nas njegova zunanja podoba spominja na tisočkrat prekleto begunjske zapore.

Kolo časa pa se brez zastoja vrti naprej: dogodki in spomini počasi bledijo, neme priče in podobe preteklosti se spreminjajo in dobivajo sliko sedanosti. V nekdanjo tako zelo osovraženo grajsko poslopje, kjer je po svobodi hrepenelo tisoče domoljubov, se je zdaj naselil mir. Mir, ki pomirja in spočije. Notranjost gradu so z belo prepletkanimi stenami in izredno lepo in okusno opremljenimi prostori preuredili v bolnišnico — psihiatrično bolnico.

Tu dvesto in še več različnih človeških usod išče svojo pravo življenje, išče sebe in si nabira moči in volje za vrnitev v staro domače okolje. Radi bi preboleli, ozdraveli in spet normalno živeli med nami. Med zdravimi.

Srečanje na belem hodniku

Počasi, z rahlo drsajočimi koraki, upognjenim telesom in s širokim nasmehom mi je prihajala naproti. Svetli, nakodrani lasje so ji krasili nasmejeno lice in oči so ji v veseljem pričakovanju srečanja prijazno zažarele. Vedno bolj se mi je približevala in vedno bolj sem čutila njeno bližino. V pozdrav se je oklenila moje desnice in ko sem pogledala v njene modre oči, sem se zdrznila. Ob zastremem pogledu, uprtem nekam daleč mimo mene, me je neprijetno mrzlo spreletelo — nedoločen občutek napetosti in strahu, ki se te polasti ob prvem srečanju z duševnim bolnikom.

„Ali si ti tudi prišla?“ me je začela prijazno ogovarjati.

„Ani, Ani, pridi nazaj,“ jo je klicala sestra na koncu hodnika.

„Kajne, pri nas je lepo, kajne?“ je hitela Ani in kimala z glavjo.

„Ani, ubogaj me, v posteljo moraš,“ ji je dejala sestra, jo prišla za rokav in jo odpeljala kot neobogljivega in porednega otroka. Ani ji je obotavljaje, vendar ubogljivo sledila.

„Šele tedaj, ko so se za njo zaprla vrata bolniške sobe, je popustila prejšnja negotova napetost. Ne vem, ali sem čutila usmiljenje, žalost, potrnost ali grenkobo. Vem le, da mi je bilo neizmerno težko in hudo.“

Namen in potrebe sodobne psihiatrije

„Po vojni je bilo stanje, v katerem se je nahajala naša psihiatrija, izredno slabo, skoraj nevdržno,“ pravi ravnatelj psihiatrične bolnišnice v Begunjah, primarij dr. Jurij Zalokar.

„Tedaj nam je ostal le en oddelek za zdravljenje duševno bolnih in alkoholikov. Zdravili so se lahko le v Polju pri Ljubljani. Trst in Gorica sta ostala onkraj meje, zato je bila tudi

korak dalje, čeprav zaradi že znanih problemov v zdravstvu zaostajamo za nekaterimi državami. Seveda tudi drugod po svetu stanje ni najbolj zadovoljivo. V Švici imajo še vedno velike bolnišnice za duševne bolnike, kjer zdravijo tudi duševno zaostale, osebnostno motene in alkoholike. Mnogi med njimi sodijo prej v prevzgojne ustanove.“

Začarani krog bolezn

„V psihiatrični bolnišnici v begunjah zdravimo duševne bolnike in alkoholike,“ nadaljuje primarij dr. Jurij Zalokar.

„V zadnjih letih število alkoholikov zaskrblyuče naglo narašča. Alkoholizem je sprva socialni problem, pozneje postane zdravstveni, ob neuspešnem in prekasnem zdravljenju pa preraste znova v socialni problem. Nekomu, ki se zaradi nerazumevanja v družbi ali družini začne vdajati pijači in dan za dnem prazni kozarce, se kmalu navada in razvada spremeni v bolzen. Ko so prizadeti njegovi telesni organi: jetra, želodec, srce, živci in njegova duševnost, mora piti, kajti bolezen ga sili k pijači. Posledice pitja moramo omiliti, zato ga zdravimo internistično. Razen zdravljenja skrbimo tudi za rehabilitacijo, zaposlitveno terapijo, prirejamo izlete, predavanja in razgovore bolnikov s socialnimi delavci.“

Alkoholizem doseže svoj vrh poprečja v starostni dobi okoli 30. do 35. leta. Med obolelimi je 85 odstotkov moških. Vsak bolnik, ki se je zdravil zaradi alkoholizma, ne sme po odpuštu alkohola niti poskusiti. V nasprotnem primeru se spet začne vrteči v začaranem krogu te težke in razmeroma težko ozdravljive bolezn. Po podatkih okoli 40 odstotkov alkoholikov vzdrži brez alkohola dve leti. Nekaj je seveda tudi neozdravljivih alkoholikov, za katere skrbe socialne službe in so večinoma doma, v domovih za onemogle ali pa se potikajo po svetu. Pojavlja se že tudi narkomanija, vendar smo pri nas do zdaj zdravili le en primer te bolezn.“

Zmedenost in nemir

„Alkoholiki in duševni bolniki pri nas niso ločeni, ker smo spoznali, da eni na druge dobro in pomirjajoče vplivajo. Miselnost, da so duševni bolniki nemirni in nevarni, je napačna in precej zmotna. Nemir kot eden izmed znakov duševnega obolenja se v večini primerov sprva sploh ne pojavlja. Človek, ki v starem domačem okolju

spozna, da je bolan, šele po vznemirjenju in preplahu okolice postane ves zmeden in preplašen. Največ ljudi oboli za shizofremijo, pri kateri so najpogostejši znaki motnje misljenja, halucinacije, v začetku bolezn pa občutek zasledovanja in preganjanja. Pri epileptičnih traja zamračnost una nekaj ur, deliriki so tudi po pet dni v komi, pri nenadnih duševnih obolenjih pa se bolnik nenaravno in zmeden obnaša po ves dan. Na zaprtih oddelkih se zdravi 10 odstotkov vseh bolnikov. Duševnih bolezn je več glede na daljšo življenjsko dobo starostnih obolenj. Okoli 90 odstotkov bolnikov se pri nas zdravi manj kot tri mesece.“

Razen zdravil ima zdravilni učinek tudi zaposlitvena terapija: delo, šport, izleti. Pri nas gostujejo pevski zbori, ansambli, prirejamo izlete v bližnje in daljnje okolice, na Koroško, letos smo bili na Golici v Karavankah. Bolniki delajo na polju, vrtnarijo, se ukvarjajo s čevljarstvom, z mizarstvom in opravljajo različna drobna ročna dela. V sodelovanju s tovarno športnega orodja Elan so začeli izdelovati posamezne dele za opremo smučič. Odprli bomo že 14. razstavo likovnih in drugih izdelkov. Namen teh razstav je v tem, da ljudje spoznajo, kaj vse lahko naši oskrbovanci znajo in lahko naredijo. Pri tem pa stalno pazimo, da ne izdelujejo ne vrednih izdelkov, ampak se čim bolj približujejo kulturnim stvaritvam.“

Vsak dan znova se trudimo, da se bolniki v domačem, toplem okolju bolnišnice dobro počutijo. Radi bi, da bi se tako počutili tudi v okolju, v katerem se pozneje vračajo. Žalostno je, da jih okolje ne sprejme prijazno, celo več: večkrat so deležni zasmehovanja, nerazumevanja in namernega zapeljevanja. In nato prihajajo k nam še bolj bolni, še bolj potrebni naše pomoči.“

Ob slovesu sem na hodniku zagledala dva mlada fanta. Prvi je hlastno odvijal zavojček napolitank, drugi pa se je nemirno prestopal. In še preden sem dosegla kljuko vhodnih vrat, je drugi priskočil in mi jih z nasmehom in vljudnim „prosim“ odprl. Tokrat mi beseda „hvala“ ni zavnela vsakdanje kot vljudnostna beseda, ampak neprimerno bolj iskreno in bolj hvaležno.

DARINKA SEDEJ

Sladkorna in dednost

Že več kot tristo let je znano, da se sladkorna bolezen pojavlja v raznih družinah, v različnih rodovih, pa tudi v posameznih, zlasti manjših in med seboj več ali manj sorodnih narodnostnih skupinah pogosteje kakor v širokih množicah velikih narodov in ljudstev. Zaradi tega je že zgodaj vzniknilo prepričanje, da je sladkorna bolezen „družinska bolezen“. „rodovna bolezen“ ali bolezen nekaterih, zlasti manjših primerov, tudi dedna bolezen, se pravi, da se zasnova zanjo prenaša od prednikov na potomce, od staršev na otroke, od dedov na starše, od pradedov na deda in tako „naprej“, pravzaprav „nazaj“, vse od tistega skupnega prednika, ki je pred mnogo leti prvi zbolel za sladkorno boleznijo in po katerem se prenaša bolezen iz roda v rod.

Mnogo je bilo poskusov, da bi dognali pogostost pojavljanja sladkorne bolezn v različnih deželah. Ni namreč lahko ugotoviti zanesljive številke, ki bi pojasnila razsežnost, v kateri se pojavlja ta nevspečna in usodna bolezen povsod in v kakršnihkoli razmerah. Mnogo zunanjih okoliščin igra pri tem soodlojučno vlogo. Predvsem so važne možnosti za odkrivanje sladkornih bolnikov po sodobnih zdravstvenih razpovznih načinih, kar seveda povsod ni mogoče. Pa tudi doba preživetja posameznikov v določeni skupini ljudi, ki živijo v enakih zunanjih okoliščinah, je važna. Sladkorna bolezen se namreč pojavlja pretežno v srednjem starostnem obdobju, ki ga ljudje ponekod zaradi sorazmerno zgodnjega umiranja komajda dosežejo.

Kako je s sladkorno boleznijo pri nas, ne vemo natančno. Verjetno bo nekako tako kakor v Evropi sploh, vendar pa imajo strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, pri nas vtis, da se pojavlja pogosteje in vse bolj v zgodnjih starostnih obdobjih kakor nekoč. Temu je lahko vzrok tudi boljše in bolj zgodnje odkrivanje bolezn, po zaslugi boljše in širše zdravstvene službe, ki sega, pri nas, domala do vsakogar in skorajda v vsak kot dežele. Zlasti se je izboljšala možnost odkrivanja novih primerov sladkorne bolezn pri otrocih, odkar obstaja na Otrški kliniki v Ljubljani center za otroke-diabete. Ni namreč redko, da se odkrivajo novi primeri sladkorne bolezn že v drugem letu starosti ali preje, da, celo kmalu po rojstvu. Vendar pa nas čaka na tem področju še mnogo dela.

V razvitih državah z odlično in vsem dostopno široko zdravstveno službo je bilo hkrati z resno in verodostojno statistično dokumentacijo dognano, da je pri 1 do 5 odstotkih moških pričakovati, da se pri njih pokaže in razvije sladkorna bolezen, medtem ko je pri ženskah še večja verjetnost in znaša 2 do 7 odstotkov. Pravijo, da so ženske bolj ogrožene s to boleznijo zaradi hormonalnih nihanj (menstruacija, nosečnost) ter nagibanja k debelosti in debelosti, ki je sojov in v posredni zvezi z nastankom in razvojem bolezn same. Tudi različni pretresi („stres“), za katere so ženske že po naravi bolj dojemljive, naj bi igrali soodlojučno vlogo v pogostnejšem pojavljanju sladkorne bolezn pri ženskem spolu. Znano je tudi, da se bolezen pojavlja nekako do 40. leta starosti približno v enaki meri pri obeh spolih, kasneje pa se pojavlja značilno pogosteje pri ženskah, zlasti v slojih, katerim gre dobro. Pogosto se dogaja, da se bolezen odkrije ob meni, kar zopet govori v prid zvezi s hormonalnimi spremembami v telesu.

Ze dolgo je znano, da se pripadniki določenih, zlasti manjših narodnosti vse bolj nagibajo k sladkorni bolezn kakor drugi posamezniki iz velikih in širokih populacij. Tako je znano, da je pojavljanje sladkorne bolezn med Židi zelo pogostno. Vendar pa je treba upoštevati pri takih opazovanjih tudi pojav širšega in ožjega krvnega sorodstva, ki je bilo, vsaj nekoč, pri tej etnični skupini dokaj pogostno. Znano je, da se v zakonih med prvimi bratranci pojavlja neka prikrita dedna bolezen za 1/8 pogosteje, med drugimi bratranci za 1/16 itd. Nekeč smo domnevali, da med populacijami črncev ni sladkorne bolezn, vendar je to gledanje zmotno, odkar je tudi pri njih, vsaj pri nekaterih, zdravstvena in statistična služba razvitejša. Isto velja za populacije t. i. mongolske rase. Verjetno pa je res, da je med pripadniki latinskih (romanskih) narodnosti manj sladkorne bolezn kakor med pripadniki anglosaških, germanskih in nordijskih narodnosti. Tu pa lahko igrajo vlogo zopet zunanji, zlasti klimatični učinki ter z njimi povezani načini prehrane in razne bolezn, posebno nenadni in hudi infekti.

Nekoč je veljalo tudi mišljenje, da je v mestih več sladkornih bolnikov kakor na podeželju. Dandanes, ko med „mestom“ in „deželom“ ni več tolikih razlik, se je to gledanje izkazalo kot zmotno. Morda „mesto igra vlogo glede števila in hudosti infektov, ki jih zaradi tesnega in nezdružnega mestnega življenja doživlja povprečni posameznik v primeru z „deželom“, kjer se med seboj srečujejo in okužujejo manjkraj. Tudi „živčni“ in „duševni“ pretresi naj bi bili v mestu pogostejši.

Glede dednosti sladkorne bolezn je izredno zanimivo in tudi važno pojavljanje sladkorne bolezn pri sorodnikih in potomcih kakega znanega bolnika. Razumljivo je, da so pri pogostosti pojavljanja ob obstoječega in bodočega sorodstva zainteresirani predvsem „novi“ sorodniki v družini, npr. tače, tasti, zetje in snaher s tem bodočimi starši, „dedki“ in „babice“ — kajti nevspečnost in usodnost te bolezn je dokajšnja in — na splošno — kar dobro znana tudi med našim ljudstvom.

Mnogo raziskav je bilo izvršenih v nameri, da bi odkrili tveganje bodočih in obstoječih sorodnikov glede pojavljanja sladkorne bolezn v družini znanega bolnika. Številke se začuda povsod vrtijo okrog 26 in 27 odst., le ponekod presega 36 in 37 odst. pojavljanja v družinah znanih bolnikov, nasproti 3,4 do 3,8 odst. pojavljanja bolezn v družinah, pri katerih ni bilo zaslediti sladkorne bolezn. Vendar je treba na določeni stopnji sorodstva omejiti izključne možnosti dednega prenosa bolezn, npr. pri 1 do 2 krat odkrnjenih bratrancih, ki so glede skupnih lastnosti z nekim prednikom v družini še kaj malo „sorodni“, temveč se glede skupnih lastnosti vse bolj likajo kot pripadniki nekega širšega rodu ali manj e ter večje populacije, ki ima, med posebnimi značilnostmi, tudi morda nekoliko pogostejše pojavljanje sladkorne bolezn. Vedeti moramo namreč, da je med nami kar 25 odst. nosilec prekritega (recesivnega) gena za sladkorno bolezen ali z drugimi besedami: vsak četrti izmed nas nosi tak gen med svojimi t. i. avtosomalnimi geni. Ni pa treba, da se vsaka četrti posameznica v neki populaciji tudi sreča z vsakim (četrtim) posameznikom — nosilcem in da ima s sladkorno boleznijo prizadetega prvega ali drugega otroka. Znano je namreč za recesivno-dedni prenos, da ima zakon dveh nosilcev genov za neko bolezen med štirimi potomci, neglede na spol, enega zdravega, dva nosilca in le enega prizadetega. Vrstni red pojavljanja pa je slučajen, vsaj v večini primerov. Ker je dandanes povečini največ družin z le dvema otrokoma, je razumljivo, da je tudi iz tega razloga tveganje v sorodstvu z znanim bolnikom manjše.

Vendar pa je vkljub vsem dogmanjem obveljalo mnenje, da sladkorna bolezen glede dednega prenosa ni enakšna, temveč raznolična ali „heterogena“, kakor tudi radi pravimo. Največkrat se pojavlja, kakor smo že rekli, kot recesivna (prekrita) dedna bolezen, drugič zopet kot nepopolno dominantna (prevladujoča). Vendar pa po navadi pregledujemo in presojamo lahko le družinske rodovnike za tri generacije in v takih primerih se nam zaradi prejšnjem omenjenih značilnosti družin s sladkorno boleznijo le-ta prikaže sprva kot nepopolna-prevladujoča dedna bolezen. Če pa gremo v šir in v globino, se po navadi izkaže bolezen recesivna (prekrita).

Do neke meje še nepojasnen je ostal pojav t. i. anticipacije, se pravi, da se bolezen javlja, v primeru s prejšnjim načinom prvega pojavljanja ob 40. letu, dandanes vse bolj zgodaj: to je v dobi pubertete, pred njo, v zgodnjem otroštvu in celo pri novorojenčku. Vsekakor opazujemo takšno pojavljanje dandanes tudi pri nas, vendar pa, mislimo, da po zaslugi zgodnjega odkrivanja bolezn in pa v nemajhni meri zaradi usposabljanja mlajših bolnikov za normalno življenje in delo ter s tem tudi za sklenitev zakonov, v katerih se, včasih, rodi prazdeti potomci, ki jih kot morebitne bolnike že priča kujemo in jih že pri najmanjših in sumljivih znakih takoj razpoznamo za sladkorno bolne.

Vsekakor pa je sladkorna bolezen, če se pojavlja v neki družini, velika nevspečnost in skrb, če se ne bo morda prenosa na potomstvo. Nihče seveda ni rad kriv, še manj pa nekriv in — prizadet, čeprav se je rodil iz ljubezni in najplemenitejših nagibov. Morda bo sodil trpk in nepravilno. Življenje pa gre in mora iti svojo pot. S treznim genetskim posvetom ga lahko, žal, načrtujemo samo do neke meje.

PROF. DR. MARIJ AVČIN

Na sliki: Martina Petrič, Mara Rupena-Osoinikova, Fani Košir-Meta, Silva Kmet, Marija Jordan-Ančik, Mica Jančar in Angelca Kanhi-Siška, ki so bile med organizatorkami ženskega osvobodilnega gibanja v novomeškem, kočevsko-ribniškem in belokranjskem okrožju, so se 11. maja letos v Ljubljani sešle ob obujanju spominov.

TA DOLG NIKOLI NE BO PLAČAN ...

Iz dela tisočev slovenskih žena je stakno odlikovanje OF, ki ga je slovenska organizacija AFŽ prejela ob 30-letnici vstaje. Ob tej priložnosti se spomnimo neštevitih bork, partizanskih mater, aktivistk in mladink, katerih imena že tonejo v pozabo: njihovo neprecenljivo in požrtvovalno delo v skrbi za prehrano partizanov, za ranjence kakor za dvig splošne politične in kulturne ravni prebivalstva med vojno in v najtežjih letih po vojne obnove je vredno vsaj tega, da rečemo: HVALA VAM, DRAGE IN SPOŠTOVANE TOVARISICE!

In kje smo danes z načrti, skovanimi že pred 30 leti? Zelo daleč od tega, da bi smeli biti zadovoljni s položajem žene.

Revolucija brez žena ne bi uspela

Mara Rupena:

»Novo mesto je bilo organizirano že 1941«

„Ne pozabimo, da je bilo Novo mesto središče, v katerem so žene že leta 1941 igralo veliko vlogo. Sodelovale so v vseh odborih in komitejih, zelo požrtvovalno pa so delale tudi kot kurirke, obveščevalke, zbirale so sanitetni material in opravljale še vrsto zelo pomembnih akcij.“

Leta 1941 sem bila sekretarka rajona Mirna peč za Komunistično partijo in Osvobodilno fronto. Imeli smo stalno zvezo z Novim mestom. Že poleti 1942 sta okrajna komiteja KP in OF sklenila, naj se ustanovi odbor za žene, katere bomo s posebnim listom obveščali. Čeprav je bila v vsakem podokrožju že ena tovarišica vključena v delo, smo organizacijo žena še hoteli krepiti. Jeseni 1942 smo že izdali prvi ženski list. Novomeščanke so prinesle tudi papir, ciklostil in drug material, tiskali pa smo sprva pod Hmeljnikom. Naklada ni bila določena. Kolikor smo zmogli natiskati in kolikor smo imeli papirja, toliko je bilo izvodov, ki so šli potem po terenu iz rok v roke.“

Angelca Kanhi:

»Vsi trgovci so dali«

„Jeseni 1941 so me kot trgovsko pomočnico pri Koširjevih v Novem mestu zadolžili, naj med kolegi zbiram člane OF. Neverjetno veliko sem imela sodelavcev, ki so danes že pozabljeni. Če se spomnim, koliko sta prinašali materiala Piskova Deša in Turkova Justa, pa tudi druge, katerih imen se danes ne spominjam več, se zdi vse skupaj kot pravljica, a je bilo res. Med trgovci samimi je vodila akcijo trgovka Martina Košir. Ko je prišla iz internacije na Rabu, je šla od enega do drugega novomeškega trgovca in nihče ji ni odrekal. Pri Koširjevih je bil sploh glavni zbirni center. Bilo je 9 domačih otrok, od katerih je imel vsak svoje skupine, tako da so bili v tej hiši na Glavnem trgu tudi po trije sestanki v enem dnevu.“

Takrat smo imeli štiri kanale, po katerih smo zbrane prispevke pošiljali na teren. Štefka Zabkar je odgovarjala za prehod čez blok v Gotni vasi, Mimi Globevnikova je tako delo opravljala v Brišlinu, preko Krajskove-Souvanove smo spravljali blago proti Trški gori, neka Elka pa je imela

zvezo čez blok za Dolenjske Toplice.

Junija 1943 mi je Andreja Ipravčeva prišla povedat, da so Elko dobili, in ker sem se bala, da bi me morda z mučenjem izdala, sem morala takoj v ilegalo. Dva dni sem bila skrita, potem sem šla v partizane.“

Fani Košir:

»Med znanci in prijatelji smo razpredli mrežo«

„1941 sem v novomeškem okrajnem odboru OF dobila nalogo organizirati ženske krožke za pomoč partizanom. Poiskala sem znanke iz sokolske organizacije, te pa so nadalje same pridobivale nove sodelavke. Delali smo v trojkah, da bi drug za drugega čim manj vedeli. Žene sopletle, prinašale obleke, robce, makarone, fižol, in sploh vse, kar so med svojimi prijatelji in znanci zbrale. Naša stara kuhinja je bila večkrat popolnoma zatrpana s takim blagom. Tudi denar smo zbirali in metali letake. Spominjam se, da je dr. Suzana Furlanova že takrat predavala na našem krožku o prvi pomoči. Roza Škrabl pa je prinašala velike pakete vate, injekcij, obvez in drugega sanitetnega materiala. Ker je v ženski bolnišnici delala tudi organizirana trojka iz vrst zdravnikov, so tam iz našega materiala delali tampone in jih pripravljali za transport čez blok.“

Mica Jančar:

»Požrtvovalnost Bele krajine — edinstvena«

„Od 1943 dalje sem bila sekretarka AFŽ na belokranjskem okrožju. Res smo živeli na osvobojenem ozemlju, toda dela je bilo tu še več. Osnovna metoda našega dela je bila: čez dan v pisarnah kovati načrte in urejati papirje, zvečer pa vsak dan med ljudi. Vlak večer smo šli v drugo vas, zbrali okoli sebe prebivalstvo ter z njim razpravljali o vseh mogočih stvareh. Vedno smo imeli zanje nove akcije.“

Žene so imele v vaških odborih popolno oblast, ker ni bilo moških. Niso imele predsodkov. Štiri točke našega programa so bile:

1. Do poslednjega koščka zemlje organizirati obdelavo.
2. Zbirati hrano. Vsi aktivisti, vključno s predsednikom Nikom Jakofčičem, smo po terenu zbirali pridelke. Od hiše do hiše smo šli in šteli včasih še čebljelo. Pustili smo samo za seme. Ni nam bilo treba jemati s silo, ker so ljudje radi dali, čeprav so bili lačni.
3. Žene so imele stalno skrb za prevoz ranjencev. Vedno so morale imeti pripravljene vole, vozove in obveze, prevažale pa so pozimi v snegu in poleti v vročini.
4. Poleg vsega smo imeli še kulturno-prosvetno dejavnost, kjer so prav tako žene nosile glavno breme. Na mitingih so sodelovale v pevskih zborih, pripravljale skeče, deklamacije itd. Za večno pa mi bo ostala v spominu konferenca na Suhorju,

kjer smo pričakale delegate, ki so se vračali z zasedanja AVNOJ. Posedli so med nas, pripovedovali vtise in vsi skupaj smo se potem čutili veliko močnejše.“

Silva Kmet:

»Za začetek vsaka dinar«

„Maja 1943 mi je Matija Maležič rekel: Ti si sekretarka AFŽ za ribniško okrožje. Za začetek poberi od vsake žene dinar! To smo takoj naredile. Že čez nekaj dni je bila kapitulacija Italije, potem se je naše delo podvojilo. Morale smo organizirati prehrano, prenočišča za vojsko in ranjence. Žene so bile tedaj izredno delavne ter požrtvovalne.“

Velikokrat mislim nanje, posebno na Nežo Lovšin z Brega, Micko Šilčevco, na Štefko iz Sajeveca in na Pijo. Lista žena, ki so takrat z vso zavzetostjo delale, je dolga. Precej so nam pomagali tudi v frančiskanskem samostanu Nova Stišta, kjer so z nami lepo sodelovali.

Kasneje sem postala sekretarka notranjsko-ribniškega okrožja v osvobojeni Travi. Ko sem dobila kolo za terensko delo, se mi je zdelo, da je ves svet moj. Na sreči sem bila opozorjena, da me beli čakajo na češnji, ko sem s kolesom hotela mimo. Umaknila sem se jim in prišla do Belih sten v partizane.“

Marija Jordan:

»Takrat se nismo šli republiških meja«

„Doma sem z Dvora. Pred vojno sem bila delavka v Zagrebu, a že vrsto let pred vojno sem sodelovala v dobro organiziranem sindikalnem gibanju na Hrvatskem. V KP so me sprejeli 1940. Takrat postopek za sprejem ni bil tako enostaven. Moral si se izkazati. Iz Zagreba sem se napolila decembra 1941. Pri Kolpi me je čakala tovarišica Zdenka in me peljala do naših. Ko sem prišla na zbor aktivistov na Pugledu leta 1943 in je bil ustanovljen kočevski komitej, sem postala članica.“

Na našem območju je bil eden najbolj delavnih in spoštovanih aktivistov učitelj Ciril Dekval iz Mozlja. V dolini Kolpe smo bili takrat na slovenski in hrvaški strani eno. Nismo se šli republiških meja! Čeprav je bila v dolini Cabranke, okoli Loškega potoka in drugod na našem koncu huda revščina, so žene prav tako nosile glavno breme preskrbe. Poleg vsega so sadile še tobak za partizane.“

Martina Petrič:

»Nobena ni oklevala«

„Organizirana sem bila že leta 1941. Eden prvih sestankov v Novem mestu je bil pri Koširjevih. Takrat so bile navzoče še Ljuda Mjodorfer, Roza Škrabl-Peroci in Alice Mejak. Vsaka je nato iskala nove sodelavke, in moram reči, da je bil odziv zelo lep. Nobena ni oklevala, ko sem jo vprašala: „Boš delala za partizane?““

V spominu mi je ostala naloga, ki sem jo dobila leta 1942. Roza Peroci mi je prinesla načrt, po katerem naj bi izvezla zastavo za Dolenjski odred. Delala sem mesec dni, samo v nočnih urah. Zastava je bila slovenska, s petrokotno zvezdo v sredi, v enem vogalu je bil grozd, v drugem napis „Smrt fašizmu — svoboda narodu“, v tretjem pa Prešernov verz. Zal so Italijani zastavo kmalu zasegli v neki hajki na toplškem območju.

Ob prvi osvoboditvi Novega mesta, ob kapitulaciji Italije, nas je čakalo še več dela. Že prvo noč ni nobeden od aktivistov spal, pa tudi naslednje dni ni bilo mogoče priti do urice odhida.“

Tako so žene prevažale hrano za partizane skozi Vinico. (Fotografija iz Belokranjskega muzeja)

Življenje ni travnik pisanega cvetja

Med časi pred 30 leti in danes je velika razlika. Ženam ni več treba ure in ure prostega časa žrtvovati za družbeno delo. Organizacije AFŽ ni več, namesto nje pa žene delajo v konferencah za družbeno aktivnost žensk. Naloge so prav tako jasne: doseči, da bo udeležba žena v samoupravnih organih primerna njihovem deležu, zavzemati se na vseh ravneh, da bi delovni ženi omogočili lepše življenje s pomočjo organiziranega varstva s prevozi na delo, z ugodnejšimi delovnimi pogoji itd.

In kaj pravijo nekdanje predstavnice organizacije AFŽ o današnjih razmerah v družbi in o pomenu žena? Malo pohvalnih besed! ... Ni mogoče misliti, da bi danes delali z nekdanjimi metodami. Za marsikatero od nas se je življenje lepo uredilo, veliko naših sodelavk pa še slabo živi. Prevelike socialne razlike so!

... Naše predstave o življenju po osvoboditvi so bile preveč naivne. Življenje je trd boj in razdobje štirih let osvobodilne vojne je bilo prekratko, da bi vse udeležence NOB v tem času lahko prevzgojili.

... Tisti, ki so se ukvarjali z vzgojo naše mladine, so naredili hudo napako, da se danes iz svetlih strani naše borbe skuša brskati samo za umazanijo. Kot mati, žena in aktivistka zelo obsojam to, da v literaturi in filmih prikazujejo naše delo v slabi luči. Mi smo veliko žrtvovali, pošteno delali, zdaj pa nas blatijo.

... Karkoli kritiziramo, delamo zato, ker nas bolijo krivice. Ne zaradi užaljenosti, kot nam kdaj očitajo. Imeli smo svoje predstave o poštenosti, in če bi danes tako delali, ne bi bilo toliko prestopnikov v družbi.

... Naša družba je po vojni zanemarjala vprašanja vzgoje in moralno-etičnih vprašanj. Hlastali smo za ekonomskimi uspehi, danes pa so nekateri mladi taki, kakršne smo napravili sami.

... Trdim, da žene danes še slabše živijo, kot so včasih. Vedno nova bremena jim nalagamo, ob tem pa smo med zadnjimi v Evropi po urejenosti otroškega varstva in po delovnih pogojih za žene. Kljub vsem deklaracijam žene še vedno opravljajo delo v nočnih izmenah.

... Naravnost sramotno majhna je današnja udeležba žena v raznih samoupravnih organih, od zveznih navzdol. Žene so že med vojno in po njej dokazale, da znajo odločati. Vzrok v tem je razmeroma nizka izobrazbena raven današnje ženske generacije. Največ je nekvalificiranih žensk, delajo na težkih delovnih mestih, nimajo varstva za otroke. Kako naj bi ob vsem tem še družbeno delale?

... Zaskrbljivoča je preobremenjenost žena. Uživanje tablet se je preveč razpuslo. Za zdrave žene ne skrbiti dovolj. Poznam primer, ko si delavka noče in ne more vzeti bolniške in raje, stoji za strojem, hira.

Take in podobne misli ter izjave naših zaslužnih žena pa so današnji družbi rokavica v obraz.

RJA BAČER

Vaš časnik v preteklem poslovnem letu

Lani: 4.300 odpovedanih naročnikov (predvsem zaradi povečane naročnosti), pridobili pa smo 3.961 novih naročnikov — Lanska izguba naročnikov je bila pokrita šele letos do konca marca — Za 38,46 odst. so lani skočili skupni stroški za redno izhajanje lista — Lanska pomoč širše družbene skupnosti našemu listu: državni regres za roto papir v skupnem znesku 23.720,25 dinarjev

Na podlagi 33. člena zakona o tisku in drugih oblikah informacij ter v zvezi z 49. členom temeljnega zakona o časopisnih podjetjih in časopisnih zavodih objavljamo LETNO POROČILO DOLENJSKEGA LISTA ZA 1970.

DOLENJSKI LIST je bil tudi v poslovnem letu 1970 „oddelek za tisk in propagando pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu“, vseh 9 občin, ki so ustanoviteljice in izdajateljice lista, pa je imelo enake ustanoviteljske pravice in dolžnosti.

Dolenjski list je lani redno izhajal v dveh pokrajinskih izdajah, izšel pa je v 51 številkah; od tega je bila ena dvojna številka, tako da je izšlo 52 rednih števil. Skupna letna naklada je znašala 1.567.805 izvodov, kar je za tri odst. manj kot 1969, ko smo tiskali 1.610.940 izvodov. — Skupni obseg tiskanih strani v letniku 1970 je dosegel 1.540 strani (računajoč obe pokrajinski izdaji), kar je za 8. odst. več kot 1969, ko smo tiskali 1424 strani. Za tisk lista smo lani porabili 171.854,40 kg roto papirja (v 1969: 160.992 kg papirja).

STALNI NAROČNIKI SO DOBILI 96,93 % NAKLAD

Medtem ko je naš časnik konec leta 1969 zaključil z redno naklado 31.030 izvodov, je znašala srednja konec lanskega decembra 30.790 izvodov. Od skupne naklade so dobili stalni naročniki 1.519.627 izvodov ali 96,93, medtem ko smo v kolportaži prodali 48.178 izvodov oziroma 3,07 %. Število stalnih naročnikov v 9 občinah se je v enem letu povečalo za 292 izvodov oziroma v pokrajini za 1 %. 31. decembra 1970 je prišel en izvod Dolenjskega

»Osnutek resolucije izhaja iz ustavnega načela, da je svoboda obveščanja del temeljnih svoboščin socialistične družbe in eden izmed pogojev za uresničevanje demokracijskih pravic državljanov. Pravica do obveščanosti je torej neodtujljiva pravica samoupravno organiziranih ljudi. Temeljna funkcija obveščanja v družbi je, da poskrbi, da bodo vsa družbena dogajanja, vse družbene vrednote in vsi procesi v družbenem gibanju javni in dostopni vsem ljudem.«

lista že na 7,21 prebivalca v pokrajini (31. 12. 1969 na 7,32 prebivalca). — Zaradi podražitev naročnine s 1. 1. 1970 je list do konca 1970 odpovedalo 4.300 naročnikov, vseh novih naročnikov pa smo lani dobili 3.961. Negativne razlike (339 naročnikov) zimska akcija za pridobivanje novih naročnikov v sezoni 1970/71 do konca lanskega decembra se ni izravnala.

V 1970 so naročniki DL prejeli brezplačno VII. letnik Skupščinskega Dolenjskega lista. V 24 številkah je na 152 straneh malega formata izšlo 319 občinskih odlo-

kov, odločb, sklepov in drugih samoupravnih aktov 8 občinskih skupščin našega območja (v letu 1969: 31 števil DL na 212 straneh s 412 odloki za 9 ObS). Od skupnega obsega lista je bilo lani porabljen za SDL 4,94 % časnika, Občina Sevnica je z 31. 12. 1970 odstopila od solastništva pri Skupščinskem Dol. listu.

V letu 1970 je izšlo 8 števil DOLENJSKIH RAZGLEDOV, razširjene družbeno-kulturne priloge Dolenjskega lista. Prvi snopič te priloge je bil 17. 12. 1970 sklenjen; izšlo je 17 števil s skupno 200 stranmi. Zaradi menjave tiskarne je dobila priloga Dolenjski razgledi po 1. 1. 1971 malo večjo obliko, dosedanjih 17 števil pa sestavlja zaključeni prvi snopič.

POSLOVANJE V LUČI VEDNO VEČJH STROŠKOV

Poslovno leto 1970 je tudi za naš časnik poteklo v znamenju nenehnih podražitev različnih stroškov. Najbolj so nas prizadeli seveda podražitve v tiskarni in ponovne podražitve papirja, saj je tiskarna povečala stroške svojih storitev za več kot 33 %. Res pa je, da se cene tiskarskih storitev prejšnja leta niso kaj bistveno spremenile navzgor. Skupna režijska oziroma vsi stroški za tisk ene številke Dolenjskega lista so se v 1970 povečali za 38,46 %. Polna lastna cena za en izvod DL v letu 1969 je znašala 1,30 din, enak strošek za en izvod DL v 1970 pa že 1,80 din.

Zaradi povečane naročnosti so se v primerjavi z letom 1969 dohodki iz tega naslova lani povečali za 48 %, pri kolportaži pa celo za 72 %. Skupni dohodek čestitk je bil lani večji za 10 %, komercialnih oglasov za 14 % in malih oglasov za 12 %, vse v primerjavi z letom 1969. Pri teh dohodkih pa smo že dosegli gornjo mejo zmogljivosti, saj bi bilo brez podražitev, ki smo jih vpeljali 1. 1. 1970, lani kar za 14 % manj čestitk in za 9 % manj komercialnih oglasov. Vseh dohodkov lista je bilo lani za 27 % več kot v 1969, vseh izdatkov pa za 35 % več.

Dosežen je bil celotni skupni dohodek 2.991.803,47 din, od česar odpade na porabljena sredstva 1.880.468,89 din, na dohodek pa 1.111.334,58 din. Dohodek je bil razdeljen takole: za provizije in bančne stroške 9.721,35 din, za zavarovalne premije 3.311,90 din, za

članarine 100 din, za obvezna sredstva stanovanjske izgradnje 32.983,20 din, za prispevek za obnovu Skopja 42.132,20 din, za bruto osebne dohodke 852.591,30 din, medtem ko smo izločili v poslovni sklad lista 76.981,09 din, v sklad skupne porabe pa 93.513,54 din. Delitveno razmerje med osebimi dohodki in skladi je znašalo lani 83,98:16,02.

Poprečni osebni dohodek delavcev pri DL je znašal lani 2.408,42 din (od tega poprečni OD novinarjev 3.017,11 din, poprečni OD delavcev v upravi lista pa 1.604,26 din). V primerjavi z letom 1969 se je OD v kolektivu v poprečju povečal lani za 25,37 %.

Pogodbeno sofinanciranje 9 občin za zakup stalnih komunalnih strani v listu je bilo lani tako kot v 1969. 9 občin je prispevalo za svoje stalne strani v listu skupno 310.000 din. V skupni strukturi dohodkov lista je lani doseglo samo še 10,36 % (v 1969: 13,18 %).

NAROČNIK JE LANI PRISPEVAL ŠELE 52 % DENARJA ZA SVOJ LIST

Spriču 1. januarja 1970 povečane naročnine (od 32 din smo jo dvignili na 49 din) so naročniki lista lani prvič prispevali nekaj več kot polovico potrebnega denarja za kritje vseh stroškov, ki jih terjajo redno izhajanje časnika. Z letno naročnino 49 din je prispeval vsak naročnik k skupnim stroškom 52 %, uprava lista pa je morala še vedno dodatno manjkajočih 48 % v obliki zbranih reklamnih in komercialnih oglasov, malih oglasov, čestitk in naročenih reportaž. Sem so se stekali tudi dohodki od tiskanja Skupščinskega Dol. lista ter dohodek, ki smo ga ustvarjali s skupnimi stranmi z nekaterimi drugimi medobčinskimi glasili SZDL v Sloveniji ter delno s pokrajinskim dopisništvom. Sem so se stekali tudi zneski, ki so jih občine plačevale za svoj zakupljen prostor v listu (za komunske strani). Povedano v dinarjih je bila stvar lani naslednja: pri vsaki številki, ki nas je stala poprečno 1,80 din z vsemi stroški, je prispeval naročnik z naročnino 0,94 din, uprava lista pa je morala dodatno z ostalo svojo dejavnostjo še 0,86 din. Naročnina za list je torej lani pomenila še vedno komaj 52 % vsega denarja, ki ga terja redno izhajanje pokrajinskega glasila SZDL.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Pregled razširjenosti Dolenjskega lista 31. 12. 1970

V občini	Izvod DL 31. 12. 1970 na ... prebiv.	Ista občina je imela enak podatek 31. 12. 1969:	RAZLIKA v enem letu: + -
1. NOVO MESTO:	5,83	6,18	+ 0,35
2. METLIKA:	6,49	6,62	+ 0,13
3. TREBNJE:	6,57	6,45	- 0,12
4. ČRNOMELJ:	6,80	6,95	+ 0,15
5. SEVNICA:	6,94	7,77	+ 0,83
6. KRŠKO:	7,60	7,43	- 0,17
7. BREŽICE:	9,24	8,98	- 0,26
8. KOČEVJE:	10,14	9,54	- 0,60
9. RIBNICA:	10,57	9,41	- 1,16
POKRAJINSKO POPREČJE:	7,21	7,32	-

OPOMBA: v stolpcu so pod tekočimi številkami 1 do 5 našete občine nad pokrajinskim poprečjem, spodnje 4 občine pa so bile 31. 12. 1970 pod pokrajinskim poprečjem razširjenosti Dol. lista na prebivalstva.

Kdo zmanjšuje obseg obveščanja?

Kolektiv Dolenjskega lista je v 16. številki Dolenjskega lista v članku „SZDL zmanjšuje obseg obveščanja“ obvestil bralce Dolenjskega lista, da se obseg Dolenjskega lista zmanjšuje zaradi tega, ker občinske konference SZDL — ustanoviteljice in izdajateljice DL, nočejo ali pa ne morejo kupiti za obveščanje občanov toliko prostora, da bi plačale vsaj tričetrtine stroškov komunske strani. V obvestilu se posebej poudarja, da za bralce Dolenjskega lista „niti na papirju“ ne bo veljala „ustavna pravica“ občana do „vsestranskega obveščanja“.

Glede na to, da se v članku tendenciozno in enostransko prikazuje problem financiranja Dolenjskega lista, so bralci lahko dobili vtis, da pade vsa krivda za zmanjšani obseg obveščanja na občinske konference SZDL. Zato dajemo predsedniki občinskih konferenc SZDL — ustanoviteljice in izdajateljice DL naslednje

lenskega lista tako glede porasta stroškov, kot tudi o porastu celotnega dohodka. O tem smo seznanili vse naše izvršne odbore. Res je, da so v zadnjih letih porasli stroški za izdajanje lista, res pa je tudi, da so v tem obdobju porasli tudi dohodki Dolenjskega lista.

Podatki o dohodkih in izdatkih Dolenjskega lista za leto 1969 in 1970 to trditve opravičujejo:

	1969	1970	Indeks 1970/69
1. Vsi dohodki	2.351.222,34	2.991.803,47	127
2. Vsi izdatki	2.088.196,98	2.821.308,84	135
3. Ostanek dohodka za delitev	263.025,36	170.498,63	65

Iz teh podatkov je mogoče ugotoviti, da je bilo v zadnjih letih poslovanje Dolenjskega lista uspešno. Kazati samo na povečanje stroškov neodvisno od dohodkov, je enostransko informiranje in zavajanje bralcev z napačnimi podatki k napačnim sklepom.

Prav tako je enostransko obveščanje, če DL prikazuje finančni položaj samo s porastom stroškov tiska brez ostalih stroškovnih elementov, kot so: osebni dohodki, kilometrina, dnevnice in drugo. Naj o tem govore podatki:

Vrsta stroškov:	Porast v indeksu:
	1969 1970
Tisk skupaj	100 129
Dnevnice	100 139
Kilometrina	
in prevojni stroški	100 157
Stroški reklame	100 181
Avtorski honorarji	100 155
Osebni dohodki	100 140

Ti podatki povedo, da niso samo povečani stroški za tisk vzrok za zmanjšanje finančnega rezultata Dolenjskega lista, pač pa še vrsta drugih, na katere ima vpliv predvsem sam kolektiv.

II.

Udeležba občinskih konferenc SZDL pri sofinanciranju Dolenjskega lista se, kot nam kažejo podatki, stalno zmanjšuje v primerjavi z dohodki, ki jih Dolenjski list ustvari z naročnino, oglasi, reklamo itd. Ta pojav se pri kolektivu Dolenjskega lista označuje kot nezanimanje občinskih konferenc SZDL za njihov list, saj sodelujejo samo še s „komaj 10 %“ v ustvarjanju celotnega dohodka. Logičen zaključek takšnega gledanja na stvar bi bila lahko zahteva, naj se povečuje udeležba občinskih konferenc SZDL pri financiranju tako, kot so rasli stroški.

Takšno merjenje pravic in dolžnosti občinskih konferenc SZDL — ustanoviteljicam Dolenjskega lista v celoti zavračamo, ker je v nasprotju z nalogami, ki jih ima SZDL do sredstev informiranja v samoupravni družbi.

Materiale obveznosti občinskih konferenc SZDL do Dolenjskega lista je mogoče določati samo v odvisnosti do celotnega materialno-finančnega poslovanja Dolenjskega lista.

III.

Sofinanciranje Dolenjskega lista v letu 1971 naj bi bilo zasnovano na poslovnem uspehu v letu 1970 in finančnem načrtu Dolenjskega lista za leto 1971.

Poslovni uspeh v letu 1970 je bil že prikazan. Osnutek finančnega načrta za leto 1971 so prejeli izvršni odbori občinskih konferenc SZDL 17. 2. 1971. Finančni načrt je zasnovan na predpostavki, da se:

- dohodki brez sofinanciranja v letu 1971 povečajo za 1 % v primerjavi z letom 1970;
- cena za komunsko stran poveča za 100 %, t. j. od 30.000 din v letu 1970 na 60.000 din v letu 1971;
- vsi izdatki v letu 1971 povečajo za 16 %;
- ostanek dohodka v primerjavi z letom 1970 zniža na 42 %.

Takšen finančni načrt Dolenjskega lista je bil v občinskih konferencah SZDL ocenjen kot nerealen. Pred vsem pa niso realno planirani dohodki, ki jih Dolenjski list ustvari s svojo celotno dejavnostjo.

S takšnim finančnim načrtom je bila umetno postavljena cena 60.000 din za eno komunsko stran. Pri vseh občinskih konferencah SZDL — ustanoviteljicah in izdajateljicah Dolenjskega lista, se je izoblikovalo stališče, da je cena za eno komunsko stran pretirana, ob omejevanju splošne potrošnje, kamor spadajo tudi proračuni občinskih konferenc, pa politično nevdružna.

Po proučitvi finančnega načrta Dolenjskega lista so občinske konference SZDL izoblikovale predlog, naj se cena za eno komunsko stran poveča za 50 %, kar bi pomenilo, da bi znašala cena za eno komunsko stran 45.000 din za leto 1971.

Takšen predlog je bil posredovan tudi glavnemu in odgovornemu uredniku Dolenjskega lista 14. 4. 1971 na skupnem sestanku vseh predsednikov občinskih konferenc SZDL — ustanoviteljic in izdajateljic DL. Tega predloga kolektiv Dolenjskega lista ni upošteval, pač pa je zmanjšal obseg Dolenjskega lista ter vso krivdo za ta korak prenesel na občinske konference SZDL, ki po analogiji „živijo v poplavi besed in v pomanjkanju resnično koristnih dejanj“.

Upravičenost našega predloga, naj se cena komunske strani poveča samo za 50 % ter naše ocene, da je finančni načrt sestavljen nerealno (predvsem v njegovem dohodkovnem delu), se kaže tudi v dinamiki gibanja in v rasti dohodkov in izdatkov v I. četrtletju leta 1971 v primerjavi s planom za leto 1971. Pogledimo podatke:

	Plan za 1971:	Doseženo 1971:
Dohodki brez sofinanciranja	101	113
Vsi izdatki	116	100

Ti podatki ne potrebujejo komentara, povemo naj le, da je bil obseg Dolenjskega lista v I. četrtletju 1971 enak kot v istem obdobju leta 1970.

Posledica trezne presoje podatkov o gibanju dohodkov in izdatkov za I. tromesečje bi bila, da bi kolektiv Dolenjskega lista sprejel predlog občinskih konferenc SZDL, po katerem bi cena za eno komunsko stran v letu 1971 znašala 45.000 din. Obseg lista torej ne bi bilo potrebno zmanjševati, ker bi bile ta sredstva zagotovile občinske konference SZDL.

Z neobjektivnim obveščanjem bralcev izkoriščati jubilej OE slovenskega naroda ter ob njem izražati bolečino in žalost nad usodo pokrajinskega glasila, pa je politično neodgovorno ravnanje, za kar nosi polno odgovornost uredniški odbor, predvsem pa glavni in odgovorni urednik Dolenjskega lista.

S pojasnilom smo želeli bralce obvestiti o bistvu stvari. Sami torej lahko presodite, kdo nima razumevanja za obveščanje. Kolektiv Dolenjskega lista pa predlagamo, naj ponovno prouči svoj sklep o ceni ene komunske strani in zmanjšanju obsegu Dolenjskega lista.

Predsedniki devetih občinskih konferenc SZDL — ustanoviteljice in izdajateljice Dolenjskega lista

Bilanca za leto 1970

	1969	1970
AKTIVA:		
Osnovna sredstva	152.125,56	190.419,01
Popravek vrednosti osn. sred.	50.991,74	64.966,74
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	101.133,82	125.452,27
Denarna sredstva sklada skupne porabe in stanov. prispevek	27.267,85	5.094,15
Dana posojila	106.917,04	269.147,00
Delež	20.000,00	20.000,00
Banka	269.003,66	354.136,81
Blagajna in porto blagajna	3.924,60	2.672,85
Kupci	207.285,06	213.692,80
Druge terjatve	2.803,70	2.998,75
Dvomisljive in sporne terjatve od kupcev	3.320,00	3.034,00
Dobavitelji	—	68,80
Droben inventar	9.386,27	8.651,78
Plačani časopisi	212,00	—
SKUPAJ:	751.254,00	1.004.949,21
PASIVA:		
Predplačila	14.627,30	8.866,12
Popravek vrednosti dvomisljivih terjatev in terj. od kupcev	3.320,00	3.034,00
Dobavitelji	71.718,70	161.948,55
Popravek vrednosti drobnega inventarja	4.693,19	4.325,89
Ostale obveznosti — Skopje	3.328,40	4.905,35
Razne druge obveznosti (sindikalna podružnica) 150,30	150,30	—
Razne druge obveznosti (za DNP)	14.861,57	14.861,57
Ostale obveznosti	122,15	—
Poslovni sklad	299.923,39	376.904,48
Sklad skupne porabe	245.218,70	349.952,95
Dolgoročni krediti za gradnjo stanovanjskih hiš	3.290,30	—
Rezervni sklad — neobvezni del	80.000,00	80.000,00
Drugi viri sredstev skupne porabe	10.000,00	—
SKUPAJ:	751.254,00	1.004.949,21
IZVENBILANČNI KONTI:		
Stanovanjske hiše	213.706,78	—
Popravek vrednosti stan. hiš	—	9.328,27
Sedanja vrednost stanov. hiš	—	204.378,51
SKUPAJ:	213.706,78	213.706,78
Knjigovodja:		Glavni urednik:
Metod Beltram, I. r.		Tone Gošnik, I. r.

Odbornik Cimperšek, nikar prazne slame!

Dolenjski list že 8 let ne prejema od nikogar nikakršne dotacije — Tudi mi smo za kar najmočnejše sklade za kmetijstvo v vsaki izmed naših občin — Je tisk tržno blago ali ni?

Tovariš odbornik Cimperšek, šele pred kratkim smo zvedeli, da ste v svoji razpravi na seji obhoda zborov občinske skupščine Sevnica letos 22. aprila med drugim govorili tudi o „dotaciji Dolenjskemu listu“ in o ukinitvi objavljanja odlokov Vaše občinske skupščine v Skupščinskem Dolenjskem listu. Naš novinar inž. Marjan Legan, ki sicer ureja stalno komunisto prilogo Vaše občine v pokrajinskem glasilu SZDL, se te seje zaradi nujne zadržanosti žal ni mogel osebno udeležiti. Po zapisniku o poteku te seje vaše Obs pa posnemamo, da ste med drugim dejali:

„Bistvene pripombe na zborih volivcev so bile tudi zaradi tega, ker proračun predvideva dotacijo Dolenjskemu listu, medtem ko so morali ostali dnevniki in tedniki že davno preiti na samofinanciranje. Zakaj ne bi ta denar, ki je predviden za dotacijo Dolenjskemu listu, namenili v kmetijski sklad?“

Osebnost sem prepričan, da je bila ta odločitev (ukinitve objavljanja odlokov v Skupščinskem Dolenjskem listu) pravilna glede na to, da nam ni potrebno zbirati še več vrst uradnih glasil, kjer so objavljeni splošni akti občine. Če pa bomo dali dotacijo Dolenjskemu listu, naj na skupščinski strani le-ta objavlja vsebino posameznih odlokov v razumljivi obliki, ker sem prepričan, da veliko občanov ni razumelo odloke, ki so bili objavljeni v SDL...“

Tako zapisnik. Žal nam je, da Vaše razprave nismo slišali in še, ko vam tu odgovorjamo, zanašamo le na zapisnik seje. Kljub temu pa vam moramo pojasniti, da ste hote ali ne hote v zmoti, ko ste govorili na seji obhoda zborov vaše skupščine o tem, da „predvideva proračun dotacije Dolenjskemu listu“. Glejte, odbornik Cimperšek, stvari stoji takole:

Dolenjski list že od 1963 dalje ne prejema nikakršnih dotacij. Občine so prvič začele sofinancirati svoje stalne komuniste strani (zakupljeni prostor za obveščanje svojih občanov) delno že leta 1962, vse pa v letu 1963. Odtlej podpisujemo z njimi vsako leto pismeno pogodbo o zakupu komuniste strani v pokrajinskem glasilu SZDL. Kot vpliven gospodarstvenik v občini Sevnica in kot izobraženec ter odbornik Obs Sevnica ste tudi vi glasovali zadnja leta za proračun vaše občine, v njem pa za postavko „Pogodbeno sofinanciranje komuniste priloge v Dol. listu“. Zato sodimo, da ste vsebino proračuna poznali. Odstotek sofi-

nanciranja stalnih komuniste strani v našem tedniku, če ga primerjamo s skupnimi dohodki lista, pada iz leta v leto, o čemer smo zadnje mesece ponovno poročali. V letih 1962 do 1970 je padel od 29,48% na 10,36%.

To sofinanciranje, ki se zadnjih 5 let sploh ni več povečalo, je postalo zaradi znanih podražitev in reform samostojne simbolno, skromno doplačilo k stroškom, ki jih urejanje, tiskanje in razpošiljanje take priloge v tedniku zahteva. Sevniška občinska skupščina pa nas je kljub pogodbi zadnji dve leti (1969, 1970) še posebej „stisnila“: sama namreč ni nakazala po 30.000 din za celoleten zakup komuniste strani, temveč le po 25.000 din. Razliki po 5.000 din smo morali „odslužiti“ na ta način, da smo mimo vseh praznikov in praznikov v občini bili prisiljeni zbrati v obhodu dodatno še za toliko reklamnih oglasov pri sevnških delovnih organizacijah (katere pa že tako nadlegujemo — kot vse druge v pokrajini — ob vseh priložnostih za čestitke, oglaševanje, razpise, objave itd.).

Ni res, odbornik Cimperšek, da so „... ostali dnevniki in tedniki že davno morali preiti na samofinanciranje“. Le štiri velike časopisne hiše v državi živijo brez dotacij, vsi ostali politično informativni tisk pa s svojo sedanjo prodajno ceno ne izhaja. Zato pokriva izgubo ali z drugo dejavnostjo v svojih hišah (izdajanje lahkega čtiva, plaže in senzacionalističnih izdaj ter pod.) ali pa dobiva subvencije v tej ali oni obliki. To velja seveda tudi za Slovenijo. V pogodbenih odnosih, kot smo jih vpeljali pred 8 leti pri Dolenjskem listu, ni noben drug regionalni tednik v državi.

In še podatek: z letno naročnino 93,60 din bi lani tudi naš časnik izhajal brez vsakega oglasa in plačila nakupa komunalnih strani. Vprašanje pa je, če bi vi, odbornik Cimperšek, in vaši občani bili pripravljeni plačevati tako naročnino. Ko smo morali lani naročnino povisati od prejšnjih 32 din na 49 din, smo v enem letu izgubili 4300 starih naročnikov.

Mar po vsem tem ni na dlani, kam meri opazka „zakaj ne bi denarja, ki je predviden za dotacijo Dolenjskemu listu, namenili v kmetijski sklad“? Le kdo izmed odbornikov s kmečkega področja na seji ne bi glasoval proti „dotacijam“ za Dol. list in za kar največji in najmočnejši kmetijski sklad v občini? Tudi mi smo za tako politiko: kar največ sredstev za razvoj in modernizacijo našega kmetijstva! Če pri tem v kakšni izmed naših občin lahko izhajajo brez obveščanja občanov — pa je seveda drugo vprašanje. katero izmed javnih sredstev obveščanja podpirati pri delnem kritju njegovih stroškov — in v kolikšni meri — pa ostaja po navadi na seji občinskih skupščin nenačeto in zato že dolgo nemešeno vprašanje. Tako razpravljati na seji oz. poročati z zborov volivcev resnično ne ustvarja ugodnega vzdušja med odborniki, ki so v razcepu: ali naj podpro „kmetijski sklad“ ali pa glasujejo za nesrečno „dotacijo“ za domače glasilo Socialistične zveze.

Glede ukinitve objav Obs Sevnica v Skupščinskem Dol. listu pa samo kratko pojasnilo: na že tako skromnem in skrčenem obsegu, za kakršnega se je letos odločila vaša občinska konferenca SZDL, na polovični komunisti strani pač ne bo mogoče po našem predlogu komentirati še vsebine posameznih objavljenih odlokov vaše Obs.

Tovariš Cimperšek: politično-informativni tisk je izpostavljen v naši družbi pritiskom tržišča kot ves drugi tisk. Dolenjski list pri tem ni izjema. Priznavamo in dopuščamo vpliv tržišča in dohodka — odtod tudi nova prodajna cena prostora v listu za občinske strani — pri tem pa nikakor ne prilagajamo politike našega lista podpoprečnemu okusu, brezdejnosti in lovu na senzacije. Vprašanja, v kolikšni meri je „tisk tržno blago in kakšna naj bo njegova prodajna cena“, pa vaša razprava o „dotaciji“ za DL z dne 22. 4. 1971 seveda ne more ne rešiti niti ne bistveno razčistiti. O tem vprašanju ste javno govorili in vam nanj — seveda samo delno in kar najbolj zgoščeno — tudi javno odgovorjamo.

UREDNIŠKI ODBOR DOLENJSKEGA LISTA

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Javnost naj zve čisto resnico

Na pismo predsednika Obs Ribnica Boga Abrahamsberga v Dolenjskem listu z dne 13. maja in članek Janka Vranešiča iz Črnomlja z dne 27. maja 1971 se oglašajo prizadeletci Stane Lovšin iz Ljubljane

Odgovor in pojasnila na članek predsednika občinske skupščine Boga Abrahamsberga, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu št. 19 z dne 13. 5. 1971 na strani 7. Zaradi nekaterih netočnih in nepopolnih navedb v tem članku se poslužujem podpisani in prizadeletci Stane Lovšin, podpolkovnik v pokoj, pravic, ki mi jih dajejo določila zakona o tisku.

Ni res, da hočem izsiliti spremembo odločbe o nacionalizaciji mojega prostora, saj se jaz nisem protivil njegovi nacionalizaciji, ker sem pričakoval, da bo ta nacionalizacija za vse državljane enaka in pravična. Ne more pa biti prav, če se državljanu odvzame zaradi „družbenih“ interesov njegova lastnina, potem pa se ta njegova lastnina proda za smešno nizko ceno drugemu zasebniku, kot se je zgodilo v mojem primeru. Ravno okrog prodaje mojega prostora so se primerile tako čudne okoliščine, da kažejo udeležence te prodaje prav nenavadni luči. Še en primer take prodaje je znan v Sloveniji, tj. gostilna „Zaka“ na Bledu. Toda v blejskem primeru je pristojni javni pravobranilec iz Kranja vložil tožbo

za razveljavitev nezakonite prodaje in je sodišče kupčijo razveljavilo.

Ni točna trditev v članku predsednika Obs Ribnica, da sodni organi niso razveljavili pooblastil Stanovanjskemu podjetju, zdaj Stangrad Ribnica. Občina Ribnica ni ob času prodaje mojega prostora dala Stanovanjskemu podjetju nobenih pooblastil za prodajo. Akt o ustanovitvi, na katero se sklicuje predsednik Obs Ribnica, ni odločba ali pooblastilo, kot skuša to v svojem članku prikazati predsednik Obs Ribnica, ki opravičuje to prodajo. Zato je okrožno sodišče v Ljubljani z odločbo P 10/68-10 z dne 21. 12. 1967 moji pritožbi v celoti ugodilo. Okrožno sodišče je naročilo, da mora Stanovanjsko podjetje v zvezi s prodajo tega mojega prostora zasebniku — slaščičarju predložiti posebno pooblastilo. Ker Obs Ribnica ni dala podjetju Stangrad takega pooblastila, je bila vsa kupčija za moje prostore kot nezakonita razveljavljena. Po izdani odločbi okrožnega sodišča v Ljubljani pa je prišlo do najbolj zagonetnih, nerazumljivih in nepravilnih postopkov Stanovanjskega podjetja. Ko je bila namreč že drugič razpisana obravnava po ugoditveni odločbi okrožnega sodišča, je predstavnik Stanovanjskega podjetja predložil še prej sestavljeno in podpisano pogodbo, s katero je Stanovanjsko podjetje brez vsakega pooblastila v resnici že 8 mesecev prej na skrivaj prodalo moje bivše prostore zasebnemu slaščičarju. Še bolj čudno pa je, da taki prodaji za tako smešno nizko ceno ni nasprotoval predstavnik javnega pravobranilstva, ki je točno poznal dejansko stanje, saj je bil udeleženec v pravdi.

Ker niti Stanovanjsko podjetje kot „prodajalec“ mojih bivših prostorov niti Iscni Isen kot „kucec“ nista mogla biti v dobri veri glede te prodaje brez vsakega pooblastila, sem prošil javno pravobranilstvo v Ljubljani, naj postopa tako, kot je postopalo pravobranilstvo v Kranju v primeru blejske „Zake“. Ker pa ni za tak postopek dala naročila Obs Ribnica, kot ga je dala v blejskem primeru Obs Radovljica, javno pravobranilstvo v Ljubljani ni nič ukropalo, medtem ko je primer „Zake“ pravilno rešen zaradi postopka in tožbe s strani kranjskega pravobranilstva. Ponavljam, da se nisem protivil nacionalizaciji svojih prostorov, odločno pa se protivim, da so bili ti prostori brez moje vednosti in nezakonito prodani drugemu zasebniku. Čeprav predsednik Obs Ribnica v svojem članku piše, da je zanj in za Obs Ribnica moja zadeva zaključena, pa odgovorjam, da zame zadeva ne bo zaključena, dokler ne bo javnost zvedela za čisto resnico.

Sredi mesta — brez vode!

Stanujem v Novem mestu na Mestnih njivah v bloku 5/17. Kot vse kaže, pa se bom moral zaradi pomanjkanja vode preseliti niže v mesto. Gotovo se čudite, ko trdim, da trpim pomanjkanje vode v stanovanjskem bloku. Pa je le res! Kar prislunite:

V našem bloku imamo napeljan vodovod in tudi hidrofor imamo, da bi bil pritisk vode v ceveh tolikšen, da bi prišla v vrhinja nadstropja. Hidrofor pa je žal tolikokrat pokvarjen, da smo za vodo skoraj nenehno prikrajšani. Ima namreč tako slab pritisk, da brez pomoči hidrofora komajda priurila do 4. nadstropja. Zato v boljnjih nimamo tople vode, čeprav so vključeni noč in dan.

Naš hidrofor je pokvarjen že od 22. aprila letos. Med tem časom je bil na moje posredovanje enkrat popravljen, delal pa je en sam dan! Najmanj 5-krat sem že bil pri DOMINVESTU s prošnjo, naj to stvar uredijo, pa so mi rekli, naj se za to sami pobrigamo, ker imajo oni večje skrbi. Rekli so mi, naj se pri podjetju OMP INSTALATER dogovorim glede popravila. Žal tudi tam nisem imel posebne sreče: po telefonu sem jih klical najmanj petkrat, morda celo večkrat, toda vedno sem bil deležen izgovorov, da nimajo časa, da bodo že prišli itd. Od drugih sem izvedel, da je treba pri INSTALATERJU čakati mesec in pol, preden prideš na vrsto.

Ne preostane mi nič drugega, kot da se kopljem v javnem kopašči in plačam vsak teden 5 din, čeprav

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K pri-spevkom; ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost, napisane odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Divjakovi mami v spomin

Prejšnji četrtek so sorodniki, znanci in prijatelji od blizu in daleč spremili na zadnji poti Divjakovo mamo s Prekove na pokopališče v Kostanjevici. Žalostinke godbe na pihala krčke Celuloze in besede govornikov pred domačo hišo in odprtim grobom so nas spominjale na dobro in skrbno ženo, plemenito mater ter zavedno Slovenko, ki je v času najhujše preizkušnje vedela, kje je mesto njene družine.

Pred 74 leti se je Divjakova mama rodila v Čučji mlaki in prehodila trnovo pot kmečke žene. S pokojnim možem sta si po poroki ustvarila dom na Dol. Prekopi in tudi Divjakova družina je bila kmalu po vdoru okupatorjev v našo domovino med tistimi, ki so vedele, da brez boja in žrtev ne bo zmage. Sin Ivan in hčerka Marija sta bila znana aktivna sodelavca osovobodilnega boja že spomladi 1942, Ivan pa je postal tudi borec NOV in je bil ob koncu vojne kapetan naše ljudske armade. Preko otrok se je Divjakova mama seznanila s partizani in aktivno delala za osvoboditev. S tem ni prenehala tudi potem, ko so ji moža Janeza zaradi izdajstva leta 1942 ustreli. Njena skrb za takrat dve leti starega sina Jožeta je ostala na njenih ramah, kljub temu pa nikoli ni klonila. Vzdržala je vse napore in vztrajala do zmage.

Po vojni je svoje aktivistično delo nadaljevala, predvsem pa se je vsa posvetila kmetijstvu, saj je ljubila zemljo in delo nad vse na svetu. Bolezen jo je zadnja leta priklenila na posteljo. Velika udeležba domačinov in ljudi iz drugih krajev je potrdila, kako spoštovana in priljubljena je bila pokojna Divjakova mama. Spominjali se je bomo kot neuklonljive aktivistke naših žena med NOB.

Naj ji bo lahka svobodna domača zemlja!

Zakaj pozna dostava časopisov?

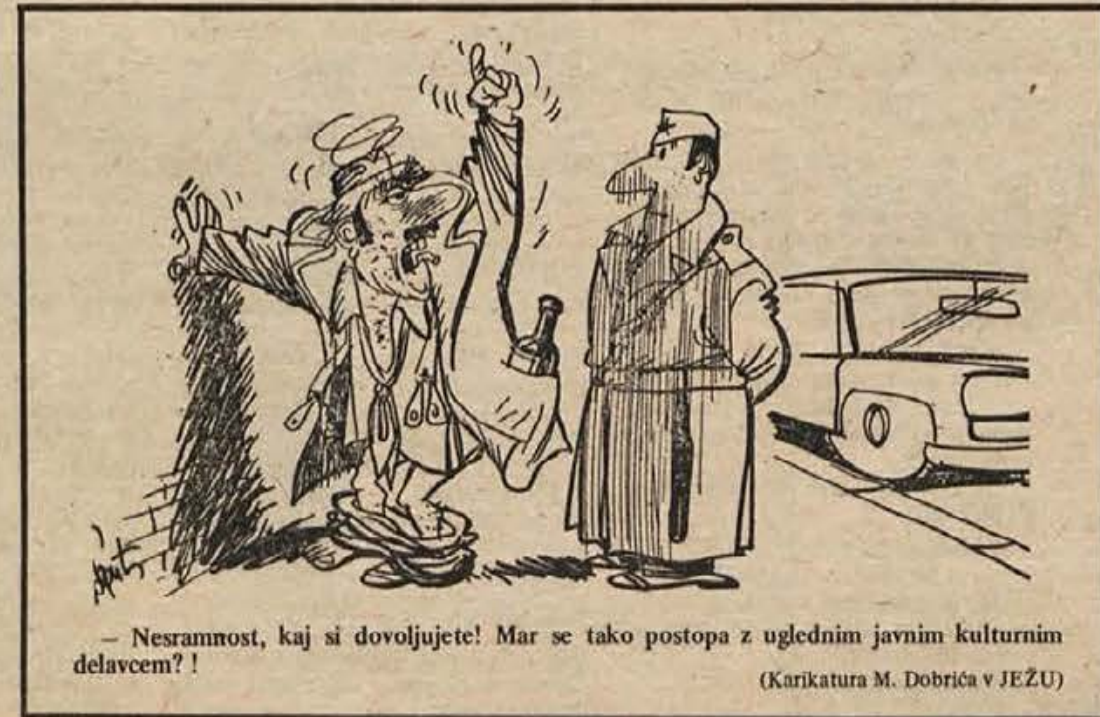
Ko je z letošnjim novim letom skupnost jugoslovanskih pošt predpisala številke, ki naj bi pripomogle do hitrejših in zanesljivejših dostav pošte, sem pričakoval, da bo zaradi tega dostava hitrejša. Zdaj ugotavljam, da ni tako, vsaj v našem postnem okolju ne, čeprav krivda za to ne zadene poštnih uslužbencev naše pošte, marveč je kriva avtobusna dostava.

Na našem območju prihaja pošta ob torkih, četrtek in sobotah. Pred uvedbo nove organizacije dostave pošte sem dobival časopise TV-15, IT in Dolenjski list že v četrtek, druge časopise pa v soboto, in to zaradi tega, ker jih je do doma počitka na Impoljci že ob 7.20 dostavil avtobus novomeškega podjetja „GORJANCI“, to pošto pa je še isti dan odnesel poštar v svoj dostavni okoliš. Čeravno sem precej oddaljen od studentske pošte, mi je časopise in drugo pošto dostavil okoli 9. ure. Ker pa med letom dostavlja poštne pošiljke na Studenc sevnški šolski avtobus, sprejemam vse časnike razen TT šele v soboto, ko so stari

že nekaj dni. Če bi kdo hodil v 7 km oddaljeno Impoljco k novomeškemu avtobusu po poštne pošiljke, tega ne bi bilo. Pismo, ki ima zelo obsežen in težak teren, ni dolžan hoditi po pošto, če mu tega nihče ne plača. Lani je med šolskimi počitnicami to delo opravljal pomožni oziroma honorarni pismo, kako bo tole, ne vem.

Kljub denarnim težavam bi pošto lahko dostavljal avtobus novomeškega podjetja „GORJANCI“ tudi med počitnicami, če bi studentskemu pismo, ki ima zelo obsežen in težak teren, ni dolžan hoditi po pošto, če mu tega nihče ne plača. Lani je med šolskimi počitnicami to delo opravljal pomožni oziroma honorarni pismo, kako bo tole, ne vem.

Karel Zorko, Zavratec 32, Studenci

— Nesramnost, kaj si dovoljujete! Mar se tako postopa z uglednim javnim kulturnim delavcem?!

(Karikatura M. Dobriča v JEŽU)

imam doma lepo kopalnico in plačujem zaradi nje tudi večjo stanarino.

Pri DOMINVESTU doslej še niso pozabili pobrati mesečne najemnine, vse težave, ki nam jih povzročajo hidrofor, pa hladnokrvno prepričajo naši skrbi. Skupaj z vsemi drugimi stanovanjci zgornjih nadstropij v bloku 5/17 na Mestnih njivah, ki smo prikrajšani za vodo, se vprašujem: kako dolgo bo še trajala ta malomarnost? Mar bomo res morali narediti demonstracijo stanovalcev po mestu, da bi bil končno rešen naš problem? Ali je kdo že pomislil na težave mater z majhnimi otroki, ki jih je treba kopati vsak dan, na težave gospodinj, ki morajo vsak dan pomivati posodo, pa jim iz bollerja že ves mesec ne prideče niti kaplja tople vode?

JOŽE MUHIČ, Novo mesto, Mestne njive, blok 5/17

PREKRAŠEN IZLET

Čutim se dolžna, da se vam moram zahvaliti za vso pomoč, s katero ste mi omogočili tako lepo potovanje s „Sončnim vlakom“. (Pismo je bilo poslano občinskemu odboru Rdečega križa v Novem mestu). Ne morem vam popisati, kako je bilo lepo, saj sem na tem izletu skoraj čisto pozabila na težave svojega življenja.

Se vedno sem polna lepih vtisov, ki smo jih invalidi doživeli ob sprejemih v vseh državah. Misli mi še vedno hitijo nazaj, v uspeših mi še vedno zveni najrazličnejša glasba in pred očmi se mi vrstijo najrazličnejši ljudje, od visokih predstavnikov do podmladkarjev RK, ki so nas pozdravljali na železniških postajah. Na tako mnogo načinov so se potrudili, da so nam resnično dokazali, da smo tudi invalidi res cenjeni in enakovredni člani človeške družbe. Zdi se mi, da vsi neogledni prav ta dokaz v življenju največkrat pogrešamo.

Ne morem reči, kje in kaj je bilo najlepše. Zame je bilo povsod lepo in novo, kar sem doživela na tem potovanju.

Zato prisrčna hvala za vso ednarno pomoč in druga darila, ki ste mi jih dali za ta izlet. Ostal mi bo zares v nepozabnem spominu. Lep pozdrav, hvalična

VIDA PAJK Gorenja vas 52 Šmarješka Toplice

Kako sta si različna!

Zgodilo se je v Vinji vasi 29. maja ob 9. dopoldne. Zivnozdravniki tov. Gundel iz Novega mesta je bil v vasi po službenih opravkih, ko ga je Lojze Klobčar iz Podgrada prosil, naj gre še k Lojzetu Murnu v sosednjem vas, ker ima bolno telico. Zivnozdravniki je nejevoljno odvrnil: „Ne grem, ker nočem. Naj pride poklicat v mesto, pa bom prišel.“

Še enkrat ga je Klobčar prosil, naj gre, ker je ravno v bližini, a ga je drugič nagnal z grdim izrazom. Besedovanje se je nadaljevalo v tonu, ki ne sodi v časopis, vaščani pa vedo, ker so poslušali in se smejali. Od kulturnega in šolanega človeka vaščani niso pričakovali besed, ki jih je tu izrekel.

Naj omenim še drug primer, ki se je zgodil lani. Zelo podobne okoliščine so bile, le da je bil takrat v Podgradu zivnozdravniki tov. Drago Hadl. Ko ga je isti Klobčar prav tako prosil, naj gre v pomoč bolni živali, je rade volje pomagal.

Taki primeri na vasi vzbudijo še in še razpravljanja o strokovnjakih, ki pridejo med kmečke ljudi. Po mnenju dr. Gundeta naj bi šli 5 km daleč klicat pomoč, medtem ko drug zivnozdravniki takih „kaptič“ nima.

LOJZE MURN, Podgrad

VSAK ČLAN PREŠERNOVE DRUŽBE IN NAROČNIK NA NJENE IZDAJE PREJME TUDI SREČKO ZA VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

UREDNIŠKI ODBOR DOLENJSKEGA LISTA

kultura in izobra- ževanje

podetavo

Sanjal sem, da je prišel tisti blaženi čas, ko je kultura čez noč pognala v klasje kot pšenica, posipana z najboljimi uvoženimi gnojilom. V vseh večjih krajih smo imeli galerije, gledališča, nove kino dvorane. Ljudje so že od ranega jutra v vrstah čakali na vstopnice; na čelu so bili ljudski poslanci, predsedniki občinskih skupščin in najuglednejši predstavniki vseh naših družbeno-političnih organizacij, takoj za njimi direktorji industrijskih in drugih podjetij pa šolniki in učenci, da o delavcih, tistih izza strojev, sploh ne govorim. Ves navdušen, da se je nenadoma začelo tako zanimanje za kulturo, sem se še sam prevrtil v vrsti za vstopnice, a — žalost — sem bil vselej prepozna, pa so mi vljudno rekli: „Oprostite, vse je zasedeno.“

Sanjal sem torej, da se je uredilo vse tisto, kar so naši vrli predstavniki sklenili na kongresih in konferencah, kar je leta in leta ležalo v resolucijah, v zaprašenih pisarniških predalih. In da je bilo denarja za kulturo vselej dovolj, da so imeli vselej pripravljeno polno blagajno, kadar je bilo treba odšteti za kulturni dvig delovnega človeka, je tu samo po sebi umljivo. Skratka, nastopili so časi, ko je bil tudi kulturni delavec cenjen, upoštevan in plačan, kot se spodobi. Sanjal sem — in potem sem se nenadoma ves prepoten prebudil...

I. Z.

Ne sme biti jalova setev!

Socialistična zveza in sindikati spodbujajo boj za vse tisto, kar je v kulturi resnično kulturno, vredno, pomembno in spodbudno — Delo kulturnih skupnosti nikakor ne sme prenehati z delitvijo denarja

Nekaj časa je že, kar sta predsedstvo republiškega sindikalnega sveta in izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze na skupni seji prišla na dan z dogovorom o kulturni akciji. Gre za gibanje, v katerem naj bi vsi napredni družbeni dejavniki zastavili vse napore za to, da se uveljavi v slovenski kulturi vse tisto, kar je na kulturnem področju vredno, napredno in spodbudno, predvsem pa resnično kulturno.

Eden bistvenih smotrov tega gibanja naj bi bil, da bi odpravili razkorak med kulturno ustvarjalnostjo in razvitostjo kulturnih potreb. Zato bi morali doseči, da bi se pri delovnih ljudeh vzbudila resnična potreba po kulturnih dobrinah, da bi le-te vključevali v svoje vsakdanje življenje. Odločilnega pomena pri tem je nedvomno kulturna vzgoja mladih in odraslih.

Tako kot v družbi so tudi v kulturi krize neizbežne. Ugotavljamo, da nas je do tega prijel neenakomeren ekonomski in tehniški razvoj v primerjavi s kulturnim. Dolgoletno siromašenje kulture je znano. Ali ni vse to pripravilo dobrega ozračja za prodor kiča, blefer-

stva, najrazličnejših oblik lažne kulture? Vsakomur je lahko tudi jasno, da ob vsem tem tudi ni bilo težko izrabljati kulturne neosveščenosti ljudi.

Prišli smo v obdobje, ko nova kulturna politika z gibanjem, kot je zamišljeno s to akcijo, ni

bila še nikoli tako potrebna in živa. Prišli smo na točko, ko se kultura mora uveljaviti kot sestavni del slovenske samoupravne družbe. Nemara je leto 1971 tem bolj plodno za uresničitev teh hotenj in želja, ki že dolgo prihajajo na površje. Zvečine smo že ustanovili kulturne skupnosti. Te bodo denarno in sploh bolj samostojne kot vse dosedanje organizacije na kulturnem področju. Vse to pomeni, da so glavni pogoji za nove odnose na kulturnem področju ustvarjeni.

Kulturne skupnosti bi morale nemudoma zaživeti. Ne bo dovolj, če bodo samo razdelili denar, ki se bo letos in v prihodnje zbral v kulturne namene in ga bo neprimerno več kot do zdaj. Takoj bodo morale na dan z razvojnimi načrti: s tem pa tudi z načrti za takojšnje kulturne akcije. Če tega ne bo, bo prizadevanje Socialistične zveze, sindikatov in drugih, ki so spodbudili to potrebno gibanje, jalova setev. Tega pa ne bi smeli dovoliti.

IVAN ZORAN

Dolenjsko poletje 71

Z današnjim koncertom Partizanskega invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane v novomeškem Domu kulture se pričenja na Dolenjskem voemesečna kulturna manifestacija, znana kot Dolenjsko poletje 71. Prireditelj (Zavod za kulturno dejavnost iz Novega mesta) je, kot kaže, dobil soglasje in pomoč od turističnih in gostinskih organizacij, ki je nujno potrebno, da se tako obširna manifestacija nemoteno izvode. Ker lani do takega spoznanja ni prišlo, je predvideno Dolenjsko poletje 70 izpuhtelo pod oblake.

Kot razberemo iz že objavljene sporeda, se bo letos od začetka junija do sredine septembra vrstilo v „Trdinovi deželici pod Gorjanci“ kar 17 kulturnih, zabavnih in drugih prireditev, kot so si jih zamislili prireditelji Dolenjskega poletja 71. Zelo dobra je tudi zamisel, da bodo prireditve kar v sedmih krajih vzdolž Krke. Poleg Novega mesta so to še: Žužemberk, Dyor, Dolenjske Toplice, Otočec, Smarješke Toplice in Sentjemej.

Skoda je le, da prireditelji niso vključili še krajev iz sosednjih, tudi dolenjskih občin in da so se omejili le (spet) na novomeško območje. Naj nam bo dovoljena skromna pripomba, da bi se Dolenjsko poletje samo z vključitvijo Kostanjevice, njenega tradicionalnega Dolenjskega kulturnega festivala in galerij zelo obogatilo in postalo še bolj privlačno. Ta misel bi sicer sodila v oklepaj, predvsem pa za okroglo mizo za vnaprejšnje dogovarjanje, ker pa ni tako obrobna, naj se drži celote prejšnjih.

I. ZORAN

KIPARKA VLADKA STOVIČEK V DOLENJSKI GALERJI

V torek, 8. junija, bodo ob 18. uri v mali dvorani Dolenjske galerije odprli razstavo dolenjske kiparke Vladke Stoviček iz Leskoveca pri Krškem. K otvoritvi in ogledu razstave, ki bo odprta do 27. junija, vljudno vabljeni.

Brez Dolenjske

V ponedeljek zvečer so fanfare v gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah naznabile začetek štirinajstega srečanja gledaliških skupin Slovenije. Takoj nato so dvignili zastore za prvo tekmujočo predstavo Cankarjevega „Poluhujšana v dolini Sentflorjanski“, ki jo je pripravilo domače amatersko gledališče v režiji in sceni Bojana Čebulja.

Na letošnjem srečanju, ki bo trajalo ves teden in končano v soboto z nastopom Prešernovega gledališča iz Kranja oziroma v nedeljo z zaključnimi pogovori o tej manifestaciji, se občinstvu predstavlja osem gledaliških skupin iz osmih različnih slovenskih krajev: z Jesenic, iz Mezice oziroma Prevalj, Polzele, Maribora, Sladkega vrha, Ljubljane, Raven na Koroškem in Kranja. Kar so ti kraji pripravili, naj bi bilo najboljše, kar se v tej sezoni pomembnega in vrednega dogaja na slovenskih amaterskih (ali polpoklicnih) gledaliških odrih.

Z grenkobo — kot že nekajkrat — jemljemo na znanje, da bo tudi štirinajsto srečanje gledaliških skupin Slovenije minilo brez udeležbe dolenjskih, belokranj-

skih in spodnjeposavskih amaterskih družin, kar je nedvomno velika škoda. Predvsem je lahko žal Novomeščanom, da niso hoteli, mogli ali pa znali priti na letošnje vseslovensko srečanje z Goldonijevim „Křmarico Mirandolino“, ki je bila res predstava zase od vseh domačih, ki so se letos oziroma v iztekajoči se sezoni 1970/71 zvrstile na novomeškem odru. Novomeščanom in še komu drugemu na našem območju v prid bi zapisali, da so bili letos precej drugačni pogoji za nastop na vserepubliškem srečanju. Pravico sodelovanja na njem je dal prireditelj — Zdrženje gledaliških skupin Slovenije — samo svojim članom; če se je torej katera igralska družina hotela prijaviti, je morala najprej postati članica nove republiške kulturniške organizacije, poravnati obveznosti itd. Ker pa Novomeščani niso člani novega republiškega združenja, kar pomeni, da niso zbrali tistih tisočakov za članarino, je njihov up, da bi se z zares imenitno predstavo izkazali še v slovenskem obsegu, splaval po vodi.

IVAN ZORAN

RAZSTAVA DRAGA KOŠIRJA V RIBNICI

Kipar samorastnik Drago Košir iz Jelovca pri Sodražici bo danes, 3. junija, ob 19. uri odprl svojo razstavo v prostorih delavske univerze v Ribnici. Srečanje z zanimivim ustvarjalcem, ki se je prvič obširneje predstavil slovenski javnosti na lanskem taboru slovenskih samorastnih slikarjev in kiparjev v Trebnjem, bo zanimivo in prav gotovo prijetno presenečenje za ljubitelje umetnosti.

POZNOGOTSKA PLASTIKA

Dr. Emilijan Cevc je vnet raziskovalec slovenske srednjeveške umetnosti. Njegovo knjigo o srednjeveškem kiparstvu na Slovenskem do zadnje četrtine 15. stoletja smo prebrali že pred meseci. Nedavno je z novim delom „Poznogotska plastika na Slovenskem“ prejšnja dognanja nadaljeval. Obdelal je kiparski razcvet poznega 15. stoletja in zgodnjega 16. stoletja, opisal kiparstvo druge polovice 16. stoletja, ki se omejuje na skupino protestantskih nagrobnikov, ugotovitev pa končal z obdobjem Hrenove renesanse. Knjigo je izdala Slovenska matica in je nedvomno izreden prispevek v zakladnico slovenske umetnostne zgodovine.

Obiščite razstavi!

„Novo mesto in Dolenjska v letu 1941“ in „Risbo iz narodnoosvobodilnega boja“, ki bosta v veliki in mali dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu odprti ves maj. Obisk priporočamo zlasti mladini iz šol, delovnim kolektivom in vsem, ki žele spoznati dragocene dokumente revolucionarne preteklosti in občutja ljudi v temnih obdobjih na Dolenjskem.

MEDNARODNA GRAFIČNA RAZSTAVA

V soboto, 5. junija ob 18. uri, bodo v Moderni galeriji v Ljubljani slovesno odprli letošnje mednarodno grafično razstavo.

Mali kulturni barometer

DELITEV V ČRNOMLJU — Predsednik črnomljske kulturne skupnosti France Zupančič je skilcal za danes sejo skupščine, na kateri bodo razdelili denar ustanovam in organizacijam za kulturno dejavnost.

KONCERT V GALERJI — Novomeška glasbena šola je priredila 28. maja v Dolenjski galeriji koncert ob koncu šolskega leta. Nastopili so solisti in zbori — učenci vseh letnikov te šole, ki praznuje letos 25-letnico ustanovitve.

BREZISKI „BOEING“ — Spored drugega srečanja pionirskih in mladinskih gledaliških skupin Slovenije „Naša beseda 71“, ki je bilo letos v Kranju, je začela gledališka skupina gimnazije iz Brezic: 26. maja je v Prešernovem gledališču uprizorila komedijo „Boeing — boeing“.

UMRLA TRDINOVA NAGRAJENKA — Mladinska pesnica in pripovednica Vera Albreht je umrla 25. maja v Ljubljani, stara 76 let. Za

knjigo „Mladost pod Gorjanci“ je leta 1961 prejela Trdinovo nagrado, ki jo podeljujejo v Novem mestu. Vera Albreht je bila rojena v Kestercjevi družini v Krškem. Bila je žena danes že pokojnega pesnika in odličnega prevajalca Frana Albrehta. Njena sestra je bila žena pesnika Otona Zupančiča.

DVAKRAT „OSVAJALEC“ — Na letošnjem Sterijinem pozorju v Novem Sadu so obiskovalci kar dvakrat videli izvedbo drame „Osvajalec“, ki jo je napisal slovenski pisatelj in dramatik Andrej Hieng: najprej so jo uprizorili ljubljanci, nato pa še Jugoslovansko dramsko gledališče iz Beograda.

DVE ZBIRKI — Pesnik in prevajalec Severin Šali, ki živi in dela v Novem mestu, pripravlja za Državno založbo dve izvorni knjigi: zbirka „Lirične variacije“ bo izbor starejših Šaljevih pesmi, „Drobci steklenih biserov“ pa bodo izbor njegovih novejših pesmi.

prikupil in bi se zivel. In bi tako rekoč ostal kar pri domu.“

Mihor se je spet zasmel. „Ali ti je zajec pretekel pot? Zato se kremžiš. Ji pa ostani za hlapca, ko ji ne boš za moža.“

Boltežarja je bolelo. Nemiren se je dvignil iz sedel na posteljo.

„Ne bom za hlapca.“

„Boš, če ti le reče.“

„Kdaj pojdeš ti?“

„Ko bo dognano, takoj.“

„Jaz tudi.“

Oba sta ležala tiho in zrla v strop, kjer je trepetal svetel kolobar od zasenečene luči.

Od spodaj, iz hiše, se je nerazumljivo slišalo pogovarjanje očeta in Gašperja. Oče Šimen se je ves prerodil. Kot bi šlo za njegovo poroko. Na vsako malenkost je mislil, do podrobnosti vse preudaril. Gašper pa mu je bil vdan kot šolarček.

„Torej tako!“ je sklenil oče. „Voleta pobijemo, prašiča zakolijemo. Naprosi klavca, po kuharico pojdem sam. Vabi tako, kot se je s Podloga vedno vabilo: vse!“

„In za druga? Ali naj mi je Mihor ali Boltežar?“

„Morda ne bo nobeden.“

„Tega mi vendar ne napravita.“

Oče je skomizgnil z rameni.

„Tudi brez teh trm ne bo nihče lačen na naši svatbi.“

„Preprosim ju.“

„Poskusi!“

Oče je zataknil pratiko za podobo pod stropom in vstal od mize. Gašper mu je želel lahko noč. Pred vežo, na kamnitem podiču, ki ga je kril napušč na dveh stebreh, mimo katerih so držale stopnice na levo in desno, je obstal Gašper. Zvezde so se utrinjale v zimsko krajino. Daleč spodaj, izza gozdčica, je gledala v noč rdeča lučka.

„Lucija,“ je pomislil Gašper in zahotelo se mu je do nje.

„K bratoma moram,“ se je premagal in še stal na hodniku ter razmišljal. Desetkrat je zavrgel besedo, ki si jo je pripravil. Na svetu mu še ni bila nobena reč tako težka kot ta pot do bratov. Kakor rešilna misel se mu je utrnilo: „Morda že spita!“ Stopil je krog hiše. Še je gorela luč v izbi. Vrnil se je na podič in spet razmišljal. Nič se niso prepirali, celo govorili so, kar je bilo treba, in vendar drugačen je bil sam, drugačna sta bila brata.

„Naj bo, kar bo,“ se je slednjič okrenil, tiho odprl vrata in šel po stopnicah na izbo. Vsaka stopnica je zaječala pod nogo. Še nikoli menda niso tako škripale.

„Še bedita?“ je počasi odprl vrata in stopal v izbo.

„Še,“ je po kratkem premolku odgovoril Boltežar.

Gašper je šel k luči in jo nekoliko privil: „Diši po smrdljivcu.“ Nato je sedel na edini stol, ki je bil tik mize.

Brata sta ležala in zrla nemo v strop. Gašper, ki se je ves izpremenil v teh dneh in postal zgovoren, ni mogel

umeti tega molka drugače, kakor da sta jezna.

„Prijatelji bodimo!“ je začel.

„Kdaj smo se pa sprli?“ je bil nagel v oporekanju Mihor.

„Nismo se. Zato sem vaju prišel prosit: Kdo mi bo za druga?“

„Jaz že ne,“ je hitro odbil Mihor.

„Naj ti je Boltežar.“

„Ali mi boš?“ je plaho vprašal Gašper.

„Če Mihor noče, ki je po starosti na vrsti, kaj bi jaz?“

Ko bi bil Gašper, kot je bil, bi bil vstal in odšel. Ali ljubezen ga je prevzela, da se niti nad volji, ko so najbolj nagajali, ni raztogotil, kako bi se nad bratoma.

„Nalašč pravita tako; dva brata pri hiši in bi prosil druga drugod? Kaj takega svet ne pomni. Mihor, le obljubi mi. Veš, ti bom za starešino, ko se boš ti.“

„Maram za ženske! Jaz pojdem od hiše.“

„No, Mihor, zakaj si tak? Da bi te Lucija pregnala! O, ne bo nas cedila, ko je tako dobrih rok. Ne bojta se. Zakaj bi se razhajali zavoljo nje? Ali še vesta, ko je mati umirala? Kako je prosila pred zadnjim vzdihljajem: Radi se imejte! In Lucija, kar cele noči prejeka, ko sem povedal, s čim mi grozita. Reva.“

„Pa mu bodi!“ je poskusil pregovoriti Mihorja Boltežar, ki se mu je Lucija zasmilila.

Mihor se je zasmel, a Gašper ni

umel, zakaj. Boltežarja pa je smeh neznanško zabolet. Zato se je ogrel, dvignil na postelji in začel:

„Veš, Mihor, čuden si pa tudi. Tega ni treba, da bodo povsod bobnali o našem razprtju. Bodi mu za druga, potem pojdeš. Jaz tudi.“

„Za druga mi boš in potlej ne pojdeti nikamor.“

„Le doto mi pripravi,“ se je usedel na rob končnice Mihor.

„Ne morem ti je dati, ko nimam in ne vem, če bom kdaj imel.“

„Kako?“ ga je nejeverno pogledal Mihor.

„Oče mi še ne prepíše. Skazita se z Lucijo,“ pravi. „Če ne bosta za Podlog, imam še tri druge.“

Mihor je tako radoveden prisluhnil, da je okrenil glavo proti Gašperju. V luči je bilo videti, kako mu je zadovoljna senca preletela obraz.

„Da ti ne izroči?“ je zategnil kakor nejeveren.

„Ne izroči mi,“ je ponovil Gašper. Tedaj je hipoma sedel na stranico postelje še Boltežar. Brata sta se ozrla vanj.

„Tako, potemtakem...“ Boltežarju ni tekla beseda. Sunil je zajca, ki je gledal izpod postelje, da je zaropotalo. In kakor da mu je ropot razvezal pravo besedo:

„Potlej boš pa vzel Lucijo le za deklo. Neumna je, če pride.“

Mihor je škodoželjno pogledal Gašperja in kinaje pritrjeval Boltežarju.

F. S. Finžgar 4 STRICI

„Kaj pravi Zaplaznik?“

„Norce mu kaže. Prazno žensko na Podlog.“

Boltežar je utihnil in premišljeval, ali bi povedal ali utajil. Toda ženitev je brata tesno zblížala.

„Mihor!“

„Kaj?“

„Lucija je brčka.“

„Kajžarska, ki je ne goni delo. Zato je kakor iz strdenja.“

„Pa tudi poprime. Saj smo jo imeli v dnini.“

Mihor je dvignil glavo.

„Boltežar!“

„No?“

„Tako govoriš, kot bi jo snubil ti.“

Boltežar je spet utihnil, se nato dvignil na komolec in počasi spravil tajnost na dan:

„Res sem že mislil, da bi se priženil k Božnarju.“

Mihorju je omahnila glava nazaj na blazino. Zasmel se je.

„Zakaj se smeješ? Kajza ni tako pod nič, za par goved bi z doto še

Mladi ob prazniku mladih

Ob dnevu mladosti so se v Metliki srečali mladi ustvarjalci iz Dolenjske in Bele krajine in preživeli dva lepa dneva

Drugo srečanje mladih ustvarjalcev Dolenjske in Bele krajine je končano. V soboto, 22. maja, so si udeleženci ogledali Belokranjski muzej ter osnovno šolo, pred Ganglovo rojstno hišo pa so imeli krajši program. Zvečer so Zoran Hočevar iz Metlike, Jože Matkovič iz Adlešičev in Toni Vovko iz Novega mesta odprli na grajskem dvorišču razstavo olij in grafike. Razstava je imela velik

odziv, čeprav so avtorji po stilu različni.

Gledalci so lepo sprejeli tudi nastop mladih pesnikov in pisateljev. Metliškemu občinstvu so se predstavili: Jože Florjančič iz Straže, Tine Furar iz Novega mesta, Stanko Strajn in Tomaž Skrbinek iz Crnomlja, Toni Rakovič iz Kočevja ter Bogdan Končar in Zoran Hočevar iz Metlike. Članica „Bele krizanteme“ iz Novega mesta Romana Zevnik je z občutki recitala svoje pesmi, ravno tako tudi pesmi Marka Sveta, Marjana Gregorčiča in Tonija Vovka. Borove in Kajuhove pesmi pa so recitali Alenka Rotar, Ljuba Zalašek in Gorazd Kosmina iz Zuzemberka. Gledalci so toplo sprejeli tudi recitacijo Rajne Ilijev in Francija Kristana iz Novega mesta. Srečanja sta se udeležila pisatelj prof. Jože Dular in pesnica Neža Maurer, ki je na tem večeru povedala nekaj svojih pesmi.

Pokrovitelj srečanja je bila mladinska konferenca ZMS Metlike. Predsednik Slobodan Uduvičič je dal vsem udeležencem srečanja priznanja. Drugi dan je mlade ustvarjalce sprejel še predsednik Obs Ivan Zele, ki jih je seznanil z načrti in težavami metliške občine.

Srečanje je zelo uspelo, bilo je solidno pripravljeno, za kar gre zahvala predvsem članom mladinske igralske skupine „Osip Sest“.

T. GASPERIČ

Tudi od not se živi!

Vjeko Jutt, znani pevec zabavne glasbe, se je v zadnjem času najbolj razveselil nove long play plošče, ki je bila takoj razprodana; zdaj namerava spraviti

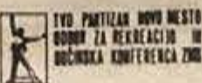

Vjeko Jutt

v promet še drugo. Mladi pevec je povedal, da je uspeha zelo vesel, saj celo nekaterim bolj izkušenim in znanim pevcem ni uspelo tako hitro povzpeti se v pevski vrh. Vjeko pravi: „Čim bolj obračam note, več je denarja v žepu.“

POHOD!

V nedeljo, 6. junija, bo zaključni pohod „Po poteh partizanskih brigad in ob mejnikih revolucije“ na 40 km dolgi progi od Novega mesta do Bučke. Na tem zadnjem pohodu bodo sodelovali tudi taborniki in

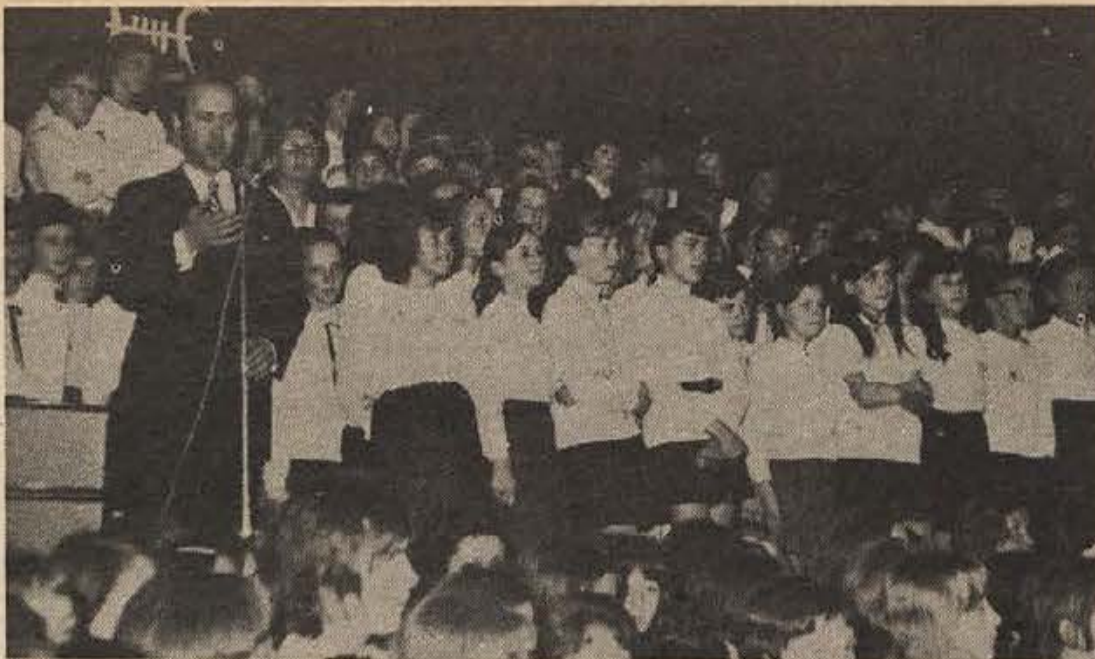
30 let vstaje 30 let JLA

radioamaterji. Na zaključni slovesnosti, ki bo ob 14.30 na Bučki, bo govoril Niko Šilih, poleg tega bo še podelitev značke „Zlata čevljiček“ ter sprejem učencev iz Novega mesta v mladinsko organizacijo. Računajo, da bo na prireditvi sodelovalo blizu 800 mladih iz novomeške in sevnjske občine.

»Dolenjski list« v vsako družino

Ključ od stranišča so za 350 din v sredo, 26. maja, prodali dijaki 4. razreda kočevske gimnazije dijakom 3. razreda. V sprevedu so nosili po mestu tudi krsto s knjigami in zvezki, ki so jih po „litanijah“ na mostu zažgali in vrgli v Rinžo. — Letos je obiskovalo 4. razred gimnazije 36 dijakov, od tega 8 fantov. Dva sta padla, štirje imajo popravne izpite. Matura bo od 15. do 21. junija. (Foto: Jože Primc)

Na 2. pevski reviji, ki je bila v nedeljo, 30. maja, v Ribnici, je nastopilo 11 pevskih zborov iz občin Kočevje in Ribnica ter osnovne šole Idrije s skupno 493 pevci. Največ odobranja poslušalcev sta bili deležni pesmi „Ribničan Urban“ in „Ko bi vsa ljudstva na svetu“. Slednje so ob spremljavi delavske godbe iz Kočevja zapeli združeni pevski zbori, solist pa je bil Rafko Irgolič. (Foto: Jože Primc)

KAKŠNE SO MOŽNOSTI ZA NADALJNJE ŠOLANJE?

Mladi na življenjskem razpotju

Na Komunalnem zavodu za zaposlovanje v Novem mestu zagotavljajo, da letos ne bo večjih težav pri usmeritvi mladih v uk ali za nadaljevanje šolanja — Za nekatere poklice ni prav nič zanimanja!

S hitrimi koraki se približuje konec šolskega leta. To je spet čas povečanih skrbi, ki jih čutijo zlasti starši, ko njihovi otroci končujejo osemletno šolanje. Marsikateri mladenič in dekleta se znajdeja na razpotju, treba se je pripraviti za novo življenjsko pot. Odločitev pa ni lahka, čeprav je v današnjem času pomoč tistih, ki jim ni vseeno, kako se mladina usmerja, precej povečana.

Pred dnevi smo se oglasili na Komunalnem zavodu za zaposlovanje v Novem mestu, kjer so nam vili precej poguma. Povedali so nam, da s tistimi, ki bodo uspešno zaključili osemletno šolanje, ne bo velikih težav za nadaljnjo usmeritev. Še najlažje bo za fantce, saj če hočejo samo izpolniti vsa prosta mesta za uk na našem območju, jih bo celo premalo. Nekoliko težje bo za dekleta, vendar je že pokolenje določen korak, ki obeta, da se bo le dala izpeljati določena preusmeritev.

Zavod je anketiral 1569 učencev iz osmega razreda in 940 takih, ki so v nižjih razredih, vendar zaradi starosti lahko že končajo šolanje. Med tistimi, ki so se odločili nadaljevati šolanje, jih namerava obiskovati gimnazijo 136, strojni in elektro tehnični oddelek STS pa 120 učencev, zaposlilo se jih bo 165, 187 pa se jih še ni odločilo. Precejšnje zanimanje je letos tudi za druge šole: 23 učencev se je prijavilo za vojaške šole.

Za poklicne šole je navdušenih 528 učencev. Največ kot vsako leto za prodajalce (127), avtomehanike (97), šivilje (31), natakarje (28), frizerje (26), mehanike (25) itd. V primerjavi s potrebami, ki jih imajo na zavodu, in z željami je določen razkorak. Zato vsi ne bodo mogli postati prodajalci, avtomehanike, frizerji, šivilje, in podobno. Želje se bodo izpolnile natakarjem, strugarjem, kuharjem, ključavničarjem, zidarjem, mizarjem in še nekaterim drugim. Zanimivo je, da potrebujejo naša podjetja 52 tesarjev, odločil pa se ni za ta poklic nihče! Podobno

stanje je tudi z zidarji, kjer je prijav malo.

Učenci, ki v nižjih razredih končujejo šolsko obveznost — teh je 940 — so se v glavnem odločili nadaljevati šolanje (452); v zaposlitev jih gre 270; 191 se jih pa še ni odločilo. Samo 26 jih ostane na kmetiji!

Odprti mest za uk bo torej precej, ni pa rečeno, da bodo vsi prišli do poklica, ki so si ga izbrali. Podatki so verjetno točni, vendar se marsikdo še zadnji čas premišli. Če bo prišlo že do sprememb, upamo, da se bo spremenilo na boljše. Naše delovne organizacije, ki so v stalni rasti, bodo potrebovale vedno več strokovnih kadrov. Prav bi bilo, da bi mlade ljudi zadržali na Dolenjskem, kajti učna mesta v razvitejših območjih v Ljubljani, na Gorenjskem in na Štajerskem zanje ni težko najti. Vendar odtrganost od doma mlade ljudi počasi tudi odtui. Od tega pa do odhoda v tujino ni ravno tako težka odločitev.

S. DOKL

mladi in svet

Nihče ni padel učen z neba!

Mlada delavka Rajna Ilijev iz Laboda je prejela pomembno republiško mladinsko priznanje — Mladi hočejo biti v ospredju dogodkov!

Mlada delavka Rajna Ilijev iz novomeškega Laboda je bila med tistimi mladimi družbeno-političnimi delavci, ki so dobili ob letošnjem prazniku mladosti, 25. maja, pomembno priznanje republiške konference ZMS. Prizadevna mladinska delavka je dobila priznanje za plodno delo v mladinski organizaciji; posebno je vidna v mladinskih in gasilskih vrstah, udeležuje se med mladimi kulturniki, veseli jo pa tudi športna dejavnost. Nekoliko preskromna mladinka ni mogla skriti zadovoljstva, da je med nagrajenci, čeprav tega dogodka ni zaupala niti svojim ožjim sodelavcem. Priznanje je prišlo v prave roke, dekleta ga je zaslužilo.

Ali ste pričakovali priznanje? „Na vodstvu občinske konference ZMS smo razpravljali o predlogih, vendar se nisem nadejala, da bom tudi sama med njimi.“

— Kaj vam pomeni? „Priznanje je obveza, ki zahteva še večjo dejavnost.“

— Kakšne so možnosti za delo v mladinski organizaciji? „Pogoji za delo z mladino so dobri, ker pa se veliko mladine vozi na delo, jo je težje vključiti v dejavnost. Ko bodo mladi bolj „prirasli“ na tovarno, bo delo lažje teko, njihova prisotnost v družbenem življenju bo večja.“

— Kje se najraje udeležujete? „Rada delam pri gasilcih, veseli me tudi udeleževanje v kulturni skupini. Pred dnevi sem bila na mladinskem srečanju v Metliki, kjer so se zbrali mladi likovniki, pesniki, pisatelji in recitatorji. Srečanje mi bo ostalo v lepem spominu.“

Kaj vam nudi mladinska organizacija?

„Ob delu v mladinski organizaciji si širim obzorje, tako da imam boljši vpogled v celotno življenje kolektiva in tudi v druga področja.“

— Morda še besedo, dve o samoupravljanju?

„Mladi smo za samoupravljanje, vendar starejši ne bi smeli ustvarjati občutka, da naši pred-

logi nič ne pomenijo. Mlade je treba v njihovih prizadevanjih podpreti, vsako vprašanje pa zahteva tudi svoj odgovor! Najhuje je, če se nam dokazuje, da smo nesposobni; taki primeri niso ravno osamljeni. Vsi vemo, da ni nihče padel učen z neba, zato je potrebnost nujna.“

— Kaj pa prosti čas? „Imam ga zelo malo. Ostanek izkoristim za branje knjig, ki so mi nenadomestljive.“

— Kaj si najbolj želite? „Da bi se strokovno izpopolnila. Želim obiskovati tekstilno šolo. To je moj življenjski cilj.“

S. DOKL

Že drugi teden: Boba

Zmagala je »Obriši suze, draga« Bobe Stefanoviča, druga je »Visoko nad oblaki« Lojzeta Slaka in tretja »Lola« Pro arte

S tem da je Bobova pesem „Obriši suze, draga“ prišla na prvo mesto našega tekmovanja, so posebno oživil privrženci umetnih pesmi. V tem tednu so pisma kar deževala. V večini primerov oboževalke Boba Stefanoviča izlivalo na papir svoja čustva do pevca, ki jim je najbolj všeč. Razumljivo, da se privrženci Lojzeta Slaka niso sprijaznili s porazom: poslali so nam precej pism, v katerih nam zatrjujejo, da bodo že v naslednjih tednih spravili spet Lojzeta na tron.

No, nekateri naši mladi bralci in poslušalci so pa le preveč bojoviti. Vsekakor se ne moremo strinjati z Borisom iz Boštjanja, ki pravi, da bi vse Bobove plošče zažgal. Verjetno se Boris ne zaveda, da imajo ljudje različne okuse in vsak izbira, kar mu je najbolj všeč. Vsako tekmovanje naj poteka v lepem in športnem duhu! — Bralka Ivanka Marinčič iz Gorice v krški občini želi, da Boba ostane še na vrhu in da ga bo podpirala. Takšno pismo radi preberemo in ime njegovega pisca tudi objavimo. — Hermina Aupič iz Sevnice je napisala, da je pravilna razvrstitev prišla šele prejšnji teden, ko je na vrhu bila „Obriši suze, draga“. Napisala je, da se veseli tudi vsakega uspeha Lojzeta Slaka. Takih, poštenih poslušalcev si želimo še več!

V tem tednu smo izžrebali nasled-

nje bralce: Katico Starčinič iz Zilj 46 pri Vinici, Mileno Strajnar iz Vrha 19 pri Sentjerneju ter Ivana Jakša iz VP 7250/40 41002 Zagreb. Poslali jim bomo plošče novomeškega podjetja ELEKTROTEHNA.

Iz vseh strani

SENTJERNEJ — Pred koncem letošnjega leta so na sentjernejski osnovni šoli izdali že četrto številko šolskega glasila „Naša pot“. Številka je zelo skrbno pripravljena in prikazuje plodno in razgibano življenje mladih na tej šoli.

LJUBLJANA — V nedeljo je bilo v Ljubljani zaključno tekmovanje osnovnošolcev v znanju, ki ga je organiziral „Pionirski list“ v okviru svoje „Vesele šole“. 55 učencev od 3. do 8. razreda osnovne šole se je potegovalo za naslov republiških prvakov v znanju. Dolenjski predstavniki so imeli najboljšega zastopnika v šestošolecu Boštjanu Debeljaku iz Ribnice, ki je med vsemi nastopajočimi edini dosegel sto odstotni uspeh. Za uspehi zasluži naderjeni Boštjan, ki je odličnjak že od prvega razreda, največje priznanje. Za uvrstitve ostalih dolenjskih predstavnikov ne vemo, ko jo bomo prejeli, bomo rezultate objavili. Ob koncu moramo povedati, da je letošnje tekmovanje, ki je zajelo 22.000 učencev na 300 šolah širom po Sloveniji, doseglo neverjeten uspeh.

SMIHEL — Posvetovanja o šolski prehrani, ki ga je sklical republiški Zavod za napredek gospodinjstva, se je, žal, udeležilo samo 15 ljudi z naših šol. Odziv je pokazal, da tistih, ki odgovarjajo za zdravo prehrano mladih ljudi, ne zanimajo napotki, ki bi jih lahko dobili od strokovnjakov.

NOVO MESTO — S „Sončnim vlakom“, ki je peljal invalide iz Slovenije in Avstrije po nekaterih bližnjih deželah, sta se udeležila tudi mlada invalida Vida Pakl iz Gorenje vasi pri Šmarjeti in Rudi Zlajpah iz Zuzemberka. Potovanje so jima s pomočjo organizacij Rdečega križa omogočili naši občani, ki so darovali vsak po dinar za to koristno akcijo.

NOVO MESTO — V nedeljo dopoldne so v novomeškem gasilskem domu sprejeli v gasilske vrste 18 pionirjev. Ob tej priložnosti so novo sprejetim članom pripravili kulturni program, ki so ga izvajali Dolenjski oktet, harmonikarji in recitatorji. Prireditve je bila posvečena dnevu mladosti.

CRNOMELJ — Na dan mladosti je bil na vseh osnovnih šolah v občini sprejem v mladinsko organizacijo. Mladinci in pionirji so imeli lepe kulturne prireditve in športna tekmovanja. V zvezo mladine so sprejeli 295 pionirjev. Tudi na priznanja za mentorje občinska konferenca ZMS ni pozabila: letos je priznanje prejel mentor mladinskega aktiva na osnovni šoli v Semiču Milan Pirš.

urednikov kotiček

Večina naših mladih športnikov, ki je sodelovala v tekmovalnem programu XI. zleta bratstva in enotnosti v Sisku, ne more mimo sprejema, ki so ga doživeli med občani Siska in nekaterih drugih mest. Pogovarjal sem se z vodji ekip, ki niso mogli preživeti vsdušja na večini prireditve. Menim, da je tokrat res prišlo do izraza geslo „Utrjevanje bratstva“. Če se bodo naši mladi ljudje še dolgo časa spominjali sprejemov, ki so jih doživeli v sosedni republiki, je to največja pridobitev in rezultat letošnje manifestacije, ki poudarja bratško zblíževanje med dvema narodoma.

Torej parole niso samo na papirju!

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek .....
 Ulica .....
 Kraj .....
 Rok: 7. junij 1971 Kupon št. 20

Dežurni poročajo

OGENJ UPEPELIL KOZOLEC - Strela, ki je 23. maja udarila v Anžah pri Brestanici, je zažgala kozolec Jožeta Reparja. S slamo kriti kozolec je zgorel, z njim pa tudi razno kmečko orodje, krma, deske in sod, tako da so škodo ocenili na 26.000 din.

ZIVALI BAKLE - Iz nepojasnega razloga je 23. maja zvečer izbruhnil požar na Brezovski gori. Zgorelo je gospodarsko postopje Terezije Dolmovič in vse, kar je bilo v njem: krava, telica, dva prašiča, kokoši, zajci, krma, plug, kmečko orodje in čebelnjak z 12 panji čebel. Škoda je za več kot 30.000 din.

ZEPAR V CERKVI - Neznani žepar je 27. maja v frančiškanski cerkvi napadel Marijo Ladiha iz Dolnje Nemške vasi pri Trebnjem in ji poskusil izpuliti denarnico. Komaj se ga je otresla, dejanje pa je prijavila.

"KURIVO" BREZ ČUVAJA - V noči na 27. maj je neznanec ukradel psa čuvaja, ki je stražil skladišče novomeškega "Kuriva".

UKRADEL BAKER - 24. maja je tat z dvorišča novomeškega hotela Kandija ukradel večjo količino bakra. Dejanja je osumljen J. B. iz Zabajeka.

PRIPRILI KLATEŽA - 28. maja okoli 11. ure je bilo vlomljeno na železniškem postajališču v Velikem Gabru. Trebanjski miličniki so se takoj odpravili na kraj dejanja in med potjo prijeli 30-letnega Jožeta Fiserja iz Krupe pri Gradcu, ki je brez zaposlitve in stalnega bivališča. Pri njem so našli predmete, ukradene na postaji, zato so ga osumili dejanja in odvedli v novomeško preiskovalno zaporo.

GOST RAZGRAJAL - Miličniki iz Dolenskih Toplic so prizdrali do iztreznitve Ivana Trebežnika iz Ljubljane, ker se je 29. maja opil in razgrajal po Dolenskih Toplicah.

VLOM V KOPALIŠČE RESTAVRACIJO - 29. maja so v restavraciji "Kopaljšče" v Podzemlju ugotovili, da so neznanec med tednom vlomili skozi okno, odnesli nekaj cigarete, pred odhodom pa se posladkali s sladoledom in lučkami. Naredili so za 123 din škode.

Z NOŽEM PO USTIH - 29. maja sta se v ciganskem naselju Zabjek stopla 19-letni Marko Brajdič, ki je prišel začasno iz VPD Rače, in Janez Brajdič-Vančko. Med prepotom je Janez poškodoval Marka z nožem po ustih.

TREM KOKOŠIM ZAVIL VRAT - V noči na 29. maj je Jože Bojanc v Mali Bučni vasi zalotil nekega Cigana, ki je vlomil v kokošnjak in zavil vrat trem kokošim. Tat je moral plen pustiti, ker ga je Bojanc pregnal.

HUMORESKA

PRAVIČNA STVAR

Onega dne, menda je bilo prav takrat, ko se ga je Bezgačeva Tomi spet do mrtvega nadržala, je sosed Matjaž ugibal, kako bi tudi on na tuj račun prišel do pijače. Razmišljal je na debelo, pa nič. Matjaž pač ni bil človek, kateremu se ob vsakem razmišljanju porodi genialna ideja kot nekaterim politikom. Zato je tuhtal naprej, pa spet zastoj. Končno je ves jezen sklenil zavezo urediti za svoj denar in zapoved se je v najbližjo gostilno. In ker je bilo pri Petraču najbližje, se je Matjaž takole proti večeru znašel v zakajeni gostilniški sobi.

"Kaj pa gleda, Matjaž, kot hudič iz škatle?" ga je čez čas povprašal stari Jakob in prosil za cigareto.

"Drekl!" mu je v brk zabrusil Matjaž, v duško izpil in naročil novega.

"Tako? Gospodku je nekaj stopilo v glavo? Viš ga, viš..." je zabrudal nekoliko razgreti Jakob, tudi sam izpil in znova naročil.

"Pa bi mi le dal cigareto, Matjaž?"

"Pojdi v ... ti pa tvoja cigareta zraven... Zastonjkar!" je osorno dejal Matjaž in spet izpil.

"Oho, kaj pa to? Gospodek se kar šopiri... Ga vidite? Gospodek..."

"Kakšen gospodek neki! Drži gobec, da ti zob v vamp ne zabijem..."

"Uh, kakšne vzvišene besede! Slišite ljudje? Izcedek gnojnice!"

Za hip, dva je utrujeni voznik za krmilom zatisnil oči, vendar je to zadostovalo za katastrofo: tovornjak je treščil ob betonski jasek in nekaj deset metrov nato stresel na razmočeni travnik vreče industrijske sode. Vozniku na srečo ni bilo huđega, gmotno škodo na vozilu in tovoru pa so ocenili na 100.000 din. Tako smo nedavno brali in take vesti pretresajo ljudi malone vsak dan, vsako uro. 100.000 din - to bi zadostovalo za nakup stanovanja - je šlo v nič v enem samem trenutku, zaradi ene same napake. In kolikokrat po 100.000 din na dan nam požre ceste! Sino mar res tako bogati, da dovolimo na tak način uničevati narodno gospodarstvo? So ukrepi in zakoni proti temu brez moči?

SODIŠČE GA JE SPOZNALO ZA KRIVEGA, VENDAR

Obtoženi Brajdič ni priznal

Štefan Brajdič iz Jedinšiče je bil zaradi roparskega napada na gluhonega Mihaela Hrovata iz Irče vasi letošnjega februarja v ulici Mej vrta v Novem mestu obsojen na tri leta strogega zapora

O nočnem rokovnjaškem napadu na gluhonega Mihaela Hrovata, čevljarja iz Irče vasi, na novomeških ulicah smo v našem tedniku na kratko poročali že pred tremi meseci. Tedaj smo tudi zapisali, da so po odredbi preiskovalnega sodnika pripravili (in kasneje izpustili) domnevnega storilca Štefana Brajdiča iz Jedinšiče. V sredo, 26. maja, je Štefan Brajdič sedel na zatožno klop novomeškega okrožnega sodišča kot obtoženec, bil spoznan za krivega in obsojen na tri leta strogega zapora.

Štefan Brajdič je bil obtožen, da je letos 15. februarja, uro pred polnočjo, v novomeški ulici Mej vrta z roko pobil na tla vinjenega gluhonega Mihaela Hrovata iz Irče vasi in mu iz notranjega žepa v plašču vzel denarnico s 5.000 din gotovine, osebne dokumente in hranilno knjižico z vlogo 22.575 din.

Obtoženi Brajdič je v preiskavi in na sodni obravnavi priznal, da je v gostilni pri Rotovžu res naletel na Hrovata: skupaj sta pila, odšla v kavarno na Glavnem trgu, kjer je Brajdič Hrovata zapustil in odšel v bar. Brajdič je dejal, da je iz bara domov spet srečal Hrovata: prišel ga je za roko in peljal proti restavraciji Breg. Tam je Hrovat - kakor je trdil obtoženi - Brajdiča odrinil z roko, nakar sta šla vsakebi, Hrovatovega denarja pa se Brajdič, kot je vztrajal v preiskavi in zatrjeval na sodni obravnavi, ni pritiknil, saj niti ni vedel, da nosi s seboj tolikšno vsoto.

Hrovat je na obravnavi sodnikom pojasnil, da je tistega dne dvignil na

banki s hranilne knjižice 5.000 din. Denar je hotel dati bratranču, ki gradi hišo in kjer bi tudi on sam imel kot. Z Brajdičem sta bila skupaj na Rotovžu, ko pa sta odhajala iz gostilne, naj bi ga bil Brajdič pobil na tla in mu vzel denar. Hrovat je pristavil, da je takoj tekel na milico povedati, da je okraden.

Očitno pa gluhomoni in duševno nekoliko prizadeti Hrovat, ki je bil onega večera precej vinjen, na glavni obravnavi ni več vedel, kako so dogodki v resnici potekali, zanj se je dejanje očitno končalo že na pragu rotovžske gostilne. Stevilne priče, ki so se zvrstile potem, ko je sodišče poslušalo izpovedbi obtoženca in oškodovanca, so vedele povedati, da sta odšla Brajdič in Hrovat z Rotovža po 19. uri še v kavarno na Glavnem trgu, kjer se je Brajdič motal med mizami in prisedel k Hrovatu prav tedaj, ko je - kot že prej na Rotovžu - prešteval denar. Dežurna miličnica sta Brajdiča in Hrovata med rednim obhodom po mestu videla nedaleč od gostišča Breg - na poti proti zdravstvenemu domu. Šla sta skupaj, na drugem nočnem obhodu - čez kakih 10 minut - pa sta videla najprej Brajdiča, ko je sam prihajal po Muzejjski ulici, nato pa zagledala še Hrovata, ki je bil namenjen na postajo milice. Hrovat je tatvino prijavil, čez 15 minut pa sta miličnika pohitela na Glavni trg in prijela Brajdiča pred kavarno.

Kot so slišale priče, je Brajdič že pri Rotovžu opozarjal ljudi, da ne bo kriv, če bo Hrovata kdo okradel. Tako da je ponavljal tudi kasneje v kavarni in sploh govoril kot največji poštenjak.

Sodišče se je ob koncu dokaznega postopka prepričalo, da je Brajdič storil dejanje na poti med zdravstvenim domom in Muzejjsko ulico, to je v ulici Mej vrta, in sicer takrat, ko sta ga med nočnim obhodom videla miličnika: najprej s Hrovatom, potem pa samega. Pri tem se je oprlo na možnost, da je Brajdič denar z vsem ostalim takoj izročil nemu svojih sinov, ki so bili tedaj v mestu.

Pri odmeri kazni so Brajdiču upoštevali njegovo dosedanja dokazna neoporečnost, saj je bil do zdaj le

enkrat samkrat pojmovno kaznovan, nadalje, da ima štiri otroke, da je udeleženec NOB od leta 1942. Za obtežilo pa mu je sodišče štelo, da si je za žrtve izbral telesno in duševno prizadetega človeka, izrazil njegovo vinjenost, ki jo je kreplil s tem, da mu je dajal za pijačo, ne nazadnje pa tudi to, da se je na dejanje pripravil ves večer oziroma od tedaj, ko je ugotovil, da nosi Hrovat s seboj kopico tisočakov.

»Ne bomo vozili praznega!«
je dejal na sodišču Jože Rajnovič, ki je pomagal na traktor nalagati ukradena drva

Pred kočevskim sodiščem sta se 25. maja zagovarjala zaradi kraje drv in odvzemov motornega vozila Darjo Peček iz Klinje vasi in Jože Kranjc iz Mlake.

Ceprav se marsičesa, kar so jima dokazovali, "nista mogla spomniti", ju je sodišče spoznalo za kriva in obsodilo Pečka, ki je bil pobudnik kraja, za tatvino in odvzem motornega vozila na leto dni zapora; Kranjca pa za tatvino in 6 odvzemov motornega vozila na leto in dva meseca zapora.

Pečka in Kranjca je bremenila obtožnica, da sta od avgusta 1969 do julija 1970 ukradla najmanj 50 prn bukovih in gabrovih drv, ki so bila last gozdne uprave Stara cerkev, obrata Združenega KGP Kočevje. Razen tega sta za prevoz ukradenih

Še: umeten smrad
V uredništvu lista se je v ponedeljek oglašil Alojz Knez z Ledine pri Sevnici in zanikal, da bi on v hotelu na Lisci nastavljal posebne bombe, ki oddajajo smrad, o čemer smo pisali prejšnji teden pod naslovom „Umeten smrad“. Podatke o tem smo dobili v prijavi na postaji milice v Sevnici.
Uredništvo DL

Prijeli »štófarjác«
27. maja so v Novem mestu prijeli 19-letnega Ivana Eranoviča iz Zagreba, ker je brez dovoljenja prodajal po stanovanjih kose blaga. Preostanek so mu kajpak odvzeli, v preiskavi pa med drugim ugotovili, da ni prvi trgovec z blagom in da je bil tudi v Novem mestu že nekajkrat. Eranovič je storil kaznivo dejanje in se bo moral zagovarjati.

Puške v Žabjeku
Med lanskim vlomom v strelsko kočjo Sonja Vesel v Ivančni gorici sta izginili dve vojaški puški, vojaška pištola, malokalibrska pištola, 150 nabojev za malokalibrsko orožje in nekaj likerja.
Miličniki iz Ivančne gorice, ki so zadevo vzeli v roke, so najprej mislili, da so vlom spočeli tamkajšnji Cigani. V isti sapi pa so vesti drile, da imajo to orožje Cigani v Zabjeku pri Novem mestu.
Preiskava, ki so jo nedavno opravili v Zabjeku, je potrdila, da so bile vesti točne. Miličniki iz Ivančne gorice so našli obe puški; Cigani so jima sicer že zabrisali tovarniške številke, vendar so ob analizi, opravljeni v Ljubljani, ugotovili pravo poreklo.
Dogodek ni poučen le za strelce iz Ivančne gorice. Spodbuditi bi moral vse strelske družine, da bi orožje in naboje spravljale na varnejših mestih in tako onemogočile nepridipravom, da bi si ga prilascali tako lahko in z njim počenjali zlo.
STEFAN OBLAK

KRŠKO: PODRI KOLESARIJA - Na križišču Tovarniške, Ribiške in Prešernove ceste je Alojz Verstovšek iz Pletterij 24. maja z osebnim avtomobilom podri kolesarja Alojza Kozoleta iz Polšce. Ranjenega Kozoleta so odpeljali v breziško bolnišnico.

LESKOVEC: MOPEDISTA PADLA - Na poti proti leskovškemu gradu sta se 24. maja zaletela z mopedoma Alojz Salmič iz Gorenje vasi in Ljudmila Roštohar iz Leskovca. Salmiču so dali zdravniško pomoč v Krškem, Roštoharjevo pa so odpeljali v novomeško bolnišnico. Salmič je vozil neregistriran moped in brez vozniškega dovoljenja.

ZAVRATEC: BREZ IZPITA - Na tretjerzredni cesti Brezovo - Bučka sta se 23. maja zaletela Pavel Cerovšek iz Brezovega z neregistriranim motorjem in Anton Letnar iz Hrastnika z osebnim avtomobilom. Cerovšek, ki nima vozniškega izpita, se je peljal proti Zavratcu. Po trčenju je padel in se laže ranil.

MALE VRH: MOPEDIST OBLEŽAL - Pri trčenju z avtobusom se je 23. maja tuje ranil mopedist Marjan Verstovšek z Malega vrha. Odpeljali so ga v breziško bolnišnico.

NOVO PLESTO: PREHITRA VOZŅJA - Ivan Baškovič iz Krške vasi je 27. maja prehitro vozil s volkswagenom po Partizanski cesti. Pred bolnišnico je dohitel tovornjak, ki ga je vozil Josip Grubič iz Spahičev proti Strazi, zavrl in kljub temu močno treščil vanj. Vozilo se je razbilo (škoda je za 10.000 din). Baškoviča pa so odpeljali v bolnišnico.

STEFAN: ZRINIL VOZILO IN ODPELJAL - 27. maja je Jože Šort iz Knežakov vozil tovornjak-cisterno po avtomobilski cesti proti Ljubljani. Prehitel je tovornjak mostarske registracije, ki ga je vozil Hasan Golubič. Naproti je prišlo neko vozilo. Šort je zavil na desno, zrinil s ceste na travnik Golubičovo vozilo in se odpeljal proti Ljubljani, vendar so ga miličniki prestregli.

JEDINŠČICA: VOZIL PO SREDINI - Fikret Kobašič se je 30. maja peljal z osebnim avtomobilom od Novega mesta proti Metliki. Naproti se je od Jedinšiče po sredini ceste peljal Zvonimir Zupcevec. Pred srečanjem je Kobašič zavrl in hotel zapeljati s ceste, tedaj pa ga je Zupcevec avtomobil že zadel. Škoda so ocenili na 6.000 din.

MEDVEDJEK: ZRINIL GA JE S CESTE - Janez Grošelj iz Ljubljane je 30. maja vozil osebni avtomobil

NSU 1200 po avtomobilski cesti proti Ljubljani. Ko se je pri Medvedjeku pripeljal po klancu navzdol, je predenj z levega počivališča nenadoma zapeljal Alojz Cjnar iz Ljubljane s volkswagenom. Cjnar je oplazil Grošlja in ga zrinil s ceste, da se je potem še prevrnil na nivo. Pri prevračanju so bili ranjeni: Grošljeva žena ter otroka Janko in Metka; odpeljali so jih v ljubljansko bolnišnico. Škodo so ocenili na 15.000 din.

STRAŽA: PODRI MOPEDISTA - Novomešan Franc Colarič je 29. maja s fičkom v Strazi izsiljal prednost in podri Antona Sedeja, ko se je z mopedom pripeljal na križišče. Mopedist ima dvakrat zlomljeno nogo.

MAČKOVEC: BEOGRAJCAN V KROMPIR, ŽIVINA PO NJIVAH - Anton Borič iz Zagreba je 28. maja peljal na tovornjaku 16 glav govedi v ljubljansko klavnico. Pri Mačkovicu ga je z osebnim avtomobilom prehitel Beograjec Božidar Čančarevič, ko je naproti drvela kolona vozil. Beograjec je zavil pred Boriča, zadel tovornjak in pristal 50 m od ceste na njivi s krompirjem. Borič se je umaknil na desno, zapeljal s ceste in se prevrnil, živina pa se je razbežala po njivah. Gmotno škodo so ocenili na 10.000 din.

KAMNA GORA: NESREČNA VOZŅJA S FIČKOM - Jože Goršek iz Malega Vidma je 28. maja peljal s fičkom od Trebnjega proti Mirni. Na Kamni gori je zapeljal na banko, nato na levi zadel prometni znak in se prevrnil. Škoda so ocenili na 5.000 din.

DOBRAVA: AVTOMOBILIST UMRL - Na avtomobilski cesti pri Dobravi se je 28. maja smrtno ponesrečil Rudolf Stritar iz Ljubljane, 23. voznik avtomobila DKW junior. Zadel ga je tovornjak s prikloiko, ki ga je okoli 2.30 peljal proti Novemu mestu Franc Švigelj iz Vnanjih gor. Švigelj je deloma vozil po levi. Stritarja je odbilo s ceste, da se je na njivi prevrnil na stroho. Umrl je v ljubljanski bolnišnici. Gmotne škode je bilo za 10.000 din.

MAČKOVEC: S FIČKOM V DROG - S tretjerzredne ceste med Mačkovicem in Lešnico je 25. maja zaneslo fička, ki ga je proti Otočcu vozil Rudi Redek iz Novega mesta. Vozilo je treščilo v telefonski drog, da se je prelomil, nato pa obstalo na njivi. Škoda so ocenili na 8.000 din.

DOL: VOZNIK OBLEŽAL POD VOZILOM - 25. maja je z mokre ceste v Dolu zaneslo zastavo 1300, ki jo je od Mirne proti Trebnjemu vozil Jože Zupan iz Ljubljane. Avtomobil se je po nasipu prevrnil na stroho. Voznik, ki je med prevračanjem padel ven, je obležal pod vozilom huje ranjen. Huđe poškodbe je dobila tudi sopotnica Cvjetka Zupan. Odpeljali so ju v novomeško bolnišnico. Gmotne škode je bilo za okoli 7.000 din.

POLJANE: TOVORNJAK S PAPIRIBILNIM PREVRNEN - Na avtomobilski cesti pri Poljanah se je 25. maja prevrnil tovornjak, s katerim je Krčan Jože Pavlin prevažal papir iz krške tovarne papirja. Škoda so ocenili na 50.000 din.

OVADILI SO JIH PET

Z grozo sta Rebernikova 27. aprila zjutraj stopila skozi nasilno odprta vrata v mesno sušilnico. Gor si skoraj nista upala pogledati: kajti tam, kjer so še do minule noči visele lepo preka-jene svinjske gnjati in klo-base, da so se kar sline cedile, je zijala črna luknja. Ni izginilo samo njuno, tudi drugi Trebanjci, ki so prinesli k Rebernikovin v sušilo, so se malone prekrizali ob tej hudi novici. Tako Terezija Šepc, tako Franc Senica. Če se kdo v takem trenutku prekrizja, je to znak huđega ogorčenja. Ježe...
Potem so steli, koliko takih in drugačnih kosov je šlo s klinov, in so ugotovili: več kot 50 kg je bilo vsega. Na hitro preračunano v dinarje: dvesto starih tisočakov.

Se tisto jutro je Marija Rebernik naredila korake do milice in prijavila krajo. A ni bilo to pot prvič: že v noči na 3. januar so bili hudodelci v sušilnici in tudi lani je nekaj mesa že zmanjkalo. Delo so vzeli v roke trebanjski miličniki. Poizvedovali so, prishuhli slehernemu pametnemu glasu in vzeli pod drobnogled tudi najbolj nepomembno sled. Raziskovanje jih je pripeljalo do barake, v kateri je Delavska univerza. Bognedaj, da bi kdo mislil kaj huđega o tej ustanovi, a vendar so vse sledi peljale sem, v to poslopje. Je vendarle res, da je zbirališče jedcev ukradenega mesa pod streho Delavske univerze? Pregledali so spodnje prostore, pa nič. Nato so vrgli oko po podstrešju. Le kdo bi si bil mislil, da bi bilo lahko tu kaj! Pa je bilo: prav na podstrešju Delavske univerze so imeli tatovi skrivališče preka-jene svinine. Še so viseli ostanki obranih gnjati in prazne, a okajene vrvice, ki so nihale sem in tja, so bile prav take kot tiste v Rebernikovi sušilnici...

Miličniki so, kot kaže, odkrili prave storilce. Iz ovadbe, ki je med tem že poromala na okrožno javno tožilstvo v Novo mesto, pozvemo, da je kraje osumljena peterica fantov, starih od 17 do 25 let: F. P., 23, študent pedagoške akademije, B. K., 17, delavec IMV, S. D., 25, kmetijski tehnik brez zaposlitve, A. O., 22, ključavničar (začasno v šemčiji) in F. P., 18, ključavničar brez zaposlitve. Jih je na stranpot privedlo pomanjkanje all čisto preprosto objestnost? Dejanje, storjeno pri Rebernikovin, jim prav gotovo ni v čast. Ne bomo obsojali, ker so za to sodišča, zadržno vemo le, da si po taki poti še nihče ni pridobil dobrega imena.
I. Z.

Tudi dirkač se lahko rodi!

Dolenjci smo dobili velikega športnika v mladem speedway vozaču Evaldu Babiču — Največja odlika mladega Krčana je skromnost!

Za Evalda Babiča, sina štiri-kratnega državnega prvaka v speedwayu Franca Babiča, bo menda držalo, da se tudi dirkač rodi. Mladi 19-letni Evald je sedel na „jeklenega konjiča“ aprila letos in je brez večjih težav zmagal že na dveh dirkah za mladinsko državno prvenstvo ter tako osvojil naslov državnega mladinskega prvaka v speedwayu. Skoraj neverjetno je, da je Evald sedel na motor pred poldrugim mesecem in da je v tem kratkem času dosegel takšno znanje. Brez pretiravanja, mladenič se lahko kosa celo z našimi najboljšimi vozači. Za primerjavo naj povemo, da je na nedeljskem tekmovanju samo za nekaj sto metrov zgrešil očetov rekordni dosežek na krški progi. Torej, kar je oče Franc prijavil v dolgih letih tekmovanj, je Evald v prvem zamahu skoraj porušil. Krčani so pripovedovali, da se je mladenič pogal po črni stezi kot bi ga nosila nevidna sila (očetov rekord je 76,8 km na uro, Evaldov pa 76,3 km na uro). Skromnega in prikupnega Krčana sem našel

pred nedeljsko glavno dirko. Pripravljen je bil na razgovor:

— Kako to, da se niste že prej pojavili?

— „Oče je menil: dokler ne opraviš pomočniškega izpita, toliko časa ne boš dobil motorja.“

— Skoraj neverjetno je, da ste v poldrugem mesecu treninga dosegli takšne uspehe?

— „Tudi mene je presenetilo, vendar ker delam pod strokovnim vodstvom očeta in mehanika Franca Dernača, je uspeh tudi plod njegovih prizadevanj.“

— Torej ste že mojster?

— „Ko gledam prave mojstre, vidim, kje se bo dalo še marsikaj izpopolniti. Takšni vozači, kot jih gledamo danes, se ne rodijo, njihov uspeh je plod garanja. Meni še veliko manjka, da bi se mogel z njimi kosati.“

— Kakšne lastnosti mora imeti speedway vozač?

— „Polet hraprosti, smisla za vožnjo in tovarništva mora biti še poslušen.“

— Kakšni so vaši načrti?

— „Drugo leto grem k vojakom, zato bom prekinil s tekmovanjem. Ko se vzmem, se bom z vso resnostjo lotil dela. Rad bi naredil delovodsko šolo ter tako še bolj koristil očetu, pri katerem sem zaposlen.“

— Kdo vas spodbuja?

— „Spodbujajo me vsi, najboljši svetovalec pa je oče! Pomagajo mi v klubu, razumeva pa se tudi z Ivanom Molanom, ki mi je dober tovariš.“

— Zakaj se še navdušujete?

— „Rad kolesarim, zdaj pa sem najbolj navdušen za avto-moto šport.“

Pred leti, ko sva se večkrat pogovarjala s Francem Babičem, sem ga vprašal, če ga bo sin nasledil. Zmajeval je z rameni, nikoli ni odgovoril določeno. Morda niti sam ni vedel, da bo mladi Evald podčeval toliko njegovih dobrih lastnosti. Če bo šel Evald po očetovih stopinjah, potem smo Dolenjci dobili spet velikega in vzornega športnika.

SLAVKO DOKL

Nasmejana in pozdravljena od številnih gledalcev sta Ivan Molan in Drago Oršič sprejemala čestitke pred odhodom na Wembley, tam bosta tekmovala v finalu svetovnega prvenstva. Foto: S. Dokl

PRIREDITEV, KI JE NAVDUŠILA 10.000 GLEDALCEV

Babič ml. in Molan osvojila gledalce

Dirka za polfinalno svetovno speedway prvenstvo v Krškem je navdušila veliko gledalcev, ki so se posebno razveselili uspeha svojega ljubljence Ivana Molana — Organizacija je bila odlična!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Franca Babiča, pokazal izredno vožnjo, saj je bil hitrejši kot vrsta starejših tekmovalcev, ki so se kosali popoldne. Evald je vozil s hitrostjo 76,3 km na uro, oče Franc pa je leta 1966 postavil najhitrejšo znamko krškega dirkališča na 76,88. Ta dosežek pove vse. Nedvomno se mladi in neizkušeni Evald lahko razvije v izrednega vozača. Popoldne so se „črni mušketirji“ v speedwayem polfinalnem tekmovanju kosali za svetovno prvenstvo. Tekmovalci so teklo v parih, srečala pa so se Avstrijci, Bolgari, Čehoslovaki, Italijani, Romuni in dve ekipi Jugoslavije. Junak tega izrednega doživljanja je bil domačin Ivan Molan, ki je vozil izredno dobro in se je s svojo hraprovo vožnjo pred več kot 10.000 gledalci postavil. Navdušili so ga. Verjetno ni bilo nikogar na stadionu, ki ne bi pozdravil uspeha simpatičnega Krčana. Ze v prvem teku, kjer sta se Jugoslovana Molan in Oršič srečala z favoritoma, Čehoslovakoma Marešem in Vermerjem, je Molan z drzno vožnjo dvignil gledalce na noge. V zadnjih metrih mu je uspelo premagati zanesljivega Mareša. Razvoj dogodkov je obetala, da bosta Jugoslovana posegla v boj celo za drugo mesto, ki pelje v finale na Wembley. Res, da je Molana porazil Vermer, vendar je to bil edini Krčanov poraz, ki je ponovno dokazal, da nima v Jugoslaviji enakovrednega tekmeča, še več, da se v zadnjem času lahko edini od naših kosa z velikimi imeni evropskega speedwaya. Nato je vse šlo kot po loju. Molanu

je dobro sekundiral Oršič, ki je dal vse od sebe. Uspeha, ki sta ga na tih pričakovala, sta bila zelo vesela, posebno je bil razpoložen Ivan, ki je navdušil svoje privržence.

Prireditev je bila res vzorno pripravljena. Spretni organizatorji so 21 dirk izpeljali v dobrih dveh urah.

Po tekmi so vprašali direktorja dirke Vladimirja Zagarja za mnenje o dirki. Povedal je naslednje: „Prireditev je bila zelo kvalitetna, tekmovalci so s svojimi lepimi in športnimi borbami navdušili gledalce. Malo smo se hali, da bo vreme pokvarilo prireditev, vendar je bilo na naši strani. Posebno sem vesel uspeha našega Ivana, ki je ponovno dokazal, da stalno napreduje. Tudi dopoldanska prireditev je navdušila. Prepričan sem, da se bosta na jugoslovanskem nebu kmalu postavila Babič ml. in Tomažič.“

Po tekmi sta Ivan Molan in Drago Oršič za naš list povedala tole: „Vesela sva lepega uspeha, ki sva ga prigarala, saj je bila konkurenca na evropski ravni. Verjetno so bili številni gledalci navdušeni nad vožnjami, ki so bile drzne, vendar vse v mejah športnih bojov.“

Rezultati: 1. Čehoslovaška (Vermer, Mareš) 29 točk, 2. Jugoslavija (Molan, Oršič) 23, 3. Avstrija (Walla, Heider), 4. Bolgarija (Aleksandrov, Nedeljkov) 17, 5. Romunija (Marinescu, Bobilnean) 17, 6. Italija (Anibaldi, Giani) 14, 7. Jugoslavija II (Miler, Kocuvan) 3 točke.

Med posamezniki, čeprav jih posebej niso točkovali, so bili najboljši: Molan (Jug.) 17, Vermer 15, Mareš 14 (oba ČSSR), Heider (Avstrija) 10 itd.

S. DOKL

Olimpiada za mlade v Celju

Srednješolski in šolski prvaki Slovenije v atletiki so postali: Kalčičeva, Pučkova, Pojetova in Šimunčič — Odbojkarice iz Novega mesta druge

Celje je bilo prejšnji teden prizorišče finalnega dela tekmovalne učencev in srednješolcev v košarki, rokometu, odbojki in nogometu. V Celju smo imeli Dolenjci tudi svoje predstavnice: posebno uspešni pa so bili nastopi atletov, odbojkaric in košarkarjev. Mlade atletinje novomeške osnovne šole so zasedle tretje mesto, fantje pa so bili šesti. Med srednješolski naše atletske ekipe niso nastopile, tekmovali pa so posamezniki. Odbojkarice novomeške gimnazije so v finalu priznale premoč Ravenčank in osvojile drugo mesto. Košarkarji novomeške gimnazije pa so za las bili prekratki, da bi sodelovali v finalu. Osvojili so četrto mesto.

Atletika — učence: 60 m: 1. Kalčič (N. m.) 7,9; 4 x 60 m: 3. Novo mesto 32,4; Učenci: troboj: 2. Bajer (N. m.); srednješolke: 4 x 100 m: 3. gimnazija (N. m.) 53,1; višina — 1. Pučko (gimn. N. m.) 1,50; daljina — 3. Levstik (gimn. Kočevje) 4,89; krogla — 1. Poje (gimn. Kočevje) 10,90; srednješolci: daljina — 1. Šimunčič (SČKS N. m.) 6,59.

Odbojka — finale (ženske): gimnazija Ravne: gimnazija Novo mesto 2:0.

Na splošno smo z uvstitvijo naših zastopnikov lahko zadovoljni. Verjetno bi lahko nekoliko več dosegli tudi v rokometu, čeprav je ravno v tej panogi izredna konkurenca.

Sevničani v republiški ligi?

Sevničani so v nedeljo zasluženo porazili drugovrščeno ekipo Zagorja in si s tem verjetno že zagotovili prvo mesto v ligi ter s tem jeseni sodelovanje v prvi republiški rokometni ligi. Doma bodo igrali še tekmo s Hrastnikom, kar pa jih ne bi smelo ovirati, da potrdijo svojo premoč. Brežičani so slavili lepo in pomembno zmago v Trzinu ter so v samem vrhu republiške lige. Dekleta Brežic so med tednom izgubile, v nedeljo pa so premagale Olimpijo v Ljubljani.

SEVNICA: ZAGORJE 32:17

Pred 450 gledalci so Sevničani z izredno igro premagali borbeno goste iz Zagorja. Igrali so podjetno in borbeno, tako da njihova zmaga ni bila nikoli ogrožena. Posebno so se odlikovali Silc (9), Trbovc (7), Koprivnik (4) ter odlični vratar Sirk. Do konca prvenstva igrajo Sevničani samo še dve tekmi: z Medvodami bodo srečanje dobili z 10:0 b. b., s Hrastnikom pa bodo še prekržali kopja.

P. PERC

TRŽIČ: BREŽICE 10:14

Brežičani so v Trzinu osvojili obe točki z boljšo igro v drugem polčasu. S to zmago so se utrdili na četrtem mestu in ga bodo za gotovo obdržali do konca prvenstva. V Trzinu so bili najboljši Iskra, Bosina in Rovani.

Brežice: Berglez, Rožman, Rovani 4, Setine 1, Jurišič, Bosina 5, Iskra 4, Zore, Novoselec, Gorišek, Blatnik.

V. PODGORŠEK

OLIMPIJA: BREŽICE 7:11

Brežičanke so v Ljubljani osvojile dve pomembni točki v boju za zgornji del razpredelnice. Posebno so se odlikovale Bužančičeva, Molanova in Vlasta Mišč.

Brežice: Zorko, Bužančič 7, Molan 3, Bah, A. Mišč 1, V. Mišč in Engl.

V. PODGORŠEK

STEKLAR (HRASTNIK): BREŽICE 21:12

Novomeščani so se rešili?

V spomladanskem delu odbojkarke republiške moške lige Novomeščanom niso rožice cvetele. Prejšnji teden pa so z lepo in nepričakovano igro porazili v Črnučah Savo in si prislužili dve izredno pomembni točki. Verjetno si bodo vknjižili v dobro tudi srečanje s Kovanjarjem z Jesenic, ki ga bodo dobili brez boja. V ženski republiški ligi sta bili dve srečanja. Brežičanke so izgubile v Ljubljani s 3:1, največ zaslug za dobro igro Dolenjk pa ima Marina Fila. Novomeščanke so gostovale pri odlični ekipi Celja in so se predstave z dobro in borbeno igro, čeprav so srečanje izgubile s 3:0.

SAVA (ČRNUČE): NOVO MESTO 1:3

NOVO MESTO:

KOVINAR (JESENICE) 3:0

LJUBLJANA:

BREŠTANICA 3:1

CELJE: NOVO MESTO 3:0

BREŽICE: STRAŽA 1:0

V Brežicah je vladalo izredno zanimanje za srečanje med Brežičami in Stražo, ki je bilo odločilno za prvo mesto v celjski nogometni ligi. Domačini so zasluženo zmagali z golom, ki ga je dosegel Divkovič. Najboljša na igrišču sta bila Bosina in Marjan Lapuh.

Kočevje tretje v državi

Med osmimi ekipami kočevskih šahisti zbrali 16 točk in zasedli 3. mesto

Na II. ekipnem pionirskem šahovskem prvenstvu Jugoslavije, ki je bilo od 20. do 24. maja v Pučju, so starejši pionirji iz Kočevja, ki so zastopali Slovenijo, zelo slabo startali. Najprej so izgubili s Srbijo z rezultatom 1,5:2,5, nato pa še s Kosmetom z 1:3. Po teh dveh dvobojih so bili na predzadnjem mestu. Z drugo ekipo Hrvatske pa so zaigrali kot prerogjeni: premagali so jo s 4:0! Z Bosno v četrtem kolu so igrali 2:2, po prikazani igri pa bi jo morali premagati s 3:1. Nato je sledil zaslužen poraz z Vojvodino 1,5:2,5. S prvo ekipo Hrvatske so imeli mladi Kočevci najmanj dela. Blatnik je svoja nasprotnika premagal že v deveti potezi, Vizjak pa v 12 minutah... Končni rezultat je bil 3:1 za Slovenijo. Tudi v zadnjem kolu z Makedonci jim je šlo vse po načrtu in s ponovno zmago 3:1 so zaključili tekmovalje. Vsi naši tekmovalci so na koncu izjavili, da je škoda, ker je tekmovalja konec, saj so se žele proti koncu „ogrelti“.

Končno so s 16 točkami pristali na odličnem tretjem mestu, kar je doslej največji uspeh kočevskih pionirjev. Prva je bila Hrvatska 1 z 20 točkami, druga ekipa Vojvodine 19,5, 3. Slovenija 16, 4. Kosmet 14,5, 5. Bosna 14, 6. Makedonija 12, 7. Srbija 10,5 in 8. Hrvatska II 5,5 točke.

Za Slovenijo so igrali: Bojan Mo-

har, Oskar Orel, Dušan Blatnik, Marko Vizjak in Mitja Dulmin. Vsi razen Orla so iz Kočevja. I. S.

Spaček z motorjem ami-6, ki ga je vozil na NAGRADI GORJANCEV 71 Karel Ferlež iz Velenja, je z zmago v nacionalnem razredu presenetil vse zastave 750. (Foto: B. Piliš)

Kdo je res najhitrejši?

Avtomobilski duhovi se še teden dni po dirki na Gorjancem povsem umirili. Zlasti so vroče pravice, ali je Doljak z mini cooperjem S najhitrejši Dolenjec ali ne. Pokal Dolenjskega lista in naslov najhitrejšega Dolenjca si je zasluženo priboril z vožnjo v konkurenci za državno prvenstvo v razredu do 1300 ccn, ko je v drugem teku dosegel čas 4 minute 14 sekund in 72

stotink. Pokal in naslov sta bila razpisana za to dirko in tudi sicer ni še noben Dolenjec na dirki dosegel take hitrosti.

Pač pa vzmernirjajo najnatančnejši rezultati s treningov in dirk prejšnjega leta. Da bodo računici čisti, prinašamo pregled najboljših časov za vse tri dirke in vse treninge za tiste Dolenjce, ki so peljali pod 5 minut:

1. Peter Verbič (N. mesto) alfa romeo GT — 4:03,35 (NG 70, trening)
2. Tone Kump (N. mesto) NSU TTS — 4:06,37 (NG 70, trening)
3. Janez Doljak (N. mesto) mini cooper S — 4:11,39 (NG 71, trening)
4. Drago Badovinac (N. mesto) fiat 850 SC — 4:19,05 (NG 70, II. tek)
5. Marjan Hrastar (N. mesto) BMW 1600 — 4:24,10 (NG 69, I. tek)
6. Janez Milavec (N. mesto) mini cooper — 4:25,92 (NG 71, II. tek)
7. Jure Rudman (Črnomelj) BMW 2002 — 4:26,00 (NG 69, I. tek)
8. Florjan Satošek (Črnomelj) BMW 1600 — 4:32,91 (NG 71, I. tek)
9. Drago Rebernik (N. mesto) fiat 850 S — 4:47,00 (NG 69, II. tek)
10. Martin Bajuk (N. mesto) fiat 850 S — 4:47,30 (NG 69, II. tek)
11. Andrej Einsidler (Črnomelj) zast. 850 — 4:49,40 (NG 69, II. tek)
12. Alojz Pavlič (N. mesto) zastava 750 — 4:56,51 (NG 70, I. tek)

Brez dvoma pa je najhitrejši tisti, ki v konkurenci doseže najboljši čas in mu ga tudi žiri dirke registrira kot

uradni rezultat. Sicer pa je na domačem razstavljal lahko kdo tudi hitrejši...

RIBNICA — Pisali smo že o 65. rednem letnem občnem zboru TVD Partizan Ribnica. V glavnem je razprava tekla o Partizanovem domu, ki vidno propada in o možnostih, da Ribnica končno dobi objekt, kjer se bo lahko shajala za šport navdušena mladina. V razpravi so tudi poudarili, da dom Partizana ni samo shajališče ribniških športnikov, temveč da služi tudi drugim. Ker je na voljo širši skupnosti, je razumljivo, da ne more vseh stroškov oskrbovanja nositi Partizan. V razpravi na občnem zboru je posegel tudi predsednik občine, ki se je zavzel, da se dom popravi in vzdržuje s skupnimi močmi. Sklenili so, da bo poseben gradbeni odbor skrbel za preureditev doma. Prepričani smo, da bo z združenimi močmi uspelo nadoknaditi zamujeno in obvarovati objekt pred propadom. V razpravi so govorili še o gradnji novega doma telesne kulture in o teledavidni, ki je predvidena pri novi osnovni šoli v Ribnici. (F. L.)

SENTJERNEJ — Pred dnevi so imeli v Sentjernej športni dan, na katerem je sodelovalo 400 tekmovalcev, pomerili pa so se v atletiki. Najboljši so bili naslednji tekmovalci: pionirji — 60 m: Pavlič, Jane, Pavlin; 400 m: Pavlič, Pavlin, Pucelj; daljina — Jane, Abram, Sluga; višina — Pavlič, Pucelj, Potočar; krogla — Brulc, Škrubelj, Kusljan; met žogice — Gorenc, Hrovat, Bregar; pionirke: 60 m — Turk, Ručigaj, Premru; 300 m — Bratkovič, Cimerman, Ručigaj; daljina — Premru, Ručigaj, Colanič; višina — Zorko, Luzar, Lekše; krogla — Pavlin, Jereb, Gornik; met žogice — Rešetič, Hočevar, Turk. (J. K.)

BREŽICE — Na tekmovanju brežičkih ribičev sta imela največ uspeha pri elanah Silvo Zobarič in pri mladincih Miran Umek. Poleg teh dveh so nagrade prejeli še Lazar Stojkov, Drago Gerjevič, Jože Dvornik in Miki Rajner. (M. J.)

KOČEVJE — Mladinski aktiv ITAS Kočevje organizira 12. in 13. junija „Olimpiado 71“, na kateri bodo nastopili športniki kovinarskih podjetij Slovenije. Za nastop so se prijave naslednje ekipe: Belt, Emo, Ljostroj, Metalna, Riko, Tam, Vožila — Gorica, Inkop, Kovinar, Kočevje in Itas. Tekmovali bodo v malkem nogometu, rokometu, košarki, namiznem tenisu in šahu. (I. Z.)

BREŽICE — Tradicionalno nogometno srečanje med nogometaši IMV in Prevozom se je končalo s 6:0. (M. J.)

ČRNOMELJ — V mesecu mladosti je občinska konferenca ZMS priredila več športnih tekmovalj. Srečanja so bila v rokometu, nogometu, košarki, odbojki in streljanju. Končni vrstni red: rokomet — 1. Cosmos-Belt, 2. gimnazija, 3. PKS; košarka — 1. gimnazija, 2. Cosmos-Belt, 3. JLA; odbojka — 1. gimnazija, 2. JLA, 3. Cosmos-Belt; nogomet — 1. JLA, 2. Cosmos-Belt, 3. PKS; streljanje — 1. Cosmos-Belt, 2. Rokometni klub Cosmos-Belt, 3. gimnazija. Največ priznanj je dobil rokometni klub Cosmos-Belt in tudi prehodni pokal. (M. C.)

KOČEVJE — Medrazredno šahovsko prvenstvo osnovne šole Kočevje je končano. Med 17 štirčlanskimi ekipami je s šestimi točkami prednosti zmagal 8. e razred, ki je zbral 56 točk. Sledijo: 5. c, 5. d, 8. b, 6. c, 7. b, 5. f itd. V zmagovalni ekipi so igrali: Bojan Mohar, Lado Orel, Mitja Levstik in Ivan Metelko. Za uspehi jim je vodstvo šole podelilo knjižne nagrade. (T. S.)

ČRNOMELJ — Na dan mladosti so vojake obiskali dijaki PKS in gimnazije. Imeli so medsebojno športno srečanje, ki se je končalo takole: nogomet — 1. ekipa majorja Stankoviča; šah — 1. PKS; streljanje: 1. ekipa majorja Stankoviča; rokomet — 1. JLA. (M. C.)

ŽEBVIČEK

Novomeški odbojkarji se v spomladanskem delu republiške prvenstva niso kaj prida proslavili. No, sredi prejšnjega tedna pa so pripravili v Ljubljani prijetno presenečenje, saj so premagali odlično ekipo Save iz Črnuč s 3:1. Pravijo, da je na srečanju najbolje igral Marjan Breščak, ki je najbolj zaslužen, da so Novomeščani požel pomembno zmago. Z veliko vneto so novomeški odbojkarji pričakovali v soboto popoldne jeseniške kovinarje. Ker gostov ni bilo, je sodnik Bulc tekmo odpisal v korist Novomeščanov s 3:0. Nemalo pa so bili presenečeni Jeseničani, ko so se v nedeljo popoldne znanli na Loki. Razumljivo, da srečanja ni bilo, ker je prišlo do očitnega nesporazuma. Kdo bo potegnil krajši konec?

Nič ne skrbite, sodili vam bodo samo za uboj, za poverbe ne!

(Karikatura iz JEZA)

Brez besed

Imate morda peno na čaše?

Tovariši, junj je že tu, zares moramo nujno razmisлити, kako bi do novembra odprli kopalnice!

Z naših vrtov

PC Popoln uvoz

Jože Košir, direktor LIK, Kočevje, je na zadnji seji občinske konference ZK menil, da ni preveč pametno dati glavni poudarek razvoju turizma v republiki, ker vse, kar za njegov razvoj potrebujemo, uvažamo. Dejal je:

Uvažamo cement, uvažamo železo, uvažamo zelenjavo, uvažamo sadje... In vrag vedi, kaj bi se našel, če ga ne bi z meklitcem zmotil inž. Savo Vovk: ... in turiste tudi uvažamo!

Sklepi v nadaljevanjih

Ob zaključku zadnje seje občinske konference ZK Kočevje je Jože Dmrovek, sekretar medobčinskega sveta ZK Ljubljana, predlagal, naj bi v celoti objavili sklepe te seje v Dolenjskem listu, saj občina list tudi softnancira. Predstavnik Dolenjskega lista, ki je bil na konferenci prisoten po službeni dolžnosti, ni mogel krotiti jezika: - Sofinancira že res, ampak tako malo, da bi morali sklepi izhajati v nadaljevanjih!

Svetovni prvak prvi ob Krki

V vasi Stranje ob Krki je bilo v nedeljo, 30. maja, zanimivo mednarodno ribičko tekmovalstvo za prehodni Balzerjev pokal. Čeprav vreme ni bilo naklonjeno, se je ob Krki zbralo 13 ekip in 46 ribičev. Privedit je pokrila diskvalifikacija dveh Kostonjevičev (Staneta Zalkarja in Jožeta Skerjanc), ki sta samovoljno menjala tekmovalni mesti. Zaradi tega ukrepa tekmovalne ekipe so Kostonjevičani bili ob prvem mestu med posamezniki in ekipami. V upravičenosti diskvalifikacije se ne spuščamo, vendar če bi bila sodniška služba boljša, od takšnih nejužnih spodsrljavov ne bi prišlo. Rezultati - posamezniki: 1. Guenther Griebenstein (Balzer I) 2670 točk, 2. Rosemarie Thilgthes (Balzer II) 2297, 3. dr. Ivo Podgajski (N. mesto I) 2276, 4. Gustav Reichmann (Balzer II) 2235, 5. Anton Butala (Črnomelj) 2074 točk itd. Ekipno - 1. Balzer I (Taype, Griebenstein, Reichmann) 6043 točk, 2. Novo mesto I (Furlan, Bratož, dr. Podgajski) 4446 točk, 3. Črnomelj I (Vidovič, Butala, Kvas) 3526 točk itd. Prehodni pokaleni pokal so osvojili Novomeščani, ker tuje ekipe zanj ne tekmujejo.

OH CET PA TAKA!

Šestindvajset ženinov in nevest slovenske kmečke ohceti je v petek prvič zavriskalo že pri Badovincu na Jugorju - Dobra volja se je že do večera stopnjevala kot toplomer na soncu - Vse je bilo v redu, le mali Primož in Bračikova krava sta bila še dva dni zbegana

Lahko oblečene neveste so se pri Badovincu šrang ob mrzlem vetru tresle, dokler jih ni karampampuli ogrel. Ni pa dolgo trajalo, ko so živahni Metličani goste pripravili do vriskanja. Drugi sprejem je karavana kmečke ohceti doživela pred občinsko hišo na Mestnem trgu v Metliki, kjer je izza oblakov že kukalo sonce. Ko so domači godbeniki igrali in so županji predstavljali poročne pare, je bil videti bolj v zadregi kot na najtežji občinski seji. Dekleta so bila nališana in brika vsaka v svoji noši, pa tudi ženinom ni bilo kaj očitati. Dobro so se držali, ko so jim Metličanke pripenjale nagelne pa že drugič ponujale belokranjsko pijačo. Po kratki ceremoniji je svatovski sprevid krenil v hotel, od koder je bilo prav tako slišati „na zdravje“ najmanj v osemih jezikih. Ko so se ob 16. uri prikazali na sveto, je bilo očito, da se v Metliki dobro počutijo. Holandska je kar pred občinstvom poljubila bodočega moža, Italijan pa je v svoji govorici silil peti tunizijsko dvojico. Moram

reči, da so metliški fantje in močje bolj pogledovali k našim kot k tujkam. Zlasti Srbininja in Slovenka nam v lepotni konkurenici res nista delali sramote.

Ob programu je množica na tgu tako pritisкала, da nihče ni hodil po svojih nogah. Pred Ganglovo hišo, ko so se pogajali za nevesto, sploh ni zalogo, ko so močje od televizije vpili in prosili občinstvo, naj se malce odmakne, da bi lahko snemali. Mene so rinitli prav pod konjska kopita. Ko so naložili bato od stare skrinje do burkel in zibke, so koroji potegnili. Enopolletni Primož, ki je bil najmlajši Belokranjec v noši in od nekajurnega dajanja rok že naveličan, pa je prav takrat prišel k sebi. „Kona, kona,“ je vpil, ker bi rad splezal naravnost pod trehurno dvema hišna. Tuje je bilo z Bračikovo kravo, ki je tudi sodila k bali. Okinalo so jo z zelenim vencem, vpijta je bilo na pretek, zato ni čudno, da se žival ob začetku ni hotela premakniti. Time pa ni pokazala prvič, saj je na generalki celo ušla.

Privedit je dosegla višek na tgu pred Zalkarjevo hišo. Množica pravzaprav ni šla drugače kot Prusov, Crnujčev in Kremečev glas. Ti trije so predstavljali ženinovega in nevestinega očeta ter staršev. Silvo Mihelič je neudrudno raztegal meh na vozu, dokler niso bale predali, kot se po starih običajih spodobi.

Ob 17. uri je bilo na srečo vsega konec. Občinstvo bi še gledalo, saj je bila ohcet res edinstveno doživetje, zato pa so zenini in neveste že zavijali oči. In kaj jih je še čakalo?

Rajanje na Vestelci so morali ta dan še vzdržati. Kakorkoli že, takale enotedsenska priprava na zakon ima tudi svoje dobre strani. Je kar prav, da se žene in

Ni res, da je res!

„Ni res, da je na Trati največ psov, kot si zapisal oni dan v Dolenjca!“ me je pokarala Deso Potisek, „v naši Podgorški ulici jih je več, saj jih je samo v dveh hišah, pravzaprav blokih, kar 17!“

„Letno rezidenco imajo pa na balkonih. Se zaletavajo v nas na stopnicah. Obgrizli so dva otroka,“ je pristikvil drugi.

Marijan Krivec, upravnik kočevske pošte, pa je zaključil razpravo: „Kaj boste vi! Poštari najbolj trpijo! Psi pogosto kakšnega ugrizejo, zato so naši poštari že dva čučka poslali k večnemu počitku.“ PC

Slovenski par Truda Gaiser, 19-letna študentka pedagoške akademije, in 25-letni tekstilni tehnik Franc Burjan, oba iz Ptuja, sta bila povsod delezna se posebne pozornosti. Preprosta in zivahna sta bila občinstvu všeč. Na fotografiji ju vidimo, kako sta bila dobre volje že po 10 minutah bivanja v Beli krajini, na sprejemu pri Badovincu gostini. Kot vsi drugi sta morala okusiti sol, domači kruh, vino in karampampuli, prav ga naši predniki se niso poznali. Je pa pijača, da v trenutku požene po žilah kri...

Rajanje na Vestelci so morali ta dan še vzdržati. Kakorkoli že, takale enotedsenska priprava na zakon ima tudi svoje dobre strani. Je kar prav, da se žene in

može že prej navadijo potrepljivosti. TEKST IN FOTOGRAFIJE: RIA BACER

...Ne vem, zakaj se čudijo, da je v novomeški občini med številnimi občani, ki so dobili stanovanjska posojila, le petina vodilnih. Saj so dobili dve petini vseh kreditov... Bojle se jutrišnjega dne, piše v zvezdah. 4. junij je dan krvodajalcev - torej bo na cestah v petek veliko mrtvih! Za časa predsednikovanja Ivana Zeleta so imeli v Metliki kmečko ohcet. Bodo v tem času imeli tudi kakšno gospodarsko? ...Ce bi imel nekdanji speedwayski prvak Franc Babič iz Krškega še več takih sinov, kot je Eyal, bi morala tudi nasemu speedwayu napočili lepši tekmovalni časi... „Dolenjka“ v Novem mestu dobro skrbi za prebivalce, saj je tudi to nedeljo zmanjkalo občleni, z dolgimi kuzmi, dekline so bile izpadrečane, da so stegna kakozne. Trkali so. Čaše so imeli v rokah peke, kot bi kose kilepali. Kar stisnilo me je pri srcu, ko sem gledal to početje. Metali so še novce v skrinjo, da jim je igrala čudne viže, in plesali so. Vsi vkup so se zvijali, da nič tega. Nekateri bi podplače pregulili, ako ne bi imeli

...Jože Uhan, ki mu je letalstvo pokope, je zadnjič jadrjal do Budimpešte. Če on zmore kaj takega, bi tudi nekateri odborniki in poslanci lahko kdaj „prijadrali“ k nam, tožijo volivci... Kamilu Weiss, direktor Zavoda za kulturno prosvetno dejavnost v Črnomlju, tako živi za belokranjsko kulturo, da nosi celo srajce z belokranjskimi okraski...

...Ne vem, zakaj se čudijo, da je v novomeški občini med številnimi občani, ki so dobili stanovanjska posojila, le petina vodilnih. Saj so dobili dve petini vseh kreditov... Bojle se jutrišnjega dne, piše v zvezdah. 4. junij je dan krvodajalcev - torej bo na cestah v petek veliko mrtvih! Za časa predsednikovanja Ivana Zeleta so imeli v Metliki kmečko ohcet. Bodo v tem času imeli tudi kakšno gospodarsko? ...Ce bi imel nekdanji speedwayski prvak Franc Babič iz Krškega še več takih sinov, kot je Eyal, bi morala tudi nasemu speedwayu napočili lepši tekmovalni časi... „Dolenjka“ v Novem mestu dobro skrbi za prebivalce, saj je tudi to nedeljo zmanjkalo občleni, z dolgimi kuzmi, dekline so bile izpadrečane, da so stegna kakozne. Trkali so. Čaše so imeli v rokah peke, kot bi kose kilepali. Kar stisnilo me je pri srcu, ko sem gledal to početje. Metali so še novce v skrinjo, da jim je igrala čudne viže, in plesali so. Vsi vkup so se zvijali, da nič tega. Nekateri bi podplače pregulili, ako ne bi imeli

Boj s pijanci

Malo po poldnevu sem se oglasil v krčmi, kjer nočujem. Takaj točijo pijače in tudi podpre se lahko. Misli sem, da ho prazna, pa sem se ustil. Notri je bilo vse polno paglavcev, ki so sedeli za mizami in vpili: „Mi smo najboljše ta hip!“ „Paša vera, kaj pa je zdaj?“ vprašam začuden, saj kaj takega se nisem videl, kar sol prenašam. „Kar poglej,“ mi pravi prvi do mene, „kosamo se, kdo bo več popil.“ „Saj boste vendar pijaniti!“ ga svarim. „Nisi pogodil. Ta pijača sploh ne opija; le malo močnega zmešamo včasih z raven, da smo dobre volje. Z njo si ginsko zejo.“ „Menda niste tako žejni,“ so dalje čudim. „Solarij smo, pa tekmujejo, kdo bo več popil. Najboljši bodo dobili novce za potovanje po svetu.“

Z odgovorom nisem bil zadovoljen, kajti bilo je jako čudno gledati pisano družino. Eni so bili na lahko oblečeni, z dolgimi kuzmi, dekline so bile izpadrečane, da so stegna kakozne. Trkali so. Čaše so imeli v rokah peke, kot bi kose kilepali. Kar stisnilo me je pri srcu, ko sem gledal to početje. Metali so še novce v skrinjo, da jim je igrala čudne viže, in plesali so. Vsi vkup so se zvijali, da nič tega. Nekateri bi podplače pregulili, ako ne bi imeli

...Ce bi imel nekdanji speedwayski prvak Franc Babič iz Krškega še več takih sinov, kot je Eyal, bi morala tudi nasemu speedwayu napočili lepši tekmovalni časi... „Dolenjka“ v Novem mestu dobro skrbi za prebivalce, saj je tudi to nedeljo zmanjkalo občleni, z dolgimi kuzmi, dekline so bile izpadrečane, da so stegna kakozne. Trkali so. Čaše so imeli v rokah peke, kot bi kose kilepali. Kar stisnilo me je pri srcu, ko sem gledal to početje. Metali so še novce v skrinjo, da jim je igrala čudne viže, in plesali so. Vsi vkup so se zvijali, da nič tega. Nekateri bi podplače pregulili, ako ne bi imeli

...Ce bi imel nekdanji speedwayski prvak Franc Babič iz Krškega še več takih sinov, kot je Eyal, bi morala tudi nasemu speedwayu napočili lepši tekmovalni časi... „Dolenjka“ v Novem mestu dobro skrbi za prebivalce, saj je tudi to nedeljo zmanjkalo občleni, z dolgimi kuzmi, dekline so bile izpadrečane, da so stegna kakozne. Trkali so. Čaše so imeli v rokah peke, kot bi kose kilepali. Kar stisnilo me je pri srcu, ko sem gledal to početje. Metali so še novce v skrinjo, da jim je igrala čudne viže, in plesali so. Vsi vkup so se zvijali, da nič tega. Nekateri bi podplače pregulili, ako ne bi imeli

...Ce bi imel nekdanji speedwayski prvak Franc Babič iz Krškega še več takih sinov, kot je Eyal, bi morala tudi nasemu speedwayu napočili lepši tekmovalni časi... „Dolenjka“ v Novem mestu dobro skrbi za prebivalce, saj je tudi to nedeljo zmanjkalo občleni, z dolgimi kuzmi, dekline so bile izpadrečane, da so stegna kakozne. Trkali so. Čaše so imeli v rokah peke, kot bi kose kilepali. Kar stisnilo me je pri srcu, ko sem gledal to početje. Metali so še novce v skrinjo, da jim je igrala čudne viže, in plesali so. Vsi vkup so se zvijali, da nič tega. Nekateri bi podplače pregulili, ako ne bi imeli

Za kratek čas in dobro voljo

VIDORAVNO: 1. dovratni pretekli čas, 7. rudnik blizu Zenice, 12. trgovec, ki prodaja kramo, 13. Ivo Lola, 14. divja žival iz todu maček, 15. francoski režiser Roger, 17. veznik, 18. arzen, 19. slovenski zgodovinar Metod, 20. mlečni izdelki, 21. očetin, 22. pevka popkva Malus, 23. ulji, 24. potomec belih in črnih staršev, 25. tržbeže za vrednostne papirje in blago, 26. moško ime, 27. Neibsen, 28. roždna žival z rogovi, 29. egiptovski bog sonca, 30. znakoplov, 31. Risto Savin, 33. Boris Dyornik, 34. sovjetski astronom German, 35. ples, 36. igralce, 38. pomota, 40. trener naše košarkarske reprezentance Zeravica, 41. vetrni jopič.

REŠITEV KRIZANKE OD 27. MAJA

VIDORAVNO: 1. Otočec, 7. triko, 12. Castro, 13. vojak, 14. era, 15. Jovan, 17. NU, 18. ta, 19. rapi, 20. sol, 21. Dover, 22. snna, 23. kjer, 24. papir, 25. marec, 26. davek, 27. ALKO, 28. malič, 29. Rio, 30. Milan, 31. km, 33. KN, 34. pirt, 35. CO, 36. ekran, 38. Divača, 40. tajna, 41. Andrej.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12							13			
14			15			16			17	
18			19					20		
		21						22		
		23						24		
25							26			
27							28			
29							30		31	32
33							34			35
36			37				38	39		
40									41	

Najbolj glasna je bila bazuka, ki pa ni najbolj zedevala. Z vsem drugim protitankovskim orožjem pa so bili doseženi na vaji kočevskih teritorialcev prav dobi ali celo odlični uspehi. Na sliki: teritorialci gledajo, kako njihovi tovariši streljajo z bazuko. (Foto: Jože Primc)

TERITORIALCI SO SE VADILI V STRELJANJU

Najprej je tarči odstrelil glavo

Nato jo je še dvakrat zadel, čeprav je bila 400 m daleč - Nekateri 15 let niso streljali - »Tale ,raubič' pa dobro zedevala«

„Le kaj tako poka?“ so spraševali drug drugega v soboto, 22. maja popoldne prebivalci Kočevja. „Našega ni doma, je dobil vojaški poziv. Najbrž so vojaške vaje!“

In rez so bile. Ena izmed kočevskih teritorialnih enot je imela že jutraj ob sedmih zbox na strelišču. Vojski so se najprej razdelili po oddelkih in se spoznavali med seboj in s svojimi starešinami, nato pa so začeli spoznavati različno orožje, s katerim bodo oboroženi v primeru vojne. Najprej so starešine naučili vojske, kako je treba uporabljati različne puške, mitraljeze in razno protikloppno orožje. Po vojaškem kosilu pa se je začelo „zares“. Vojski in starešine so z vsem tem orožjem tudi streljali. Najprej so bili na vrsti strelci s puškami in trombloni, puškomitraljezi in mitraljezi

ter strelci z ročnim metalcem. Vsi ti so streljali hkrati in dosegli v povprečju prav dobre rezultate. Določbo so streljali tudi mladinci, obvezniki predvojske vzgoje, ki so dodeljeni tet enoti. Nekoliko so razočarali le strelci z bazuko, ker niso zadeli ploščice, velike približno 80 x 80 cm, ki naj bi predstavljala tank. Granate so padale čisto blizu ploščice, zadela pa ni nobena. Vendar bi okoli polovice granat zadela cilj, če bi bil velik toliko, kot v resnici meri tank. Prijetno so presenetili strelci z majhnim breztrajnim topom.

J. PRIMC

Kaj so pred 80 leti pisale

Napad na carjevega sina

(Ruski carjevič) (carov najstarejši sin) potuje po Aziji. V Japynu bi se mu bila zgodila skoraj nesreča. Nekov Japanec ga je napal z mečem ter ranil, ali ne nevarno. Grški princ Jurij, ki spremlja carjeviča, je udaril zlobneža s palico tako, da je drugi dan umrl. Japanska vlada ni temu nič kriva, zaradi tega tudi ne bode prišlo do kacega razpora med Rusijo in Japonom. Carjevič bode potoval nazaj v Rusijo skoz Sibirijo. Ob tej priliki se bode mnogim kazencem, ki so progajani v Sibirijo na prisilno delo, kazen spremenila ali celo opustila.

(Na Korščiki) pridno zborujejo podružnice sv. Cirila in Metoda, pa tudi katoliško politično in gospodarsko društvo je jako delavno. Bog daj uspeha. Upati ga smemo, ker je vdeležba naroda našega vselej velika. (Vlada) je predložila jako vabno postavo, glede na vravnato stavbenega in obratnega reda, ki naj bi pomagala vzlasti malim obrtnikom. (Iz Mokriona) - Kljub slabemu vremenu napravila sta društva dol. „Sokol“ in pevsko društvo binokstne praznike dolgo zazeljeni izlet v Mokronog. Jutraj okoli 10. ure došlo je lepo stevilo „Sokolov“ gg. pevcev in pevkinj, katere je sprejela naprej požarna bramba, na kar so se odpravili k sv. maši, pri kateri je pevsko društvo lepo pelo nekaj latinskih vlog. Lep in primeren govor je imel g. kapelan, katerega so vsi pazljivo poslušali. (Iz Idrije) - Iz vseh krajev prihajajo letos zalostna poročila, da nagnjusni hrošč v ne-

izmerni množici pokončuje drevesno zelenje. Hvala Bogu, tega zlega tukaj ni; do danes nisem še nobenega hroščca videl, pa tudi v okolici idrijski jih ni. Toda pravil mi je poljedelec, da je v Zireh vse polno črvov, kateri strn in vsak drug sadež neusmiljeno pokončujejo. Glej, dragi Dolenec, tudi nad tvojo ubogo glavo bode prišla ta grozna nesreča; v malo letih bodeš videl na svojih rodovitnih njivah namesto prijetno zelenorumenega žita le rujave lise in prazne brazde - ako letos ne pokonečš z vso silo škodljivlega hroščca. Solznega očesa gledal boš vničen ves svoj trud, zemlja ti ne bode dala živeža, da bi ž njim svojih lačnih otrok mile prošnje utolažil, vinograd ne bo ti rodil sladkega vinca, da bi poplačal visoke davke. Pokončuj torej sedaj ti in tvoji otroci s tabo, tega največjega požeruha - hroščal!

(O dolenski železnici) se čujejo vedno pogostejši glasi po mestu in drugod, da je - ne bode gradili, temu le on progo od Ljubljane na Kočevje. Koliko je na tem resnice, ne moremo mi danes poročati, pač pa bomo po zvedeli natančneje; mi mislimo, da je vse to ubibanje le s, kljuje sneto“. (Posojilnica) v Zužemberku imela je prvih osem dni vze nad 2000 gold. prometa, upati in želeji je najboljšega uspeha in ugodnega delovanja posebno v prid našemu povsodi stiskanemu kmetu. (Iz Dolenjskih Novic 1. junija 1891)

WREN - MAC KAY:

Kdo je ubil zdravnika?

Doktor Winthrop Brett iz Ardena je bil med prvimi, ki so po hitli na specializaciji na Dunaj, k slavnemu očetu psioanalize Sigmundu Freudu. Takoj ko se je začel glas o Freudovih idejah širiti v zdravniških krogih, je dojel, da je ta način dela kot naročen zanj. In kakih dvajsetih letih je Brett, zahvaljujoč psioanalizi, postal članec „najglobljim“ žepom v svojem mestu. Sušljali so, da je ta denar dobil delno s psioanalizo, delno pa z izsiljevanji. Ko so Brett ubili, niso bili krajevni časnikaži niti malo začudeni, saj so vedeli, da je bilo vsaj šest, sedem oseb, ki bi brez oklevanja spravile psioanalitika - izsiljevalca s tega sveta. Prva vest o umoru dr. Brettja je prišla od njegovega služabnika Wilkina, ki je telefoniral policijo ob 18. uri in nekaj minut. Bil je 22. november in zelo hladan dan. Policija je rekela, da se je pravkar vrnil iz mesta in našel gospodarja mrtvega. Wilkina je naročila služabniku, naj se ničesar ne dotika in naj počaka njihov prihod. Zdravnikovo truplo je ležalo ob steni, prav pod blagajno v zidu. Bil je ustreljen z dvema kroglica. Kaliber revolverja 0,25, avtomatičen. Ena krogla mu je prebila desno stran pljuč, kar je povzročilo močno krvavenje, druga pa se mu je zarila blizu želodca. Zdravnikovi štrki pljuč in plavkasta prepogosta sta bila na kraju, kjer je omahnil, skoraj prepogosta od krvi. Izvid je pokazal, da je bil dr. Brett mrtev že več kot eno uro. Ugotovili so, da ni iz pokojnikovih žepov nič izginilo, čeprav so bili temeljito prebrskani. Njegovo zlato uro in 72 dolarjev so našli v žepu. Samo ključki so izginili in jih niso nikoli našli. Vzridna blagajna je bila odprta nenasno - jasno, da z izginilimi ključki. Iz blagajne tudi ni izginilo nič, razen črne jeklene škatle z zeleno vezanimi zvezki, v kateri je zdravnik zapisoval svoje paciente in njihove izpovedi. Škatla je bila tam, zvezki pa so izginili. Wilkinson alibi so hitro preverili. Nobene koristi ne bi imel od umora. Mimo tega so njegovo gibanje od pol treh naprej točno preverili. Koristen podatek, ki ga je dal Wilkins, je bil: - Doktor ni imel navade ob torih hoditi v ordinacijo. Dopolndno je bil doma in je odšel okoli poldneva na kosilo v kavarno, vrnil pa se je uro kasneje. Bil sem v njegovi sobi in urejal knjige na polici, tedaj pa je zazvil njegov osebni telefon. Ta je na pisalni mizi in ni vezan na javni hišnega telefona. Dr. Brett je sedel za mizo in se osebno oglašil. Nikogar ni pozdravil, glas pa je imel običajen, brez jeze ali presenečenja. Niti podzavestno ga nisem poslušal, kaj govori. Zdržnil sem se šele, ko mi je rekel: - Wilkins, popoldne lahko prebiš, kaj hočeš. Prost si do šestih zvečer. - Doktor je imel navado, da me je tako nenadoma oprostil dolžnosti za nekaj ur. Nadaljeval je s pogovorom po telefonu. Ko sem spet vstopil, je pravkar spuščil slušalko in me spet nagovoril: - Ob treh imam sestanek. Lahko greš okoli pol treh. Ob osem moram biti na neki večerji, zato se vrni ob šestih. Bodi točen. - Kot vedno sem bil točen in vidite, kaj sem našel - je končal svoje pripovedovanje Wilkins. Detektivi in policija so korak za korakom pregledali mesto, kjer se je zgodila tragedija, pa niso našli nobenih prstnih odšivov na blagajni, na jekleni škatli, na doktorjevih denarnicah - s kratka majhno. Kazalo je, da je nekdo z vlačno krpjo zbrisal še tako najmanj sled ali odtis. Mokra brisača je bila obelena na ključki v kopalnici, kamor se je šlo iz sobe. Hladna voda v umivalniku je še počasi curkala. V takem stanju je bila pipa, ko se je Wilkins vrnil in urejal knjige na polici. Na pisalni mizi je bil odprt roman. Ta je na pisalni mizi in ni vezan na javni hišnega telefona. Dr. Brett je sedel za mizo in se osebno oglašil. Nikogar ni pozdravil, glas pa je imel običajen, brez jeze ali presenečenja. Niti podzavestno ga nisem poslušal, kaj govori. Zdržnil sem se šele, ko mi je rekel: - Wilkins, popoldne lahko prebiš, kaj hočeš. Prost si do šestih zvečer. - Doktor je imel navado, da me je tako nenadoma oprostil dolžnosti za nekaj ur. Nadaljeval je s pogovorom po telefonu. Ko sem spet vstopil, je pravkar spuščil slušalko in me spet nagovoril: - Ob treh imam sestanek. Lahko greš okoli pol treh. Ob osem moram biti na neki večerji, zato se vrni ob šestih. Bodi točen. - Kot vedno sem bil točen in vidite, kaj sem našel - je končal svoje pripovedovanje Wilkins. Detektivi in policija so korak za korakom pregledali mesto, kjer se je zgodila tragedija, pa niso našli nobenih prstnih odšivov na blagajni, na jekleni škatli, na doktorjevih denarnicah - s kratka majhno. Kazalo je, da je nekdo z vlačno krpjo zbrisal še tako najmanj sled ali odtis. Mokra brisača je bila obelena na ključki v kopalnici, kamor se je šlo iz sobe. Hladna voda v umivalniku je še počasi curkala. V takem stanju je bila pipa, ko se je Wilkins vrnil in urejal knjige na polici. Na pisalni mizi je bil odprt roman. Ta je na pisalni mizi in ni vezan na javni hišnega telefona. Dr. Brett je sedel za mizo in se osebno oglašil. Nikogar ni pozdravil, glas pa je imel običajen, brez jeze ali presenečenja. Niti podzavestno ga nisem poslušal, kaj govori. Zdržnil sem se šele, ko mi je rekel: - Wilkins, popoldne lahko prebiš, kaj hočeš. Prost si do šestih zvečer. - Doktor je imel navado, da me je tako nenadoma oprostil dolžnosti za nekaj ur. Nadaljeval je s pogovorom po telefonu. Ko sem spet vstopil, je pravkar spuščil slušalko in me spet nagovoril: - Ob treh imam sestanek. Lahko greš okoli pol treh. Ob osem moram biti na neki večerji, zato se vrni ob šestih. Bodi točen. - Kot vedno sem bil točen in vidite, kaj sem našel - je končal svoje pripovedovanje Wilkins. Detektivi in policija so korak za korakom pregledali mesto, kjer se je zgodila tragedija, pa niso našli nobenih prstnih odšivov na blagajni, na jekleni škatli, na doktorjevih denarnicah - s kratka majhno. Kazalo je, da je nekdo z vlačno krpjo zbrisal še tako najmanj sled ali odtis. Mokra brisača je bila obelena na ključki v kopalnici, kamor se je šlo iz sobe. Hladna voda v umivalniku je še počasi curkala. V takem stanju je bila pipa, ko se je Wilkins vrnil in urejal knjige na polici. Na pisalni mizi je bil odprt roman. Ta je na pisalni mizi in ni vezan na javni hišnega telefona. Dr. Brett je sedel za mizo in se osebno oglašil. Nikogar ni pozdravil, glas pa je imel običajen, brez jeze ali presenečenja. Niti podzavestno ga nisem poslušal, kaj govori. Zdržnil sem se šele, ko mi je rekel: - Wilkins, popoldne lahko prebiš, kaj hočeš. Prost si do šestih zvečer. - Doktor je imel navado, da me je tako nenadoma oprostil dolžnosti za nekaj ur. Nadaljeval je s pogovorom po telefonu. Ko sem spet vstopil, je pravkar spuščil slušalko in me spet nagovoril: - Ob treh imam sestanek. Lahko greš okoli pol treh. Ob osem moram biti na neki večerji, zato se vrni ob šestih. Bodi točen. - Kot vedno sem bil točen in vidite, kaj sem našel - je končal svoje pripovedovanje Wilkins. Detektivi in policija so korak za korakom pregledali mesto, kjer se je zgodila tragedija, pa niso našli nobenih prstnih odšivov na blagajni, na jekleni škatli, na doktorjevih denarnicah - s kratka majhno. Kazalo je, da je nekdo z vlačno krpjo zbrisal še tako najmanj sled ali odtis. Mokra brisača je bila obelena na ključki v kopalnici, kamor se je šlo iz sobe. Hladna voda v umivalniku je še počasi curkala. V takem stanju je bila pipa, ko se je Wilkins vrnil in urejal knjige na polici. Na pisalni mizi je bil odprt roman. Ta je na pisalni mizi in ni vezan na javni hišnega telefona. Dr. Brett je sedel za mizo in se osebno oglašil. Nikogar ni pozdravil, glas pa je imel običajen, brez jeze ali presenečenja. Niti podzavestno ga nisem poslušal, kaj govori. Zdržnil sem se šele, ko mi je rekel: - Wilkins, popoldne lahko prebiš, kaj hočeš. Prost si do šestih zvečer. - Doktor je imel navado, da me je tako nenadoma oprostil dolžnosti za nekaj ur. Nadaljeval je s pogovorom po telefonu. Ko sem spet vstopil, je pravkar spuščil slušalko in me spet nagovoril: - Ob treh imam sestanek. Lahko greš okoli pol treh. Ob osem moram biti na neki večerji, zato se vrni ob šestih. Bodi točen. - Kot vedno sem bil točen in vidite, kaj sem našel - je končal svoje pripovedovanje Wilkins. Detektivi in policija so korak za korakom pregledali mesto, kjer se je zgodila tragedija, pa niso našli nobenih prstnih odšivov na blagajni, na jekleni škatli, na doktorjevih denarnicah - s kratka majhno. Kazalo je, da je nekdo z vlačno krpjo zbrisal še tako najmanj sled ali odtis. Mokra brisača je bila obelena na ključki v kopalnici, kamor se je šlo iz sobe. Hladna voda v umivalniku je še počasi curkala. V takem stanju je bila pipa, ko se je Wilkins vrnil in urejal knjige na polici. Na pisalni mizi je bil odprt roman. Ta je na pisalni mizi in ni vezan na javni hišnega telefona. Dr. Brett je sedel za mizo in se osebno oglašil. Nikogar ni pozdravil, glas pa je imel običajen, brez jeze

Invalidi pojejo

Danes, 3. junija, bo ob 20. uri v Domu kulture v Novem mestu svečana akademija, ki jo prireja organizacija ZVVI skupaj z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v počastitev 30. obletnice vstaje in dneva borca. Prireditelji so tokrat poskrbeli za izjemno kvaliteten program, saj bodo na akademiji nastopali: Invalidski pevski zbor iz Ljubljane, kot solista člana Slovenskega okteta Anton Kozlevčar in Božo Grošelj ter recitatorja Vladoša Simčič-Tiran in Franci Presetnik. Glasbeno spremljavo na harmoniki bo imel Janez Kuhar, Invalidski pevski zbor bo vodil dirigent Radovan Gobec. Vstopnine ni, na izjemno kulturno prireditve vabijo vse prebivalce.

21. maja zvečer je priredil moški pevski zbor „Dušan Jereb“ iz Novega mesta samostojen celovečerni koncert narodnih in umetnih pesmi v Kranju. Poslušalo ga je kakih sto gostov, med njimi znani skladatelj Pavel Kernjak, ki je prišel nalašč na koncert s svojega doma na Koroškem; slednji je posebej pohvalil tehnični napredek zboru, odkar ga je lani zadnjikrat poslušal v Novem mestu. (Foto: Franc Perdan)

89 LET ANTONA LAMUTA:

Star meščan o Novem mestu

Vse opeke za hišo skozi njegove roke — Z 61 leti v partizane — Izreden spomin enega izmed najstarejših Novomeščanov — Antona Lamuta

V soboto bo Anton Lamuta star 89 let. Oče znanega novomeškega slikarja Vlada je dejal: „Ko ima človek radio, pozabi peti in igrati na piščal,“ ker je prav takrat malo muzical, ko sem ga obiskal.

Potem se je Belokranjec, ki že od 1922 živi v Novem mestu, razživel in je z izrednim spominom pripovedoval dogodke, ki bi jih običajen človek že zdavnaj pozabil. Anton Lamuta, ki je bil upokojen 1. januarja 1946, je bil učitelj, v šolo je hodil v Novem mestu: „Ko sem maturiral, mi je bilo Novo mesto najbolj všeč. Takrat je imelo okrog 2.500 prebivalcev. 1931. leta sem pomagal pri popisu, ne spominjam se, koliko Novomeščanov smo našli: 4 ali 5 tisoč. Danes je pa res že preveliko...“

— Sin Vlado je imel najraje tihe in mirne koticke ob Krki, kjer se je s čopičem in paleto tudi najbolj pogosto ustavljal. Pa vi?

„Meni je bilo najbolj všeč na jasi sredi gozda v Zabji vasi, kjer sem živel, ko sem

prišel v Novo mesto. Prvo noč sem prespal v nekem hlevu, pa se mi mesto vseeno ni zamerilo,“ se zasmje in pristavi, da mu je bilo tudi v

Koloniji všeč: „Zato sem si tudi sezidal hišo, vsaka opeka je šla skozi moje roke. Hiša je stala 120 tisoč — ampak 1930. leta!“

In o drugi vojni?

„Najprej sem učiteljeval, ko je bila šola podrtja, smo se za nekaj tednov preselili k nunam v Šmihel. Potem sem pomagal ustanoviti OF v mestu: prišli so Bogdan Osolnik, moja dva fanta in še veliko drugih. Za vsak primer smo imeli karte, kot da igramo marjaš, če bi nas kdo presenetil... Z 61 leti sem odšel po italijanskem razsulu v partizane...“

— Pa še eno veselo...

„V Zabji vasi smo žabe lovili in Korent, ki je imel gostilno „Pri pošti“, zdaj Metropolovo kavarno, je padel v vodo. Smejali smo se, da bo zaradi tega Zabjo vas poplavlilo... Prvo noč smo jih ujeli 36, naslednjo 120. Pojedli smo pa vse...“

J. SPLICHAL

KNJIGO ČLOVEKU:

Podgorje: kdor seje, ta žanje

Skozi široko odprto okno: kakšni so pogledi v ta naš svet danes?

Z radiom, s televizijo, ob plavi najrazličnejših časopisov, revij in knjig je tudi preproste-

mu človeku dano, da pogleda skozi široko odprto okno v svet. Poprašala sem Podgorce, kako je kaj pri njih s to stvarjo.

Malce težko je tem ljudem priti do dna. Precej vase so zaprti. Vrata v njihovo sicer čustveno dokaj razgibano notranjost je zaprlo težko delo na skopi podgorski grudi. Če se pa razgovore, so odkriti, neposredni in tudi svojih slabosti ne taje. Iz vseh pogovorov z njimi sem izluščila le nekaj glavnih misli. Radijski sprejemnik ima že skoraj vsaka hiša; za televizijo pa se Podgorce kar nekako ne more ogreti. O, saj mladina bi posadala pred živimi slikami! „Kdo bi pa potem dela?“ se jeze stari in konec je besedi. Le v dolini je nekaj anten in v Cerovcu se je pred kratkim zasvetlikala ena.

Vrtala sem naprej: kaj in kako kaj bero v Podgorju? O tem sta mi največ povedala Zagarjeva mama iz Stopič in Erlahov Jože s Cerovca. Obadva sta potožila, da pisana beseda težko zaide v Podgorje. Na „list“ je naročena skorajda sleherna domačija. V tej imajo „kmečki glas“ v oni „Dolenjca“, nemalo krat pa kar oba. Torej Podgorce ni s črkami skregan. Kar rad bere in bral bi nemara več, če...

Zdaj naj posežem nazaj. Svoje dni je učitelj na vasi opravil vse, kar je imelo prizvok kulture in izobraževanja: naročal je knjige, režiral je igre, skratka: vas je bila njegova in on njen. Neustavljivi razvoj, vse večje zahteve po čim udobnejšem življenju, ta „danes“ je do kraja pometel z idealizmom.

Nekdo drug pa se je znašel. Župnišče na vasi je začelo pridno sejati. In kdor seje — ta žanje. Resnici na ljubo povedano, bi Podgorce že leta in leta ne dobil knjige v roke, ko bi ne bilo s prižnice oznanjeno, da je Mohorjeva založba poskrbela za tiste, ki želijo brati.

Ne bo se še tako kmalu zgodilo, da bo preprost kmečki človek sam stopil v knjigarno po knjige. Zatorej naj bi veljalo staro pravilo: KNJIGO ČLOVEKU! Kaj je to res tako težko storiti?

Pravijo, da ima zastarana, zanemarjena kratkovidnost trajne posledice. Pa še res je!

JANJA KASTELIC

»Dolenjski list«
v vsako družino

ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO

objavlja RAZPIS

za vpis v prvi letnik
za šolsko leto 1971/72

V prvi letnik bomo sprejeli 60 učenk in učencev, in sicer:

1. v oddelek za medicinske sestre ambulantno-bolnične smeri: 30 učenk in učencev (za nego odraslega bolnika)
2. v oddelek za medicinske sestre otroške smeri: 30 učenk (za nego bolnega in zdravega otroka)

Pogoji za sprejem so:

- uspešno končana osemletka (vsa) dober končni uspeh)
- pozitivna ocena iz tujega jezika v osmem razredu
- kandidatke(t) morajo biti telesno in duševno zdrave(i)
- veselje do poklica
- starost do 18 let

Prošnje, kolkovane s kolkom za 1,00 din, pošljite šoli, brž ko boste dobili spričevala o uspešno končani osemletki, a najkasneje do 25. junija dopoldne.

Prošnji priložite:

- zadnje šolsko spričevalo
- življenjepis
- izpolnjen obrazec DZS-1,20
- mnenje zadnje šole
- potrdilo šole, da kandidat(ka) zadnji dve leti šolanja ni bil(a) oproščen(a) telovadbe
- izjava staršev o vzdrževanju ali potrdilo o štipendiranju
- dopisnico z naslovom, s katero vas bomo do 27. junija obvestili o sprejemu v šolo. Istočasno vam bomo sporočili datum za zdravniški pregled. Zdravniški pregled bo v Novem mestu

Pri končnem izboru bomo upoštevali uspeh zaključnega razreda osnovne šole in rezultate testov, ki so jih opravili zavodi za zaposlovanje.

Dolžnost staršev je, da preskrbijo za otroka primerno stanovanje in redno prehrano. Šola priporoča dijaški dom v Šmihelu pri Novem mestu, zakaj le od učenke(ca), ki živi v urejenih življenjskih razmerah, lahko starši pričakujejo zaželene uspehe.

RAVNATELJSTVO SOLE

ZŽTP — TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA

Moše Pijade 39, 61000 Ljubljana

vabi k sodelovanju

MATURANTE GIMNAZIJ IN ABSOLVENTE DRUGIH POPOLNIH SREDNIH ŠOL

za delovna mesta pripravnikov za prometno-transportne tehnike (vlakovne odpravnike)

Pogoji za sprejem:

1. uspešno končana gimnazija ali njej enaka srednja šola
2. I. zdravstvena skupina po pravilniku o zdravstveni sposobnosti delavcev JŽ
3. starost do 25 let

Kandidati so sprejeti v redno delovno razmerje. Stroške zdravniškega pregleda nosi podjetje. Podjetje omogoča vsem pripravnikom pripravo na strokovni izpit za prometno-transportnega tehnika v enoletni železniški prometni šoli v Ljubljani. V tem času prejemajo pripravniki osebni dohodek in imajo možnost bivanja v internatu.

Po treh letih prakse na delovnem mestu vlakovnega odpravnika imajo kandidati možnost nadaljnega šolanja na Višji železniški šoli v Beogradu.

Obenem vabi

Transportno podjetje Ljubljana tudi absolvente osnovnih šol, da se odločijo za naslednje poklice, za katere se lahko izobrazijo na železnici:

1. elektromehanik
2. mehanik železniških vozil (dizel mehanik)
3. strojni ključavničar
4. sprevodnik
5. skladiščnik

Za poklice od 1—3 imajo absolventi osnovnih šol možnost šolanja v triletni Železniški elektrokovinarski šoli v Ljubljani

Za poklice od 4—5 imajo absolventi osnovnih šol možnost šolanja v triletni Železniški prometno-transportni šoli v Mariboru

Vsi kandidati za navedeni šoli bodo zdravniško pregledani v Železniškem zdravstvenem domu Ljubljana na stroške podjetja.

Slušatelji obeh šol so štipendisti Transportnega podjetja Ljubljana in imajo možnost bivanja v internatih v Ljubljani in Mariboru. Višina štipendije približno krije stroške bivanja v internatu. Kolikor ne bo dovolj kandidatov za vpis v Železniško prometno-transportno šolo v Mariboru s končano osnovno šolo, bomo sprejemali tudi kandidate z najmanj šestimi razredi osnovne šole, vendar ne starejše od 17 let.

Ponudbe sprejema in daje vse potrebne informacije splošni sektor Transportnega podjetja Ljubljana, Moše Pijade 39, 61000 Ljubljana, soba 302/III.

»Brez ‚Dolenjca‘: kot brez žlice v hiši!«

LOVCI, RIBIČI IN ŠPORTNIKI

- obiščite trgovino LOVEC v Novem mestu, Cesta herojev 8. Na zalogi imamo lovski pribor, glinaste golobe, uvožen ribiški pribor, poceni daljnogled, mižice in stole za izlete, plinske kuhalnike in kvalitetne otroške kotalke.

Ne za Črnomelj

- V prejšnjem „Četrtekovem intervjuju“, v katerem je odgovarjal direktor Dolenjske banke in hranilnice, smo v naglici napačno zapisali, da gre 1,4 milijona dinarjev za novomeško, krško, trebanjsko, metliško in črnomaljsko občino. Podatek ne velja za črnomaljsko občino, ker postuje tam Ljubljanska banka

Suhokrajinski drobiž

PIONIRSKI FILATELISTIČNI KROZEK žužemberške osnovne šole je razstavil svoje zbirke na republiški pionirski filatelistični razstavi v Slovenskih Konjicah. Sodelovalo je 7 pionirjev te šole s tematskimi zbirkami. Od 7 zbirk so bile 4 nagrajene, in sicer ena s srebrno plaketo, ena z bronasto plaketo, dve pa z nagradami.

DRUŽABNI ODLOV RIB je preteklo soboto organiziral žužemberški pododbor ribiške družine Novo mesto. Dopoldne so navolili precej belic, popoldne pa so imeli na loki ob Krki prijetno družabno srečanje.

DOLGO ZAŽELENA GRADNJA zasebnih stanovanjskih hišic v Žužemberku se bo vendarle premaknila z mrtve točke. Računajo, da bo letos pričelo graditi 18 interesentov, ki so čakali na končno odobritev za zidalnega načrta, po sprejetju katerega je prišlo do nepotrebnih težav, ki bodo seveda podražile gradnjo.

PRIPRAVE NA SLOVENSKO OSREDNJO PROSLAVO DNEVA ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV, ki bo letos julija v Žužemberku, so v polnem teku. Trenutno ima največ dela propagandna komisija; ta pripravlja brošuro, ki jo bodo izdali za to praznovanje.

KULTURNO-PROSVETNA SEKCIJA PRI TVD PARTIZAN ŽUŽEMBERK je pred nedavnim priredila zelo uspešno zabavno prireditev „ZA VSE MLADE PO SRCU“. Prireditve je bila v žužemberški kinodvorani ob veliki udeležbi. Sodelovalo je 60 nastopajočih z zelo dobro pripravljenim peštrim programom. Gost na prireditvi je bil ansambel JLA iz novomeške garnizije, sodelovali pa so: moški pevski zbor, ženski mladinski pevski zbor, dramska skupina odraslih, članice TVD Partizan ter pionirji, vsi iz Žužemberka.

M. S.

+ Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Antonija Rukše, Danica Fink, Franc Bevc, Zlata Arabadžić, Helena Mrvar, Ivan Deželan, Jože Barborič, Alojzija Perme, Milan Močnik, Cveta Kodrič, Marjan Poglajen, Fani Blatnik, Anton Novak, Franc Pangre, Marija Boltez, Marija Cesar, Drago Les, Alojz Sepaher in Jožefa Mavsar, člani Novoteksa, Novo mesto: Tone Gabrijel, Anton Klobučar, Dušan Slana, člani PTT Novo mesto: Valent Filipovič, član Gozdnega obrata Podturn: Anton Petrič, Milan Vrščaj, Franc Sašek in Franc Turk, člani IMV Novo mesto: Vlado Drenovec, član Pionirja, Novo mesto: Franc Zrimšek, član Varnosti, Novo mesto: Martin Pavlin, Jakob Medle, Franc Furlan, članj Novotekne, Novo mesto: Marjeta Bradac, Drago Markovič, člana Novoteksa, Straža; Ivan Kržan, član Kovinarja, Novo mesto; Rudolf Habe, član VP Črnomelji; Marija Nosan, Francička Nosan in Marija Kostrevec, gospodinja z Rateza; Adam Lipovec, upokojenec iz Loke; Ivan Kastelic, kmet iz Plemberka; Branka Pajlič, članica Laboda, Novo mesto; Miha Hlenič, upokojenec iz Velike Lahinje; Marija Gazvoda, Ana Kastelic in Mihaela Kozoglav, gospodinja iz Sentjošta; Ana Bartolj, gospodinja z Gornje Težke vode; Marta Stangelj, gospodinja iz Stopič; Jože Gorenc, gostilničar iz Brusnic; Marija Mežnar, gospodinja iz Brezovice.

NOVOMEŠKA TRIBUNA

Načrti lepi, denar grd

Marko Ivanetič, direktor šolskega centra za gostinstvo: »Čez pet let bo že 2100 postelj.«

Direktorja Dolenjske banke in hranilnice Iva Novšaka je prejšnji teden zanimalo, kako se bo v naslednjih petih letih razvijal naš turizem. Direktor šolskega centra za gostinstvo Marko Ivanetič sodi takole:

„Najprej moram poudariti, da nam je vsem čisto jasno, kateri so poglavitni objekti v naši občini, ki bodo najbolj pomagali razvoju turizma: Otočec, Šmarješke Toplice in Dolenjske Toplice, pa seveda tudi Novo mesto. V načrtu je gradnja motela na Gorjancih, zidati pa nameravamo še turistične zidanice, se pravi gostinske

objekte, ki bi jih dali v zakup za posamezne priložnosti.“

— Gotovo vam je v pomoč pri načrtih program? „Dolenjska je eden izmed redkih predelov v Sloveniji, ki ima narejen celoten program turističnega razvoja. Program temelji na zdaj znanih pogojih in predvideva, da se bo v novomeški občini število ležišč povečalo od današnjih 723 na 4.270.“

— To je dolgoročni načrt. Kaj pa v naslednjih petih letih?

„Zelo težko je kaj zanesljivo reči. Po pripravljem načrtu naj bi čez pet let imeli 2.100 ležišč. Na ta način bi povečali promet od zdajšnjih 40 na 110 milijonov dinarjev, število zaposlenih pa bi bilo namesto 500 več kot 1.500. Ob 60-odstotni zasedenosti bi takrat lahko imeli 460.000 prenočitev namesto današnjih 148.000.“

— In kako je z denarjem?

„Kajpak je denar poglavna ovira, da bi načrte uresničili. Posamezni gostinski objekti namreč že imajo narejene načrte — Otočec recimo za naslednjih deset let. Prav tako bo gotovo manjkalo gostinskih delavcev — za zaposlovanje mladih se odpirajo torej široke možnosti. Po lanskih pričakovanjih bi potrebovali 170 milijonov dinarjev, če bi hoteli uresničiti načrte, a moram povedati, da je številka le okvirna, za lažjo predstavo o denarju, ki je potreben.“

— Radi poudarjamo, da je turizem vse bolj pomembna gospodarska panoga, ki lahko mnogo pomaga pri omilitvi naše velike zunanjetrgovinske izgube. Kako pa občina gleda na razvoj turizma?

„Naj povem čisto na kratko: ima mnogo razumevanja in veliko premalo denarja!“

— In vaše vprašanje?

„V našem urbanističnem urejanju Novega mesta ni pravega reda, to lahko vsi opazimo. Zato me zanima, kaj bo potrebno ukreniti, da bo tudi Novo mesto imelo red. Naj na to vprašanje odgovori inž. Albert Račević iz Dominvesta.“

J. SPLICHAL

Kar izdelajo, sproti prodajo. To je že dolgo značilno za novomeško pekarno Zalog. Vsem tudi ne morejo ustreči. Pomanjkanje bo samo še letos: 19. junija bodo končali obnovo vseh pekerskih obratov, v katerih bodo lahko že l. 1972 „napekli“ 18 milijonov opek. Na sliki: takole je vsak dan v Zalogu, opeke gredo še tople. (Foto: I. Zoran)

MORDA DA, MORDA NE V GOSTINSTVU

Kako bomo letos postreženi?

V jugoslovanskem gostinstvu manjka 40.000 kvalificiranih delavcev — Tudi pri nas ni dovolj gostincev — Ni dovolj le graditi hotele!

Značilno za nas, ki delamo napake in nanje mislimo šele potem, ko je navadno že prepozno, je tudi stanje v gostinstvu. Zidamo nove hotele, ne da bi preučili možnosti za turistično rast — in ne vemo, kdo bo delal v njih. Podatki namreč točno kažejo, da manjka v Jugoslaviji 40.000 kvalificiranih gostinskih delavcev.

Govoriti, da je Dolenjska izjema, bi bilo nesmiselno. Da res manjka gostincev, je pri nas dostikrat razvidno tudi iz slabe postrežbe, iz počasnosti: vse to odbija turiste in škodi našemu ugledu. Gostinstvo je namreč tako sestavni del turizma, da brez njega tudi v turističnem ugledu ne moremo govoriti.

Kako bomo torej letos postreženi? Bržkone dokaj slabo! Čeprav je na primer v Sloveniji osem gostinskih šol, je to odločno premalo, da bi usposobili

za poklice v gostinstvu vsaj približno toliko ljudi, kolikor jih potrebujemo. Tudi novomeška šola je premajhna, čeprav letos, ko praznuje 10. obletnico obstoja, šteje okrog 400 učencev. Poklic kuharja ali natakarja sta zdaj nedvomno med najbolj iskanimi pri nas, starši in tudi vzgojitelji pa še dostikrat trmasto vztrajajo pri „modernih“ poklicih, v katerih je težko dobiti zaposlitev!

Ob takem položaju in zlasti še ob naši zaostali miselnosti, da je za gostinca vsak dober — čeprav je delo z ljudmi povsod ocenjeno kot najtežje! — ni mogoče pričakovati, da bi uresničili naše programske načrte. V prihodnje namreč načrtovalci pričakujejo, da bo Jugoslavija prav iz turizma pokrila znaten del izgub v zunanjetrgovinski

menjavi. Izguba se zdaj še povečuje, prav tako pa se povečuje tudi pomanjkanje gostinskih delavcev.

Če za letos sedimo, da ne bodo mogli gostinci dobro postreči, ker jih je premalo, kakšne so možnosti za prihodnja leta, ko vidimo, da jih manjka vsako leto več? Graditi hotele in pri tem nič misliti — je lahko izredno draga šola ...

JUTRI PRAZNUJEJO svoj praznik krvodajalci. Ob tej priložnosti bodo pripravili prireditve v posameznih organizacijah Rdečega križa. Če bo šlo po sreči, bodo krvodajalci že letos lahko oddajali kri v sodobni transfuzijski postaji v prizidku nove bolnišnice, ki ga zdaj urejajo.

MATURANTJE so letos že začeli svoje tradicionalne sprehode po Novem mestu. Kot prvi so na Glavnem trgu zapeli svoj „Gaudemus“ maturantje kmetijskega šolskega centra in šole za zdravstvene delavce.

ZADNJI DEŽ je močno koristil posevkom, čeprav je turistom prekrizal načrte. Otočec in Šmarješke

Toplice so bili v nedeljo mnogo slabše obiskani kot ob sončnih dneh zadnjih tednov. Sicer pa vremenoslovci trdijo, da se nam obetajo vroči poletni meseci s pasjo vročino.

GLASBENA ŠOLA bo naslednje nosila ime Marjana Kozine, znanega novomeškega skladatelja. Na predlog šolskega sveta so novo ime soglasno potrdili tudi odborniki na zadnji občinski seji. Šola bo tako svojo 25-letnico slavila z novim imenom.

DEZEVEN PONEDELJEK je malce pokvaril običajno živahnost na tržnici. Kljub temu raznovrstnih prodajalcev oblek, lončevine, kičastih okraskov in druge robe ni manjkalo. Naprodaj pa so prinesli: čebulo po 2,50 do 3 din, česen po 8, rižol po 6, stročji grah po 3 din. Druge cene: krompir 1,20, novi krompir 3, koleraba 7, korenje 7 do 10, kumare 8, por 1, peteršilj 6, paradižnik 11, solata 3 do 4, špinacea 4, zelje 4, kisló zelje 4, zelena 5, češnje 6, suhe fige 7,5, hruške 9, jabolka 5,5, jagode 6,5, limone 5,5, orehi 5, pomaranče 5,5, suhe slive 4,5, banane 6,6, jayca 0,5 do 0,65, smetana 20 in sirček 0,5 din.

V NOVOMEŠKI PORODNIŠNICI sta prejšnji teden rodili Albina Bratož z Mestnih njiv 9 — Mojejo in Ana Braduca z Poti na Gorjance 20 — deklco.

UMRL JE Vinko Hrovat, 43, Skrijanje 3 — pokopali so ga na šmihelskem pokopališču.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Novomeško društvo upokojencev sporoča številnim prijaviteljem za izlet v Volčji potok, na Veliko planino in v Kamniško Bistrico, da je izlet zaradi tehničnih težav prestavljen. Namesto v torek, 8. junija, bo izlet v torek, 15. junija. Podrobnejša pojasnila dobite v pisarni društva.

Še pravočasno

V nekaterih delovnih organizacijah so sicer že razdelili dopustniške regrese za leto, večina pa to še namerava storiti. Občinski sindikalni svet v Novem mestu je sklical 28. maja pogovor o dopustih, letovanjih in regrestih. Dogovorili so se, naj bi o tem povsod sklepali na sestankih kolektivov, regresti pa naj bi ne bili manjši od 300 in ne večji od 600 din. Kolektivi naj bi tudi predložili, kakšen regres naj kdo dobi. Menjajo, da bodo priporočila s tega dogovora še pravočasno prispela v delovne organizacije.

BRACIKA IN NOVOMEŠČANI

Na tekmovalju športnih ribičev v Sisku so največji uspeh poželi Novomeščani. Ekipa Novega mesta je bila prva, ravno tako pa je prvo mesto osvojil tudi Marjan Bračička.

— Ena gospa je rekla, da so odborniki na zadnji občinski seji tako prizadevno govorili o stabilizaciji, da je potem med odbornikom ostalo polovico sendvičev, čeprav navadno pojedjo vse: to je bil prvi konkretni prispevek k stabilizacijskemu programu ...

TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA •

Rezati, kjer je res potrebno

Zaostriti odgovornost na vseh ravneh, podrežati se je treba splošni disciplini, sistemska vprašanja je nujno potrebno hitro rešiti!

Komite občinske konference Zveze komunistov, občinski sindikalni svet in odborniki občinske skupščine so na svoji seji prejšnji teden posvetili največ pozornosti ocenam o stabilizacijskih ukrepih in razpravi o političnih in ekonomskih razme-

rah v občini ter bodočih nalogah. Če bi zbrali ugotovitve, bi morali zapisati približno takole: sistemska vprašanja je nujno potrebno kar najhitreje rešiti, podrežati se je potrebno splošni disciplini, odgovornost na vseh ravneh je treba zaostriti. Tudi delovne organizacije naj sprejmejo svoje stabilizacijske programe.

Tako na občinski seji kot tudi na seji komiteja ZK so ugotovili, da ob težkih milijardah dinarjev izgube novomeška občina ni pripomogla k tako težkemu položaju niti z dinarjem izgube. Gospodarstvo, ki je lani že presežilo dve milijardi dinarjev celotnega dohodka, se dobro razvija, kar kaže tudi nadpoprečen industrijski izvoz v času, ko sicer v naši državi izvoz ne napreduje. Vsi pa so se zavzeli za to, da je treba operirati žarišča izgub, čeprav bodo posegi težki. Kar naprej ne moremo pustiti, da bodo nekateri poslovali z izgubami!

Nepokritih investicij v občini ni, čeprav je občina v nenavadnem položaju: sodi med razvite, dasiravno je bila do nedavnega nerazvita, na nekaterih področjih pa jo čakajo še ogromne naloge. Zato so soglašali, da pametnih

investicij, za katere je zagotovljen denar — pomaga tudi gospodarstvo! — ne gre opuščati in tako rezati svojega razvoja. Edina težava, s katero se otepaajo, je preveliko zadolževanje. Medtem ko so imeli v občini ob koncu lanskega leta 250 milijonov din dolga in kar 420 milijonov terjatev, se je položaj zdaj še poslabšal, saj je razlika v terjatvah že 230 milijonov dinarjev; brez teh pa je gospodarjenje seveda znatno težje.

V občini so trezno pregledali današnji položaj, zapisali napotke za bodoče delo — vse to ni dovolj. Ne samo v novomeški občini, povsod bo zares treba zaostriti odgovornost na vseh ravneh in se podrežati splošni disciplini, če hočemo, da bodo stabilizacijski programi in zdajšnja upanja postali resničnost. Delovni ljudje so s splošnim navdušenjem ob Titovih govorih in sarajevskem kongresu ter brionskem plenumu pokazali, da jim ni več samo do besed!

NASTOPA NI BILO

Generalke za nastop naših športnikov v Sisku, ki bi morala biti v nedeljo, 30. maja, zaradi deževnega vremena ni bilo. Zato bo prireditev v soboto popoldne ob 15. uri, ko bo na novomeškem stadionu zbranih okoli 2000 mladih.

225 let gimnazije

Novomeška gimnazija slavi letos častitljiv jubilej — 225-letnico obstoja. Ob tej priložnosti bo zavod pripravil več prireditev. Na zadnji občinski seji so izvolili častni odbor, ki bo vodil proslavo: predsednik je podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevar, v odboru pa so: Niko Šilih, Bogdan Osolnik, Marko Bulc, Jože Borštnar, Slavko Bohanec, Ludvik Zajc, dr. Franc Zwitter, dr. Franc Cvelbar, prof. Božidar Jakac, Franci Kuhar, prof. Veljko Troha, Janko Jarc, mr. ph. Boris Andrižanič, Jurij Levičnik, inž. Avgust Fajfar, Bogo Komelj, Ivo Novšak in Tone Bele.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Pršina iz Zužemberka — Jurija, Stanka Nemanjič iz Metlike — Natalijo, Rozalija Vrtin s Tanče gore — Tatjano, Nada Stublar iz Metlike — Alena, Fanika Pirč s Pristave — Anito, Sonja Levstik iz Kočevja — Petro, Pepca Enčimer s Čistega brega — Vido, Majda Lugar iz Kanizarice — Suzano, Ana Zorko iz Vidma — Branka, Anica Čadonič iz Methike — Roberta, Slavka Sintič iz Oštra — Borisa, Kristina Predalič iz Metlike — Mojco, Katjuša Avbar iz Dolnje Straže — deklco, Ana Ivančič iz Družinske vasi — dečka, Marija Gadjavc iz Rodin — dečka, Cvetka Pakar iz Vavte vasi — deklco, Vida Pirč iz Dolenjskih Toplic — dečka, Ana Šavor iz Velike Bučne vasi — deklco, Marija Molek iz Slamne vasi — dečka in Stanislava Verbič iz Stefana — dečka. — Čestitamo!

Bizeljski vinogradniki so rekli »da«

Kmetijska zadruga Bizeljsko bo poslej vinogradniški obrat

Casi tehtanja in oklevanja so mimo. O pripojitvi k Sloveniji vinu so vinogradniki kooperanti in kolektiv kmetijske zadrug na Bizeljskem izrekli dokončno besedo. Glasovali so za združitev, za prihodnost v okviru velike trgovske organizacije, ker trenutno nimajo izbire. Zadruga sama je premajhna, premalo organizirana in prešaba, da bi bila kos vsem težavam in oviram, ki ji zastavljajo pot.

je bil proti, dva pa neveljavna. Referendum je potekal mirno in večina je glasovala že v jutranjih urah. Kmetje kooperanti so bili precej za držani. V pogovoru so izjavljali, da so se izrekli za skupno pot v okvirih Slovenije vina, ker so iz gradiva o perspektivnem razvoju tega območja spoznali, da se jim tako vendar obeta večji napredek. Zdej želijo samo to, da bi podjetje držalo besedo in pomagalo pri obnovi tega območja.

Vsekakor pa vsi vinogradniki želijo, da bi na Bizeljskem čimprej uredili novo proizvodno klet oziroma polnilnico in da bi tako, kot je bilo rečeno v dani informaciji, še naprej polnili najboljše vino s tega območja doma.

J. TEPPEY

Deseto srečanje bo v Brežicah

Pokroviteljica je Zveza mladine Jugoslavije

Od 5. do 10. junija bo v Brežicah deseto srečanje šol bratov Ribarjev iz vse države. Na to veliko manifestacijo bratstva in enotnosti pričakujejo 230 do 250 učencev in nad 60 učiteljev. Vodstvo osnovne šole v Brežicah, ki je tokrat na vrsti kot gostiteljica, se je obrnilo na starše s prošnjo, da bi sprejeli za čas srečanja v oskrbo učence iz drugih republik in jim za nekaj dni nudili topel dom v krogu svojih družin.

Poudarek letošnjega srečanja šol bratov Ribarjev je na telesni vzgoji. S tega področja sta pripravljena dve predavanji, napovedan je razgovor učiteljev telesne vzgoje z ravnateljci šol in gostje bodo razen tega prisostvovali pouku iz omenjenega predmeta. V programu je tekmovalno učenje v košarki in plavanju.

Skupna kulturna prireditve, za katero so pripravile program vse šole bratov Ribarjev, bo v ponedeljek, 7. junija, zvečer v prosvetnem domu v Brežicah. Nanjo so vabljeni vsi občani.

Za učitelje prireajo v torek izlet na Gorenjsko, za učence pa isti dan izlet v Postojnsko jamo in Predjamski grad. Naslednji dan si bodo gostje lahko ogledali letališče v Cerkljah ter Čateške Toplice. Zvečer prireja brežiška šola v viteški dvorani svečano akademijo, na kateri bo pel oktet Gallus iz Ljubljane. Gostje bodo zapustili Brežice v četrtek, 10. junija.

J. T.

VESELJE MLADIH NA VELIKI DOLINI

V nedeljo, 23. maja, je mladina okoliške Velike Doline slavila dan mladosti. Ob tej priložnosti so odprli novo asfaltirano igrišče za športne prireditve in pouk telesne vzgoje. Učenci so opravili zanj nad 3000 delovnih ur. Z denarjem sta šola na Veliki Dolini prislokočila na pomoč Podjetje Metalgrad in občinska skupščina Brežice.

NOVO V BREŽICAH

ZA TABORNIKE JE UPRAVA DOMA JLA priredila minul teden prisen sprejem. Odrodu Matije Gubca so za dolgoletno sodelovanje z armado poklonili lepo knjižno darilo. Najboljšim ekipam, ki so nastopile na tekmovalni v počastitev dneva letalstva, pa so izročili diplome in pokale. Priznanj so se taborniki razveselili in sprejeli so jih kot spodbudo za sodelovanje v prihodnje.

NA REPUBLIŠKEM SREČANJU mladinskih dramskih skupin je 26. maja nastopila tudi skupina brežiških gimnazijcev. V Kranju so igrali komedijo Boeing-boeing, s katero so e pred tedni predstavili brežiškemu občinstvu. Igrali so Zoran Senković, Spela Hudopisk, Simona Knific, Alenka Bogovič, Alenka Hadnik in Ivan Vrhnjak. Delo je režirala prof. Marija Zorkova, za sceno pa je poskrbel inž. arh. Ciril Zupančič.

UMAZANA KRKA ZE NEKAJ ČASA ZASKRBLJUJE Brežičane, pa tudi vse tiste, ki prihajajo na od-

V prihodnje bo zadruga samostojna organizacija združenega dela imenovala pa se bo Vinogradniški obrat Bizeljsko. Obrat bo imel dve proizvodni enoti, splošno kmetijsko in vinogradniško-kletarsko. V njegovem sklopu bo deloval še hranilno-kreditni odsek. Obrat ne bo imel položaja pravne osebe, sicer pa mu prepuščajo precej pristojnosti.

Za pripojitev je v nedeljo glasovalo od 77 udeležencev referendum kar 74 volilnih upravičencev, en glas

Črtajmo besedo »načelno«

Za enako delo hočejo obrtniki enake dajatve

Ko so obrtniki nedavno tega s poslancem Francem Šetincem razpravljali o ustavnih spremembah, jih je predvsem zanimal XXIII. amandma, ker zadeva osebno delo. Enoglasno so izjavili, da je v njem odveč besedica »načelno«, to se pravi, da so obrtniki »načelno« izenačeni z družbenimi delovnimi organizacijami.

Vse druge želje, ki so jih izrekli, se ujemajo z zahtevami, ki so bile izrečene v skupščini, na centralnem

komiteju ZKS in v vrstah izvršnega sveta. Obrtniki hočejo predvsem boljše davčno politiko, večje možnosti za kreditiranje in boljše pokojninsko zavarovanje. V Sloveniji bi imeli obrtniki najraje svojo banko, dokler pa te ni, so predlagali, naj se v Celju ustanovi posebna delovna enota, ki bo urejevala te stvari za zasebno obrt.

Obrtniki upajo, da bodo poslej vendarle oproščeni davka, ki ga morajo zdaj plačevati za reprodukcijski material, medtem ko družbenim delovnim organizacijam to ni potrebno. Menili so, da jih večina med njimi pošteno posluša in da se je preveč razpasla sodba o tem, da so spekulanti. Sicer pa bo to lahko najbolj dokazala davčna služba, vendar taka, ki ne bo delala le v pisarnah, ampak bo na drug način ugotavljala dohodek.

ZAHTEVALI BODO DELOVNE NAČRTE

Minuli petek se je sestel izvršni odbor kulturne skupnosti v Brežicah. Za njegovega predsednika so izvolili prof. Staneta Skalera. Odbor šteje sedem članov. Ti so: Iva Gorenc, Danilo Koritnik, Vlado Podgoršek, Herman Teppey, Ignac Regovič, Stanko Skaler in Ivo Osolnik. Odbor je na prvi delovni seji ugotovil, da so zahteve kulturnih ustanov in amaterskih organizacij so razmerno velike in da presejajo razpoložljiva sredstva v blagajni kulturne skupnosti. Zato bodo od vsakogar zahtevali delovni načrt in šele potem delili sredstva za posamezne dejavnosti.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Horvatiček Gabrijela je padla s kolesom in si poškodovala glavo; Ivana Molana je nekdo pretepel in mu poškodoval prsi; Franc Tomšič iz Čateža je padel in si poškodoval nogo; Marjan Verstovšek, delavec z Malega vrha, si je pri prometni nesreči poškodoval koleno in roko; Franciška Ostir iz Brežice je padla s kolesom in si poškodovala koleno; Stjepan Postružin se je poškodoval po telesu in obeh nogah, ko ga je povozil avto; Anton Žibert iz Mosteca je padel na dvorišču in si poškodoval desni kolk; Anton Murn iz Viher se je oparil z mlekom po desni roki; Franciška Resnik iz Anž je padla po stopnicah in si poškodovala nogo v kolku; Franc Glavan iz Ravnih je padel v jarek in se poškodoval po glavi; Ivan Kodrnja iz Brežakovca se je prevrnil s traktorjem, pri čemer je dobil notranje poškodbe.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Pavla Bijuk iz Samobora - Petra, Ljudmila Zvegljč iz Sevnice - dekle; Stefica Tančak iz Samobora - dečka; Marija Medved s Trebeže dečka; Zorica Domovič iz Konjščice - dečka; Marija Vlahovič iz Gredic - dekle; Vidica Vrbanič iz Samobora - Sinjo; Anica Pešič iz Dovškega - dečka; Dragica Stiplošek iz Ravnica - Snježano; Terezija Kuhar iz Gornje Pirošice - Jasminko; Marija Božič iz Gornjega Pijavškega - dekle; Milena Agrež s Sol - dečka; Stefica Mišič iz Slanega Dola - Neneda. - Čestitamo!

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Alojz Bizjak, delavec iz Leskovca, star 51 let; Helena Gajski, gospodinja iz Ponikev, stara 68 let; Martin Heimbring, kmet iz Ponikev, star 75 let; Terezija Suban, gospodinja iz Stojanskega vrha, stara 66 let; Rozalija Kostanjšek, gospodinja iz Dednje vasi, stara 73 let; Ana Šepec, gospodinja iz Rakovca, stara 67 let.

Skladno z zakonom o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. l. SRS, št. 42/66) ter na podlagi 11. in 14. člena odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Novo mesto (Skupščinski Dol. list št. 10/68)

razpisuje

komisija za oddajo stavbnega zemljišča pri svetu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Novo mesto

JAVNI NATEČAJ

za oddajo urejenega stavbnega zemljišča:

A. na kompleksu stanovanjsko obrtne cone v Mačkovcu za gradnjo 5 individualnih stanovanjskih hiš po tipskih projektih z označbo lokacije št. 17, 18, 30, 31, 34

Pogoji natečaja:

1. odškodnina za zemljišče znaša 9 din za 1 m²;
2. izključna cena stroškov komunalne ureditve znaša na lokacijo 28.000 din in vsebuje stroške priprave stavbnega zemljišča, izgradnje ceste, kanalizacije, elektrike in telefonskega omrežja;
3. varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 1000 din.

B. na kompleksu stanovanjsko obrtne cone v Mačkovcu za gradnjo trgovine dnevne preskrbe

Pogoji natečaja:

1. odškodnina za zemljišče znaša 9 din za m²;
2. izključna cena stroškov komunalne ureditve znaša za lokacijo trgovine 300.000 din in predstavlja stroške komunalne ureditve, izgradnje ceste, kanalizacije, elektrike in telefonskega omrežja;
3. varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 10.000 din.

C. na predelu ob Koštialovi ulici v Novem mestu na parc. števil. 462/3 k. o. Novo mesto za gradnjo dveh vrstnih hišic.

Pogoji natečaja:

1. odškodnina za zemljišče znaša 9 din za 1 m²;
2. izključna cena prispevka za komunalno ureditev znaša 30.000 din na eno vrstno hišo;
3. varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 1000 din na eno vrstno hišo;
4. idejni projekt mora najugodnejši ponudnik naročiti pri podjetju Dominvest Novo mesto;
5. ponudnik se mora izkazati s pravico uporabe zemljišča, ki je predvideno kot dovozna pot do lokacije.

D. Drugi pogoji:

1. rok za predložitev ponudb je vključno 15. dan po uradni objavi tega natečaja. Odpiranje ponudb bo 19. dan ob 7. uri v prostorih podjetja Dominvest Novo mesto, Prešernov trg 8, kjer so lahko navzoči tudi ponudniki in drugi interesi;
2. ponudbe je treba poslati v zaprtih ovojnica s potrdilom, da je varščina vplačana, na naslov: podjetje Dominvest, Novo mesto, z označbo »JAVNI NATEČAJ - MAČKOVEC«, oziroma »JAVNI NATEČAJ - KOŠTIALOVA«;
3. predmet natečaja so stroški komunalne ureditve stavbnega zemljišča;
4. varščino je treba vplačati na račun št. 521-781/1 (sredstva za pripravo in komunalno ureditev stavbnega zemljišča pri podjetju Dominvest, Novo mesto);
5. poleg odškodnine za stavbno zemljišče plačajo investitorji tudi občinski prometni davek od vrednosti dodeljenega zemljišča;
6. vsa dokumentacija in drugi pogoji so interesentom na razpolago pri podjetju Dominvest, Novo mesto;
7. drugi pogoji natečaja so določeni v pravilniku o splošnih pogojih k razpisom javnih natečajev, katerega lahko interesi dobijo pri podjetju Dominvest, in so sestavni del tega natečaja.

Podjetje DOMINVEST
Novo mesto

simbol severa

Švedska je dežela visokega standarda in velikega ogrevalnega komforta.

Ostre, dolge zime so bile konstruktore CTC kotlov in gorilnikov za centralno kurjavo.

S kvalitetnimi švedskimi CTC kotli dosežete:

največji ogrevalni komfort, najcenejšo pripravo tople vode v vsakem letnem času in ekonomično porabo goriva.

za vašo hišo

CTC

oprema za centralno kurjavo

tehno union Ljubljana

Vošnjakova 5, tel.: 320-855

BREŽIŠKE VESTI

Slaščičarsko podjetje KONDITOR LJUBLJANA, Kobljarjeva 3

sprejme v uk

- 8 učencev za trgovsko stroko in
- 5 učencev za slaščičarsko stroko

Pogoj: dokončana osnovna šola in veselje do poklica

Ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema uprava podjetja, Ljubljana, Kobljarjeva 3.

- Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

- 84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

Podjetje INKOT, Trebnje

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo ekonomske, pravne ali strojne tehnične stroke in 3 leta delovnih izkušenj v proizvodnji ali na vodilnih delovnih mestih
- da ima višjo izobrazbo (enakih strok in smeri kot v prejšnji alineji) in pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj dve leti na vodilnih delovnih mestih
- da ima srednjo izobrazbo (enakih strok in smeri kot v prvi alineji) in osem let delovne dobe, od tega najmanj štiri leta na vodilnih delovnih mestih

Rok prijave je 15 dni po objavi.

OBVEZNOSTI DO MLADEGA RODU SE VEČAJO

Naš in vaš otrok v šolski klopi

Več otrok bo treba pripeljati do osmega razreda in poiskati možnosti za odpiranje varstvenih oddelkov za šolarje in predšolske otroke

Velik osip učencev zaskrbljuje učitelje in starše, zato bo temeljna izobraževalna skupnost v Krškem š. letos zahtevala analizo vzrokov, nakar bo ukrepala, da bi se to število zmanjšalo. Že samo s tem, da bo imela posebna šola v Krškem prihodnje leto osem razredov, bo osip upadel. Staro šolo na Vidmu bo treba za potrebe posebne šole nekoliko preurediti in misliti na ureditev internata. Nemogoče je, da bi se otroci od vsepovsod lahko prevažali k pouku z avtobusom.

Izobraževalna skupnost je naložila obširne naloge svetu za otroško varstvo. Do septembra naj bi pripravil predlog za odpiranje novih vzgojnovarstvenih oddelkov na šolah s posebnim poudarkom na varstvu šolskih otrok. Letos bodo dobili nov otroški vrtec na Senovem, odprlo pa se bo tudi več možnosti za podaljšano bivanje otrok v šoli. Na Vidmu si bodo v novem šolskem poslopiju jeseni že lahko privoščili popoldansko varstvo, nove oddelke pa bodo morda odprli že tudi drugod, kjer niso v prehudi stiski s prostori.

Svet za otroško varstvo bo čez poletje pripravil poročilo o dosedanjih uspehih zdravstvene preventivne pri šolskih otrocih in

predlagal izboljšave. Od njega pričakuje izobraževalna skupnost tudi analizo počitniškega bivanja otrok in organizacijo skupnih letovanj. Zveza prijateljev mladine pripravlja ta čas predloge za smučarske in plavalne tečaje ter druge oblike šole v naravi.

Program je zgoščen in zahteven, roki so kratki, zato povsod hitijo, da jih čas ne bi prehitel. Delovni načrt vsebuje spodbude za sodobnejše učne metode in stalno izpopolnjevanje učiteljev, vsebuje pa tudi zahtevo po boljšem povezovanju šol z okoljem, v katerem te delujejo.

Deževna nedelja ni za igre na prostem, zato otrokom ni težko steči v trgovino in ustreci minimumu naročiti. V samopostrežnici na Vidmu pa so razstavljene tudi vabljive otroške knjige in slikanice in fantiček na sliki je mimogrede eno prebral. Prihodnjič bo morda dobil celo denar, da jo bo lahko kupil. (Foto: J. Teppey)

SPET VSAK ZASE?

To pomlad smo napovedovali za Posavje skupen turistični prospekt, za katerega naj bi vsaka občinska skupščina prispevala po 30.000 din. To je bila približna številka, do dokončnih pogovorov pa ni prišlo, ker se v Posavju niso mogli zediniti za tako publikacijo. Sodelovanje se je krahlo že lani, ko je medobčinski odbor za turizem v pokrajini izdal koledar prireditelj. Plačali sta ga samo krška in brežiška občina. Sevničani pa so svoj delež odklonili.

BREZ TRUDA SE MED NE CEDI

Za dolg vlak mleka na leto

Letos ga bodo odkupili 700 tisoč litrov — Posojila in premije za čisto pasemsko živino

Letos je občinska skupščina Krško namenila sto tisočakov za nakup plemenskih krav in telic. S tem omogoča kmetom posojilo za polovico nabavne vrednosti. Računajo, da bodo s posredovanjem Agrokombinata prodali kmečkim gospodarjem 50 plemenic.

Odkup mleka se v krški občini vsako leto povečuje prav za-

radi skrbi za boljši pasemski sestav molznic. Leta 1969 je kombinat nakupil 18 telic za kooperante, lani pa 66. Tako je bilo pred tremi leti pod molznim nadzorom A 30 plemenic, pod kontrolno B 239, lani pa pod kontrolno A že 38 krav, pod kontrolno B pa 485. Letos je pod nadzorom A 48 plemenic, pod nadzorom B pa 652. Vzporedno z večanjem števila krav, katerih molznost nadzorujejo, se izboljšuje pridelovanje krme, v občini pa urejajo tudi nove mlečne zbiralnice.

Za boljšo predstavo samo nekaj podatkov o odkupljenem mleku. Leta 1967 so ga v krški občini odkupili 224 tisoč litrov, v letu 1968 350 tisoč litrov in lani 646 tisoč litrov. Za letošnje planirajo 700 tisoč litrov, vendar bi ga že v kratkem lahko povečali na milijon litrov.

Na območju krške občine je sedaj 20 zbiralnic, in če bo treba, bodo odprli še nove, seveda le tam, kjer bo to donosno. Potreben je dogovor več gospodarjev ali celo vasi, ne le dveh ali petih hiš, kot si ponekod predstavljajo. Ljubljanske mlekarne so pripravljene odkupovati večje količine mleka na tem območju in že zdaj spodbujajo dobro kakovost z boljšim plačilom. V Krškem predvidevajo (po sporazumu o mesu in mleku), da bodo dobili kooperanti za najmanj šest mesecev breje plemenske telice čiste pasme po 400 dinarjev premije. S premijami želijo povečati zanimanje za rejo pasemskih krav.

J. T.

Obrati — del celote

Misli o integraciji

Kadar govorimo o integraciji, preveč poudarjamo njene gospodarske koristi, ki jih sicer ne kaže zanikati, vendar pa ob tem pozabljamo na samoupravne družbene odnose. Le neposredno samoupravljanje delovnih ljudi pa je tista oblika, v kateri se zares lahko izražajo njihovi interesi. Kljub temu spoznanju imamo v vsakdanjem življenju velike težave.

Možnosti, ki jih daje XV. ustavni amandna za zagotovitev neposrednejšega vpliva delavcev na samoupravno odločanje, niso zaživele. Ta ustavni amandna dopušča bolj urejene odnose med podjetjem in njegovimi enotami (obrati), obstoječe stanje pa kaže, da teh stvari nismo dovolj upoštevali. Zaradi tega so ostala nerešena mnoga pomembna vprašanja: od delitve dohodka do odločanja o širjenju in modernizaciji podjetij in programiranja in urejanja kadrovskih vprašanj.

Enote zunaj sedežev matičnih podjetij so tako za marsikaj prikrajšane. Njihov v mnogih primerih nesamoupravni položaj potiska delavce v mezdnin odnos in s tem v vlogo klasičnega delavca, ki teži samo k višji plači in nekaterim varstvenim oz. tehničnim ukrepom. Dolgoročna poslovna politika pa bo morala upoštevati take enote kot del celotnega podjetja, da bo dosegla postavljene cilje.

EDO KOMOČAR

Cene v Krškem

Pretekli teden so veljale v trgovini z zelenjavo v Krškem naslednje maloprodajne cene (cena v din za kg): čebula 3,00; tižol 6,50; grah — stročji 5,00; krompir — novi 3,80; koleraba 5,00; korenje 10,00; paradižnik 13,00; špinata 4,00; zelje 3,80; češnje 5,20; jabolka 4,00 do 5,00; jagode 12,00; limone 7,00; pomaranče 6,20; slive — suhe 5,20; banane 8,00; jajca 0,50.

DRAŽJA OPREMA ZA NOVO ŠOLO

Podjetje Slovenijales bo do 15. julija dobavilo opremo za osnovno šolo, ki jo gradijo v Krškem. Občinska skupščina je najela lani zanjo 950 tisoč din posojila, letos pa je sprjela sklep o povečanju kredita na 1,216 tisoč din.

MANJ OVAC IN KONJ

Pri popisu kmečkih gospodarstev v krški občini so leta 1961 ugotovili 1320 konj, 760 ovac, 8979 goved in 7722 prašičev. Letos so popisali le še 87 ovac, 1083 konj, 7616 goved in 8122 svinj. Povečalo se je samo število prašičev; goved, konj in ovac pa redijo ljudje zdaj precej manj.

KRŠKE NOVICE

V NEDELJO ZVEČER je bila v Velikem Podlogu zaključna prireditev v počastitev letošnjega praznovanja dneva mladosti. V organizaciji domačega mladinskega aktiva in občinske konference ZM se je mladina srečala na družabni prireditvi s kulturnim sporedom ob tabornem ognju.

„NAS POROČEVALEC“ je novo glasilo proizvodnega in trgovskega podjetja Agrokombinat, katerega prva številka je izšla pred dnevi. S tem so v podjetju izpolnili določila svojega statuta, ki govori tudi o tem, da mora biti vsak član kolektiva čim bolj seznanjen z vsemi dogajanjmi v delovni organizaciji.

REDNI LETNI NASTOP najboljših učencev krške glasbene šole je bil minuli petek v dvorani Svobode. S skrbno nastudiranim sporedom so se občinstvu predstavili učenci klavirja, violine, solo petja in harmonike, na koncu pa še šolski komorni godalni orkester.

V NARAVNEM OKOLJU dvojišča brestaniškega gradu so v nedeljo zvečer nastopili člani Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane. Upozorili so Kreftovo dramo Celjski grofje.

PRED DESETIMI DNEVI so končno napolnili z vodo 25-metrski kopalni bazen na Senovem. Prve dni voda še ni bila primerna za kopanje, saj jo ogreva le sonce. Ker ima bazen napravo za filtriranje vode, le-te ni treba menjavati in se bo hitro segrela.

V ČETRTEK DOPOLDNE so v Krškem delili sredstva sklada za pomoč pri gradnji in urejanju stanovanj upokojencev. Komisija za prošnje je letos sprejela 54 prošelj upokojenih občanov in „Doma počitka“ z Impoljce. Mednje so razdelili nekaj manj kot 550.000 novih dinarjev. Po 1966. letu so v krški občini razdelili iz upokojenskega sklada za stanovanjsko gradnjo nekaj več kakor 2 milijona novih dinarjev.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA TURIZEM v Posavju je načrtoval izdajo skupnega turističnega prospekta za sevniško, krško in brežiško občino. Zaradi različnih vzrokov je zamisel propadla in se je zato krško Turistično društvo odločilo, da izda lasten občinski prospekt. Podjetje Fotolik iz Celja se je obvezalo, da ga bo izgotovilo do konca junija v nakladi 50.000 izvodov. V prospektu bo šestnajst barvnih motivov.

OBCINSKA ZVEZA Društev upokojencev bo tudi letos poskrbela za razvedrilo članstva. Večina upokojencev si želi skupnih izletov, zato bodo v pomladanskem in jesenskem času njihovim željam ustregli, saj imajo v načrtu kar šest izletov, med njimi tudi na avstrijsko Koroško.

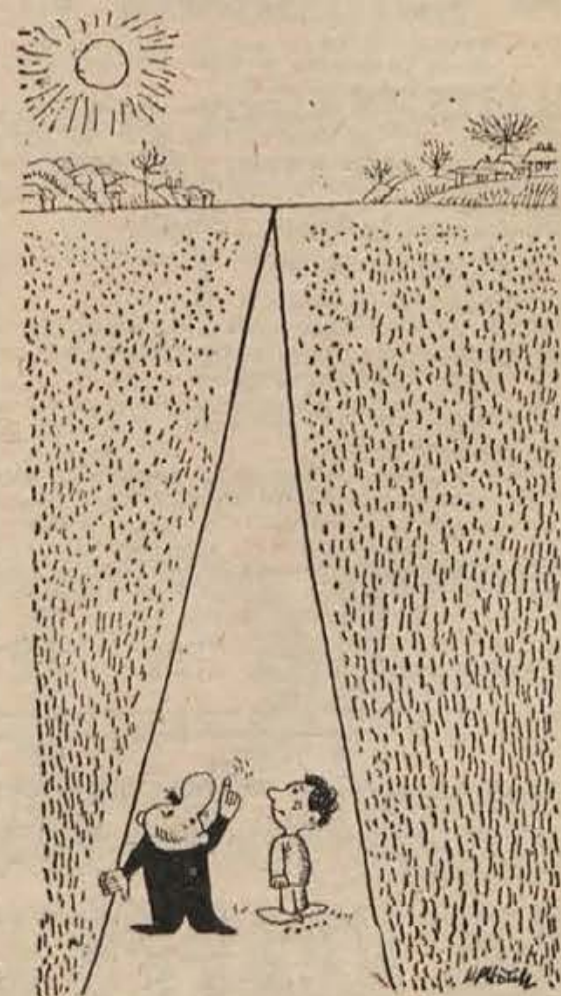
ALOJZ VEBERIC iz Murske Sobotice razstavlja od sobote naprej v Galeriji samorstnikov na brestaniškem gradu. Slikar samouk razstavlja 25 slik.

KRŠKI TEDNIK

AB Agraria BREŽICE Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Catež!

(Karikatura M. Križetića v JEŽU)

— Kar pa zadeva mlade v politiki, bodite brez skrbi — to je v perspektivi!

Praznik Mirne

V nedeljo, 6. junija, bo krajevna skupnost Mirna slavila krajevni praznik. V soboto, na večer pred praznikom, bo ob 20. uri na prostem pod mirenskim gradom gostovanje Sentyakobskega gledališča iz Ljubljane, ki se bo predstavilo s Kreftovimi „Celjskimi grofi“. V nedeljo bo ob 14. uri prav tako pod mirenskim gradom zbor borcev tretjega bataljona prve brigade VDV, na katerem bo predsednik OBS Ciril Pevec podelil domicilno listino. Ob 14.30 bo slavnostno zborovanje z govorom Nika Šiliha, sledil pa bo kulturni spored, v katerem bodo nastopili pevci, recitatorji in trebanjska godba na pihala. Sledila bo zabava. Igral bo zabavni ansambel Janeza Jeršinovca s Planšarji in pevcema. Ob 16. uri bo še padalski skok državne prvakinje Darinke Krstić.

Cene v Trebnjem

V ponedeljek so v Mercatorjevi trgovini v Trebnjem veljale naslednje maloprodajne cene:

(cena v din za kg)

Cebula	3,10
česen	8,00
fižol	8,40
korenje	10,00
paradižnik	11,00
kumare	12,00
solata — mehka	5,70
zelje	3,80
zelje, pak. z vinom — 1/2 kg	2,10
česnje	5,00
fige — suhe	7,40
jabolka	5,00
jagode	10,00
limone	6,40
orehi — jedrca	27,50
pomaranče	5,50
slive — suhe	4,60
banane	7,20
jajca	0,60
smetana (1/4 l)	3,70
sitček, pak. po 1/4 kg	2,35
krompir — nov	3,50

SVETINJE: OSTANE, KOT JE

Odbornik Novak z Vrhov je na zadnjem zasedanju občinske skupščine v Trebnjem prosil, da bi uvedli osemenjevanje tudi na Svetinjah oziroma Kalu, češ da morajo rejci zdaj predaleč voditi plemence k prispustu. Odgovoril mu je kmetijski inšpektor inž. Miha Krhin, ki je dejal, da bi v primeru, če bi vpeljali prog čez Kal, potrebovali dva osemenjevalca, za kar pa sklad za reprodukcijo živine nima dovolj denarja. Dodal je tudi, da so že poskusili organizirati prirodno pripuščanje z licenciranim bikom, vendar niso dobili primerne bikoreja.

DROBNE Z MIRNE

NAČRTI PRIJATELJEV MLA-DINE. Društvo prijateljev mladine pripravila za krajevni praznik tekmovalno v krogu. Na zadnji seji je odbor sklenil, da bo za učence, ki se pridno učijo in se udeležujejo tudi v drugih dejavnostih, priredil izlet (na Bazo 20 ali k Urhu pri Ljubljani). Odbor pripravlja tudi pohod v neznanu; ko bo odprto kopališče pod gradom, pa bo priredil plavalni tečaj za začelnike.

ODKUP POLŽEV. Očitno je za-legal poziv, naj bi ljudje bolj nabirali dimarje, ki lahko pomenijo tudi dober zaslužek. Poslovna enota kmetijske zadruge je do petka odkupila že 350 kg polžev. Zadruga odkupuje tudi lubje krhlike, ki je po 7 din kilogram, in druga zdravilna zelišča.

UTIHNIL ZADNJI ZADRUŽNI TRAKTOR. Za zadnjim mlinom ob potoku Mirna je utihnil tudi zadnji traktor, ki ga je imela kmetijska zadruga Trebnje pri svoji poslovni enoti na Mirni. Pravijo, da ni bil čisto zaposlen, čeprav je znano, da je imela svoj čas kmetijska zadruga Mirna tri traktorje in je bilo za vse dovolj dela. Je to napredke zadržnišča?

DVOJE SODOBNIH UCIL. Mirenska osnovna šola je pred kratkim dobila še dvoje sodobnih učil: mini perforepender in rotoprejektor, ki bosta pripomogla k sodobnejšemu učenju.

ŠOLA V NARAVI. Dva četrta razreda osnovne šole bosta v prvih dneh junija odšla na morje v Strunjan, kjer bosta imela šolo v naravi. Prostor je odstopil KPD Dob, ki ima v tem kraju svoj počitniški dom.

V LIKALNICI OBRATA MODNIH OBLAČIL (Foto: Legan)

ZA TISTE, KI ISČEJO ZAPOSLOTEV

Kaj po prisilni upravi?

Obrat Modnih oblačil v Trebnjem lahko zaposli še 160 ljudi — Vse je odvisno od zaslužkov

Kaj lahko trebanjski obrat Modnih oblačil pričakuje od bližnje ukinitve prisilne uprave, ali se bo sčasoma le popravil ekonomski položaj, ali si zaposleni lahko obetajo večjih zaslužkov, o tem in še o drugih stvarih smo se pogovarjali z Alojzjem Venturiniem, mladim diplomiranim tekstilnim inženirjem, ki je na novo prevzel vodstvo obrata v Trebnjem.

Vprašanja so aktualna: le 220 ljudi zaposluje zdaj obrat, ki bi lahko dajal kruh 380 ljudem. Poglavni vzrok, da za zaposlitev ni pravega zanimanja, so sorazmerno majhni zaslužki. Tekstilna in konfekcijska industrija ima sicer nekaj izjem, v glavnem pa je v dokaj težavem ekonomskem položaju, kar se po svoje kaže tudi v Trebnjem.

Če delavka izpolni normo, zasluži najmanj 800 dinarjev, lahko pa seveda tudi več. Poprečne celotnega kolektiva zdaj za nekaj presega 900 dinarjev, to pa je malo, če poprečne primerjamo s sedanjo sindikalno zahtevo, naj bi najmanjši zaslužki znašali vsaj 1.000 dinarjev.

Trebanjski obrat, ki naredi približno 70.000 moških oblek ali suknjičev v skupni vrednosti pol-druge milijardo starih dinarjev, uspešno posluje in bi lahko bolj povečal zaslužke, če ne bi veljala administrativna prepoved, ki jo morajo kmalu nadomestiti samoupravni sporazumi. Ko se bo to zgodilo, bodo upajmo tudi trebanjski konfekcijski delavci doživeli boljše čase.

Po ukinitvi prisilne uprave so predvidene tudi spremembe glede upravljanja. Te dni bodo v obratu izvolili tako imenovani proizvodni svet, ki bo kot samoupravni organ razpolagal tudi z delom ustvarjenega dohodka. Kaže, da se bo obrat Mod-

nih oblačil le umaknil s „spiska“ obratov, kjer skorajda ne poznajo samoupravljanja in kjer ne odločajo o sadovih svojega dela.

M. L.

IZ MOKRONOGA

DOMAČI ZATAJILI. Organizator proslave 20-letnice pevskega zbora Tone Zidar in dirigent zbora Vilko Videčnik sta skupaj z drugimi pevci zadovoljna z nedavno prireditvijo. Vendar pa pevci zamerejo nekaterim domačim ljudem iz občine, da se slavnostnega koncerta niso udeležili, čeprav so bili vabljeni. Uspel koncertni nastop je poslušalo veliko gostov iz Novega mesta in celo iz Ljubljane.

DO PRAZNIKA CESTA IN ČRPALKA. V dveh letih je krajevna skupnost zbrala 80.000 dinarjev za asfaltiranje ceste med pokopališčem in pekarijo. Ker pa bo asfaltiranje stalo 120.000 dinarjev, bo razliko posodila KZ Trebnje, ki ob tej cesti dokončuje bencinsko črpalko. Cesta in črpalka bosta, kot je bilo rečeno na zadnji seji sveta krajevnih skupnosti, dokončani do letošnjega krajevnega praznika 1. julija.

PROSTOR ZA AVTOBUSE. Na pismene pritožbe nekaterih delovnih organizacij, češ da jim parkiranje delavskih avtoбусov na trgu onemogoča dostop, je krajevna skupnost preskrbela prostor, kjer bodo odslej čakali avtobusi. Gostilničar Peter Deu je namreč ponudil na voljo del Kainovega zemljišča, ki ga je kupil z namenom, da kasneje zgradi avtomatsko kepljišče.

ZACETEK V BRUNI VASI. V Brunji vasi pri Mokronogu bodo v kratkem začeli kopati jarko za vodovod, ki ga že težko pričakujejo.

JE TO KALJENJE MIRU? Svet krajevnih skupnosti Mokronog je prejšnji teden obravnaval pritožbo Ivana Torija, češ da mu zasebni mehanik Milan Trzin kali s svojim delom nočni mir. Svet KS je pritožbo zavrnil, saj je zadovoljen, da mehanik opravi storitve tudi po rednem delovnem času in je s tem na voljo tudi ljudem, ki zaradi popravil ne morejo zapuščati svojih delovnih mest.

LETOS PRVIČ:

Plaketa občine Trebnje

Podeljevali jih bodo ob občinskih praznikih

Občinska skupščina Trebnje je na zadnjem zasedanju sprejela pravilnik o podeljevanju priznanj občine Trebnje, ki jih bodo podeljevali vsako leto ob praznovanju občinskega praznika. Pravilnik določa, da bodo podelili največ pet priznanj na leto, če bo skupščina drugače odločila, pa tudi več.

KAKO ORGANIZIRATI KMETE?

V kratkem bodo v Trebnjem sklicali posebno posvetovanje, na katerem se bodo dogovorili, kako bodo v občini organizirali in usmerjali razprave o osnutku novega zakona o zadrugištvu in drugih oblikah združevanja kmetov. V teh razpravah naj bi sodelovalo kar največ kmetov, saj bi le na ta način lahko dobili tako predloge, ki bi pripomogli do dobrih rešitev. Izvršni odbor občinske konference SZDL Trebnje, ki je osnutek zakona obravnaval 28. maja, je ugotavljal, da nas čaka na področju organiziranja kmetov še veliko dela.

SKLEP POD LUPO

Prava ostrina

Vodstva delovnih organizacij morajo pripraviti razvojne programe podjetij v dogovorjenem času. Zahtevati moramo, da tisti, ki tega ne bodo naredili, odstopijo z vodilnih delovnih mest, ki naj jih zasedejo drugi.

Tako se glasi eden izmed 12 sklepov, ki jih je občinska konferenca ZK Trebnje sprejela prejšnji teden z namenom, da da gospodarskemu načrtovanju v občini pravo mesto.

Zakaj taka grožnja, se bo morala kdo vprašati. Zato, ker je bilo doslej programiranje očitno zastopavljeno; podjetja, zlasti manjša, so se razvijala, kot je naneslo naključje in trenutni gospodarski položaj. Zadnjih pet let se je število zaposlenih v občini povečevalo le za 2,9 odst., družbeni proizvod se je večal za 10 odst., skupna vrednost ustvarjenih skladov pa se je zadnje leto celo sorazmerno zmanjšala. Če stopnje rasti bi bile zadovoljive, če ne bi šlo za manj razvito območje, kakršna je trebanjska občina, ki mora hitreje napredovati, če hoče dohitevi bolj razvite. Dohitevatvi boljše ni majhna naloga. Zatorej so razvojni programi podjetij še bolj potrebni. Nesprejemljivo je, da so na mnoga priporočila v vsej občini le tri delovne organizacije („Kemooprema“, „Dana“ in Mizarška delavnica Trebnje) pripravile in zapisale svoje načrte, vse druge pa, kot da čakajo, da jim bo to naredil kdo drug.

Občina pričakuje, da ji bo zakon o pomoči manj razvitem območjem pomagal nadoknaditi razvojni zaostanek. Zakon predvideva tudi olajšave za naložbe v manj razvite kraje, tudi banke naj bi več vlagale tja, kjer gospodarstvo zaostaja. Ob vsem tem pa se lahko vprašamo: kdo bo hotel naložiti denar v podjetja, ki nimajo niti razvojnih načrtov, ki ne vedo, kaj bi razvijala in s čim se bodo v prihodnje ukvarjala. Vsak dober gospodarstvenik mora dandanes načrtovati, pa naj gre za družbeno podjetje v socialističnem gospodarstvu ali za zasebno podjetje v kapitalističnem družbenem redu.

M. LEGAN

Še enkrat: praznovanje le za izbrance?

K pojasnilu Antona Klemenčiča o praznovanju dneva žena na Trebnjem in na namigovanja, da sem bila jaz pisec prvega dopisa, izjavljam, da pisma, podpisane M. Z., nisem pisala. Če bo kdo še to govoril, bom poiskala zadoščanje na sodišču.

MARIJA PIRNAR, Trebelno

POPRAVEK

V poročilu o seji občinske konference ZK smo prejšnji teden zapisali tako, kot je bilo rečeno v obrazložitvi: da je novoizvoljeni član republiške konference ZKS Branko Sladič visoko kvalificiran delavec. Pravilno se glasi: kvalificiran delavec.

Uredništvo DL

VOLITVE IN IMENOVANJA

Občinska skupščina je na zadnji seji vnovič imenovala Ivana Gričarja in Ivana Janežiča v delavski svet „Dane“ kot predstavnika javnosti, v organ upravljanja osnovne šole v Velikem Gabru vnovič Antona Praznika, v svet komunalnega obrtnega podjetja Trebnje pa ponovno Cirila Pungartnika in Milana Uhana. V zbor medobčinskega zavoda za zdravstveno varstvo je izvolila Anico Nemanic, za novega predsednika sveta za gospodarstvo pa Avgusta Gregoričiča.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA NOVO MESTO
Ulica talcev 3, telefon 21-319

RAZPIS

za vpis v I. letnik Gradbene tehniške šole Ljubljana, dislocirani oddelek v Novem mestu

Absolvente osemletke vabimo, da se vpišejo v I. letnik Gradbene tehniške šole v Novem mestu.

Pogoji za vpis:

- dovršena osemletka,
- starost do 18 let.

Prijave sprejemamo do 25. junija 1971. Prijavi priložite spričevalo o dovršeni osemletki, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravniško potrdilo, da ste sposobni za delo v gradbeni stroki.

Sprejeli bomo 30 učencev. Prednost pri sprejemu bodo imeli učenci z boljšim spričevalom osemletke.

Prijave sprejema tajništvo Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, Novo mesto, Ulica talcev št. 3, vsak dan od 7. do 14. ure.

SLOVENIJALE — LJUBLJANA TOVARNA POHŠTVA BREZICE

objavlja prosti delovni mesti:

— KURJAČ PARNIH KOTLOV

Pogoj za zasedbo: izprašan kurjač industrijskih kotlov

— ADMINISTRATORKA

Pogoj za zasedbo: srednja ekonomska šola ali administrativna šola z znanjem strojepisja, stenografije ter nemškega ali angleškega jezika

GOSTINSKA ŠOLA NOVO MESTO

ki posluje kot srednja poklicna šola v okviru

Šolskega centra za gostinstvo Novo mesto
Društveni trg 1

RAZPISUJE

za šolsko leto 1971/72 sprejem večjega števila učencev za

poklic KUHAR in NATAKAR

Solanje traja tri šolska leta in obsega: pouk družbeno-jezikovnih in strokovnih predmetov, pouk praktičnega dela in strokovno prakso.

Pogoji za vpis v prvi razred gostinske šole so:

- dovršenih 8 razredov osnovne šole
- starost do 18 let
- telesna in duševna sposobnost za poklic kuharja oziroma natakara

Za vpis naj se kandidati pismeno prijavijo najkasneje do 25. junija 1971 na obrazcu 1,20, ki ga je izdala Državna založba Slovenije in ga lahko kandidati kupijo v knjigarnah in papirnicah. Prijavo za sprejem je treba kolkovati v znesku 1,00 N-din. Prijavi za sprejem naj kandidati priložijo:

- spričevalo o dovršenem 8. razredu osnovne šole
- zdravniško spričevalo
- po možnosti izpis iz matične knjige rojstev
- osnovna šola pa naj pošlje mnenje glede poklicne usmeritve kandidata

V zvezi z izdajo zdravniškega spričevala je potrebno, da zdravstveni organi izvršijo pregled, ki ustreza zahtevam gostinske panoge.

Vsi učenci prejemajo v času pouka, praktičnega dela in strokovne prakse nagrade v skladu z načeli nagrajevanja učencev gostinske stroke na našem področju. Učenci, ki so doma izven Novega mesta in želijo stanovati v internatu, naj se obrnejo s posebno prošnjo na Dijaški dom Majde Sile v Smihelu pri Novem mestu, najkasneje do 31. julija tega leta.

Podrobnejše informacije daje Šolski center za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1, telefon 21-527

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri hotelu Grad Otočec, Otočec ob Krki

RAZPISUJE

v letu 1971/72 prosta delovna mesta za izučitev poklica

KUHAR — NATAKAR

Pogoj: končana osemletka. Stanovanje in hrana preskrbjena. Prijave pošljite na upravo podjetja.

TEKSTILNI CENTER KRANJ

Svet šol Tekstilnega centra razpisuje za šolsko leto 1971/72 sprejem učencev v

a) Tehniško tekstilno šolo, in sicer v:

- predilski odsek 30 učencev
- tkalski odsek 30 učencev
- pletilski odsek 30 učencev
- tekstilnokemijski odsek 30 učencev
- konfekcijski odsek 30 učencev

b) Tehniško čevljarško šolo

30 učencev

K prošnji za vpis (kolek 2 din) je treba priložiti:

- spricevalo o dokončani osemletki
- rojstni list
- lastnoročno napisan življenjepis
- zdravniško potrdilo

Vsi prijavljeni kandidati naj se zberejo v šoli 25. junija ob 8. uri. Če bo kandidatov več, kot je razpisanih mest, bo v tistem odseku preizkus znanja iz slovenskega jezika in matematike. Prošnje sprejemamo do 25. junija. Učenci, ki so doma izven Kranja, lahko stanujejo v dijaškem domu, kjer je celotna oskrba. Tekstilne in čevljarške tovarne bodo štipendirale večje število učencev.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

OBRTNE NABAVNO-PRODAJNE ZADRUGE "BOHOR", SEVNICA,

razpisuje delovno mesto **DIREKTORJA**

Pogoji:
Višja šolska izobrazba komercialne smeri in pet let prakse ali rednja izobrazba in 10 let prakse.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave komisiji ONPZ "Bohor", Sevnica, v 15 dneh po objavi tega razpisa. Zasedba delovnih mest je možna takoj.

LETNE OBLEKE!

Nudimo vam bombažne, svilene, diolen in trevira ženske letne obleke v modnem in klasičnem kroju vseh velikosti, kvalitetne moške letne obleke in hlače — tudi za močnejše postavne — izdelek priznanih tovarn MURA, RIO in VARTEKS.

KONFEKCIJA

poslovalnica
trgovskega podjetja
SEVNICA

PO USPEHU FILMA "RDEČE KLASJE"

**NOVA IZDAJA
POTRČEVEGA
ROMANA
NA KMETIH**

CENA 45 DIN

mladinska knjiga ljubljana

POSTANITE IN OSPANITE REDNI BRALCI KNJIG PREŠERNOVE DRUŽBE. VZEMITE SI ČAS TUDI ZA SVOJO DUHOVNO BOGATITEV IN PRECITAJTE V ENEM LETU VSAJ KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE

Zadolženost kot kamen za vratom

Nujen je učinkovit ukrep, ki bi zaježil naraščajoče zadolževanje — V prihodnje bo treba malo bolje plačevati delavce

Da bi ugotovili, kaj trenutno najbolj tare sevnško gospodarstvo, ter se dogovorili, kako bi v občini načrtovali stabilizacijo v smislu sklepov političnega vodstva Jugoslavije in Slovenije, je komisija za družbenoekonomske odnose in ekonomsko politiko pri občinskem komiteju ZK Sevnica te dni sklicala poseben razgovor z direktorji podjetij.

Trenutni problem številka ena je plačilna sposobnost gospodarstva. Sevnška podjetja vse težje poslujejo, ker jim dolžniki ne plačajo

računov. Ti so že vseskozi neprijetno večji, kot znašajo dolgovi sevnških podjetij samih. Izrazit primer je „Kopitarna“, ki ji podjetja iz južnih republik dolgujejo več sto milijonov starih dinarjev. Podobno je tudi s Tovarno kovinskih konstrukcij (nekdanje Kovinsko podjetje), z gozdnim obratom, z „Metal-

no“, „Lisco“, skorajda z vsimi podjetji, saj nelikvidnost skorajda nikomur ne prizanaša. Na posvetu gospodarstvenikov so ugotavljali, da je za izboljšanje plačilne sposobnosti in odpravo tolikšne medsebojne zadolženosti nekaj treba narediti.

Sevnško gospodarstvo nima izgub in nima nepokritih investicij. To je pomembno v času, ko slabo gospodarjenje in investiranje brez denarnega pokritja doživlja tolikšno grajo; ker je pač največ pripomoglo do gospodarskih težav. To je treba vedeti, da ne bi kdo očital, češ da se podjetja niso odpovedala predvidenim naložbam in gradnjam. Te nikakor niso pretirane, če upoštevamo, koliko ostanka dohodka ustvarijo delovne organizacije v sevnški občini.

Konfekcija „Jutranjka“ ima v načrtu približno 8 milijonov novih dinarjev vredno investicijo. To bodo uresničili, če le cene ne bodo pretirano narasle. Tudi druga podjetja, ki načrtujejo nove gradnje, se svojim zamislili ne nameravajo odpovedati, saj imajo skoraj v celoti že zagotovljen denar. Tako je s Tovarno kovinskih konstrukcij, s „Stillesom“ ter še z nekaterimi, ki načrtujejo manjše investicije.

Direktorji so na tem razgovoru opozorili tudi na zaostajanje osebnih dohodkov. V občini se zdaj že delno maščuje to zaostajanje pasu, ki ima za posledico, da domača podjetja vse težje dobijo delovno silo. Tu bo treba malo popustiti, saj sedanje plačevanje marsikje že ni več spodbudno za delovno storilnost. Na posvetu so ocenili, da so v samoupravnih sporazumih predvidene spodnje meje osebnih dohodkov prenizke in da jih je potrebno zvišati, ker se življenje stalno draži.

M. L.

ZMANJKUJE ZA OPREMO DOMA

Za novi sevnški zdravstveni dom, ki bo odprl ob letošnjem občinskem prazniku v novembru, zmanjkuje denarja za notranjo opremo, ki bo stala približno 430.000 dinarjev in bo v celoti nova. Komisija za graditev na to pravočasno opozarja in meni, da bi bilo prav, če bi primanjkljaj prispeval celjski zdravstveni dom oziroma zavod za socialno zavarovanje. V tem smislu so dali v Sevnici pobudo, vendar se predstavnik doma in zavoda nekako izmikajo temu, da bi sklenili tak skupen dogovor. Kakorkoli: sevnška občina je s samopriskom za gradnjo doma, ki ga bo zbirala do konca 1972, dokazala, da prispeva, kolikor more.

POKLEK: PREMALO AKTIVNI

Na letni konferenci krajevne organizacije SZDL na Pokleku, ki je bila 16. maja, so udeleženci ugotavljali, da je bila organizacija doslej premalo prizadvena. Na Pokleku in vseh naokoli je veliko različnih neurejenih zadev, od kmetijstva do komunalnih naprav. Na konferenci so se dogovorili, da bo organizacija SZDL v prihodnje skušala zagotoviti več kmetijsko pospeševalnega dela, kot so različna živinorejska predavanja in podobno.

VČERAJ O GOSPODARJENJU

Včeraj dopoldne je bila v Sevnici sklicana 17. redna seja obeh zborov občinske skupščine. Sklepní računi podjetij, ki kažejo, kakšno je bilo lansko gospodarjenje, so bili na njenem dnevnem redu, razen tega pa še poročila občinske uprave, sodišča, sodnika za prekrške ter več občinskih odlokov in sklepov. Več prihodnjih.

LETOŠNJI NAČRT „METALNE“

Krmeljka „Metalna“ ima za letos v načrtu, da bo naredila 4.680 ton svojih izdelkov, kar je precej več kot lani. V letu 1970 je naredila 3.865 ton, s čimer ni dosegla letnega plana, ker je primanjkovalo materiala. Obrat se pripravlja na graditev še ene proizvodne dvorane, za kar so člani delovnega kolektiva sklenili prispevati tudi del svojih osebnih dohodkov. Nova dvorana, ki bo imela 2.200 metrov površine in dva 20-tonska žerjavi, bo stala približno 4 milijone dinarjev.

Sveta previdnost

V tretje gre rado, so si najbrže mislili, ko so določali ime za novostanovljeno obrtno nabavno-prodajno zadrugo, ki naj bi po prvem predlogu nosila ime narodnega heroja Maroka. Ker pa je v Sevnici menda že dvojno podjetje s tem imenom doživelo stečaj, so obrtniki raje izbrali drugo ime, ki na ta način še ni bilo preizkušeno. Zadruga se bo imenovala „Bohor“. Obrtniki so previdni, ni kaj, upajmo, da bodo vsaj v taki meri tudi uspešni.

BOŠTANJ: LETOS NAJBRŽ NE

Ker ne moremo natančneje predvideti, kakšne potrebe po obratnih sredstvih bo imelo naše podjetje, in ker je še več drugih neznank, je nemogoče obljubiti, da omo leto začeli urejati trgovino v Boštanju, kot je bilo svoj čas predvideno. Tak dogovor smo dobili v Trgovskem podjetju Sevnica, kjer so nam še povedali, da bodo trgovino na Blanci dokončali, kot je bilo zagotovljeno.

TRŽIŠČE: ZBOR PRAVNIKOV

28. maja je bil v Tržišču zbor pravnikov Spodnjega Posavja. Program je razen organizacijskih zadev predvideval tudi ogled Kazenskega pobojševalnega doma na Dobu pri Mirni.

Lačna vrana — sito pita

Kmet brezobrestno posoja bogatejši industriji

Res čudna, prečudna so pota ekonomike. Še bolj rečeno: naše, jugoslovanske neekonomike, ki ima z dobrimi pravili gospodarjenja kaj malo zveze. Kot pravijo, imamo pri nas edinstven primer, da je mogoče na debelo trgovati, ne da bi blago sproti plačevali. Potem se zgodi, da krivec za medsebojno zadolženost (nelikvidnost) ni mogoče najti, zakaj vsakdo se lahko zgovori na drugega.

Za kmeta lahko damo roko v ogenj, da on ni kriv sedanje zagate, v katero smo zašli zaradi dolgov. Kmet plača v trgovini z gotovimi denarji in zato ne more biti krivec za nelikvidnost, pa vendar je usoda že taka, da njega morda najbolj prizadene.

Poglejmo si prodajo lesa, ki je kmetom pomemben dopolnilni zaslužek. Gozdno gospodarstvo lesa ne plača podlgruje mesec ali še več. Na davčni upravi v Sevnici trdijo, da so primeri, ko je že pred meseci gozdno gospodarstvo Brežice kupilo les, pa ga še ni plačalo. Davkarji ni vseeno, kako je s plačilom, saj tudi ona ne more do denarja, ki ga kmet dolguje za plačilo svojih davčnih obveznosti.

Gozdarji pravijo, da jim trenutno lesna industrija dolguje približno 7 milijonov novih dinarjev in da oni niso krivi, če kmetom ne morejo takoj plačati lesa. Radi verjamemo, verjamemo tudi, da lesna industrija ni kriva in da še kdo drug ni kriv, vendar pa je dejstvo, da zaposleni v teh dejavnostih vendarle dobivajo redne osebne dohodke, če jih ne bi, bi dvignili prah, da bi bilo joj.

Kmet pa, ki mu je les in delo z njim osebni zaslužek, ne dobi pravočasno plačila, povrh vsega pa je še ob obresti. Davčna uprava mu zaračuna 9-odstotne zamudne obresti, če ji dolguje prispevek, njemu pa obresti nihče ne plača. Toraj je kmet tisti, ki brezobrestno kreditira industrijo. Lačna vrana, sito pita ...

M. LEGAN

SEVNIŠKI PABERKI

VEČINA OPROŠČENIH. Samo 80 prebivalcev sevnške občine mora za lansko leto plačati davek od skupnega dohodka. Večji del ljudi, ki so prijaviteli dohodek nad 25.000 dinarjev na leto, je bil deležen olajšav. Prijave so pokazale, da v sevnški občini ni pretiravanja pri osebnih dohodkih, saj znašajo največji poprečni mesečni prejemek v občini nekaj nad 5000 dinarjev, malo pa jih je, ki presegajo 4000 dinarjev. Pri davčni upravi menijo, da je nesmiselno vnaprej pobirati akontacije na davek od skupnega dohodka, saj bodo morali letos vrniti že vplačan davek kakim 20 občanom in so imeli z iznemo le delo brez haska. Predlagajo, da bi predpis spremenili.

OB MESECU MLADOSTI. V čast meseca mladosti so v galeriji v sevnškem gradu prejšnji točen odprli razstavo likovnih del učencev osnovnih šol, ki bo odprta do nedelje, 6. junija. V proslavljanje mladosti je šteta tudi glasbena prireditev, zlasti pa še sprejem nad 300 učencev 7. razredov osnovnih šol v mladinsko organizacijo, 6. junija se bo v občini začelo občinsko sahovski prvenstvo, ki tudi šteje med prireditve ob mesecu mladosti.

DO PRAZNIKA ASFALT. Do letošnjega občinskega praznika, ko bo Sevnica dobila nov zdravstveni dom, bo asfaltirana tudi asfaltna cesta do doma. Tako so nam zagotovili pri Komunalno-stanovanjskem podjetju, ki je zaprosilo za posojilo. Razen tega ima podjetje v načrtu še asfaltiranje vpadnih cest v Nasilje heroja Maroka, kar bo skupno veljalo 320.000 dinarjev. Če bo to urejeno, še ni mogoče trditi, ker ni zagotovljen denar.

POVEČANJE PRISPEVKA? V podjetju menijo, da bi kazalo povečati prispevek za uporabo mestnega zemljišča, saj je zdaj tako skromen, da z njim ni mogoče kaj več narediti. Izračunano je, da bi s prispevkom, četudi bi ga enkratno povečali in se gradbene cene ne bi spremenile, v petih letih komaj urežili ceste, kje pa je še razsvetljava, kanalizacija in drugo! V Komunalno-stanovanjskem podjetju tudi ugotavljajo, da mnogi Sevnčani niso

pošteno prijaviteli površine, od katerih se plačuje prispevek, kar jim gotovo ni v čast. KONEC KRIVIC? Če bi sklepali po številu pritožb ali prošnji, bi ugotovili, da se številno krivic (ali še bolj rečeno: občutkov krivic) v sevnški občini naglo zmanjšuje. Lani je komisija za prošnje in pritožbe sprejela vsega 7 pritožb oziroma prošnji, kar je mnogo manj kot prejšnja leta. Pol izmed njih je bilo ugodno rešenih.

VOZILO NA ŠEST LJUDI. Ker je že ob koncu minulega leta bilo v sevnški občini 2.927 motornih vozil in ker lahko računamo, da je bilo letos registriranih že vsaj sto motornih vozil (po vsej verjetnosti pa mnogo več), lahko trdimo, da ima občina že prek 3.000 vozil. Če število primerjamo s številom občanov, lahko izračunamo, da pride eno motorno vozilo skoraj že na 6 ljudi. To je izreden napredek zadnjih nekaj let.

VODA UHAJA. Sevnško Komunalno-stanovanjsko podjetje načrpa na dan približno 1.000 kubičnih metrov vode, prodaja pa je le 400. Slabi trgovci, boste morda poredki, toda resnica je taka, da je zlasti v starem delu Sevnice vodovodna napeljava dotrajana in se veliko vodi zaradi slabih cevi porazubi. Ker je treba najprej popraviti napeljavo, zaenkrat ne bodo asfaltirali pločnikov, pod katerimi so cevi. Podjetje je oročilo pri banki precej denarja in bo 1974. leta skupno s posojilom imelo na voljo 2,7 milijona dinarjev, s čimer se bo že dalo obnoviti dotrajano omrežje. Studija o vodi je pripravljena in kaže, da ob sedanjih vodnih virih zaenkrat Sevnici ni treba trepetati pred pomanjkanjem vode.

IZLET NA GOLICO. Mladinski skupini planincev iz „Jutranjke“ in trgovskega podjetja Sevnica priredita v nedeljo, 6. junija, izlet na Golico. Odhod bo ob 4.25 z vlakom iz Sevnice, povratek pa ob 21.11. Mladinci naj se javijo najpozneje do petka, 4. junija, v trgovskem podjetju pri Marinki Pirce, v Jutranjki pa pri Ivanka Jeler.

VAŠA BANKA DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

obvešča vse občane in komitente, da je 4. MAJA 1971

odprla novo EKSPOZITURO na Cesti kom. Staneta 10 v Novem mestu.

V novi ekspozituri opravljamo naslednje bančne posle:

- ZBIRAMO HRANILNE VLOGE
- VODIMO ŽIRO RAČUNE OBČANOV
- VODIMO DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
- OPRAVLJAMO DEVIZNO-VALUTNE POSLE, ODKUP IN PRODAJO VALUT
- OPRAVLJAMO DRUGE BANČNE POSLE

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

DBBH

NOVO MESTO

Odpravljati tudi majhne napake

Vsako, tudi majhno napako je treba odpraviti, krivce pa kaznovati — Partija mora biti čista, ker bo le tako imela pri vseh ugled

O nalogah komunistov v sedanjem obdobju so razpravljali na zadnji seji občinske konference ZK Kočevje 28. maja. Na njej so tudi izvolili za člana nestalnega dela republiške konference ZKS Alojza Petka in inž. Cirila Štrumblija.

V razpravi so nekateri menili, da je poročilo premalo določeno obravnavalo pomanjkljivosti znotraj občine, tako obravnavanje zadev pa pomeni, da delo ne bo uspešno. V nasprotju s tem mnenjem pa je več udeležencev razpravo poudarjalo in dokazovalo, da znotraj občine ni

večjih nepravilnosti, ampak so le manjše in se te so bile s partijske strani zelo strogo obravnavane. Pri tem so omenili stanovanjska posojila, ki so jih prejeli v kočevski občini nekateri v višini 50 do 70.000 din, v nekaterih drugih občinah pa celo po 120.000 din in več, a ni bilo tako ostrih razprav.

Vendar so poudarili, da je treba

strogo obravnavati tudi majhne nepravilnosti, saj si bo partija s tem samo utrdila ugled. Več udeležencev je menilo tudi, da ni napačno, če razpravljajo o slabostih „zgoraj“, izven podjetja, občine in celo republike. Poudarili so, da bi bilo medsebojno opozarjanje na napake zelo koristno.

J. PRIMC

PRED KRVODAJALSKO AKCIJO

Aktivisti RK že popisujejo

Vodstva podjetij naj pomagajo pri akciji

V Kočevju bo krvodajalska akcija 15., 16. in 17. junija, razen tega pa še 7. oktobra. Po planu bi moralo v Kočevju oddati kri 795 občanov.

Občinski odbor Rdečega križa predlaga, naj bi vsa podjetja plačala krvodajalcu tistega dne, ko bo oddal kri, vsaj 4 ure. Velika večina podjetij pomaga krvodajalcem na razne načine. Izjema je bila doslej le ena večja delovna organizacija, ki ni plačala nič.

Rdeči križ prosi vodstva podjetij, naj omogočijo aktivistom RK zbiranje prijav za dajanje krvi. Aktivisti v podjetjih naj bi pa tudi po svoji plati čim vestneje izpolnili svojo dolžnost. Lani so v nekem večjem pod-

jetju popisali le 8 krvodajalcev, na odzvem pa jih je prišlo 28.

Seveda so v preteklih letih delovne organizacije zelo pomagale pri krvodajalskih akcijah, pa tudi aktivisti RK so vestno opravili svoje delo, saj so plan odzvemov vedno presežili.

J. P.

»Dolenjski list« v vsako družino

DROBNE IZ KOČEVJA

NOVI LOVCI — Izpiti pri Lovskih zvezih Kočevje za letošnje končani. Opravljali so jih novi člani lovskih druženj z območja bivšega okraja Kočevje, ki so najprej obiskovali seminar. Vodil ga je Ciril Jasenc. Izpit je naredilo 13 kandidatov, 2 imata popravni izpit iz ene skupine, 5 pa jih je padlo.

KAČJE LETO — Blizu se čas košnje. Poznavalci trdijo, da bo treba biti pri tem opravilu letos posebno previden, ker je po travniških velikih kač. Tudi na obojni strani gozdnih poti se kaj radi ogrevajo modraši. Torej bodimo tudi pri izletih previdni!

VELIKA REKLAMA, MALO USPEHA — Vrtičkarji se zelo pritožujejo, da napadajo mlade sadike voluharji. Proti njim se borijo z različnimi bučno reklamiranimi kemičnimi sredstvi, a so do sedaj dosegli le malo uspeha.

LAŽE JE UNICITI — Most v Gaju preko Rinze do stadiona je popravljen. Ker bi bil betonski most precej drag, so se odločili za lesen mostiček. Narejen je prav lično in se zelo poda zeleni okolici parka. Upajmo, da se tega mostu ne bodo zopet lotili objestneži. Kaže že slabo: še ko so most delali, sta dva nadobudneža rekla delavcem: „Delate ga že tri dni, mi pa ga lahko podremo v dveh urah!“

PRVO OCENJEVANJE — Komisija, ki bo ocenila, kako so balkoni, okna in vrtovi okrašeni in zasejani s cveticami, bo prvič obšla mesto v torek, 8. junija; to bo prvo ocenjevanje. Do 20. septembra, ko bo konec tekmovanja, bo komisija ocenjevala še trikrat, nakar bo komisija Turističnega društva Kočevje podelila lastnikom in stanovalcem, ki so imeli najlepše cvetje, nagrade in priznanja.

DANES POLOVIČNA RESNICA — Danes ob 20. uri se bo v domu Jožeta Šeska predstavilo Mestno gledališče ljubljansko z igro Alana Ayckbourn „Polovična resnica“ v režiji Igorja Pretnarja.

— Sem slišal, da si šel samo enkrat v Kočevje na obisk k sestrični Džini.

— Pa še takrat bi me psi, ki jih je mesto polno, skoraj udušili!

KOČEVJSKE NOVICE

Skladno z zakonom o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. l. SRS, št. 42/66) ter na podlagi 11. in 14. člena odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Novo mesto (Skupščinski Dol. list št. 10/88)

razpisuje

komisija za oddajo stavbnega zemljišča pri svetu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Novo mesto

JAVNI NATEČAJ

za oddajo urejenega stavbnega zemljišča:

A. na kompleksu stanovanjsko obrtne cone v Mačkovcu za gradnjo 5 individualnih stanovanjskih hiš po tipskih projektih z označbo lokacije št. 17, 18, 30, 31, 34

Pogoji natečaja:

1. odškodnina za zemljišče znaša 9 din za 1 m²;
2. izključna cena stroškov komunalne ureditve znaša na lokacijo 28.000 din in vsebuje stroške priprave stavbnega zemljišča, izgradnje ceste, kanalizacije, elektrike in telefonskega omrežja;
3. varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 1000 din.

B. na kompleksu stanovanjsko obrtne cone v Mačkovcu za gradnjo trgovine dnevne preskrbe

Pogoji natečaja:

1. odškodnina za zemljišče znaša 9 din za 1 m²;
2. izključna cena stroškov komunalne ureditve znaša za lokacijo trgovine 300.000 din in predstavlja stroške komunalne ureditve, izgradnje ceste, kanalizacije, elektrike in telefonskega omrežja;
3. varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 10.000 din.

C. na predelu ob Koštialovi ulici v Novem mestu na parc. št. 462/3 k. o. Novo mesto za gradnjo dveh vrstnih hišic.

Pogoji natečaja:

1. odškodnina za zemljišče znaša 9 din za 1 m²;
2. izključna cena prispevka za komunalno ureditev znaša 30.000 din na eno vrstno hišo;
3. varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 1000 din na eno vrstno hišo;
4. idejni projekt mora najugodnejši ponudnik naročiti pri podjetju Dominvest Novo mesto;
5. ponudnik se mora izkazati s pravico uporabe zemljišča, ki je predvideno kot dovozna pot do lokacije.

D. Drugi pogoji:

1. rok za predložitev ponudb je vključno 15. dan po uradni objavi tega natečaja. Odpiranje ponudb bo 19. dan ob 7. uri v prostorih podjetja Dominvest Novo mesto, Prešernov trg 8, kjer so lahko navzoči tudi ponudniki in drugi zainteresirani;
2. ponudbe je treba poslati v zaprtih ovojnica s potrdilom, da je varščina vplačana, na naslov: podjetje Dominvest, Novo mesto, z označbo »JAVNI NATEČAJ — MAČKOVEC«, oziroma »JAVNI NATEČAJ — KOSTIALOVA«;
3. predmet natečaja so stroški komunalne ureditve stavbnega zemljišča;
4. varščino je treba vplačati na račun št. 521-781/1 (sredstva za pripravo in komunalno ureditev stavbnega zemljišča pri podjetju Dominvest, Novo mesto);
5. poleg odškodnine za stavbo zemljišče plačajo investitorji tudi občinski prometni davek od vrednosti dodeljenega zemljišča;
6. vsa dokumentacija in drugi pogoji so zainteresentom na razpolago pri podjetju Dominvest, Novo mesto;
7. drugi pogoji natečaja so določeni v pravilniku o splošnih pogojih k razpisom javnih natečajev, katerega lahko zainteresirani dobijo pri podjetju Dominvest, in so sestavni del tega natečaja.

Podjetje DOMINVEST
Novo mesto

Čigave so luknje?

— Jame pri naših blokih v Podgorski ulici v Kočevju pa že sodijo v časopis! Nihče jih ne zaspita.

— Ne bi morda stanovalci vzeli v roke lopate in vrgli vsak po eno lopato peska v jamo?

— Saj nismo neumni! Zakaj bi le mi, stanovalci teh blokov, zasipavali jame? Pri naših blokih so garaže, v katerih imajo avtomobile ljudje, ki stanujejo po vseh koncih in krajih mesta. Prav avtomobili napravijo največ lukenj. Nekateri se okoli blokov učijo voziti osmice. Dobili smo že odgovor, da je okoli blokov javna cesta, pa naj zanjo skrbi krajevna skupnost!

Stane Pintar, tajnik krajevne skupnosti, je vse to poslušal, na koncu pa je dejal:

— Vsako leto imamo enkrat zbor občanov, pa še takrat ne pride nanj nihče iz Podgorske ulice. Na zboru pa je pravo mesto za reševanje takih vprašanj!

Luknje pa bodo seveda ostale, posebno še, ker sem kasneje zvedel, da je vzdrževanje dovoznih poti do blokov stvar hišnih svetov in Stanovanjskega podjetja, ne pa krajevne skupnosti ali občine.

P. C.

Iz Vasi — Fare

NOVI PODMLADKARJI RK — V tednu RK smo v Fari sprejeli 13 učencev iz prvega razreda v mlade člane RK. To smo storili svečano. Otroški zbor je zapel nekaj pesmi, učenci so recitirali. Na proslavi so predvajali še film o delu mladih članov RK. V tednu RK so podmladkarji prodajali značke za „Sončni vlak“ in zbrali 150 din, ter nabrali 9 prostovoljnih krvodajalcev.

CAS TEN ZAKLUČEK — 15. maja je bilo v Ljubljani področno tekmovanje „Vesele šole“. Iz 18 šol je nastopilo 100 učencev, med temi sta bila tudi občinska prvaka Franc Volf iz 3. r. in Jakšič Matjaž iz 5. r. Šole v Vasi-Fari. V hudi konkurenci v Ljubljani sta si delila častno 4. oziroma 5. mesto.

NOVI GASILCI — Kakor smo pred kratkim poročali, so kuželjski fantje in možje pridno obiskovali tečaj za izprašane gasilce. 24. maja je vseh 12 pred strogo izpitno komisijo iz Kočevja napravilo izpit. Gasilske vrste na našem območju so se pomnožile z močno in požrtvovalno novo skupino, ki bo vedno pripravljena pomagati ljudem.

M. V.

Peter Šobnar 500 let mesta Kočevje

Življenje in boji po taborih

Na braniku evropske kulture

Prebivalstvo Kočevja in vse Kočevske je veliko trpelo zaradi Turkov. Kakšno življenje je bilo po taborih na Kočevskem in Kranjskem v letih turških vpadov na Kranjsko, nam nekoliko pojasni „Listek — Tabori v turških časih“ ki ga je priobčil Slovenski narod v letu 1871, to je pred sto leti. V njem je napisano med drugim tudi:

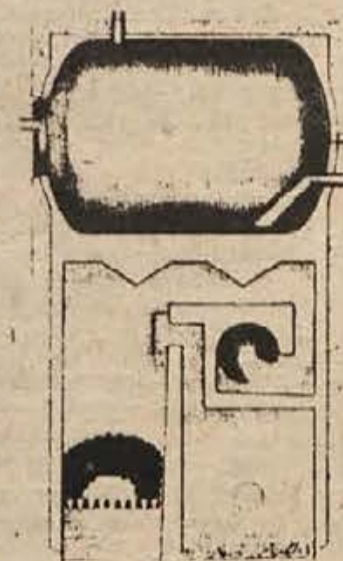
„Dr. Franjo Rački je rekel pri letošnji skupščini jugoslovanske akademije, da je Jugoslovansko stoletja stalo na braniku evropske kulture... V denarničnih knjigah kranjske dežele iz 15. in 16. stoletja skoraj ni drugega najti, ko zapisnik denarjev, ktere so turške vojske požrle. In dežela je morala na dva kraja plačevati; cesarju za vzdrževanje vojske zoper neverse sovražnike in skrbeti je morala za brambovske naredbе v lastni deželi... Premnogokrat je Turek bil prej v deželi, predno je cesarska armada bila pripravljena; tedaj si je ljudstvo samo pomagati moralo

in pomagalo si je s „črno vojsko“. Napravljalo si je samo trdnjave med obzidjem okoli cerkev, delalo si je tabore, skladalo na najvišjih gorah in hribih grmade, da je moglo približevanje Turka naglo ko blisk na vse strani oznaniti...“

Navadno so si pa morali tabor sami narediti in imamo še sedaj na Kranjskem ostanke kakih 20 do 30 taborov. Poveljniki takih trdnjav so bili po večini duhovniki. Kako je bil tabor znotraj urejen, nam popisuje en kronist takole: Bila je kapelica za božjo službo, ena velika spavnica, v kateri so bila na desni in levi za oba spola ločena ležišča, dobro urejena kuhinja, v kateri je ena gospodinja za vse vkup kuhala, dalje orožnica s sekirami, kiji, kosami, tudi meči in sulicami napolnjena; zadnjič so bili tudi hlevi za živino in žitnica, v katero so vse žito zadnje žetve spravili.

... Oživimo tako podobo! Na gorskih vrhah naenkrat začnejo

gorati grmade, ktere od hrvatske meje noter do bele Ljubljane, dalje na Gorenjako, Štajersko, Koroško oznanjajo, da je Turek pridrl. Fantje, ki gori na gorskem vrhu na straži stoje, zaženo bakljo v visoko grmodo narejeno iz desetih vozov drv, začno streljati in to gre sedaj naprej od gore do gore, od hriba do hriba plameni novica... Vitezi se zberjo, pa je počasi, ker so daleč po svojih gradovih raztreseni in predno morejo sovražnika odbiti, privrel je že v vinské gorice na Dolenjskem, požgal, poteptal in pobil vse, kar je mogel. Pa vedno prebivalceve je v tabore zbežala... Na obzidji, na braniku in na stolpkih stoje brambovi tabori, krepki možje in iz lukenj dobro merjeno streljajo na raztresene sovražnike, kteri gredo pred glavno trumo sovražnikov, ktera ali tabor napade, če je dosti močna in ga brambovcem vzame, starčke mori, žene skruni, vse nasprotujoče pobije, one, ki se podajo, kot sužnje seboj vleče — ali pa se mora s taborniki v bitvi sukstiti in je ponavadi premagana... Tedaj pa jo uderijo taborniki za bežičim Turkom in turške glave se tikajo po tleh kakor krogle ob nedeljah po lipo...“

za vašo hišo

cTc
oprema za
centralno kurjavo

tehno union Ljubljana

Vošnjakova 5, tel.: 320-855

Slaščičarsko podjetje KONDITOR

LJUBLJANA, Koblarjeva 3

sprejme v uk

- 8 učencev za trgovsko stroko in
- 5 učencev za slaščičarsko stroko

Pogoj: dokončana osnovna šola in veselje do poklica

Ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema uprava podjetja, Ljubljana, Koblarjeva 3.

Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

Podjetje INKOT, Trebnje

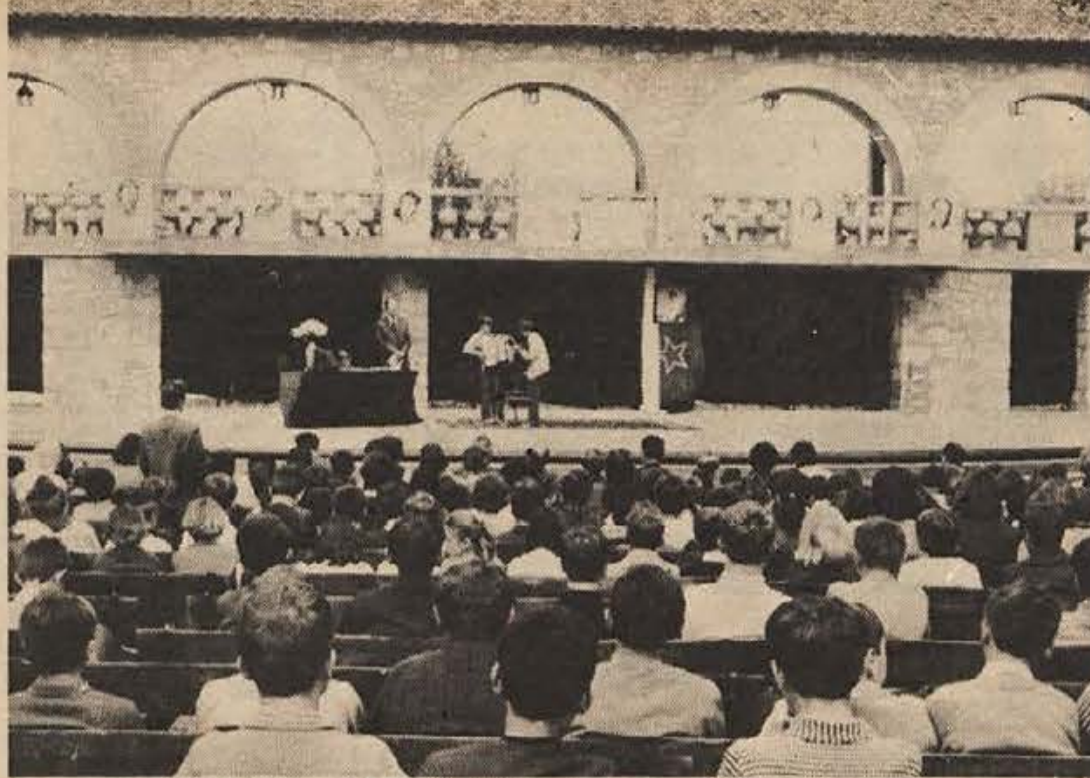
razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo ekonomske, pravne ali strojne tehnične stroke in 3 leta delovnih izkušenj v proizvodnji ali na vodilnih delovnih mestih
- da ima višjo izobrazbo (enakih strok in smeri kot v prejšnji alineji) in pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj dve leti na vodilnih delovnih mestih
- da ima srednjo izobrazbo (enakih strok in smeri kot v prvi alineji) in osem let delovne dobe, od tega najmanj štiri leta na vodilnih delovnih mestih

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Na sam dan mladosti, 25. maja, je bila v letnem gledališču pri ribniškem gradu svečanost mladine iz vseh šol v občini. Ob tej priložnosti so bili sprejeti v mladinsko organizacijo učenci sedmih razredov. (Foto: Jože Primc)

Spet: komaj zgrajeno že propada

Tokrat mnenje predstavnika STANGRADA, ki trdi, da je bil prizidek zgrajen natančno po načrtu in da je torej za vse pomanjkljivosti kriv projektant, se pravi tisti, ki je izdelal načrt za prizidek

Pred kratkim smo pisali o sanitarnem prizidku pri sodraški osnovni šoli, ki je bil dograjen komaj pred tremi leti, a že propada. Prizidek je gradil ribniški STANGRAD. Zaposlili smo predstavnika tega podjetja Ljubomirja Vučkoviča, naj nam pove, zakaj prizidek propada in kako je mogoče nastalo škodo popraviti.

Povedal je, da zamaka v prizidek zato, ker je streha ravna, v sredini pa ima požiralnik z odtokom v kanalizacijo. Požiralnik se pozimi s snegom in ledom zamaši. Ker ga nihče ne čisti, se zamaši in zamaka.

Na vprašanje, zakaj so zgradili tako streho, saj prav gotovo ne bo nekdo vso zimo čepel na strehi in topil sneg ter led, je odgovoril, da so streho zgradili po načrtih.

Kot za streho tako tudi za posodanje zidov po trditvi Ljubomirja Vučkoviča ni kriv izvajalec del, se pravi podjetje STANGRAD, ampak projektant, se pravi izdelovalec načrta.

Pri zidovih so se posedale predelne stene, ker nimajo do-

volj globokih temeljev. „Na to pomanjkljivost je naš inženir Valentin Lovšin opozoril projektanta inž. Makoratija. Naš inženir je zahteval, da je treba temelje poglobiti. Vendar inž. Makorati tega ni dovolil — to bi namreč pomenilo, da spremenjamo načrt — in je to celo vpisal v gradbeni dnevnik,“ je povedal tovariš Vučkovič.

Nadalje je predstavnik STANGRADA zatrdil, da je njihovo podjetje ob neki priložnosti že predlagalo, naj bi preverili, če so temelji zgrajeni natančno po načrtu. Če niso, bi STANGRAD plačal vse stroške v zvezi s popravilom, sicer pa bi jih moral nekdo drug.

O možnosti za uporabo tega prizidka pa je dejal, da ni nobe-

nih zadržkov, da ga ne bi začeli uporabljati. Po njegovem mnenju se je posodanje zidov že končalo.

Razprav o tem prizidku je bilo že precej, gotovo pa je tudi, da še lep čas ne bodo zaključene. Pred kratkim smo slišali celo trditve, da šola prizidka niti ne potrebuje, ker ima za svoje potrebe sanitarne druge. Nadalje pa še, da je bil ta prizidek potreben le zato, da je kino dvorana dobila uporabno dovoljenje. Sadržani pa spet pravijo, da je bil prizidek mujen predvsem zaradi športnih objektov, ki so že zgrajeni ali še bodo zadaj za šolo, zato je s te strani tudi poseben vhod (stopnice, ki tudi že razpadajo). Sadržani, ki vedo več o tej gradnji, pravijo tudi, da inž. Makorati ni bil projektant prizidka, ampak nadzorni organ pri gradnji prizidka.

Cene v Kočevju in Ribnici

V ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cena v din za kg)	
cvetača	6,00	—
čebula	2,80	2,85
česen	8,20	8,65
fižol — stročji	13,30	—
fižol	5,80	—
	in 7,80	7,60
krompir	1,15	1,30
krompir — novi	3,10	3,60
koleraba	—	1,95
korenje	10,60	11,20
kumare	10,00	9,50
pesa	—	2,75
por	3,90	3,70
peteršilj	8,10	6,65
paradižnik	12,30	12,60
repa — kislja	2,70	2,60
solata — mehka	4,50	3,70
špinata	5,00	5,40
zelnje	3,00	2,60
zelnje — kislja	3,40	3,40
češnje	5,00	5,40
fige — suhe	—	6,45
jabolka	5,00	5,00
jagode	10,40	18,00
limonc	6,20	6,45
orehi — jedrca	27,00	29,90
pomaranče	5,00	—
	do 5,65	5,95
slive — suhe	4,70	5,40
banane	6,80	6,75
anjca	0,60	—
	in 0,65	0,65

ZOBOTREBCI

ORIENTACIJSKO TABLO je pred kratkim dobila Sodražica. Naročilo jo je domače turistično društvo, stoji pa v parku. Naročilo so jo pri nekem zasebnem izdelovalcu v Ljubljani. Kdaj bo dobila podobno tablo Ribnica?

BUDNICA PO RIBNIŠKO — Glavna cesta skozi Ribnico je bila mnogokrat prekopana in nato slabo „spravljena v prvotno stanje“. Avtomobili poskakujejo po valoviti cesti, da je veselje. Najbolj veselji pa so Ribničani težkih tovornjakov, ki gredo prazni z Gorenjske skozi Ribnico v Kočevje po premost. Zaradi poskakovanja po ribniških jamah že ob štirih zjutraj tako ropotajo, da zbuje vso Ribnico.

KRAJEVNI PRAZNIK so Sodražani prijetno proslavili ob kresu na hribu Strmou. Kulturni program so izvedli šolarji in druge domače kulturne skupine.

BISTRICA JE NAJBOLJ ZASMETENA v središču Ribnice. V zadnjem času plavajo po njej razen običajnih smeti že celi hlodi in deske. Sicer varčni Ribničani so torej začeli razmetavati, zanimivo pa je, da ta „nikogaršnji“ les iz Bistrice nikogar ne zanika, da bi ga pobral. Kaže, da nihče noče prispevati k lepšemu videzu Bistrice in Ribnice in da si nihče noče nabrati brezplačne kurjave.

— 25. maja je bil dan, ko bi morala Komunalna pobirati smeti, pa jih ni.

— Le zakaj naj bi bil prav dan mladosti tisti dan, ko bi Ribničani dajali smeti v smetnjake, namesto da bi jih stresali v Bistrico?

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK RIBNICA

Zaostriti odgovornost komunistov

Obpravnavali so predvsem gospodarstvo v občini in naloge komunistov v sedanjem obdobju — Predlog, naj bi spet bilo več osnovnih organizacij ZK — Izdelati je treba čimprej stabilizacijske programe

Občinska konferenca Zveze komunistov Ribnica je na zadnji seji 27. maja obravnavala vprašanja o uresničevanju sklepov XVII. seje CK ZKS ter druge aktualne politične naloge. Na konferenci so izvolili za člana republiške konference ZKS Franca Lapajneto.

Zelo obširno so spregovorili o gospodarstvu v občini. Finančni pokazovalci poslovanja delovnih organizacij lani in v prvih treh mesecih letos so ugodni. Osebni dohodki zaposlenih so malenkost pod republiškim povprečjem; v nekaterih dejav-

nostih, kot sta lesna industrija in kmetijstvo (KZ Ribnica), pa so višji, kot je povprečje v republiki.

Zelo malo zaposlenih (2,7 odstotka) prejema osebne dohodke pod 800 din, pa tudi tistih z nad 3.000 din mesečne plače je le 2 odstotka. Konferenca je podprla predlog slo-

DRUGA ŠPICA ZOBOTREBCA

»Vozil sem po bodoči zelenici«

pravi predsednik TD Ribnica Andrej Klemeč, »ne pa drvel po urejenem parku«

V predzadnji številki Dolenjskega lista je bilo objavljeno v ošiljenem zobotrebci, da je predsednik Turističnega društva vozil po zelenici pri ribniških stolpičih, kot da drvi „čez drn in strn“.

Predsednik pravi, da pri stolpičih ni zelenice oziroma parkov in da zato preko njih ni mogel drveti. Prizna pa, da je res zapeljal preko robnikov na zemljišče, kjer bo nekoč zelenica, ko bo okolica stolpičev urejena. Zdaj pa ta prostor uporabljajo otroci za igrišče, odrasli pa za odlaganje drv.

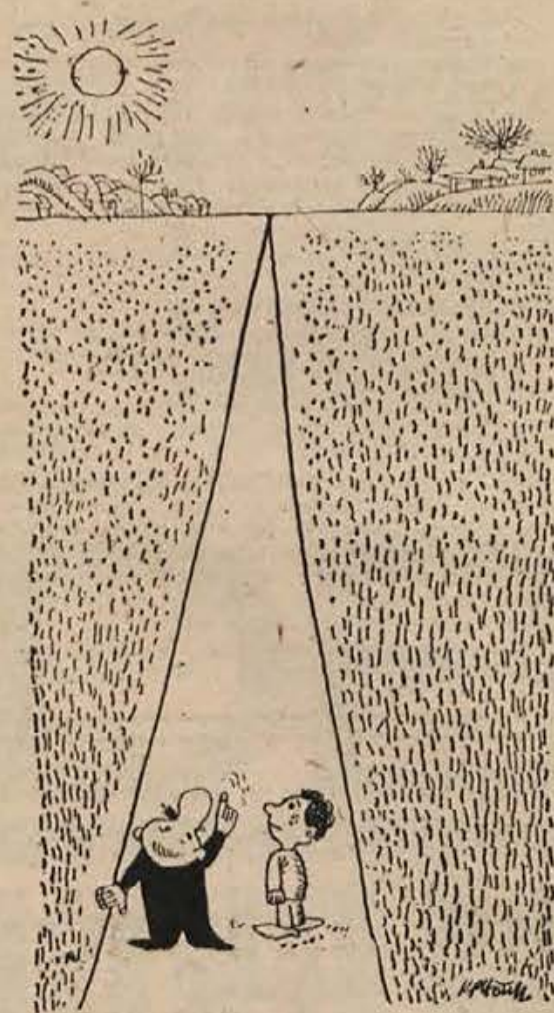
TD si je prizadevalo, da bi v okolici stolpičev res uredili zelenice, vendar je dobilo od pristoj-

niš organov odgovor, da še ni mogoče, ker morajo biti prej dograjeni vsi stolpiči, dograditi pa je potrebno še predtem centralno kurjavo za vse stolpiče. Potem namreč ne bi bilo okoli stolpičev več skladištev drv in bi se dalo parke urediti.

Razen tega je v petih stolpičih okoli 100 družin in bi morali zanje urediti v bližini otroško igrišče.

Prizadeti občani tudi ugotavljajo, da sedanji zazidalni načrt okolice stolpičev ni najboljši, ker slabo rešuje promet med stolpiči. Kaj podobnega se ni zgodilo le predsedniku TD, ampak so čez robnike vozili tudi že drugi.

(Karikatura M. Krnjčiča v JEŽU)

— Kar pa zadeva mlade v politiki, bodite brez skrbi — to je v perspektivi!

Najprej načrti

Na posvetu direktorjev vseh delovnih organizacij v občini Črnomelj, ki se ga je 25. maja udeležil tudi republiški poslanec in predsednik gospodarske zbornice Slovenije Leopold Krese, so razpravljali o sedanjem položaju vsakega podjetja posebej in možnostih za nadaljnji razvoj ob stabilizacijskih ukrepih.

Kot so ugotovili, ima vsako podjetje svoje težave, nekatere pa so skupne vsem. Te so pomanjkanje obratnih sredstev, nelikvidnost zaradi čezmernega kreditiranja kupcev in vprašanja družbenega standarda, kot so gradnja stanovanj in prevozi na delo.

Na posvetu je bilo sklenjeno, da bodo do jeseni vse delovne organizacije izdelale stabilizacijske načrte in razvojne programe, kjer le-teh se nimajo, obenem pa tudi predlog boljše kadrovske politike, kajti ob sedanjem kadrovski strukturi ni dosti upanja, da bi zastavljene načrte lahko izpeljali.

Kmetje so volili

V nedeljo, 30. junija, je bilo sklicanih 6 zborov kmečkih zavarovalcev v črnomaljski občini. Kmetje so razpravljali o zdravstvenem zavarovanju in predvidenem starostnem zavarovanju, razen tega so volili štiri člane nove skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov. Tak sestanek je 6. junija predviden še v Semiču.

Stari trg praznuje

1. junij je uradni datum krajevnega praznika v Starem trgu, ko se spominjajo napada na fašistično postojanko, vendar domačini praznujejo vedno prvo nedeljo v juniju. Takrat je več časa. Letošnje krajevno slavlje bodo imeli v nedeljo, 6. junija, ob 11. dopoldne na trgu pred šolo. Kot običajno bo šola pripravila kulturni program, računajo pa, da bodo imeli v gosteh črnomaljsko godbo in morda še pevski zbor. Praznik bodo končali z vaško veselico.

PRVA KOŠNJA UGODNA

Kmetijska zadruga Črnomelj je na svojih travnikih na površini 80 hektarjev že opravila prvo košnjo. Od lanske letine ni ostalo niti murvice suhega sena. Kot ugotavljajo, je letošnja košnja ugodna. Na Lokvah in v Dragatušu so štirje ljudje s strojno obdelavo pospravili okoli 220 ton sena.

O SAMOUPRAVNEM DOGOVARJANJU

Občinski sindikalni svet Črnomelj je v sredo, 2. junija, sklical posvet z direktorji in predstavniki delavskih svetov vseh delovnih organizacij črnomaljske občine v prostorih tovarne kondenzatorjev v Semiču. Predvideli so obširno razpravo o družbenem in samoupravnem dogovarjanju.

● Za pomladno in poletno sezono smo vam pripravili veliko izbiro blaga za ženske, moške in otroške obleke, konfekcije, pletenin in perila.
O tem se prepričajte pri

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

ZDAJ JE IZBIRA - Odkar je cena mesa višja, so mesnice v Črnomlju dobro založene. Izbire je precej in tudi drobovino, ki je marsikje ni dobili, tu vsak dan prodajajo. Poprčna cena govadine je po novem 17,50 din, svinine 17,20 din, teletina pa stane poprčno 24,20 din.

ZAKAJ TAKO POZNO? Prejšnja leta je odbor za jurjevanje ob takem času že imel kaj pokazati pri delu, letos pa štirinajst dni pred prireditvijo niti komisije niso zasedale. Upati je, da bodo zadnje dni zamujeno nadoknadili, kajti če bo pri organizaciji polomija, bo imela za celoten turizem hude posledice.

TUDI MESCANI DELAJO - Ulica Pri mostu onstran mostu v Črnomlju je zadnje čase dobila mnogo lepši videz. Prebivalci so sami s pro-

V dolini, ki umira

V Starem trgu, ki se prazni kot spomladi kmetu vino iz soda, so ljudje že obupali ob bridkosti življenja — Kot pravijo domačini, jim zadnje tedne iskro upanja neti tovarniški obrat, ki ga letos začenejo graditi — Vsa vas bo sodelovala! Bo Stari trg spet živahen?

IVAN BUTALA: „Edini od mladih sem v vasi, še to slučajno. Oče gostilničar je moral v bolnišnico, zato sem moral iz šole priti domov. V Novem mestu hodim v gostinsko šolo. Ko bom končal, se bojim, da bom v vasi ostal sam od mladine, ker so vsi šli z doma, vračajo pa se samo čez nedeljo. Vprašanje je tudi, če bomo sploh gostilno obdržali. Če bo šlo tako naprej, ne bomo imeli komu streči, ker je vedno več praznih hiš.“

ALOJZ STARC: „Sem domačin iz bližnjega Predgrada, na šoli pa že drugo leto poučujem slovenščino. Naša osemletka ima 100 učencev, od tega samo 24 v vseh štirih nižjih razredih. Ker ni več mladih ljudi, tudi majhnih otrok skoroda ni več. V prvem razredu jih

imamo samo tri. Naša šola dela trenutno v na slabših razmerah. Staro stavbo so sicer pred kratkim prepletkali, uredili sanitarije in v kletnih prostorih za tehnično delavnico, toda opreme zanjo ni. Tudi nimamo telovadnice; zbornica meri 8 kvadratnih metrov, jedilnice ni. Otroci malicajo na hodniku. Za učitelje je v Starem trgu slabo. Šola nima niti enega stanovanja, tudi razvedrila in kulturnega življenja ni. Pač, popravljam: zadnji mesec smo imeli kar tri gostovanja, kar se do zdaj še ni zgodilo, toda bila je izjema. Edino upanje za Poljansko dolino je novica, da bomo letos dobili tovarniški obrat podjetja KOMET iz Metlike. Delovne prostore bo pomagala graditi vsa vas, prispevali pa homo tudi les. Če bo možna zaposlitev v doma-

čem kraju, se bo gotovo izseljevanje zaustavilo.“

IVANKA KAVSEK: „Ko sem bila mlada, je bilo pri vsaki hiši najmanj 7 otrok, danes imajo enega ali dva. Jaz sem jih rodila 13, pa sva z možem kljub temu sama. Vsi so šli po svetu. Od hčerke, ki dela v Nemčiji, imam dva otroka v oskrbi. Z denarjem, ki ga ona pošilja, se živiva tudi midva starca. V naši dolini smo že od nekdaj težko ziveli. Moji otroci kruha niso imeli, pač pa so jedli divjačino. Slabše, kot je, že ne more biti. Polja in gozda ne moreva več izkoriščati, a davek nam računajo. Od lani sva še dolžna 560 din in nimava s čim plačati. Tudi mi, stari, smo mnenja, da je za našo dolino rešitev v zaposlitvi prebivalstva. Naj bo vsaj mladim lepše, kot je nam!“ **R. B.**

Ti meni, jaz tebi

V BELTU so letos občutno povečali štipendije, jeseni pa bodo odprli oddelek tehnične srednje šole metalurške in strojne smeri

BELT sicer že več let sodi med redke kolektive v črnomaljski občini, ki štipendiranja ne zanemarijo, velik napredek pa so dosegli še v zadnjih mesecih, po združitvi s podjetjem COSMOS.

Lani so imeli 52 štipendistov v poklicni kovinarski šoli, na srednjih šolah so imeli 15 svojih ljudi, na elektro in strojni fakulteti ter drugih višjih in visokih šolah pa so štipendirali 7 študentov. Pred kratkim je

kolektiv razpisal še vrsto dodatnih štipendijskih mest.

Bistvo nove kadrovske politike je v tem, da so skoro 100-odstotno povečali štipendije. Medtem ko je lani študent pred diplomo dobival komaj 390 din na mesec, se je delavski svet odločil za novo lestvico. Zadržane štipendije na poklicni šoli znašajo 200 do 300 din, dijakom srednjih šol dajco 300 do 400 din, noben študent višjih in visokih šol pa ne dobi manj kot 600 din na mesec. Poleg osnove je za višino štipendije odločen še učni uspeh, premoženjsko stanje staršev, upoštevajo pa tudi študentsko dejstvo in javnem in družbeno-političnem življenju. Upajo, da se ne bo več ponavljala stara praksa, ko so težko čakali strokovnjaki, ta pa jim je v zadnjem letniku pokazal tige, ker so mu drugje nudili dosti več.

Poleg rednih štipendistov imajo v kolektivu še 30 izrednih slušateljev na raznih šolah, ki jih kolektiv prav tako podpira. Razveseljiva novost v skrbi za kadre je tudi ta, da nameravajo jeseni odpreti oddelek tehnične srednje šole metalurške in strojne smeri. Solanje bo trajalo tri leta, zanj pa je že zdaj veliko prijavnosti. Zlasti se fantje navdušujejo za oddelek, ki jim bo dal poklic strojnega tehnika.

stovoljnim delom uredili dovoz, medtem ko bo občinska skupščina poskrbela le za kanalizacijo.

LETOS BO VEČ ZASTAV - Nove zeleno-bele zastave z grbom mesta Črnomelj so že pripravljene za jurjevanje. Zastave, ki bodo razobešene po hišah ob glavnih ulicah, je lepo izvezla Štefka Grahek iz Črnomlja.

KONČNO JIM JE USPELO - Najnovejšo je, da bo Ulica 21. oktobra v kratkem asfaltirana in urejena, kar so ljudje že večkrat predlagali na sestankih. Preden bodo cesto urejali, pa bodo pregledali še kanalizacijo ter telefonsko in vodovodno napeljavo, da ne bo treba cestniča naknadno razkopavati.

FREŠNIJI TEDEN sta umrli: Marija Prijanovič iz Tribuč, stara 76 let, in Barbara Novak iz Gribelj, stara 82 let.

Če ne bo daljnovoda...

Prihodnje leto utegne priti do močnih zastojev v vseh belokranjski industriji, če dotlej ne bo zgrajen 110-kilovoltni daljnovod, kajti sedanjí z dvakrat manjšo zmogljivostjo že davno ne ustreza več.

Odkar sta podjetji BETI in ISKRA tako povečali zmogljivosti, čem pa še nenehno narašča raba električne energije v gospodinjstvih zaradi novih strojev, se prihaja oskrba z elektriko do kritične točke. In kaj bo v letu 1972, ko bo BELT priključil novo peč in ko bosta rudnik in opekarna hotela spravi v pogon nove stroje? Prišlo bo do zastojev v industriji, o čemer ni nobenega dvoma!

Obe belokranjski občini, kakor tudi kolektivi v razvoju resno opozarjajo na ta problem, računajo, da bodo deležni širše družbene pomoči pri gradnji infrastrukture, kar predvideva tudi zakon o manj razvitih območjih Slovenije.

R. B.

VODOVOD ŽE GRADJO

Obrotno komunalno podjetje Črnomelj je začelo graditi vodovod od Guče v Srednji vasi do Blatinika, ki bo služil za okrepitev semiškega vodovoda, s katerim so zlasti v sušnih obdobjih velike težave. Sredstva za gradnjo vodovoda so v celoti zagotovljena.

Za dopuste pripravljeno

Zaposleni iz tovarne BETI imajo letos na razpolago več krajev za letovanje

Počitniški dom tovarne BETI v Seči so letos povečali, tako da ima zdaj okoli 60 ležišč. Ker je večina članov kolektiva že letovala v tem kraju, so se letos preko sindikata zmenili z drugimi podjetji za izmenjavno mest. Zaposleni iz BETI imajo torej možnost cenenejšega letovanja v več krajih Istre in Primorja.

Polna cena letovanja znaša sicer 45 din na dan, od tega pa podjetje plača 25 din tako za zaposlenega kot za družinskega člana. Poleg tega dobijo člani kolektiva BETI še regres. Lani je dobil vsak 300 din,

letos računajo na malo večjo vsoto. Zanimanje za letovanje je veliko, saj je v glavni sezoni dom v Seči že zaseden. Značilno za kolektiv BETI je, da precej letujejo na morju delavci, ne samo uslužbenci, toda le iz zunanjih obratov Mirna peč, Črnomelj in Dobova, medtem ko delavci metliškega obrata te ugodnosti še ne izkoriščajo dovolj.

V BETI bodo imeli letos kolektivni dopust v proizvodnji po vseh obratih. Začeli bodo v Metliki konec junija v prvi izmeni konfekcije.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA NOVO MESTO

Ulica talcev 3, telefon 21-319

RAZPIS

za vpis v I. letnik Gradbene tehniške šole Ljubljana, dislocirani oddelek v Novem mestu

Absolvente osemletke vabimo, da se vpišejo v I. letnik Gradbene tehniške šole v Novem mestu.

Pogoji za vpis:

- dovršena osemletka,
- starost do 18 let.

Prijave sprejemamo do 25. junija 1971. Prijavi priložite spričevalo o dovršeni osemletki, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravniško potrdilo, da ste sposobni za delo v gradbeni stroki.

Sprejeti bomo 30 učencev. Prednost pri sprejemu bodo imeli učenci z boljšim spričevalom osemletke.

Prijave sprejema tajništvo Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, Novo mesto, Ulica talcev št. 3, vsak dan od 7 do 14 ure.

SLOVENJALLES — LJUBLJANA TOVARNA POHIŠTVA BREZICE

objavlja prosti delovni mesti:

— KURJAC PARNIH KOTLOV

Pogoj za zaposlobo: izprašan kurjac industrijskih kotlov

— ADMINISTRATORKA

Pogoj za zaposlobo: srednja ekonomska šola ali administrativna šola z znanjem strojepisja, stenografije ter nemškega ali angleškega jezika.

GOSTINSKA ŠOLA NOVO MESTO

ki posluje kot srednja poklicna šola v okviru Šolskega centra za gostinstvo Novo mesto
Društveni trg 1

RAZPISUJE

za šolsko leto 1971/72

sprejem večjega števila učencev za

poklic KUHAR in NATAKAR

Solanje traja tri šolska leta in obsega: pouk družbeno-jezikovnih in strokovnih predmetov, pouk praktične dela in strokovno prakso.

Pogoji za vpis v prvi razred gostinske šole so:

- dovršenih 8 razredov osnovne šole
- starost do 18 let
- telesna in duševna sposobnost za poklic kuharja oziroma natakarja

Za vpis naj se kandidati pisмено prijavijo najkasneje do 25. junija 1971 na obrazcu 1.20, ki ga je izdala Državna založba Slovenije in ga lahko kandidati kupijo v knjigarnah in papirnicah. Prijavo za sprejem je treba klopovati v znesku 1,00 N-din. Prijavi za sprejem naj kandidati priložijo:

- spričevalo o dovršenem 8. razredu osnovne šole
- zdravniško spričevalo
- po možnosti izpis iz matične knjige rojstev
- osnovna šola pa naj pošlje mnenje glede poklicne usmeritve kandidata

V zvezi z izdajo zdravniškega spričevala je potrebno, da zdravstveni organi izvršijo pregled, ki ustreza zahtevam gostinske panoge.

Vsi učenci prejemaajo v času pouka, praktičnega dela in strokovne prakse nagrade v skladu z načeli nagrajevanja učencev gostinske stroke na našem področju. Učenci, ki so doma izven Novega mesta in želijo stanovati v internatu, naj se obrnejo s posebno prošnjo na Dijaški dom Majde Silc v Smihelu pri Novem mestu, najkasneje do 31. julija tega leta.

Podrobnejše informacije daje Šolski center za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1, telefon 21-527.

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri hotelu Grad Otočec, Otočec ob Krki

RAZPISUJE

v letu 1971/72 prosta delovna mesta za izučiteve poklica

KUHAR — NATAKAR

Pogoj: končana osemletka.

Stanovanje in hrana preskrbljena.

Prijave pošljite na upravo podjetja.

TEKSTILNI CENTER KRANJ

Svot šol Tekstilnega centra razpisuje za šolsko leto 1971/72 sprejem učencev v

a) Tehniško tekstilno šolo, in sicer v:

- predilski odsek 30 učencev
- tkalski odsek 30 učencev
- pletilski odsek 30 učencev
- tekstilnokemijski odsek 30 učencev
- konfekcijski odsek 30 učencev

b) Tehniško čevljarstvo šolo

30 učencev

K prošnji za vpis (kolek 2 din) je treba priložiti:

- sprčičevalo o dokončani osemletki
- rojstni list
- lastnoročno napisan življenjepis
- zdravniško potrdilo

Vsi prijavljeni kandidati naj se zberejo v šoli 25. junija ob 8. uri. Če bo kandidatov več, kot je razpisanih mest, bo v tistem odseku preizkus znanja iz slovenskega jezika in matematike. Prošnje sprejemamo do 25. junija. Učenci, ki so doma izven Kranja, lahko stanujejo v dijaškem domu, kjer je celotna oskrba. Tekstilne in čevljarstvo bodo štendirale večje številne učencev.

PO USPEHU FILMA "RDEČE KLASJE"

NOVA IZDAJA
POTRČEVEGA
ROMANA
NA KMETIH

CENA 45 DIN

mladinska knjiga ljubljana

POSTANITE IN OŠTANITE
REDNI BRALCI KNJIG
PREŠERNOVE DRUŽBE. VZEMITE
SI ČAS TUDI ZA SVOJO
DUHOVNO BOGATITEV IN
PREČITAJTE V ENEM LETU
VSAJ KNJIGE PREŠERNOVE
DRUŽBE

Komisija za sklepanje
in odpuščanje delovnih
razmerij

OBICNE
NABAVNO-PRODAJNE
ZADRUGE "BOHOR",
SEVNICA.

razpisuje delovno mesto
DIREKTORJA

Pogoji:

Višja šolska izobrazba
komercialne smeri in pet
let prakse ali srednja
izobrazba in 10 let prakse.

Kandidati naj pošljejo pis-
mene prijave komisiji ONPZ
"Bohor", Sevnica, v 15 dneh
po objavi tega razpisa.
Zasedba delovnih mest je
možna takoj.

LETNE OBLEKE!

Nudimo vam bombažne,
svilene, dlolen in trevira
ženske letne obleke v
modnem in klasičnem
kroju vseh velikosti,
kvalitetne moške letne
obleke in hlače — tudi
za močnejše postavne —
izdelke priznanih tovarn
MURA, RIO in VAR-
TEKS.

KONFEKCIJA

poslovalnica
trgovskega podjetja
SEVNICA

VAŠA BANKA DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

obvešča vse občane in komitente, da je 4. MAJA 1971

odprla novo EKSPOZITURO na Cesti kom. Staneta 10 v Novem mestu.

V novi ekspozituri opravljamo naslednje bančne posle:

- ZBIRAMO HRANILNE VLOGE
- VODIMO ŽIRO RAČUNE OBČANOV
- VODIMO DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
- OPRAVLJAMO DEVIZNO-VALUTNE POSLE, ODKUP
IN PRODAJO VALUT
- OPRAVLJAMO DRUGE BANČNE POSLE

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno
pod najugodnejšimi pogoji.

DBBH

NOVO MESTO

Zgladiti razprtije

Tudi občinska konferenca Zveze komunistov v Metliki 25. maja ni bila sklepčna, ugotovili pa so, zakaj — Napake bo treba odpraviti

Po referatu sekretarja komiteja
Martina Štefaniča o gospodarskem,
samoupravnem in političnem polo-
žaju v domači občini so zavzeto in
ostro razpravljali o slabostih, ki hro-
mijo učinkovitost dela domačih komu-
nistov, kot tudi o napakah drugih,
ki so pripomogle do sedanjih
neveščnosti v gospodarskem in poli-
tičnem življenju.

Med napakami, ki so zrasle na do-
mačem zeljniku, so omenjali slabo
obveščeno občano o porabi sred-
stev krajevne samopriskevke, zara-
di česar utegnemo nastati težave z vo-
livi. Prav tako so menili, da bo nuj-
no samoupravne odnose v nekaterih
kolektivih spraviti v sklad s smerni-

cam brionske seje. Posamezniki
med vodilnimi v podjetjih se namreč
obnašajo tako, kot da so podjetja
njihova zasebna last. Zavedali naj bi
se tudi, da so sredstva, ki jih kak
kolektiv nameni za splošni razvoj
Metlike in občine, družbena, ne pa
da take prispevke štejejo za zasluge
posameznikov.

Kot so ugotovili, v občini ni pod-
jetij z nepokritimi investicijami in
tudi ne izgub, saj imajo povsod več
terjatev, kot so dolžni, kljub temu
pa bo v bodoče potrebno še bolj pa-
ziti na te stvari.

Pri obravnavanju nesklepčnosti,
ki se zadnje čase poraja tako na se-
jah Zveze komunistov kot v drugih
organizacijah, so menili, da so temu
največ krive razprtije med vodilnimi
komunisti. Naložili so komiteju, naj
te odnose čimprej razčisti, doseže
enotnost in o tem poroča konfe-
renci. Sprejet pa je bil tudi sklep,
naj vse delovne organizacije takoj iz-
delajo stabilizacijske načrte, saj do
zdaj ni bilo posebne prizadevnosti.

Danes proračun

Odborniki metliške občinske
skupščine bodo danes, 3. junija do-
poldne sprejemali letošnji občinski
proračun. Na dnevnem redu pa je še
razprava o 6 odlokih in nekaj ime-
novanj. Ob tej priložnosti bodo od-
borniki dobili še informacijo o ures-
ničitvi plana v gospodarstvu za prvo
trimesečje leta 1971.

»Višek je pa naš turn«

Ivica Radovič iz Metlike se s folkloro ukvarja
7 let — Plesala je na kmečki ohceti, kjer pa se
je izkazala skupina otrok pod njenim vodstvom

Nič kolikokrat so Metličani
že nastopili s svojimi obredji in
koli in nič kolikokrat je bila zra-
ven tovarišica Ivica. Sedem let,
kar se je vrnila v rodno Metliko
poučevati, sodeluje pri folklori,
prej pa je bila športnica in
igralka.

— Ste dolgo vadili, preden ste
se odločili za javni nastop?
Kako, da Metličani s folkloro
žanjete tak uspeh?
— Sprva smo imeli stalne vaje,
zdaj se dobivamo samo pred na-

stopl. Imamo stalno skupino 10
do 12 parov, ki je precej vpe-
ljana. Ljudem je zlasti všeč naš
„turn“, to je konec nastopa, za
kar pa je treba res nekaj spre-
tnosti. Naši fantje so tako izve-
žbani, da se živa kopica zlepa ne
podre.

— Kje ste imeli doslej naj-
zahtevnejše občinstvo?

— Treme smo imeli največ pred
kmečko ohceto, čeprav nisimo
prvič nastopili pred tujci. Razen
na jurjevanju in raznih pri-
reditvah v Metliki smo gostovali
že v več krajih na Dolenjskem, v
Kamniku, pa v italijanskem me-
stu Ronchi in v avstrijski Wagni,
ko je bilo pobratenje občin.

— V Metliki je za folkloro
precejšnje zanimanje. Kako tra-
dicio prenašate na mlajše?

— Na šoli že več let deluje stal-
na folklorna skupina, s katero
vadim jaz, v mestu pa je pred
kratkim začela vaditi še skupina
mladincev in mladink pod vo-
dstvom izkušene članice folklore
Marice Zupančič. Ravno zaradi
kmečke ohceti smo se bolj po-
prijeti.

— Če je vedno več sodelujo-
čih, kje dobite noše? Menda so
precej drage?

— Za stvar, pri kateri gre za
ugled Metlike, vedno priskočijo
s prispevki na pomoč podjetja.
Prav zdaj smo dobili veliko no-
vih noš, šivali pa so jih v Beti in
Kometu.

R. B.

SPREHOD PO METLIKI

PRED GOSTIŠČEM NA KOLPI
so z buldožerjem splanirali veliko
zemljato ploščad, jo pogipisali in po-
sejali s travo. Zaradi suše v zadnjih
tednih so morali ravnico zalivati z
vodo, če hočejo, da bo do bližnje
kopalne sezone vsaj malo ozelenela.
Zasajeno je tudi okrasno grmičje.
Dela je naročilo domače gostinsko-
turistično podjetje, ki skrbi tudi za
gostišče na Kolpi.

PRED LAZUKINOVO HIŠO na
Partizanskem tigu je sedanjí lastnik
že lansko jesen napravil dve gredi,
vmes pa betonske stopnice, in si
tako uredil prav lep dostop do svoje
hiše. Namesto prejšnje zapuščene
okolišje je zdaj tu prijetna majhna
zelenica, ki jo ta mesec že poživljajo
evetoče vrtnice.

PRED GOSTIŠČEM NA VESE-
LICI so prejšnji teden z gramozom
utrtili ploščad in parkirne prostore,
nato pa vse skupaj prevlekli z valjar-
jem. V četrtek so ves prostor še
asfaltirali, tako da je bila Veselica s
širšo okolico pripravljena, da je na-
slednji dan ob prevozu nevestine
bale sprejela več tisoč gostov.

NOV TURISTIČNI PROSPEKT
oziroma vložek z zemljevidom sta-
rega metliškega mestnega jedra je
prav ob prevozu nevestine bale iz-
dalo metliško turistično društvo.

Razen v slovenščini so te zanimi-
vosti navedene tudi v francoskem,
nemškem in italijanskem jeziku.

PREVOZ NEVESTINE BALE so v
petek popoldne Metličani kar do-
bro opravili. Zlasti se je z duhoviti-
mi domislicami izkazal nevestin
oče Franci Prus, pa tudi zennov
oče Franc Kremesec ni zaostajal.
Starešina je bil Martin Črnogelj; nje-
gov tovariš Jože Gršič, obe materi
Marica Zupančič in Martina Jug. —
Scenarij za ta zanimivi ljudski običaj
je po starih pripovedovanjih pripra-
vil Toni Gašperšič.

RAZEN METLIŠKE GODBE NA
PIHALA je ob prevozu nevestine
bale sodelovala vrsta tamburaških
skupin, ki so tako dale vsej prire-
ditvi pravi belokranjski značaj. Tako
so za veselo razpoloženje v sprevodu
in pri plesih pred ženinovo hišo po-
skrbeli tamburaši iz Preloke, Vinice,
Dragutusa in Predgrada, pridružili pa
so se jim še tamburaši iz Rečice pri
Karlovcu. Razen teh so nastopile še
folklorne skupine iz Starega trga,
Adlešič, Črnomojla in Metlike.

Umrlí so: Albin Kotar iz Metlike,
star 40 let; Margareta Dragoš iz
Loke, stara 86 let; Ana Šuklje iz
Dol. Lovice, stara 67 let in Nikola
Bekelja iz Metlike, star 71 let.

metliški tednik

V DVAJSETIH LETIH DVESTOKRAT VEČ

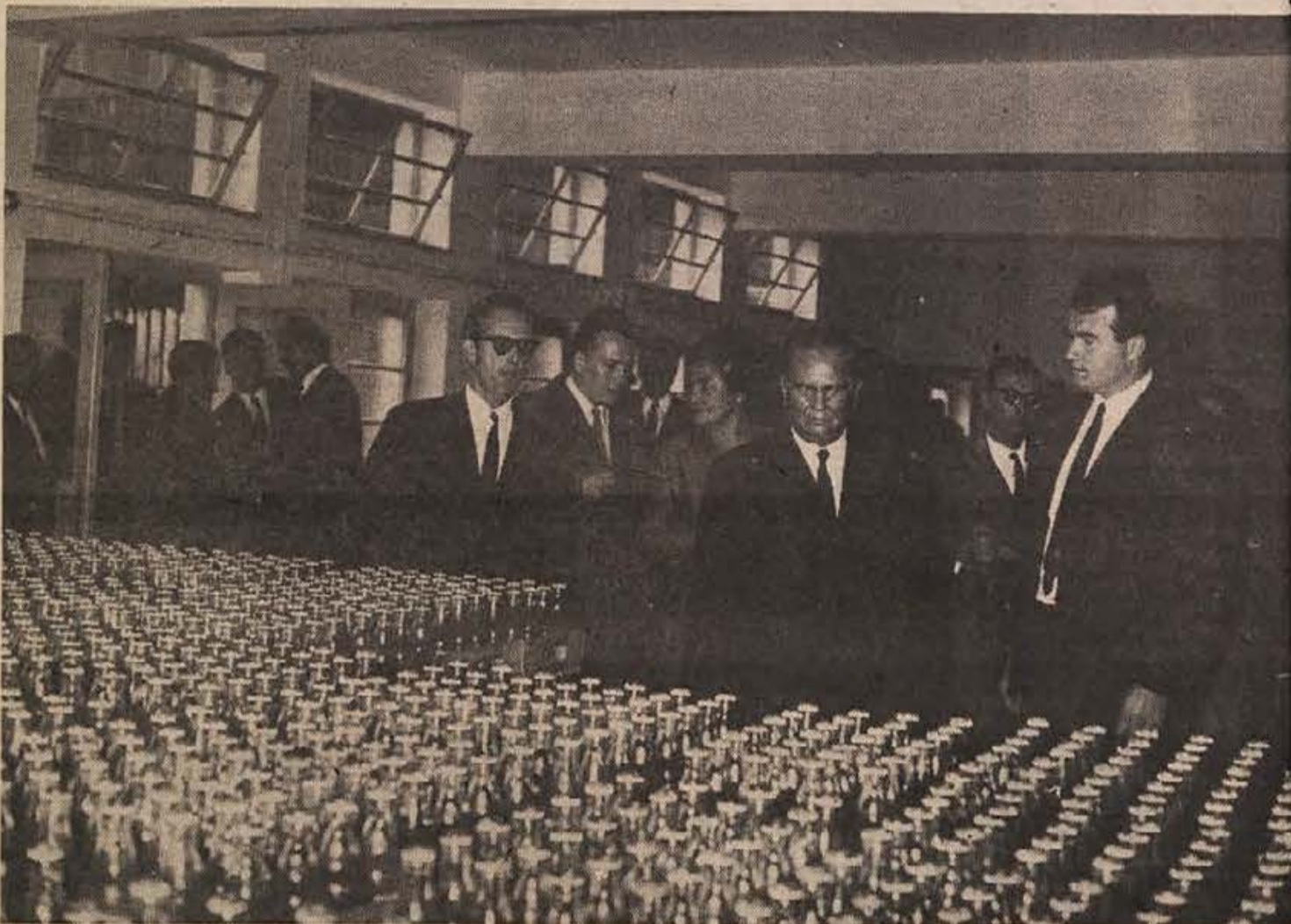
Izjemni proizvodni uspehi Tovarne rastlinskih specialitet in destilacije Dane na Mirni

»Okrajna žganjarna« s petimi ljudmi, osmimi milijoni dinarjev celotnega dohodka in štirimi vagoni izdelkov na leto, to je bila pred 20 leti sedanja Tovarna rastlinskih specialitet in destilacija DANA na Mirni. Da je bil začetek še bolj skromen: niti lastnega kotla za destilacijo obrat ni premogel, delal je kar s tistimi napravami, ki jih je posodil Vilko Marin, začetnik žganjarstva na Mirni, ki je že pred vojno imel žganjarsko obrt.

„Okrajni“ časi so minili, za razvoj podjetja ni več skrbela „oblast“, marveč predvsem kolektiv sam. Skrbno gospodarjenje, stalno vlaganje v nove delovne naprave, pa čeprav za ceno manjših zaslužkov, to je vodilo delovni kolektiv skozi

jetju so spoznali, da je naš trg zasičen z različnimi klasičnimi alkoholnimi žganimi pijačami, zato so se usmerili v izdelavo tako imenovanih rastlinskih specialitet, to so alkoholne pijače, narejene s pomočjo posebnih postopkov iz zdravilnih zelišč. Na trg so poslali vrsto novosti, kot so gorjan, hermelika, pelinkovec „Samo“, potentila.

Važen razvojni mejnik za mirensko tovarno je bil začetek izdelovanja osvežilnih brezalkoholnih pijač v letu 1968. V tem letu je tovarna zgradila tudi vodoovod, ki je velika pridobitev tudi za kraj. Lani so začeli izdelovati sadne sokove iz domačih surovin, še prej pa različne sirupe iz uvoženega južnega sadja. Izkazalo se je, da je prav izdelovanje sadnih sokov dalo podjetju nov polet in nove izredno velike razvojne možnosti. Poraba sadnih sokov se je pri nas začela izredno naglo povečevati. Za letos računajo v DANI, da bodo izdelali in prodali že več kot 2 milijona litrov sadnih sokov, delno v dvodeciliterskih stekleničkah, delno pa v litrskih steklenicah. DANINI sadni sokovi, ki imajo oznako

Ko je predsednik Tito oktobra 1968 obiskal Mirno, si je z zanimanjem ogledal proizvodnjo v tovarni „Dana“.

„Zlati sok“, postajajo pojem na našem tržišču brezalkoholnih pijač. Brezalkoholne pijače bodo dale letos mirenski tovarni že 70 odst. količinske proizvodnje in 60 odst. vrednosti celotne proizvodnje.

DANA ima izjemen razvojni zalet. V 20 letih je povečala količino svojih izdelkov od štirih vagonov v letu 1952 na predvidenih 800 vagonov v letošnjem letu, kar je 200-kratna razlika. Izbor svojih

pijač je nenehno izpopolnjevala, uvedla je na primer izdelovanje cynarja po licenci italijanske trvdke, osvežilne pijače „river“ in še nekatere druge nove izdelke. Tovarni ni žal denarja, ki ga porabi za prizadevanje razvojne službe, ki vedno znova preseneča z novostmi.

Podjetje je zadnja leta tudi tehnično izredno napredovalo. Lani in letos bo skupno inve-

stiralo 1,2 milijarde starih dinarjev za dograditev sodobnega skladišča, za novo avtomatsko linijo za polnjenje in opremljanje alkoholnih pijač ter avtomatsko linijo za polnjenje in opremljanje tako imenovanih miniaturk, to je majhnih stekleničk z alkoholnimi pijačami, za katere vlada izredno zanimanje zlasti v zamejstvu. Tovarna bo modernizirala lastno predelavo sadja, tako da bo že letos predelala približno 50

vagonov sadja. Odveč je poudarjati, kaj lahko DANA pomeni tudi za kmetijstvo Dolenjske, posebno ker se namerava vse bolj usmerjati v izdelovanje sadnih sokov.

Te dni je tovarna hranil Kolinska iz Ljubljane začela graditi na Mirni dolgo zaželeno tovarno za predelavo krompirja. Ze ko so odločali o lokaciji, so poudarjali, da bo lahko sodelovala z DANO in da bosta obe tovarni imeli od tega sodelovanja dokajšnje prednosti. Ko bo začela obratovati še tovarna za predelavo krompirja, bo Mirna postala pomembno središče živilske industrije, eden izmed nosilcev gospodarskega razvoja ne le Mirenske doline, marveč tudi širšega območja Dolenjske. V DANI se zavedajo, kaj pomeni razen dobrih modernih delovnih priprav tudi usposabljanje ljudi. Trenutno štipendirajo na visokih, višjih in srednjih šolah 15 ljudi, s stipendiranjem pa bodo še nadaljevali, da bi čimbolj izboljšali kvalifikacijsko strukturo zaposlenih.

boljše in slabše čase, to je prineslo podjetju sloves, ki ga danes uživa v poslovnem svetu. Približno 50 zlatih kolajn in 30 srebrnih, trije oskarji za embalažo ter številna priznanja na sejmi in razstavah je v dosedanjih letih obstoja doseglo podjetje, ki bo imelo letos že 250 zaposlenih, ki bo ustvarilo 5 starih milijard dinarjev celotnega dohodka in izdelalo 800 vagonov različnih pijač, kar nanese za vlak, dolg približno od Mirne do Trebnjega.

Pot se je strmo obrnila nazgor v letu 1964. Takrat so dogradili nov obrat alkoholnih pijač in nove skladiščne prostore. Razvojna služba je začela presenečati z novimi vrstami izdelkov, ki so se zelo hitro uveljavili na trgu. Tri leta kasneje je tovarna spremenila svoje ime v Tovarno rastlinskih specialitet in destilacijo DANA. V pod-

GOVORICA ŠTEVILK	1952	1955	1957	1963	1966	1968	Plan 1971
Zaposleni	5	10	25	60	100	154	250
Celotni dohodek	8	43	128	624	1600	2000	5000
Vagoni izdelkov	4	17	35	160	260	350	800

O gradnji krompirjeve tovarne, ki bo iz dolenjskega pridelka delala krompirjevo moko, kosmiče, lahko pa tudi kaj drugega, se je tako dolgo samo govorilo, da nekateri še vedno ne verjamejo, da je denar zagotovljen in da so z gradnjo na Mirni že začeli. Naj bo ta posnetek za dokaz: Gradisova delavca, ko pripravljata gradbišče ob regulirani strugi Mirne. Tovarna za predelavo krompirja bo sodelovala z DANO, obe tovarni pa si od tega obetata dokajšnje koristi.

Lani in letos bo DANA investirala skupno 1,2 milijarde starih dinarjev. Zdaj dograjujejo čez 3000 površinskih metrov veliko skladišče, ki ga razvijajoča se tovarna zelo potrebuje.

Prihodnji teden: DOLENJSKI RAZGLEDI

Vrsta okoliščin nas je primorala, da bomo šele prihodnji četrtek izdali letošnjo 2. številko DOLENJSKIH RAZGLEDOV. Pisali smo že, da prilogo izdajamo sami, brez vsakršne finančne pomoči. Upali smo, da bodo nove temeljne kulturne skupnosti že takoj v začetku svojega dela pokazale zanimanje tudi za to prilogo pokrajinskega glasila SZDL, saj bi v njej zaradi množične razširitve lahko našle dovolj priložnosti za obveščanje javnosti o vsem, kar snujejo, delajo in hočejo narediti. Morda do tega še pride; tovrstne pobude smo razposlali že pred meseci, treba pa bo verjetno še počakati, da bodo delavci v odborih TKS začutili potrebo po morebitnem svojem glasilu oz. po sodelovanju v DOLENJSKIH RAZGLEDIH.

Tokrat smo novo številko kulturnih razgledov namenili predvsem tistim domačim ustvarjalcem proze in poezije, ki so nas lani in letos na raznih literarnih večerih seznanili s svojo dejavnostjo.

Mladi so slavili

Na svečanosti ob dnevu mladosti so se zbrali v letnem gledališču mladi iz vse občine

Rojstni dan predsednika Tita in dan mladosti 25. maj so tudi v Ribnici lepo proslavili. Ta dan se je zbralo v letnem gledališču v ribniškem gradu veliko šolske mladine iz vseh šol v občini.

Za kulturni del proslave — posvečen je bil prazniku mladosti — so poskrbeli pevci, recitatorji, plesalci in harmonikarji ter drugi nastopajoči iz Ribnice, Dolenje vasi, Sušja in Sodražice. Kakor že nekaj let nazaj sta tudi tokrat najbolj ogrela poslušalce s svojim nastopom Lovkova dvojčka iz Zamosteca, ki sta svoje skladbice s harmoniko in kitaro zaigrala res dobro. Tudi ostali nastopajoči so bili deležni dolgega ploskavanja.

Predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg je ob tej priložnosti čestital mladim za njihov praz-

nik z željo, da bi bili srečni v svobodni domovini.

Po kulturnem delu proslave so razdelili učencem ribniške šole in podružničnih šol Dolenje vasi, Sušje in Velike Poljane bralne značke.

V drugem delu proslave je predsednik občinske konference ZMS Mira Zibertova najprej spregovorila nekaj besed o vlogi in pomenu mladinske organizacije in liku mladincev, zatem pa so sprejeli v mladinsko organizacijo učence in učenke sedmih razredov osnovnih šol iz Ribnice, Sodražice in Loškega potoka

Psa napadla mopedista

Sest dni si je Anton Križan iz Križevske vasi v novomeški bolnišnici celil rane, ki jih je dobil pri padcu z mopedom 20. maja na poti v domači vasi. Ko se je nič hudega sluteč peljal po ozki poti, sta se od nekod vzela dva psa in se vsak z ene strani zapodila vanj. Križan se ju je obrnil tako, da je z nogama bral zdaj na levo, zdaj na desno, pri tem pa izgubil ravnotežje in telebnil z vozilom vred na kamnito pot. Nesrečo je prijavil šele, ko je prišel iz bolnišnice.

Mlade, ki se odločijo za študij na vojaških akademijah, posebno privlačita letalsko-tehnična in letalska akademija. Na sliki: helikopterji, letala bodočnosti na enem naših vojaških letališč.

Vojaške šole so vedno bolj privlačne!

Lepa možnost, da si mladi ljudje s pomočjo štipendij JLA pridobijo ustrezno strokovno znanje — Jeseni dijaški dom JLA v Ljubljani

Naši mladi ljudje, ki te dni končujejo osnovne in srednje šole, verjetno ne vedo za ugodnosti, ki jih nudi JLA tistim, ki se nameravajo odločiti za vo-

jaški poklic. Slovenci nismo nikoli imeli svoje vojske, prvi zametki armade so pognali šele med narodnoosvobodilno vojno, ko se je izkazalo, da so naši fantje in dekleta lahko zelo dobri vojaki. Danes niso redki mladeniči, ki se odločijo za vojaški poklic, ki pa je vse prej, kot samo vojaško usmerjen. Naša armada je sodobna sila in potrebuje vedno več inženirjev, tehnikov, skratka strokovnjakov, ki znajo uporabljati moderno orožje.

višini 400 do 500 dinarjev in še posebna nagrada, če je njihov uspeh prav dober ali odličen. Kdor želi, lahko prejema štipendijo štiri leta.

V zadnjem času se je status vojaških akademij uredil tako, da so to danes priznane fakultete, kot vse druge. Na ta način je bodočim diplomantom zagotovljeno, da si pridobijo ustrez-

ne nazive in znanje, ki je priznano tudi izven JLA. Tako si gojenci v tehniških akademijah pridobijo naslov dipl. inženirja, v vojaški ekonomski akademiji pa naziv dipl. ekonomista in podobno. Do zdaj je moral gojenec vojaške akademije ostati v JLA najmanj 10 let, sprejeta pa je novost, da se obveznost skrajša za približno enako število let kot je trajalo štipendiranje. V tej zvezi je še precej novosti; o teh lahko dobijo kandidati pojasnila na občinskih oddelkih za narodno obrambo.

Čez mejo brez potnega lista

Znanemu novomeškemu športnemu letalcu Jožetu Uhanu je v soboto, 22. maja, uspel „črni pobeg“ čez mejo. Z jadralnim letalom Delfin 3 je iz Lesc poletel ob primernem vremenu za jadranje proti Mariboru. Nameraval je preleteti 300 km; normo je potreboval za izpolnitev pogojev v okviru akcije preletov slovenskih letalcev. Polet je dolgo časa potekal, kot si je želel, potem pa so ga vetrovi zanesli čez našo mejo na Madžarsko. Po šestih urah jadranja je preletel 378 kilometrov in srečno pristal na majhnem letališču pri Budimpešti.

Ob povratku smo Jožeta poiskali na letališču v Pročni, kjer se je spet pripravil na polet v višave. O svojem nenavadnem poletu v sosednjo deželo pa je povedal tole: „V Lescah sem se dvignil ob 10.45; vreme je bilo ugodno za jadranje. Nakopičili so se oblaki, ki so obetali, da se bo dalo poleteti daleč. Ko sem bil na primerni višini, sem se odpel od motornega letala in letel ob planinah. V eni uri sem bil že blizu Maribora; ker sem ugotovil, da je vreme primerno, sem hotel izkoristiti veter, ki ne piha tako ravno vsak dan. Ob jugovzhodnem vetru sem nadaljeval

let in kmalu me je pričelo zanašati proti Madžarski. Drugega mi ni preostalo kot leteti proti sosednji državi in iskati priložnost za varen pristonek. Ob 16.10 sem se pri Budimpešti dotaknil trdnih tal in polet je bil končan. Madžari so me nekoliko začudeno ogledovali. Ko so ugotovili, da sem zašel, so mi priskočili na pomoč in mi nudili gostoljubje. Sporočili so mojo nesrečo v Mursko Soboto, letalci so me zato drugi dan prišli iskati. Odpeljali smo se domov, gostiteljem pa sem se zahvalil za prizadevnost in pozornost.“

S. DOKL

Pezinov očka iz Kota v ribniški občini je med tistimi redkimi Ribničani, ki niso šli s trebuhom za „auspuhom“. Foto: Drago Mohar

RIBNIČAN URBAN:

»Hi, konjiček, v širni svet!«

Od krošnje preko zapravljička in gumarja do avtomobila — Tudi ribniški krošnjari gredo s časom naprej — Pezinov oča še krošnjari

Po asfaltni cesti, z vozičkom na gumijastih kolesih, natovorenim z najrazličnejšo suho robo, se je spustil Pezinov oča iz Kota v ribniški občini v širni svet poskušat trgovsko srečo.

Pa kaj poskušat, saj pravijo, da je Pezin iz Kota najboljši zdomar in seveda tudi najboljši prodajalec svoje robe! Potuje od vasi do vasi, od mesta do mesta in s pojočo govoricu ponuja svojo robo. Zaradi priročne humorja in manjših norčavosti, ki si jih včasih dovoljuje, je postal slaven in priljubljen v krajih, ki jih obiskuje.

Potovanje po svetu je navada, brez katere človek iz teh krajev ne more. On in konjiček sta največja prijatelja: skupaj potujeta, skupaj prenočujeta in skupaj se hranita: gospodar v gostilni, konjiček na dvorišču, on pečenko, konjiček oves. Oba sta zadovoljna, in ko malo odremata, hajd naprej v nove kraje, k novim ljudem. Sedaj so „Ribničani“ že tako redki, posebno po okoliških krajih, da je včasih res težko kupiti leso zlico ali kuhalnico, brez katere gospodinja tudi dandanašnji še ne morejo v redu opravljati svojega dela.

Veste, včasih je bilo drugače. Suho robo so izdelovali doma

pozimi in kadar je bilo vreme slabo. Delala je navadno vsa družina. Potem je glavar družine oprtal „kanon“ (krošnjo) in, potujoč po svetu in noseč na hrbtu (redkokdaj) s konjsko vprego ponujal izdelke od hiše do hiše. Ljudi je pri tem zabaval s svojo šegavostjo in pojočo govoricu, samo da bi čimveč in čimprej prodal.

Seveda danes ni več tako. Saj vidite: oča Pezin sedi na gumijastem vozičku in konjiček ga

vozi po svetu. Na sliki je videti, kot da potuje ob Vrbskem jezzeru po lepi asfaltni cesti, vendar je to v resnici cesta Ribnica-Kočevje, ki vodi ob poplavljenih dolenskih poljih.

Kot vidite, gredo Ribničani s časom naprej. Od „kanona“ — krošnje so presedlali na zapravljičke in nato na gumarček. Mlajši zdomarji pa so prodajo še bolj posodobili in vozijo suho robo po svetu kar z avtomobilom.

—k

BOHINJSKO POSVETOVANJE O SPLOŠNEM LJUDSKEM ODPORU

Mladi hočejo določene naloge!

V splošnem ljudskem odporu mora biti prisotnost mladih vedno bolj vidna

29. in 30. maja je bilo v Bohinju posvetovanje med vodstvom ljubljanske vojne oblasti in vodilnimi mladinskimi kadri iz naše republike. Vodila sta ga predsednik republiške konference ZMS Živko Pregl in generalpodpolkovnik Franc Tavčar-Rok. Namen posvetovanja je bil, da poiščejo stične točke za še krepkejšo sodelovanje med mladimi in JLA, ki se je zlasti v zadnjih letih močno razvilo. Glavna razprava je tekla o vključevanju mladih v splošni ljudski odpor (SLO), ki mora računati z mladino kot enim najvažnejših dejavnikov.

Ugotovili so, da je splošni ljudski odpor najučinkovitejše jamstvo za onemogočanje kakršnihkoli zunanjih vmešavanj v življenjska dogajanja Jugoslavije. Vsi dosedanj napori ZMS in njene aktivnosti pri vključevanju v SLO kažejo veliko zanimanje v vrstah mladih, ki imajo

ustvarjalen odnos do vprašanih obrambe. Hočejo biti prisotni ter vedeti za svoje določene naloge. V slovenskem konceptu vključevanja mladih v priprave na splošni ljudski odpor je obrambna dejavnost prisotna povsod, kjer mladi delajo in živijo.

JLA ne bi smeli gledati kot temeljno borbena organizacija; gre za to, da mora postati njeno življenje sestavni del razmišljanja slehernega mladega človeka. Zato je izrednega pomena nadaljnje razvijanje skupin aktivnosti mladine v armadi in mladincih, ki bodo prišli ali pa že služijo vojaški rok.

V tej smeri se da še veliko narediti. V glavnem morajo vojašnice, vojaška vadišča, klubi, športni tereni postati mesto, kjer se bodo mladi skupno izobraževali in vzgajali v obrambnem duhu.

Jože Uhan je bil ob povratku zadovoljen, da se je njegov „črni let“ v sosednjo Madžarsko končal brez posledic. (Foto: S. Dokl)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 4. junija – Francišek Sobota, 5. junija – Vakerija Nedelja, 6. junija – Zdenko Ponedeljek, 7. junija – Zora Torek, 8. junija – Medard Sreda, 9. junija – Primož Cetrtek, 10. junija – Marjeta

KINIO

Brežice: 4. in 5. 6. ameriško-francoski barvni film „Dopoldne se je v Ameriki“. 6. 6. ameriški barvni film „Desperado“. 8. in 9. 6. francoski barvni film „Mešan Ganster“.

Črnomelj: 4. 6. do 6. 6. angleški barvni film „Umazana igra“. 8. 6. ameriški barvni film „Ujeti v puščavi“.

Kostanjevica: 5. 6. ameriški barvni film „Počitnice v Kaliforniji“. 6. 6. ameriški film „Viva Zapata“.

Krško: 5. in 6. ameriški barvni film „Poziv revolveraša“. 9. in 10. 6. francoski barvni film „Barbarella“.

Mirna: 5. in 6. 6. francosko-italijanski film „Gangsterski film“.

Novo mesto: Od 4. do 6. 6. angleški barvni film „M. A. S. H.“ 7. do 8. 6. ameriški barvni film „Skrivnostna Justina“. Od 8. do 10. 6. ameriški barvni film „Bob, Carol, Ted, Alica“. – POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 4. do 8. 6. francoski barvni film „Barčica po morju plava“.

Ribnica: 5. in 6. 6. švedsko-danski barvni film „Jaz ljubimec“.

Sevnica: 5. in 6. 6. angleški film „Banditi na riveri“.

Sodražica: 5. in 6. 6. ameriški film „Pekel na Pacifiku“.

Šentjernej: 5. in 6. 6. „Pesem sveta“.

Trebnje: 5. in 6. 6. francoski barvni zabavni film „Princ in devica“.

Metlika: 9. in 10. 6. ameriški barvni film „Hladnoroki kaznjencec“. 11. do 13. 6. ameriški barvni film „Alvarez Kelly“. 11. do 13. 6. ameriški film „Najbolji nori dnevi Stanlyja in Ollia“. 16. in 17. 6. ameriški barvni film „48 ur do smrti“.

Mokronog: 12. in 13. 6. ameriški barvni film „Zvezda“.

Zato izberite sodoben poročni prstan pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

OČISTILNE

Dragi ženi Faniki Franko, Kettejev drevored 38, Novo mesto, iskreno čestita za 40. rojstni dan z željo, da bi bila še naprej tako dobra in skrbna, sinu Franciju za god in 6. rojstni dan želi vse najboljšje. Staniju pa pošilja lep pozdrav – očka oziroma mož Stanko.

PREKLICI

Anton Marenče, Koroška vas 7, Stopiče, prepovedujem pašo kokoši in delanje kakršnekoli škode na mojem svetu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Preključem pašo kokoši po mojem vrtu in njivah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Jože Sadar, Klečot 19, Žužemberk.

OBVESTILA

V VALIČNICI na Senovem lahko dobite vsako sredo enodnevnne piščance po znižani ceni 2 din; bele težke, rjave in črne. Priporoča se Mijo Gunjilac, senovo 72.

NOVO! Praktične ščetke za čiščenje radiatorjev in vse ščetarske uslugе tudi: Ščetarstvo Armč, Tržaška 52, Ljubljana.

HITRO OČISTI oblačila družbeni obrat Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Gernova 5. Odprto: od 6. do 18. ure.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje nepozabne mame

IVANKE MASTNAK, roj. TURK iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi v teh težkih trenutkih stali ob strani, mi pisмено ali ustno izrazili sožalje ali mi na kakršnikoli način pomagali in jo v tako lepem številu spremili na kraj počitka in miru. Predvsem se zahvaljujem dr. Božu Oblaku za vso požrtvovalnost, saj je bil ob vsakem času pripravljen storiti vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi ji čimdalje ohranil dragoceno življenje. Zahvaljujem se tudi častiti duhovščini in vsem trem govornikom za ganljive besede ob odprtjem grobu. Posebno se zahvaljujem g. župniku p. Petru za vso tolažbo, ki jo je nudil v času njene dolgotrajne bolezni. Zahvaljujem se darovalcem vencev, sosedom in tov. Suhyjevi ter vsem tistim, ki vedno mislijo na to, da bi nihče od umrlih sosedom ne ostal brez venca. Iskrena zahvala tudi pevskemu zboru Dušan Jereb iz Novega mesta za ganljive žalostinke.

Zaluoja hčerka Mira

Ob nenadni in bridki izgubi našega dragega in nepozabnega sina, moža, očeta, starega očeta in brata

IVANA RAJGLJA iz Črnomlja

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu podarili vence in cvetje, nam izrazili sožalje ali kakorkoli pomagali. Posebno se zahvaljujem osebu internega oddelka bolnišnice Novo mesto za ves trud pri lašanju njegovega trpljenja. Zahvaljujem se organizaciji ZB Črnomelj in kolektivom BETI, IMV-ZORA Črnomelj, DOLENJKI in Čankarjevi založbi v Ljubljani. Hvala tudi govornikom za poslovlilne besede. Posebno se zahvaljujem sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Vsem še enkrat iskrena hvala za vse.

Črnomelj, 25. maja 1971. Zaluoja: žena Nežka, mama, hčerki Ivica in Minka z družino, sestre Julka, Francka in brat Pavle z družinami ter drugo sorodstvo.

Ob nenadni smrti dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

LEOPOLDA SOPČICA iz Kanizarice

se iskreno zahvaljujem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedi Mariji Birkelbah ter ostalim sosedom. Postaji PPM Novo mesto in UJV Novo mesto, godbi in gospodu kaplanu.

Zaluoja: žena Ana, sinova Mirko in Slavo z družinami, hčerka Mica ter drugo sorodstvo

V 29. letu je nenadoma ugasnilo življenje našemu dragemu sinu, bratu, bratranceu, nečaku in prijatelju

JOŽETU MARINČIČU iz Sodevc 12 pri Starem trgu

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter z nami sočustvovali in nas tolažili v teh težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujem pevcem in pevkam, prof. Marku Kobetu in Juretu Voletiču za poslovlilne besede ter gospodu župniku za spremstvo in sosedom za pomoč.

Zaluoja: oče, mama, brat in drugo sorodstvo.

Šefu firme ATLO KRIWETR in vsem njegovim delavcem, posebno pa domačim, ki so pri njem zaposleni, se iskreno zahvaljujem za podarjene vence in za veliko požrtvovalnost, ki so jo izkazali ob tragični izgubi našega dragega sina in brata Jožeta Marinčiča.

ZALUJOCA DRUŽINA MARINČIČ

Ob nenadni in prerani smrti naše ljube žene, mame, stare mame in sestre

BARBARE PAVLAKOVIČ iz Balkovcev

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter nam stali ob strani. Prav posebej se zahvaljujem osebu pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, zdravnici in medicinski sestri iz Vinice za nudeno pomoč ter vsem številnim udeležencem na pogrebu.

Zaluoja: mož Franc, sin Janko, sinovi France, Ivan in Slavko z družinami, sestra Katarina ter drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi nadvse dobrega moža in brata

KARLA BUKOVCA upokojena z Dvora pri Žužemberku

se iz srca zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nami v žalostnih trenutkih. Se posebno se zahvaljujem gasilskemu društvu Dvor, krajevni skupnosti Žužemberk, krajevnim organizacijam z Dvora ter sosedom za vso pomoč, nadalje zdravniškemu osebu novomeške bolnišnice ter dr. Leopoldu Kocutarju iz Žužemberka za trud pri zdravljenju, župniku Antonu Jakušu za opravljeni obred in poslovlilne besede, Jožetu Banu ml. pa za govor pri odprtjem grobu.

Zaluoja: žena Vera, bratje Ivan, Albin, Viktor in Anton ter drugo sorodstvo

Jože Banič, Zajčji vrh, Stopiče, se najlepše zahvaljujem postaji Ljudske milice iz Novega mesta za ves trud pri iskanju večje vsote izgubljenih mark.

Oboje potrebujemo: vaš

stari in novi naslov

ko nam pisмено javljate spremembo naslova! Lista vam na novi naslov ne moremo pošiljati, če nam hkrati ne sporočite svojega dosedanjega (starega) naslova. Ne jezite se torej na nas, če boste prejeli manjši listi tudi naprej na dosedanji naslov, čeprav že stanujete kje drugje – zato upoštevajte naše gornje navodilo.

UPRAVA LISTA

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 3. JUNIJA: 16.00 do 16.10 – Napoved programa in poročila. 16.10 do 17.00 – NAJ POP LOE – Aktualnost tedna – Nove plošče RTB – Iz naše glasbene šole – Obvestila in reklame. 17.00 do 18.00 – Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 5. JUNIJA: 16.00 do 16.30 – Pol ure za pop glasbo. 16.30 do 16.40 – Radijska univerza – 16.40 do 17.00 – Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam. 17.00 do 17.20 – Predstavljamo ansambel Dobovskih polj. 17.20 do 17.30 – Za naše najmlajše. 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 6. JUNIJA: 10.30 – Domače zanimivosti – Otvoritev ju-

PSIHTRIČNA BOLNICA
Begunje na Gorenjskem
obvešča, da bo v času od 30. maja do 6. junija odprta razstava izdekov zaposliltvene terapije. Razstava bo odprta od 8. do 18. ure v mali dvorani bolnice.

V LJUDNO VABLJENI!

ZAHVALA

Ob smrti naše zlate mame, žene in sestre

ANE ŠUKLJE

roj. RUS

ki smo jo iz hiše žalosti ponesli k Trem faram dne 19. maja 1971, se zahvaljujemo vsem sosedom Lokvičanom, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, družini Roter iz Ljubljane, krajevni organizaciji ZB in SZDL, metliški godbi, ZŽTP – Transportnemu podjetju Ljubljana, Novotekstu Metlika, kolektivu BETI Metlika, metliškima zdravnikom, častitemu duhovniku in vsem tistim, ki ste jo imeli radi in ste od blizu in daleč prišli, da se poslovite od naše drage mame

Zaluoja: mož Jože, otroci Jožek, Ivanka, Slavko z ženo Zalko, Vida z možem Tonetom, Mucom; vnuki Borut, Nataša, Tonček, Jožek, Majdica, brat Tone Russ, sestra Mary Papič, nečaki in nečakinje ter drugi sorodniki

Dol. Lokvica, Metlika, Svržaki, Ljubljana, Cleveland, Midland, Reading – ZDA

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta in brata

IVANA SKUBETA iz Adlešičev št. 18

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob tej izgubi stali ob strani in izrekli sožalje. Zahvaljujemo se se posebej članom delovnega kolektiva tovarne BELT-COSMOS iz Črnomlja in članom sindikata, PTP podjetju Novo mesto in delovnemu kolektivu pošte Črnomelj, Gasilskemu društvu Adlešiči, govornikom Matku Pišku in Janezu Vranetiču, godbi na pihalu iz Črnomlja, gospodu župniku, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so ga v tako velškem številu pospremili na zadnji poti.

Zaluoja: žena Ana, sin Nikola, stari oče Jurij, sestra Marija, teta Ivana in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste se poklonili spomnu naše drage mame in stare mame

ALOJZIJE DIVJAK iz Dol. Prekope 23

ji darovali cvetje in vence, jo pospremili k zadnjemu počitku in nam izrazili sožalje, iskrena hvala. Zahvaljujemo se zdravnikom in stremnemu osebu internega oddelka bolnice Novo mesto, posebno dr. Starcu za vso skrb in prizadevanje med boleznijo. Posebno se zahvaljujem organizacijam ZB in ZVPI Kostanjevica, ZB Novo mesto, SZDL Prekopa, kolektivu AMD Slander iz Celja, sind. podružnici in sodelavcem IMV Novo mesto za podarjene vence, kakor tudi inž. Dušanu Rošu iz Celja. Enako se zahvaljujem občinskemu odboru ZB Krško, govornikom Pepci Završek in Jožetu Kupleniku za poslovlilne besede, godbi Celuloze iz Krškega, prijateljem pokojne Albin Gramčevi, ki ji je toliko pomagal v času bolezni, ter vsem sosedom.

Zaluoja: hčerka Marija, sinova Ivan in Jože z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi našega dragega moža, očeta in brata

VINKA HROVATA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam izrazili sožalje, mu darovali vence in ga v tako velškem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in stremnemu osebu internega oddelka bolnišnice v Novem mestu, zlasti dr. Primožičevi, za izreden trud, da bi mu podaljšali življenje, dr. Pavliniču, gospodu župniku za spremstvo ter pevskemu društvu „Dušan Jereb“. Še enkrat vsem prisrčna hvala!

Skrjanče, 31. maja 1971

Zaluoja: žena Ivanca, hčerka Jožica, sestra Pepca, brat Ivan ter vsi sorodniki

RADIO SEVNICA

bilejnega srečanja šol bratov Ribarjev v Brežicah – reportaža – Zdravstveno predavanje: – dr. Slavko Sušin: Vročični bolnik – H. del – Za naše kmetovalce: inž. Komrad Kozole – Oskrba in zaščita vinogradov – Franc Volčanšek: Z občnih zborov sindikalnih podružnic – Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.30 Občani čestitajo in pozdravljajo – do 14.00.

TOREK, 8. JUNIJA: 16.00 do 16.15 – Napoved programa in srečanje s triom Bordon in triom Slavka Znidaršiča. 16.15 do 17.15 – Poročila – Jugoton predstavlja – Novo v knjižnici – Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista – Tedenški športni komentar – Obvestila, reklame in pregled filmov. 17.15 do 18.00 – MLADINSKA ODDAJA: „Izpod iste strehe“ – pogovor z mladimi ob srečanju šol bratov Ribarjev.

NEDELJA, 6. JUNIJA: 10.30 – Občinske novice in lokalna poročila – Reklame in oglasi – Zgodilo se je v preteklosti – Po domače (glasbena oddaja) – Obiskali smo vaščane v Podgorju – sevnški rokometari pred odločilno bitko – Zabayna glasba z uganko – Javna razprava o ustavnih amandmajih – ob 12.30 – Naši poslualci čestitajo in pozdravljajo – 13.30 – Zaključek oddaje.

SREDA, 9. JUNIJA: 16.00 – Občinske novice in lokalna poročila – Reklame in oglasi – Zgodilo se je v preteklosti – NAJPOPLOT – Kakšne konjčke imajo naši občani – Parada starih hitov – Nasvet za gospodinje – Po domače (glasbena oddaja) – Zaključek oddaje.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

PRESKRIBIM službo, dam hrano in stanovanje dekletu, ki bi v dopoldanskem času pazila na otroka. Marjan Ciperić, Preddvor 104, Kranj.

POHIŠTVENE mizarje sprejemam takoj. Mož en zaslužek nad 3.000 N-din. Nudim brezplačno sobo, ostalo po dogovoru. Janez Iskra, Medvodje 161.

SPREJMEM v uk dva vajenca: za kuharja in strežbo. Gostilna Tomičič, Dobruška vas, Škofjan.

ISCEM žensko osebo za varstvo otroka na domu v bloku Nad milni v dopoldanskem času trikrat tedensko po 1. avgustu. Naslov v upravi lista.

ISCEM dva kvalificirana delavca za soboslikarsko in plesarsko stroko. Ostalo po dogovoru. Jaka Agnič, Odrga 12, Trebnje.

NATAKARICO in dekle za pomoč v kuhinji takoj sprejemam v službo. Diče „Belokranjski hram“ (Golobčič), Jarška 23, Ljubljana.

MIZARSKEGA POMOCNIKA sprejemam. Stanovanje preskrbjeno, plača po dogovoru. Naslov: Cimerman, Ljubljana, Polje, Cesta 38/11.

2 FANTA ZA PRIUČITEV v pekovski stroki sprejme Pekarna Omerzel, Krško. Vsa oskrba je v hiši, mesečna plača je 500 ND ali po dogovoru. Sprejemamo tudi gospodinsko pomočnico.

SPREJMEM dve vajenki za fotografsko stroko, hrana in stanovanje v hiši. Foto: Milan Bavec, Brežice, Cesta I. borcsev 46.

SLUŽBO IŠČE

DEKLE bi pazilo otroke za hrano in stanovanje v Novem mestu ali v bližnji okolici. Delam v izmenju. Naslov v upravi lista (1172/71).

STANOVANJA

ODDAM sobo fantom. Naslov v upravi lista (1159/71).

ZAKONCA z dveletno punčko iščeta s 1. julijem sobo (z možnostjo kuhanja) za dobo 6 mesecev. Ponudbe pod „Plaćljivo vnaprej“.

ODDAM v Smiljevu neopremljeno sobo možkemu s souporabo kopalnice. Naslov v upravi lista (1174/71).

BRAT IN SESTRA (starejša) iščeta enosobno komforno stanovanje v Novem mestu ali v bližnji okolici. Plačata lahko za dve leti vnaprej. Pojasnila: Frizerski salon BEC, Muzejska 3.

NUJNO POTREBUJEM opremljeno mitno sobo s souporabo kopalnice, v Novem mestu. Tomaz Marek, Gerkičeva 14, Ljubljana.

Motorna vozila

PRODAM avto fiat 750. Ogljed popoldan. Franc Pušnik, Brestanica 165.

PRODAM karamboliran osebni avto volkwagen 1300, letnik 1966. Ogljed možen vsak dan pri lastniku Ivanu Baškoviču, Krška vas 10.

PRODAM zelo dobro ohranjen avto škoda 1000 MB. Kostja Virant, občinska skupščina Novo mesto.

PRODAM odlično ohranjen fiat 750, preurejen za dirke. Ogljed v mehanični delavnici Vidrih na Otočcu.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 4. JUNIJA: 8.10 Operna matineja - 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Na travniku - 9.35 Kmečka ohcet v izvedbi ansambla Borisa Franka - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jaka Ferjan: Reja prašičev za samopreskrbo je gospodarsko pomembna - 12.40 Z ansambлом Štirje kovači - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Človek in zdravje - 18.15 Marijan Lipovšek: „Sončece sij!“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Dorka Skoberneča - 20.00 Poje Komorni zbor radia Celovec - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 5. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pionirski tednik - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Miran Vodopivec: Obnova vinogradov na vino-rodnem območju Krasa - 12.40 Poje basist Friderik Lupša - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Veseli zvoki z domačimi ansambli - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Dobimo se ob isti uri - 17.10 Gremo v kino - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka - 20.00 Domače pesmi in plesi - 20.30 Zabavna radijska igra - Wolfgang Ecker: „Gospod v sivih hlačah“ - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 6. JUNIJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - René Guillot: „Red Kid iz Arizone“ - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite, tovariši... Ferdo Fiser: Osvobodilna fronta in delovanje kulturnikov v Ljubljani - 10.25 Pesni borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.30 Humoreska tega tedna - J. Crosby: Humoreski - 16.00 Radijska igra - Hans Roth: Zabrani sledovi - 17.05 Nedeljsko športno popoldne - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 7. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Cebelarska morala in prevažanje - 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Ota Roma - 20.00 Richard Wagner: 2. dejanje romantične opere - „Lohengrin“ - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 8. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milica Komar: Računalniki in pospevalna služba v drugih dejelah - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Moj svet je glasba - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonijni koncert - 18.15 V terek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci - 20.00 Prodajalna melodij - 22.15 Komorne skladbe Karola Szymanowskega.

SREDA, 9. JUNIJA: 8.10 Operna matineja - 9.05 Za mlade radovedneže - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jernej Crnko: Obetajoče zgodnje sorte jabolk - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Majhen koncert lahke glasbe - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.40 Na obisku v studiu 14 - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Wolfgang Amadeus Mozart: odlomki iz opere „Gledališki ravatelj“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonijni orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 10. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 Z orkestrom Kay Conniff in Paul Mauriat - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Albin Stritar: Kako napredujejo raziskave naših tlnih enot in pedološka karta - 12.40 Z domačimi ansambli - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Z orkestrom Melachrino - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s kvartetom Silva Stingla - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 20.30 „Slovenska popevka 71“ - 22.15 Novi posnetki domače muzike v našem studiu

na - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s kvartetom Silva Stingla - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 20.30 „Slovenska popevka 71“ - 22.15 Novi posnetki domače muzike v našem studiu

bonboni

VISOKI C

vodijo

v kvaliteti

in

nagrajujejo

Visoki C bonboni z dodatkom vitamina C utrjujejo vaše zdravje.

Njihova posebnost je tudi sodobna in higienska embalaža. Zbiralce značk tudi nagrajujejo! Kdor pošlje pet praznih vrečk bonbonov visoki C in sestavi iz sedmih kuponov, ki bodo objavljeni v

DOLENJSKEM LISTU

besedo VISOKI C ter vse skupaj pošlje v propagandno službo Žito Ljubljana, dobi brez zbiranja kolekcije petih značk.

nagrada-visoki c

Kombinat Žito, Ljubljana, Smartinska 134 (nagrada - Visoki C)

18.00 Vroči milijoni - angleški film (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. Marodič: Gobari (JRT) (Lj) - 21.25 Videofon (Zg) - 21.40 Poročila (Lj) - 21.55 Sportni pregled (JRT) - 22.25 Reportaža s festivala JRT - Bled 71 (Lj)

PONEDELJEK, 7. JUNIJA

16.45 Odprta univerza (Bg) - 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bg) - 17.40 Tigrček Peter - III, del (JRT) (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Zlata - oddaja iz cikla Karavana (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (Sk) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Frey: Feniks preveč - TV drama (Lj) - 21.30 Kulturne diagonale (Lj) - 22.10 Poročila (Lj)

TOREK, 8. JUNIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 E. Peroci: Nina in Ivo - 5. del (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Niso samo rože rdeče: Glažek vinca po mizi binca (Lj) - 19.05 Ribe v Jadranu - oddaja iz cikla Oceanografija (Lj) - 19.30 Starši in otrok (Lj) - 19.40 Pet minut za boljši jezik (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Sla po življenju - ameriški film (Lj) - 22.35 Literarni nočno: Jože Snoj (Lj) - 22.45 Poročila (Lj)

SREDA, 9. JUNIJA

Pribl. 14.30 Giro D'Italia - prenos (EVR-Lj) - 17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bg) - 17.45 Pika Nogavička - švedski film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasbena oddaja (Zg) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Od filma do filma (Lj) - 19.20 Po sledih napredka (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Teh naših 50 let: Leto 1948 (Lj) - 21.35 Deček Nikiška - ruski balet (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 10. JUNIJA

16.35 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.50) (Bg) - 17.45 Veseli tobogan: Lenart v Slovenskih goricah (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Družine - poljudnoznanstveni film (Lj) - 19.00 Mo-

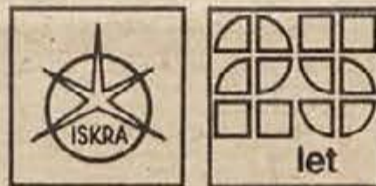
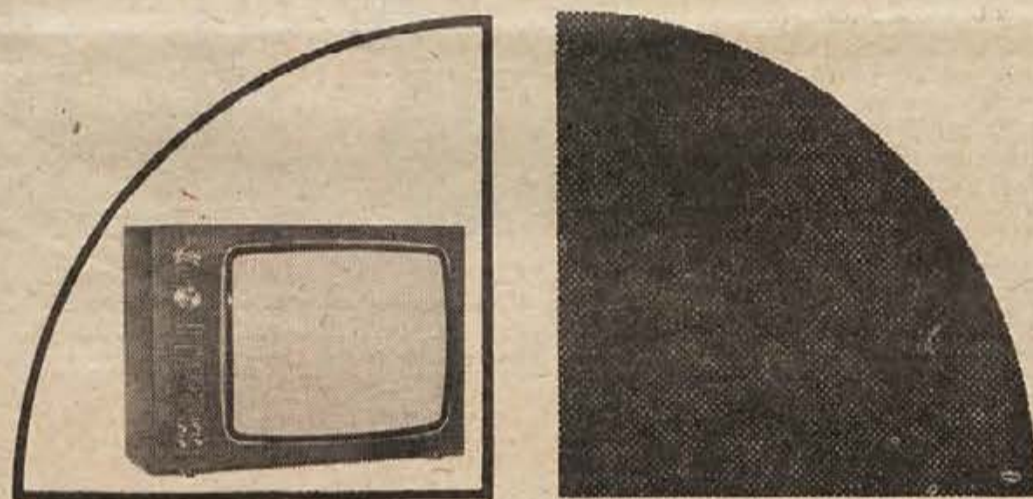
zaik (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni - serijska oddaja (Bg) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Bg) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Slovenska popevka 71 - prenos (Lj) - 21.45 L. Pirandello: Moj svet (Lj) - ... Poročila (Lj)

PETEK, 11. JUNIJA

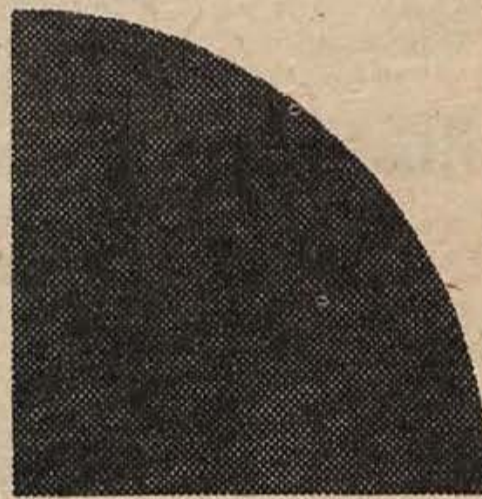
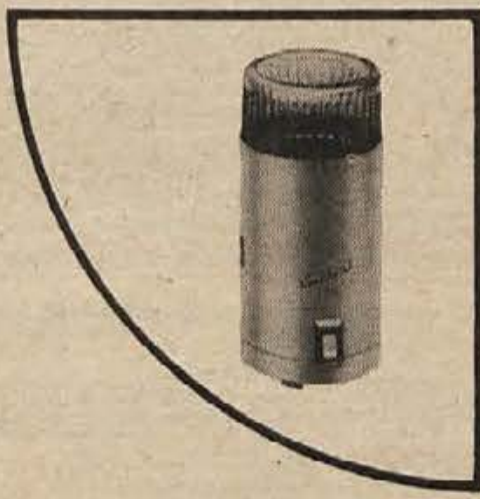
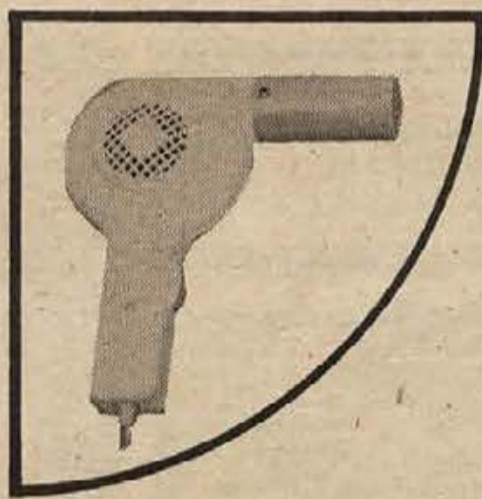
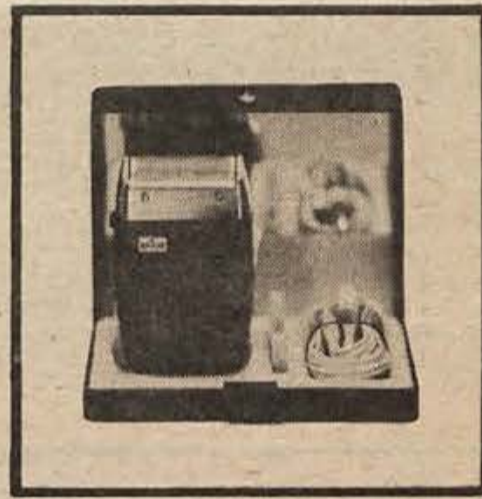
13.30 Bukarešta: Teniško tekmo vanje za Davisov pokal - Srečanje Romunija: Jugoslavija - prenos (do 17.30) (IV-Lj) - 17.45 Vijavaj-Ringaraja: F. Milčinski (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasbeni dnevnik (Bg) - 19.00 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Slovenska popevka 71 - prenos (Lj) - 21.45 Velika parada komedij - ameriški film (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

SOBOTA, 12. JUNIJA

14.30 Bukarešta: Teniško tekmo vanje za Davisov pokal - Srečanje Romunija: Jugoslavija - prenos do 16.15 (IV-Lj) - 16.15 Rokomet Partizan: Borac - prenos (Zg) v odmoru Glasbena modigra (Lj) - 17.30 Obzornik (Lj) - 17.45 Po domače z ansambli Košmrlj, Rom in Gorenjci (Lj) - 18.15 Plus pet - mladinski quiz (Sa) - 19.15 Mozaik (Lj) - 19.20 S kamero po svetu: Ljudje ob Indijskem oceanu (Lj) - 19.45 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Slovenska popevka 71 - prenos (JRT) (Lj) - 21.35 Rezervirano za smeh (Lj) - 22.05 Maščevalci - serijski film (Lj) - 22.55 TV kažipot (Lj) - 23.15 Poročila (Lj)

elektromehanika
telekomunikacije
elektronika
avtomatika
elementi

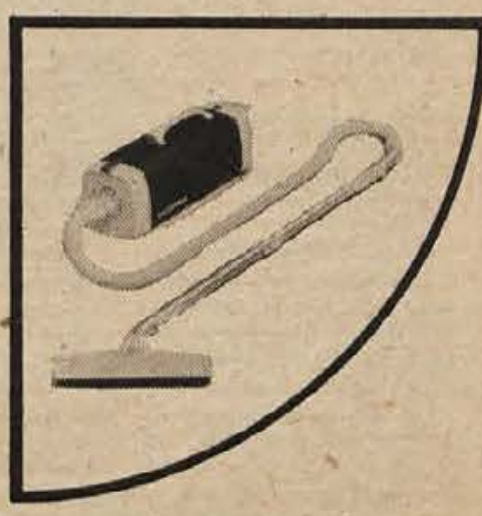
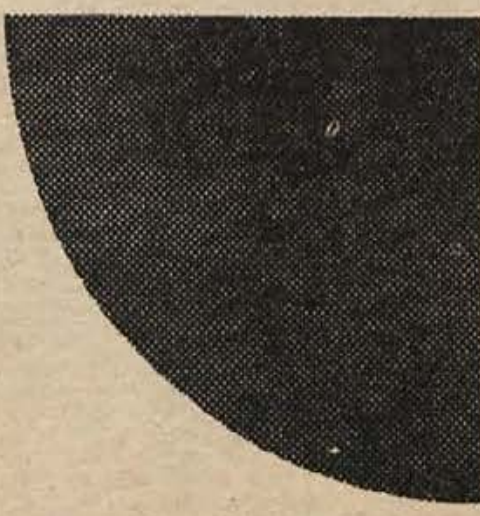

Srebrni jubilej ISKRE

ISKRA je letos stara četrto stoletja. To ni tako veliko, vendar dovolj, da je postala eno vodilnih podjetij v Jugoslaviji.

17.000 parov rok, v 16 delovnih organizacijah, sestavlja v bogati proizvodnji: od sestavnih delov, raznih gospodinjstkih aparatov do najzahtevnejših elektronskih naprav. Iskrene tovarne so doma in v tujini. ISKRA je tudi delničar več tujih firm in uspešno poslovno sodeluje s priznanimi inozemskimi partnerji.

ISKRA Elektromehanika, Kranj
ISKRA Elementi, Ljubljana
ISKRA Avtoelektrika, Nova Gorica
ISKRA Avtomatika, Ljubljana
ISKRA Aparati, Ljubljana
ISKRA Kondenzatorji, Semič
ISKRA Sprejemniki, Sežana
ISKRA Elektromotorji, Železniki
ISKRA Naprave, Ljubljana
ISKRA Polprevodniki, Trbovlje
ISKRA Instrumenti, Otoče
ISKRA Elektronika, Horjul
ISKRA Usmerniki, Novo mesto
ISKRA Orodjarna, Ljubljana
ISKRA Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana
ISKRA Commerce, Liubliana

Zvestoba sokolski misli

Sokolstvo je Bogomira Milosta iz Sevnice pripeljalo do naprednjaka in aktivista OF

Začetna zadrega. Kot vedno, kadar obiščemo tihega, skromnega, a zaslužnega človeka...

1920. leta je bil tajnik zletnega odbora v Mariboru, v kasnejših letih je sodeloval v sokolski organizaciji...

Rodil se je v Trstu, njegov rod pa izhaja iz Grgarja pri Gorici.

je obiskoval v Gorici, kjer se je šolala cela vrsta znanih umetnikov in znanstvenikov.

Bogomir je želel študirati biologijo, toda prva svetovna vojna ga je pobrala kar iz šolske klopi...

S Češkega je prišla ideja o sokolstvu, o naravnemu življenju, skrbi za telesno in duševno zdravje hkrati.

Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

„Ti, a si bila večeraj? — Sem.

„Pa? — Kar v redu.

Sva se zmešnila za jutri v kino.

Takle telefonski pogovor lahko slišite v vsaki tovarni,

Ni hujšega kot dolgčas v službi

v vsaki pisarni, samo veliko bolj razvlečen, kajti prijateljci je treba povedati vse podrobnosti prvega sestanka z „njim“.

So pa še drugačni primeri. Ni mi treba daleč, da vidim, kako svinčniki avtomatično popadajo z rok dekletom, se preden je šef čez 26 stopnic prišel do avtomobila...

pijejo kavico ali slivovko, včasih rešuje križanko, včasih pa grozansko zdeha, ker je zmučen od sinočnjega službenega popivanja.

Hudo je za stranko, če v gostilni ali v uradu čaka na

milost, medtem ko si kolegici izmenjujeta kuharske recepte, kot da taka stvar samoumevno spada v rok službe.

da je v resnici videl delavca, ki se mu je pri kopanju kanalizacije naredil žulj na bradi.

Pa ne smemo misliti, da tako delajo le neodgovorni v proizvodnji.

torja, ki ima neverjetno veliko službenih potovanj v razna mesta, za njim pa prihajajo kartice z nežnimi pozdravčki.

Še niste nobenkrat slišali

ženske, ki bi tarnala, kako hudo je v službi, ker čas tako po polje minca, doma pa je toliko dela? Še niste nikjer videli frajlice, ki ob 13,45 pride iz službene umivalnice...

Kejo pa se zbere kolektiv na sestanku, da bi razpravljali o stabilizaciji, birokraciji in družbenih deformacijah, se zdi, kot da so vsi zaspani, ker teče beseda o učenih stvareh...

RIA BAČER

Samo na startni črti so speedway vozači poravnani, nato se v trenutku drug za drugim zvrstijo po črni stezi, pehajoč se, da bi čimprej prišli v ospredje in v objem zmage.

Junij 1971: Krka umira?

Poročilo iz Kostanjevice: obupani ribiči, prestrašeno turistično društvo — Grozi pogin življenju v Krki? — Kdo jo je onesnažil?

Krka je že postala zaradi svoje lepote znana tudi zunaj meja. Ribiči se veselijo skrivnosti te plemenite reke, vsi, ki so bili v Kostanjevici in videli Dolenjske Benetke, se radi vračajo.

Taka je bila Krka desetletja, stoletja, še pred nekaj leti: veljala je za izredno čisto reko. Pred štirimi leti je Krka postala nenadoma močno umazana, vendar se je počasi očistila, umazanija pa ni napravila večje škode.

Letos je popolnoma drugače. Že nekaj tednov je Krka rjava, kot da bi v njej spirali premog. Prebivalci s strahom opazujejo, kako se bo končalo: Krka je še na prvi umazana.

Med ribiči je nastal preplah. Obupani so strmeli v vodo, saj je 3-letni zarod, ki so ga načrtno vlagali v Krko, čisto uničen. Tudi redki somi so pred umazanijo pobegnili.

nekaj let v hipu uničijo. Turistično društvo je letos vložilo veliko denarja za novo kopalnico. Toda le kdo bo ostal ob umazani Krki — vsak se z gnusom obrne.

Niso ogorčeni samo v Kostanjevici. V Kostanjevico so prišli predstavniki krške občine, vzorce vode so poslali analizirati v Ljubljano in Zagreb.

Uboga Krka!

Inž. Vladimir Dolenc, kemik-tehnolog na Zavodu za vodno gospodarstvo v Ljubljani, je po 20. maju vzel vzorec Krke za analizo.

ALENKA BURJA

odporto nedoljo: SAMOPOSTREŽBA pri mostu MARKET v Bršlino

Mali Divji zahod

ali kako se je petnajstletnik nesramno poigral s štirimi učenci osnovne šole Katja Rupena

Se vedno je deževalo, ko so se v ponedeljek, 31. maja popoldne, učenci Bogdan Adamič, Borut Svajger, Zoran Pečič in Bogdan Jančevič vračali iz osnovne šole Katja Rupena v Novem mestu domov proti Mestnim njivam.

Nenadoma je prednje stopil večji in močnejši fant, 15-letni F. P. iz Potočne vasi, in jih začel strahovati. Ukazal jim je, da so ga pospremili do Novoteksovih blokov.

Med potjo so srečali Svajgerjevega očeta. Takoj so mu povedali, kaj se jim je zgodilo, in pokazali na železniško restavracijo.

F. P. je bil še v restavraciji, ko je vstopil oče malega Boruta. Ceprav nerad je F. P. moral z možem. Šla sta naravnost na milico, kjer so fantu odvzeli predmete, ki jih je bil iztrgal otrokom.

Cesar pripeljal dva laboda

Anton Cesar iz Prečne, delavec v novomeškem Novotekstu, ki je 19. marca ustrelil dva mlada otoška laboda na Krki v Bršlino, je te dni na Otočec pripeljal dva laboda v zameno za ustreljena. Dragi streli!

Analiza — naslednji teden

Inž. Jože Tršar, ki vodi Živilski laboratorij v Novem mestu, je na naše vprašanje o tem, kaj so pokazale analize Krke, odgovoril: „Vzorec vode smo vzeli, na pogled je rjave barve. Analize pa še niso končane, znane bodo prihodnji teden.“

PODPIS: „SALAMIADA 71“ Na sliki nekateri izdelovalci salam in ocenjevalci, ki so sodelovali pri ocenjevanju v Kočevju. V sredini z diplomom organizator Ivan Lampe, ki je prejel priznanje za 2. in 3. najbolje ocenjeni izdelek.

Derendova salama najboljša

Zasebni žagar je izdelal najboljšo salamo

Ivan Lampe iz Kočevja je v sodelovanju z inž. Dušanom Oražmom organiziral 29. maja v Hotelu Pugled v Kočevju ocenjevanje salam in nekaterih drugih mesnih izdelkov, ki jih izdelujejo zasebniki iz kočevske občine.

Komisija strokovnjakov in potrošnikov, ki ji je predsedoval dr. Franc Rupnik, je izmed devetih vzorcev prisodila 1. mesto domači salami Ivana Derende, 2. mesto mesni torti-ladenki Ivana Lampeta in 3. mesto prešani šunki Ivana Lampeta.

ben izmed 16 ocenjevalcev tudi ni vedel, kdo je avtor izdelka, katerega ocenjuje. Na tekmovanju ni bilo nagrad.

Med izdelovalci salam, ki so poslali svoje izdelke v oceno, so bili ljudje različnih poklicev, seveda tudi nekaj mesarjev. Prvo mesto je „zasedel“ Derenda, ki ni mesar. Zelo lep uspeh je dosegla tudi edina ženska tekmovalka Ana Volf iz Livolda.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jek, Franc Lapažne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohat in Ivan Zivic.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilchal, Jožica Teppej in Ivan Zoran, Tehnični urednik: Marjan Moskon.

TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-B-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (069) 21-237 — Nenarodenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.